

Türkçe CCNA EĞİTİM Notları

INTERNETWORKING TEMELLERİ

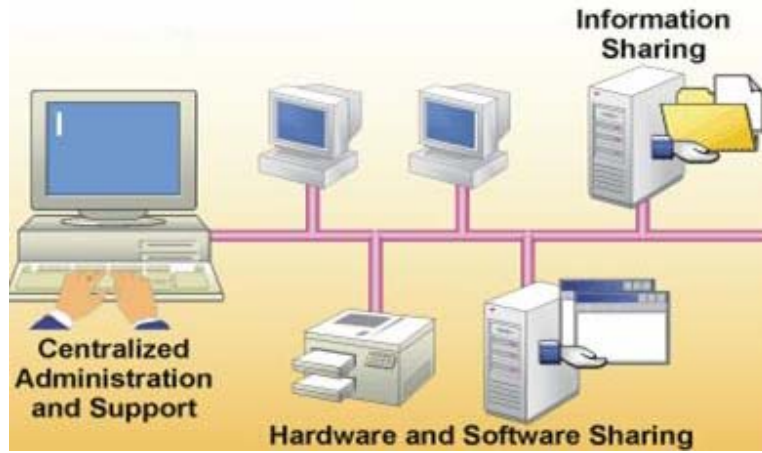
Network Nedir, Ne İşe Yarar?

Birden fazla bilgisayarın çeşitli sebeplerden dolayı birbirlerine bağlandığı yapıya network (ağ) denir.

Bir çok bilgisayarın aynı yapı içerisinde bulup birbirleriyle haberleşebiliyor olması çok ciddi yararlar sağlar. Bilgi paylaşımı, yazılım ve donanım paylaşımı, merkezi yönetim ve destek kolaylığı gibi konular göz önüne alındığında birden fazla bilgisayarın bulunduğu ortamlarda artık bir network kurulması zorunlu hale gelmiştir diyebiliriz.

Networklerin kurulmasıyla birlikte diskette data taşıma devri bitmiş, tek tuşla istenilen bilgiye ulaşma kolaylığı meydana gelmiştir. Bir veya birkaç yazıcı ile bir işletmenin bütün print ihtiyaçları da yine network sayesinde karşılanabilmektedir.

Yönetim ve destek hizmetleri kolaylaşmış, network yöneticisi tek bir bilgisayardan çok daha hızlı bir şekilde bütün networkü izleyebilir ve sorunları çözebilir hale gelmiştir.

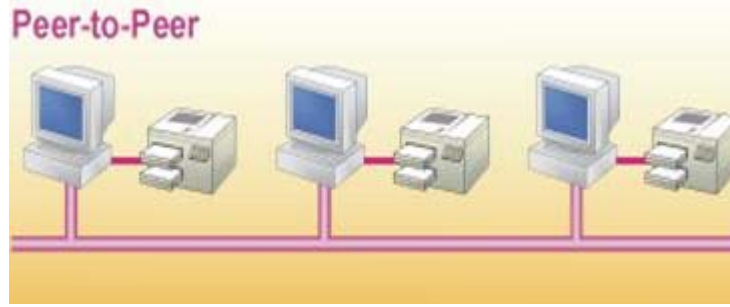
Bilgisayarlar networklerde çeşitli görevler üstlenebilirler. Genel olarak bir bilgisayar bir networkte client (istemci) ya da server (sunucu) rollerinden birini üstlenir.

Network ortamında paylaşılan yazılım ve donanımlara sahip bir bilgisayara server ya da Ana Bilgisayar denir. Burada Server sahip olduğu kaynakları istemci bilgisayarların kullanıma açarken bazen de tüm verinin toplandığı ana merkez konumundadır.

Network ortamında kaynak ya da veri isteyen bilgisayarlara ise Client adı verilir. Client sadece kendisinden donanımsal olarak büyük olan Server lardan değil gerektiğinde diğer client' lardan da kaynak ya da veri talebinde bulunabilir.

Network Tipleri

Networkler Peer To Peer ve Client/Server mimarisi başlıkları altında incelenebilirler. Peer To Peer networklerde ana bir bilgisayar yoktur. Bütün bilgisayarlar eşit haklara sahiptir ve yeri geldiğinde iletişime geçtikleri bilgisayarlarla bir Client – Server yapısında hareket ederler. Her bilgisayar kaynaklarını ya da sahip olduğu datayı istediği kadarıyla kullanıma açabilir ya da açmaz.

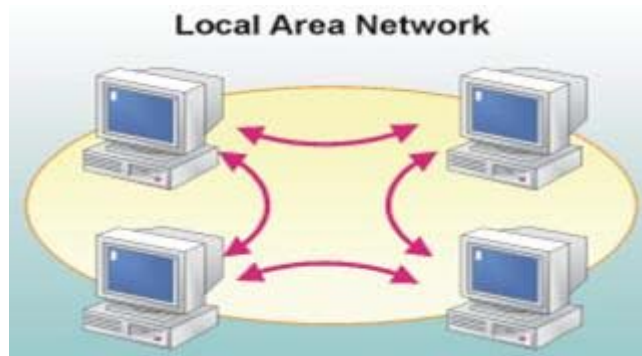
Client / Server mimarisinde is, adından da anlaşılacağı gibi hem donanımsal hem de yazılımsal olarak diğer bilgisayarlardan üstün, atanmış bir ana bilgisayar vardır.

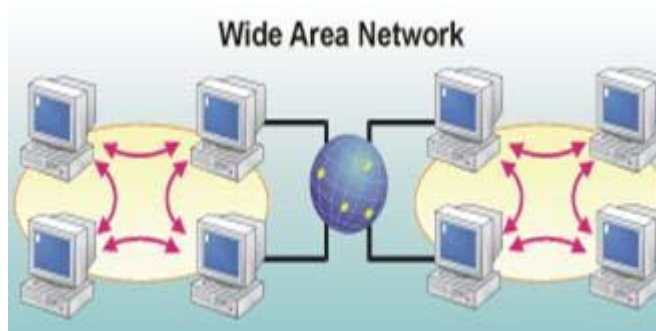
Burada Server olarak atanmış bilgisayarın yetersiz kaldığı durumlarda networke başka serverlarda dahil edilebilir. Örneğin gelişmiş bir networkte Mail Server'ın, DHCP ve DNS gibi serverların farklı bilgisayarlarda bulunması performansı olumlu yönde etkileyebileceği için önerilebilir.

LAN, WAN ve MAN

Ağlar büyüklüklerine göre LAN (Local Area Network), WAN (Wide Area Network) ve MAN (Metropolitan Area Network) olmak üzere üçe ayrılırlar.

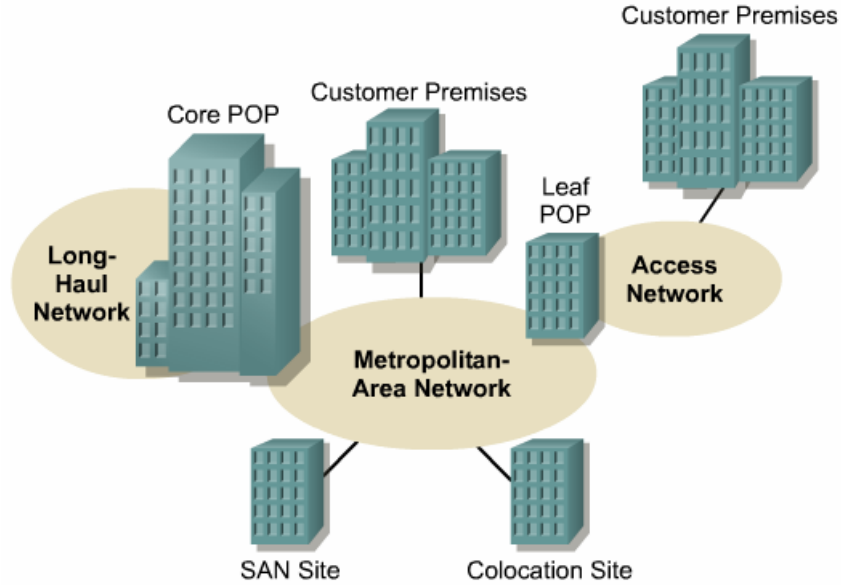

Birbirine yakın yerlerde konumlandırılmış ve kablolar ile fiziksel olarak birbirlerine bağlanmış yapıdaki networkler LAN olarak adlandırılırlar. Örneğin bir binada bulunan bütün bilgisayarların birbirlerine bağlanmasıyla oluşan yapı bir Local Area Network' tür.

İki yada daha fazla LAN'ın birbirlerine telefon hatları, kiralık hatlar yada benzer yollardan birbirlerine bağlanmasıyla oluşan yapı ise Wide Area Network olarak adlandırılır. Burada bilgisayarların fiziksel olarak birbirlerine yakın olmalarına gerek olmadığı gibi çok uzakta olabilirler.

MAN ise, kavram olarak açıklaması zor olmakla birlikte, örneğin bir şehir ya da bir bölgenin iki ayrı LAN ile birleşmesi gibi düşünülebilir.

Örnek vermek gerekirse birden fazla şubesi bulunan bir bankanın kullanabileceği bir yapı diyebiliriz.

Ethernet Teknolojileri

Bilgisayarların bir networke bağlanıp veri alışverişinde bulunabilmesini sağlayan elektronik devredir. Farklı yerlerde Ethernet kartı, network kartı, ağ kartı yada NIC şeklinde isimlendirmeleri yapılmıştır. NIC, İngilizce Network Interface Card'ın kısaltmasıdır.

Her Ethernet kartının üretimden itibaren kendine ait farklı bir tanımlama numarası vardır ve bu sayede diğer bütün kartlardan ayırt edilebilir. Bu tanımlama numarasına MAC adresi (Media Access Control) ya da Fiziksel Adres denir ve 6 oktet, 48 bittendir. Bu 6 oktetin ilk 3 oktetini Internet Assigned Numbers Authority (IANA) tarafından belirlenir. Bir firma Ethernet Kartı üretmeye karar verirse ilk başvuracağı yer IANA'dır. IANA firmaya o firmanın ID'si gibi düşünebilecek 3 oktetli bir sayı verir son oktetini de firmaya bırakır. Bu şekilde bir standart sağlanırken aynı MAC adresine sahip Ethernet kartlarının üretilmesi de engellenmiş olur.

(RJ-45 ile sonlandırılmış UTP kablunun Ethernete takılması)

Bir bilgisayarın MAC adresi komut satırında "ipconfig /all" yazılara öğrenilebilir. (Windows 9x ortamında ipconfig.exe yerine Winipcfg.exe kullanılır.)

```
C:\WINDOWS\system32\cmd.exe
C:\Documents and Settings\Cisco>ipconfig /all

Windows IP Yapılandırması

   Ana Bilgisayar Adı . . . . . : JUPITER-3
   Birincil DNS Soneki . . . . . :
   Düşüm Türü . . . . . : Bilinmiyor
   IP Yönlendirme Etkin . . . . . : Hayır
   WINS Proxy Etkin . . . . . : Evet

Ethernet bağdaştırıcı Academytech:

   Bağlantıya özgü DNS Soneki . . . . . :
   Açıklama . . . . . : SiS 900 PCI Fast Ethernet Bağdaştırıcı

c1s1
   Fiziksel Adres . . . . . : 00-0D-87-15-87-1D
   Dhcp Etkin . . . . . : Hayır
   IP Adres . . . . . : 192.168.1.172
   Alt Ağ Maskesi . . . . . : 255.255.255.0
   Varsayılan Ağ Geçidi . . . . . : 192.168.1.1
   DNS Sunucusu . . . . . : 192.168.1.1
                           192.168.1.2
```

Bir sistem yöneticisi kendi bilgisayarından diğer bilgisayarların MAC adreslerini de öğrenmek isteyebilir. Sözelimi DHCP ile ip konfigürasyonunu dağıtmak ve bazı bilgisayarların her seferinde aynı ip' yi almasını sağlamak için MAC adreslerini kullanarak DHCP' nin Reservations özelliğini kullanmak isteyen bir yöneticinin her bilgisayarı tek tek dolaşarak ipconfig /all komutunu kullanması ve MAC adreslerini not alması çok uzun ve yorucu olur.

Bu durumda sistem yöneticilerinin yardımına ARP ([Address Resolution Protocol](#)) protokolü yetiştir.

Bir bilgisayara en az bir kere ulaşmış olmak kaydıyla, komut satırında "arp -a" yazılarak o bilgisayarın MAC adresi öğrenilebilir.

```
C:\Documents and Settings\Cisco>ping 192.168.1.4
32 bayt veri ile 192.168.1.4 'ping' ediliyor:
192.168.1.4 cevabı: bayt=32 süre=2ms TTL=60
192.168.1.4 cevabı: bayt=32 süre=2ms TTL=60
192.168.1.4 cevabı: bayt=32 süre=2ms TTL=60
192.168.1.4 cevabı: bayt=32 süre=2ms TTL=60

192.168.1.4 için Ping istatistiği:
   Paket: Giden = 4, Gelen = 4, Kaybolan = 0 (0% kayıp),
   Mili saniye türünden yaklaşık tür süreleri:
     En Az = 2ms, En Çok = 2ms, Ortalama = 2ms

C:\Documents and Settings\Cisco>arp -a

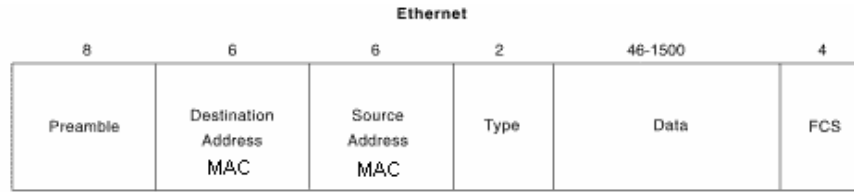
Arabirim: 192.168.1.172 --- 0x10003
   Internet Adresi      Fiziksel Adres      Tipi
192.168.1.1            00-13-10-3f-c8-c8  dinamik
192.168.1.2            00-10-5a-65-7e-f0  dinamik
192.168.1.4            00-80-77-6f-1b-89  dinamik

C:\Documents and Settings\Cisco>_
```

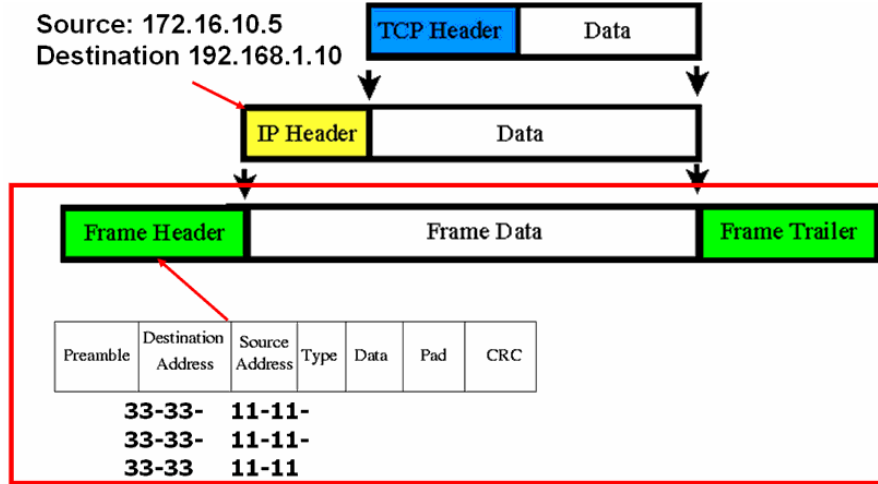
Komut satırından alınmış şekilde, önce 192.168.1.4 bilgisayarına bir kez ulaşmak için ping atılmış. Daha sonra kullanılan "arp- a" komutu ile oturum boyunca ulaşılan tüm bilgisayarların bellekteki fiziksel adres tablosuna erişilmiştir.

(ARP Protokolü ileride detaylı olarak anlatılacaktır.)

Ethernet teknolojiler IEEE 802.3 standardi ile tanılanmıştır ve ethernetin datayı frame' ler halinde tasıdığı söylenebilir. Genel olarak ethernet frame' leri aşağıdaki gibidir.

Destination ve Source adresler hedef ve kaynak cihazların fiziksel adreslerini ifade eder. FCS değeri ise datanın sağlıklı iletilip iletilmediğinin kontrol edilmesini sağlayan bir değerdir.

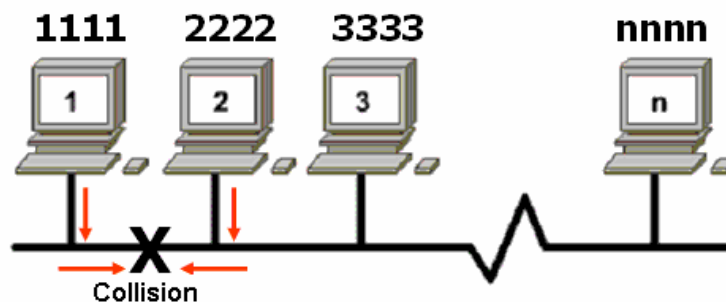
OSI Referans modeli içerisinde detaylı anlatılabilecek datanın iletimi sırasını data katmanları ileler. Ve her katmanda data üzerine o katmanın çalışma mantığı içerisinde gereken bilgi etiketlenir. Şekilde simdilik önemli olan kısmın sırasıyla TCP Header ve IP Header eklenir. LAN içerisinde data 2. katmanda, yani fiziksel adresler yardımıyla haberleşecektir. Frame Header ile bu bilgiler dataya eklenir.

IP Header ve Frame Header arasındaki en önemli fark frame'lerin TTL (Time To Live) değerine sahip olmamasıdır. Dolayısıyla ikinci katmanda oluşabilecek bir döngü döngüyü yaşayan cihazlar kapatılmadığı sürece devam edecektir.

CSMA/CD

Ethernet networkleri belli bir anda kabloyu hangi bilgisayarın kullanacağını CSMA (Carrier Sense, Multiple Access/Collision Detection) tekniğiyle belirler. Bu teknikte paket gönderilmeden önce kablo kontrol edilir. Diğer bir iletişimin oluşturduğu trafik yoksa iletişime izin verilir.

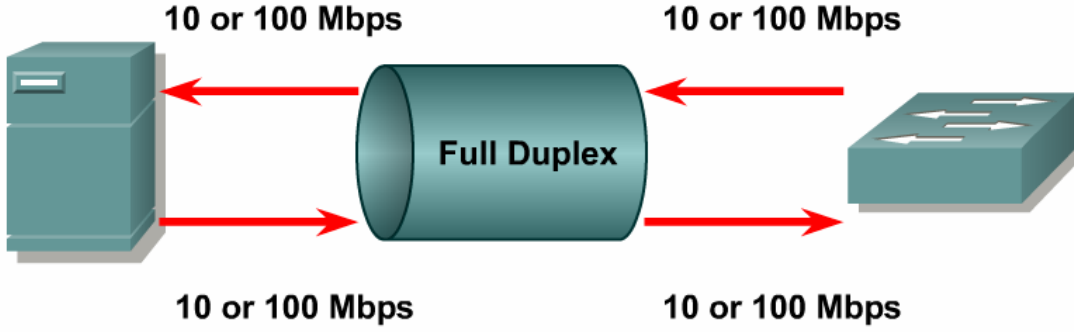
İki bilgisayarın birden kabloyu kullanmaya çalışması collision olarak adlandırılır. Her ikisinin de trafiği kaybolur. Ve hattın boş olduğu anı yakalamak için yeniden beklemeye ve hat dinlenmeye başlanır.

CSMA/CD networklerinde, beklemelerin çoğalmaması için bus olarak tanımlanan kablonun iki ucunun sonlandırılması gerekir.

Full Duplex

Full Duplex ethernet aynı anda hem data iletimini hem de data alınmasını sağlar.

IEEE 802.3x ile tanımlanmış Full Duplex çalışma içerisinde, her iki cihaz da Full Duplex moda olduğu zaman sonuç alınabilecektir. Örneğin, host to switch, switch to switch yada switch to router bağlantılarında her iki tarafta Full Duplex moda çalışabiliyor olmalıdır.

Half Duplex çalışma içerisinde collisionlardan dolayı bant genişliğini yüzde 50 yada altmisi kullanılabilirken Full Duplex çalışma da bant genişliğinin tamamı kullanılabilir. Örneğin 10 Mbps olan bir hattin Half Duplex ile 5-6 Mbps' i kullanılabilir, oysa Full Duplex çalışma da ideal olarak aynı bant genişliğinde 20 Mbps'e ulaşıldığı varsayılır.

Full Duplex içerisinde CSMA/ CD ' den bahsedilemez. Çünkü aynı anda hem iletim hem alım olabileceği için Carrier Sense olmayacaktır.

KABLO Standartları

Bilgisayarlar ethernet kartlarına takılan kablo aracılığıyla birbirine bağlanırlar. Networkün yapısına göre farklı özelliklerde kullanabilecek bir çok çeşit kablo standardı vardır. Ana başlıkları şöyle sıralayabiliriz;

- Koaksiyel (Coaxial)
- Twisted-Pair
- UTP (Unshielded Twisted-Pair / Koruyucusuz Dolanmış-Çift)
- STP (Shielded Twisted-Pair / Koruyuculu Dolanmış-Çift)
- Fiber-Optik

Koaksiyel Kablolar

Koaksiyel kablolar yaygın olarak kullanılan ağ kablolarıdır. Çok tercih edilmesi ve çok sık kullanılmasının başlıca nedenleri uygun fiyatı, hafifliği, esnekliği ve kolay kullanılmasıdır. Bir koaksiyel kablo bir iletken metal telin önce plastik bir koruyucu ile, ardından bir metal örgü ve dış bir kaplamadan oluşur. Bu koruma katları sayesinde iletilen verinin dış etkenlerden etkilenmesi minimuma indirgenmeye çalışılmıştır. Koaksiyel kablonun içinde kullanılan tek genellikle bakırdır.

Koaksiyel kablonun iki tipi vardır:

- Thin (thinnet)
- Thick (thicknet)

Thinnet (ince) koaksiyel kablo .25 inç genişliğindedir. Yaygın olarak kullanılır. Verileri sağlıklı olarak 185 metre uzağa iletebilirler. Thinnet koaksiyel kablolar RG-58 standardı olarak değişik biçimde üretilmektedir.

Not: ThinNet ve ThickNet olmak üzere 2 çeşidi vardır. Thinnete 10Base2, Thicknete 10Base5 da denir.

Thicknet ise daha kalın bir koaksiyel kablodur. Thicknet kablolar 0.5 inç kalınlığındadır. Bu nedenler thicknet kablolar daha uzun mesafe veri iletiminde kullanılırlar. 500 m mesafe için kullanılan thicknet koaksiyel kablolar tipik olarak thinnet networkler için bir backbone oluşturmada kullanılır.

Mesafe	Koaksiyel kablo
185 m	Thinnet
500 m	Thicknet

10Base2

10Base5

Bir thinnet koaksiyel kabloyu thicknet kabloya bağlamak için ise transceiver denilen ara birim kullanılır. Transceiver'ın network adaptörüne bağlanması için AUI ya da DIX

adı verilen çıkış kullanılır. AUI (Attachment Unit Interface) anlamındadır. DIX (Digital Intel Xerox) anlamına gelir.

AUI

Koaksiyel kabloların network adaptörüne bağlanması için, ayrıca iki kablonun birbirine eklenmesi BNC Konektörleri kullanılır.

BNC T Konektörü

BNC kablo konektörü kablonun ucunda yer alır. T konektör ise koaksiyel kabloyu networkadaptörüne bağlamak için kullanılır. Barrel konektör ise iki koaksiyel kablonun birbirine bağlanmasını sağlar. Sonlandırıcılar ise kablonun sonunda yer alırlar.

Bus yerleşim biçiminde kurulan network'lerde kullanılan koaksiyel kablonun iki ucunda sonlandırıcı kullanılır. Bu sonlandırıcılar kablonun sonuna gelen sinyali yok ederler.

Twisted-Pair Kablolar

LAN'larda ve sınırlı veri iletiminde kullanılan bir diğer kablolama türü de twisted-pair kablolardır. Twisted-Pair (Dolanmış-çift) kablo iki telden oluşan bir kablodur. Twisted-pair kablolar iki türdür:

-UTP (Unshielded Twisted-Pair)

-STP (Shielded Twisted-Pair)

10BaseT network'lerde ve diğer LAN ortamlarında yaygın olarak UTP kablolar kullanılır. Maksimum UTP kablo uzunluğu 100 m dir. UTP kablo iki izoleli bakır kablodan oluşur. UTP kablolar ayrıca telefon sistemlerinde de kullanılır.

10BaseT kablolar RJ-45 sonlandırıcıları ile sonlandırılırlar.

RJ-45

Fiber-Optik Kablolar

Fiber-optik kablolar verileri ışık olarak ileten yüksek teknoloji iletim ortamlarıdır. Fiber-optik kablolar hızlı ve yüksek kapasiteli veri iletimi için uygundur. Özellikler 100 Mbps hızında veri iletimi için kullanılır. Verilerin güvenliği açısından daha iyidir. Çünkü ışık olarak temsil edilen veriler başka bir ortama alınamazlar.

Fiber-optik kablo üzerinden veri aktarımı; ince fiber cam lifi (ışık iletkeni) üzerinden ışık dalgası şeklinde gerçekleştirilir. Aktarılabacak her bir ışık işareti için ayrı bir ince fiber cam kullanılır. Bu

gerçevede en basit hali ile bir Fiber-optik kablo 3 temel kısımdan oluşmaktadır: Işığın geçtiği tabaka olan Asıl Işık İletkeni, ışığı yansıma ve kırılmalara karşı koruyan ve yine bir cam tabaka olan Cam Örtü ve tüm cam kısmı koruyan Koruyucu Kılıf olarak adlandırılabilirler. Uygulamada bunlara ilave olarak Fiber-optik kabloya; kablunun bina içi/bina dışı kullanım yeri ve şartlarına bağlı olarak çelik zırh yada jel tabakası gibi başka koruyucu ve esneklik kazandırıcı kısımlarda ilave edilebilmektedir.

Fiber Optic Kablo ve Sonlandırıcılar

Ethernet Kablolama Sistemi

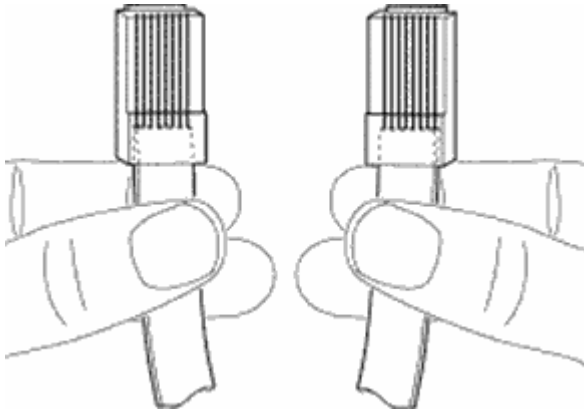
Ethernet network'lerinde dört çeşit kablolama sistemi kullanılır:

- Thick coaxial
- Thin coaxial
- Unshielded Twisted Pair
- Fiber-optic

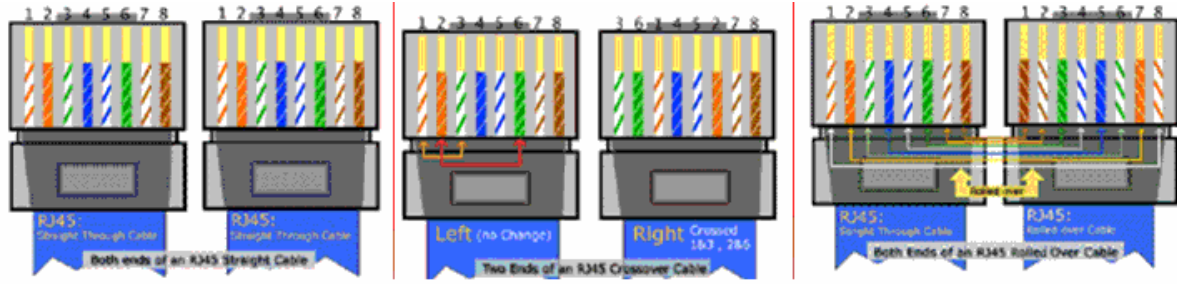
UTP Kablo Yapımı

UTP kablo yapmak hem kolay hem de eğlenceli bir iştir. Bunun için kablo ve RJ-45 ile bir de Jack pensesine ihtiyacımız var.

Kablo yapılırken dikkat edilecek unsurlardan biri de kablunun Düz, Cross yada Roll Over mi olacağı ve bu çeşitlerin renk sıraları.

Kablolarda ki gibi tutularak renk sıralarına bakılıp cinsi hakkında bilgi edinilebilir.

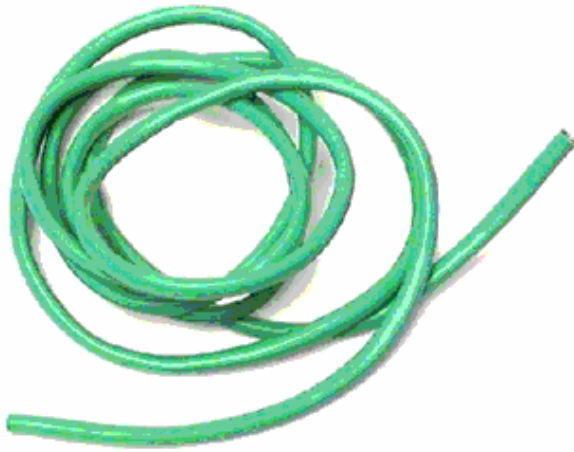
Straight-through

Cross-over

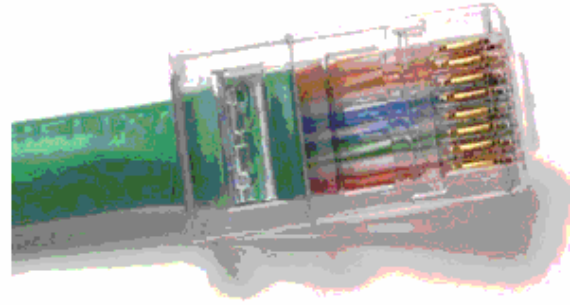
Rollover

Sekilde üç çeşit kablonun renk sıraları görülmektedir.

Şimdi adım adım kablomuzu yapacağız.

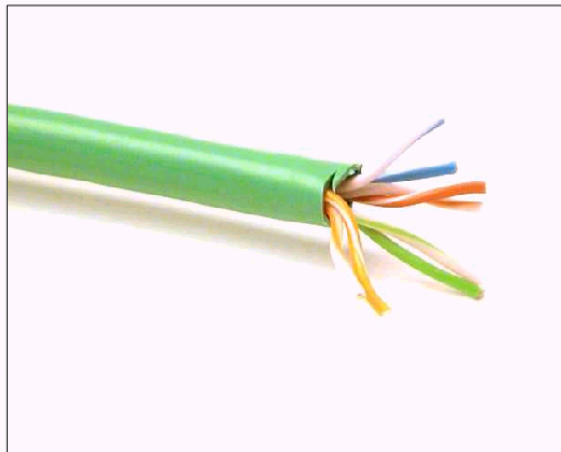

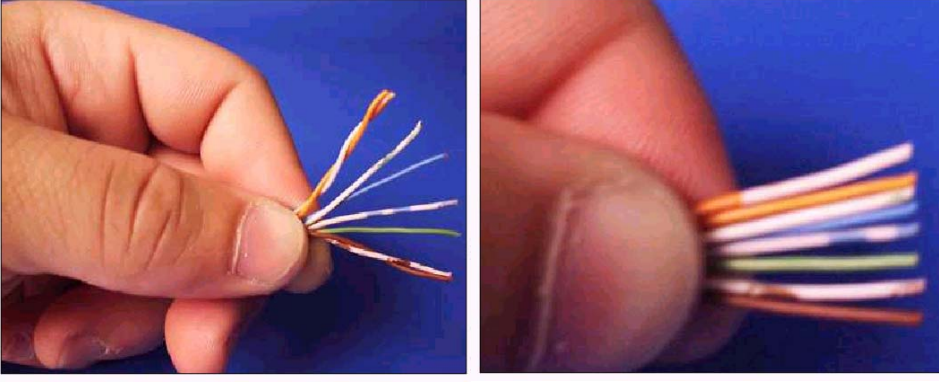
şimdi

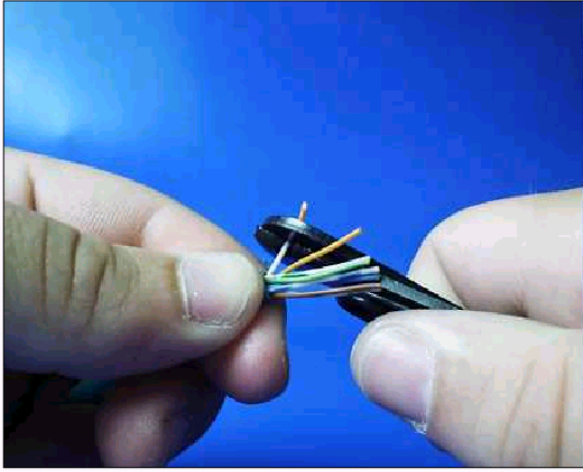
sonra

Kablomuzun ucundan resimdeki gibi bir kısmını soyuyoruz. Bunun için Jack Pensesi de kullanılabilir.

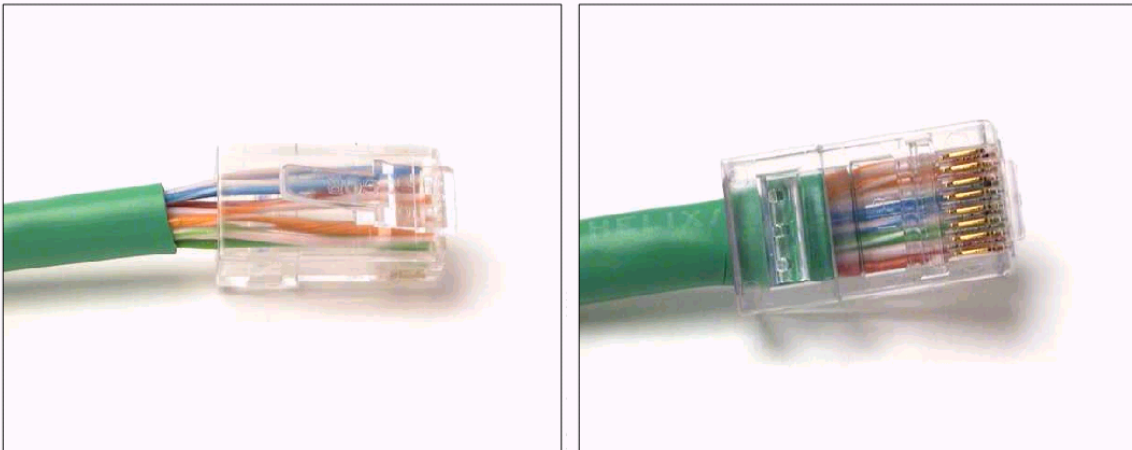

Yapacagimiz kablonun cinsine gore renk siralarina uygun sekilde kablo uclarini siralayip duzenliyoruz.

Kablo uclarini esit uzunlukta olacak sekilde kesiyoruz. Bunun icin de jack pensesi kullanilabilir. Butun bu islemler yapilirken kablonun tutugumuz yerini birakmamakta fayda var. Bir kere karirsrsa bastan baslamak zorunda kalabiliriz.

İlk şekildeki gibi kablo uçlarını RJ-45 içine yerleştirdikten sonra Jack pensesi ile sıkıştırıp kablonun RJ-45 e tam olarak oturmasını sağlıyoruz.

Network Cihazları

Bir networkü sade bilgisayar ekleyerek genişletmeyiz. Bu bize kablolamanın zorlaşması, sinyal zayıflaması gibi sebeplerden sorun yaratır. Bu sebeple bir networkü genişletmek, güvenliğini sağlamak ve aynı zaman da hiyerarşi kazandırmak için bazı cihazlar kullanmalıyız. Bu cihazlar genel olarak şunlardır:

- Hub
- Switch
- Repeater
- Bridge
- Router
- Firewall
- Gateway

Hub

En basit network cihazıdır. Kendisine bağlı olan bilgisayarlara paylaşılan bir yol sunar. Yani Hub' a bağlı tüm cihazlar aynı yolu kullanırlar ve bu da aynı anda haberleşmek isteyen network cihazlarının, bir tek yol olduğu için hattın boşalmasını beklemelerine sebep olur. 8 – 12 – 16 – 24 portlu olarak üretilirler.

16 Portlu Cisco Hub

Switch

Kendisine bağlı cihazlara adından da anlaşılacağı gibi anahtarlamalı bir yol sunar. Hub ile kıyaslandığından en önemli farkı budur. İki bilgisayar kendi arasında haberleşirken başka bilgisayarlarda hattın anahtarlamalı kullanılmasından dolayı kendi aralarında iletişime geçebilirler. Bu sayede Hub'a göre daha yüksek bir performans sağlanacaktır. 8 -12 - 16 - 24 - 36 - 48 port lu olarak ya da şasele üretilebilirler. Şasele switchlerde boş yuvalar vardır ve gerektiğinde port eklenebilmektedir.

Cisco Switchler

Repeater

Repeater bir ethernet segmentinden aldığı tüm paketleri yineler ve diğer segmente yollar. Repeater gelen elektrik sinyallerini alır ve binary koda yani 1 ve 0'lara çevirir. Sonra da diğer segmente yollar. Bu yönüyle repeater'in basit bir yükseltici olmadığını anlıyoruz. Çünkü yükselticiler gelen sinyalin ne olduğuna bakmadan sadece gücünü yükseltir. Yolda bozulmuş bir sinyal yükselticiden geçince bozulma daha da artar. Repeater ise gelen sinyali önce 1 ve 0'a çevirdiği için yol boyunca zayıflamış sinyal tekrar temiz 1 ve 0 haline dönüşmüş olarak diğer segmente aktarılır.

Cisco Repeater

Bridge

İki **TCP/IP** ağını birbirine bağlayan bir donanımdır. Fazla karmaşık aygıtlar olmayan bridge'ler gelen frame'leri (veri paketleri) alır ve yönlendirirler. Bridge'ler fiziksel bağlantının yanı sıra network trafiğini kontrol eden aygıtlardır.

Bridge bir çeşit yönlendirme yapar diyebiliriz fakat OSI Katmanlarından 2. katman yani Data-Link Katmanında çalışmasıyla Router' dan ayrılır.

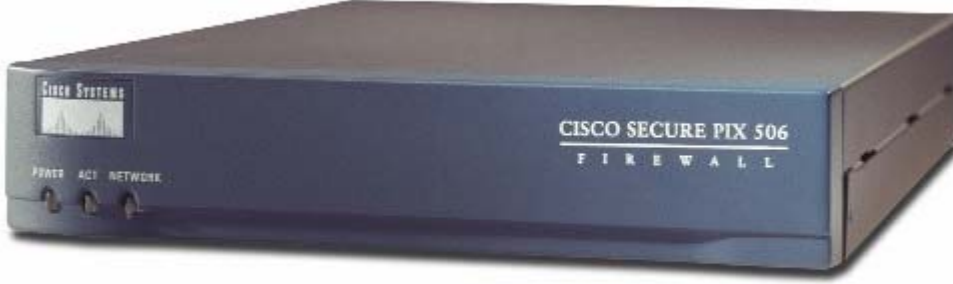

Cisco Bridge

Firewall

Türkçe güvenlik duvarı anlamına gelen firewall, özel ağlar ile internet arasında, her iki yönde de istenmeyen trafiği önleyecek yazılımsal ya da donanımsal sistemdir. Firewall' ların verimli bir şekilde kullanılabilmesi için internet ve özel ağ arasında ki tüm trafiğin firewall üzerinden geçmesi ve gerekli izinlerin / yetkilerin kısaca erişim listelerinin uygun bir stratejiyle hazırlanmış olması gerekir.

Donanımsal firewall' lara verilebilecek en güzel örnek CSecurity derslerinde detaylı anlatılan Pix Firewall' dır.

Cisco Pix Firewall

Gateway

Network uygulamalarında farklı şekillerde kullanılan ve kapalı bir alandan dışarıya örneğin internete çıkma olanağı sunan cihazlardır. Bir başka kullanım şekli farklı protokoller kullanan ağların birbirlerine bağlanmasını sağlamaktır.

Interne ya da başka bir networke bağlanmak için kullanıldığında bilgisayarların TCP/IP konfigürasyonunda Gateway olarak tasarlanan cihazın ip adresi tanımlanmalıdır. Bu şekilde kullanımı yönlendiriciler (Router gibi) vasıtasıyla yapılmaktadır.

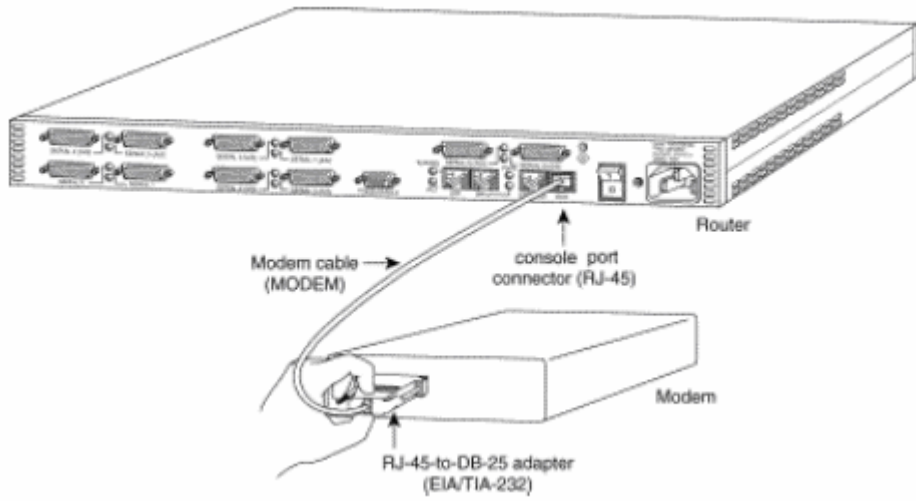

Cisco Gateway

Router

Router bir yönlendirme cihazıdır ve LAN-LAN yada LAN-WAN gibi bağlantılar da kullanılır. Router' ları basit bir yönlendirici olarak tanımlamak yetersiz olabilir. Çünkü Router' lar bir işletim sistemine sahiptirler (IOS – Internetworking Operating System) dolayısıyla programlanabilirler ve gerekli konfigürasyonlar yapıldığında bir uzak networke erişmek için mevcut birden fazla yol arasında kullanabilecekleri en iyi yolun seçimini yapabilirler (Best Path Determination).

Üzerinde LAN ve WAN bağlantıları için ayrı portlar bulunur ve şasele olarak ta üretilebilirler. Gereksinime göre bu yuvalara LAN ya da WAN portları eklenebilir.

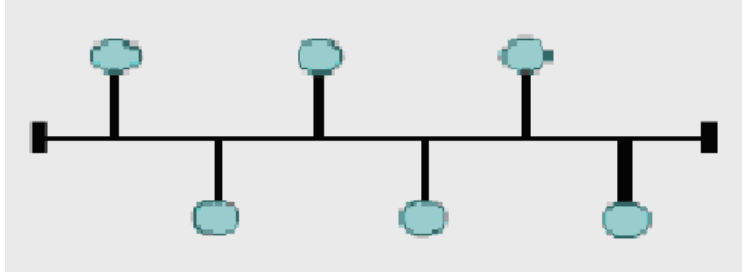
İlerleyen bölümlerde Router' ların konfigürasyonları detaylı olarak anlatılacaktır. Routerlar ve Routing işlemi CCNA sıvalarının ana omurgasıdır.

NETWORK TOPOLOJİLERİ

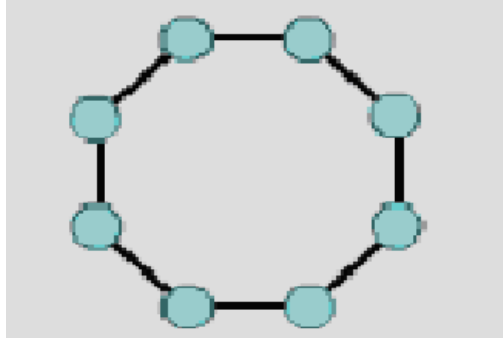
Topoloji dediğimiz de bir ağın fiziksel ya da mantıksal yapısını anlamalıyız. Networkü oluşturan cihazların fiziksel yerleri, kabloların bağlantı şekilleri, iletişimde kullanılan protokoller gibi birçok unsur network topolojilerini belirler.

Fiziksel Topolojiler:

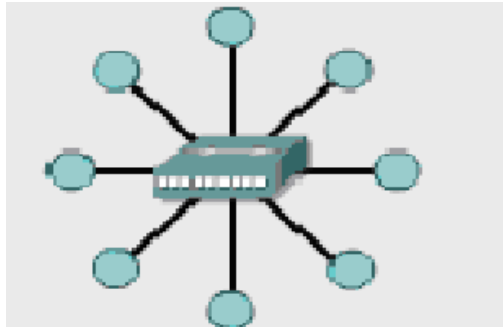
Bus Topoloji: Bütün terminallerin tek bir doğrusal bir kablo ile birbirlerine bağlanmışlardır. Burada hatta gönderilen sinyal bütün terminallere gider. Sinyal hedefe ulaşana ya da bir sonlandırıcıya gelene kadar hatta dolaşır. Çok az miktarda kablo kullanılıyor olması avantaj gibi görünse de ana kabloya meydana gelebilecek bir kopma bütün networkün çökmesine sebep olabilecektir. Ayrıca sorun giderme zorluğu ve hatta eklenen her yeni bilgisayarın networkün yükünü artırması da dezavantajlar arasında sayılabilir.

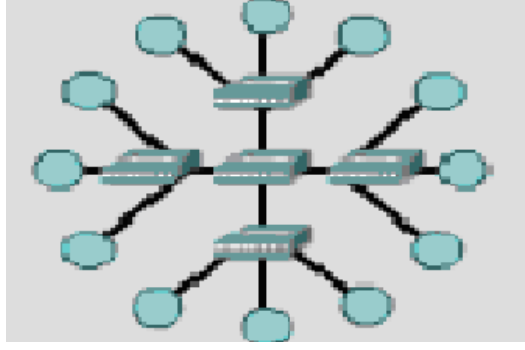
Ring Topoloji: Bu topolojide adından da anlaşılacağı gibi dairesel bir yapı söz konusudur. Hatta gönderilen sinyaller hedefe ulaşana kadar tüm terminallere uğrar. Tüm terminaller eşit haklara sahiptir.

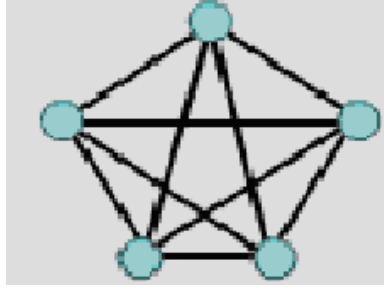
Star Topoloji: Star Topolojide her bilgisayar switch ya da hub dediğimiz network cihazlarına direk bağlıdır. Hatta gönderilen sinyal önce switch ya da hub'a gelir ve buradan hedefe gönderilir. Böyle bir yapının en büyük avantajı yeni bilgisayarlar ekleyerek büyümek çok kolaydır, yönetilmesi ve sorun giderilmesi kolaydır. Fakat diğer topolojilere göre çok daha fazla kablo kullanılmak zorunda kalınması ve switch ya da hub'ın devre dışı kalmasıyla tüm networkün çökecek olması gibi dezavantajları vardır.

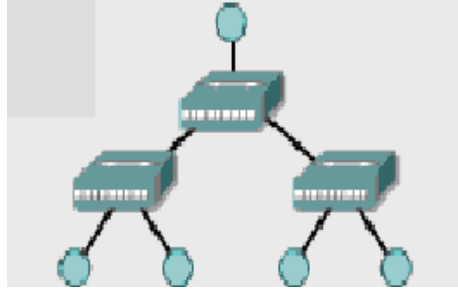
Extended Star Topoloji: Adından anlaşılacağı gibi Star Topolojinin geliştirilmesiyle ortaya çıkmıştır. Birden fazla yıldız topolojinin bir araya gelmesiyle oluşmuş bir yapıdır diyebiliriz.

Mesh Topoloji: Networkte bulunan bütün bilgisayarlar diğer bütün bilgisayarlara direk bağlıdırlar. Uçtan uca bütün bilgisayarlar birbirine direk bağlı olduğu için hedefe kısa zamanda ulaşılır, iki bilgisayar arasında ki bağlantının kopması durumunda alternatif bir dürü yol olacaktır ama maliyetinin çok yüksek olması da unutulmamalıdır.

Hiyerarşik Topoloji: Üzerinde Bus topoloji ve Yıldız topolojiden özellikler taşır.

Mantıksal Topolojiler:

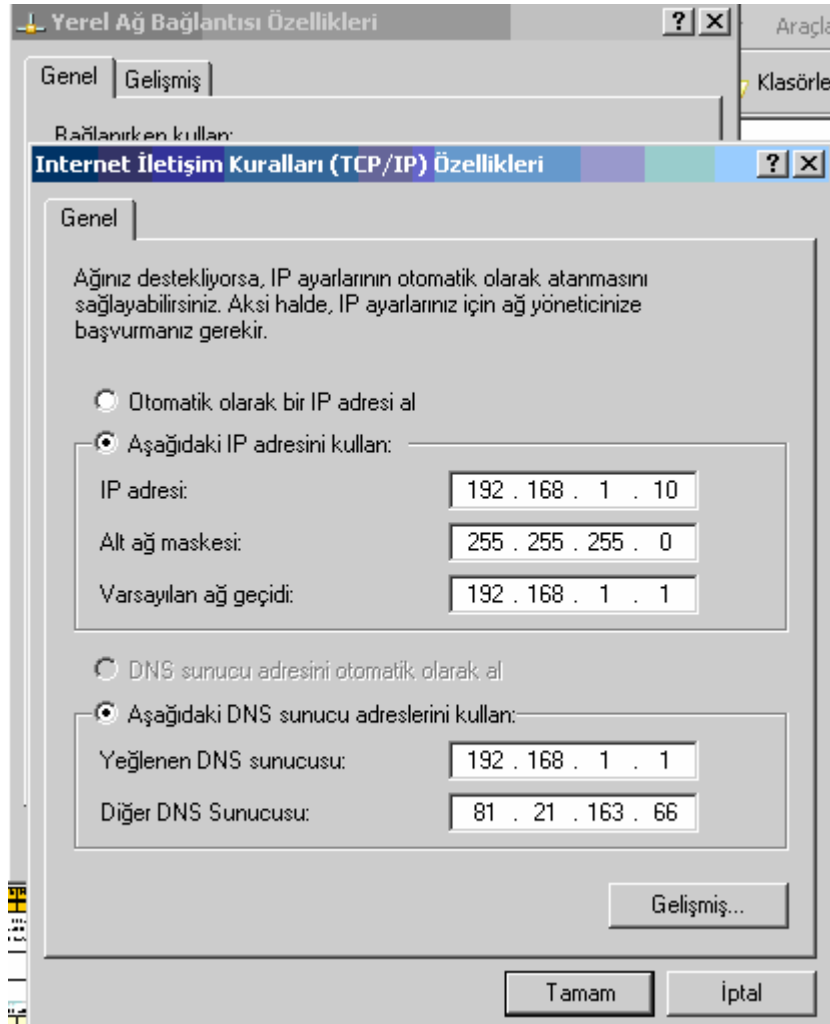
Broadcast Topoloji: Bir bilgisayar hatta gönderdiği bir sinyali diğer bütün bilgisayarların alacağı bir yayın şeklinde yapar. Yayın hedefe ulaştığı ana kadar bütün terminalleri tek tek dolaşır.

Token Passing Topoloji: Burada taşıyıcı görevinde olan bir token her bir terminale uğrayarak ağ ortamında dolaşır. Uğradığı terminal ekleyeceği bir data varsa onu token'a ekleyerek, ekleyecek bir data'sı yoksa direk bir sonraki terminale aktarır. Bu şekilde çalıştığında bir repeater görevi de üstlenmiştir.

IP Adresleme

Bilgisayarlar veya diğer cihazlar networklere fiziksel olarak bağlanmanın yanında mantıksal olarak da dahil olmalıdır. Bunun için aynı networkte ki iki cihazın aynı ip networkünde olması gerekir, yani Network adresleri aynı olmalıdır.

Bilgisayarlara ip adresleri Static veya Dinamik olarak verilebilir. Dinamik olarak ip adresi atanması için en güzel örnek DHCP Server' dir. Dynamic Host Configuration Protokolün kısaltması olan DHCP konfigürasyonu Router üzerinde de yapılabilmektedir. İlerleyen bölümlerde bir routerin nasıl DHCP server olarak konfigure edilebileceği anlatılmıştır.

(Statik olarak ip adresi atanması)

Burada Alt Ağ Maskesi ifadesi dikkatinizi çekmiştir. Baska bir deyişle genellikle türkçemizde de kullanılan Subnet Mask.

Subnet Mask bizim için önemli, çünkü daha ileride değineceğimiz bir networkü alt networklere ayırabilmemiz için Subnet Mask ile oynamamız gerekecek. Çünkü Subnet Mask ile ip adresi binary durumda and işlemine sokulduğunda network adresini verir.

Ip adresler 4 oktetten ve her oktette 8 Bitten oluşur.

BIT – Binary digiT

10101001 11000111 01000101 10001001

169 . 199 . 69 . 137

	1st octet	2nd octet	3rd octet	4th octet
172.0.0.0	Network	Host	Host	Host
Subnet Mask: 255.0.0.0 or /8	255	0	0	0
192.4.0.0	Network	Network	Host	Host
Subnet Mask: 255.255.0.0 or /16	255	255	0	0
192.168.1.0	Network	Network	Network	Host
Subnet Mask: 255.255.255.0 or /24	255	255	255	0
	1st octet	2nd octet	3rd octet	4th octet
172.0.0.0	Network	Host	Host	Host
Subnet Mask	11111111	00000000	00000000	00000000
192.4.0.0	Network	Network	Host	Host
Subnet Mask	11111111	11111111	00000000	00000000
192.168.1.0	Network	Network	Network	Host
Subnet Mask	11111111	11111111	11111111	00000000

İlk şekilde subnet masklar ikinci şekilde o subnet maskların Binary gösterimi mevcut. İlk resimde ki /8, /16, /24 gibi ifadeler görüyorsunuz. Bunlar Subnet Maski ifade eder, daha doğrusu Subnet Maskin Binary gösterimi icineki toplam 1 sayisidir.

Ornek Bazi Binary gosterimler:

```

192.168.1.0      11000000.10101000.00000001.00000000
255.255.255.0   11111111.11111111.11111111.00000000
192.168.1.255   11000000.10101000.00000001.11111111

192.168.0.0     11000000.10101000.00000000.00000000
255.255.0.0     11111111.11111111.00000000.00000000
192.168.255.255 11000000.10101000.11111111.11111111

192.168.0.0     11000000.10101000.00000000.00000000
255.255.255.0   11111111.11111111.11111111.00000000
192.168.0.255   11000000.10101000.00000000.11111111

```

Bir networkteki ilk ip adresi o networkun network adresini ve son ip adresi de Broadcast adresidir. Bu adresler network cihazlarına atanamaz.

<u>Network Address</u>	<u>Subnet Mask</u>	<u>Broadcast Address</u>
172.0.0.0	255.0.0.0	172.255.255.255
172.0.0.1 ve	172.255.255.254	
172.16.0.0	255.255.0.0	172.16.255.255
172.16.0.1 ve	172.16.255.254	
192.168.1.0	255.255.255.0	192.168.1.255
192.168.1.1 ve	192.168.1.254	
192.168.0.0	255.255.0.0	192.168.255.255
192.168.0.1 ve	192.168.255.254	
192.168.0.0	255.255.255.0	192.168.0.255
192.168.0.1 ve	192.168.0.254	

TCP / IP Modeli

TCP/IP ile olarak DARPA (Defense Advanced ResearchProjectsAgency) ve Bekeley Software Distribution tarafından geliştirilen UNIX' de kullanılan bir protokoller gurubudur. Günümüzde internetin temel protokolü olarak yerini almış TCP/IP ' nin açılımı Transmission Control Protocol / Internet Protocol' dür.

TCP /IP modeli OSI katmanlarından çok daha önce standartlaştığı için OSI içinde referans olmuş 4 katmanlı bir yapıdır.

- Uygulama Katmanı
- Nakil Katmanı
- Internet Katmanı
- Ağa Giriş Katmanı

Uygulama Katmanı OSI modelindeki Uygulama, Oturum ve Sunum katmanlarına karşılık gelmekte ve o katmanların işlevlerini yerine getirmektedir. Bu katmanda TFTP, FTP, SMTP, SNMP gibi protokoller çalışmaktadır.

Nakil Katmanı OSI modelindeki Nakil katmanı ile bire bir eşleştirilebilir. Bu katmanda iki farklı sınıfa ayrılacak iki protokol kullanılır. TCP ve UDP.

- Bağlantı Odaklı: TCP
- Bağlantısız: UDP

Internet Katmanı OSI modelindeki Network katmanına denktir ve adresleme, en iyi yol seçimi gibi işlevleri yerine getirir.

Bu katman da IP (Internet Protocol), ICMP (Internet Control Message Protocol), BOOTP (Bootstrap Protocol), DHCP (Dynamic Host Configuration Protocol), ARP (Adres Resolution Protocol) ve RARP (Reverse Address Resolution Protocol) gibi protokoller çalışmaktadır.

Ağa Giriş Katmanı ise OSI modelinde ki Data-Link ve Fiziksel Katmana denk gelmektedir.

OSI REFERANS MODELİ

Kullanıcıların farklı talepleri ve dolayısıyla network üzerinde kullanılmak zorunda kalınan karmaşık uygulamalar, ağ kurulumlarında bir hiyerarşinin doğmasını kaçınılmaz yapmıştır. Bilgisayar ağları büyüdükçe bu ağları yönetmek ve sorun gidermek, standart bir yapı olmadığı da düşünülürse çok daha zorlaşmaya başladı.

Uluslararası Standartlar Organizasyonu (ISO) bir çok ağ yapısını inceleyerek 1984 yılında OSI referans modelini geliştirdi. Artık donanım ve yazılım firmaları bu standarda uygun ürünler üretmeye başladılar.

OSI modelinde 7 katmanlı bir yapı kullanılmış ve bu model; karmaşıklığı azaltmış, insanların belli katmanlarda uzmanlaşması için referans olmuş, katmanların işlevlerinin öğrenilmesi ve öğretilmesi kolaylaşmış, farklı donanım ve yazılım ürünlerinin birbirleriyle uyumlu çalışmasını sağlamış ve bir katmanda yapılan değişiklikler diğer katmanları etkilemediği için işbirliği, görev paylaşımı, problem çözümünü gibi konularda kolaylıklar getirmiştir.

Bahse konu OSI katmanlarını şu şekilde sıralayabiliriz.

7. Uygulama Katmanı (Application Layer)
6. Sunum Katmanı (Presentation Layer)
5. Oturum Katmanı (Session Layer)
4. Nakil Katmanı (Transport Layer)
3. Ağ Katmanı (Network Layer)
2. Data Link Katmanı (Data Link Layer)
1. Fiziksel Katman (Physical Layer)

Burada Uygulama, Oturum ve Sunum katmanları üst katmanlar olarak adlandırılırlar ve işlevlerini yazılımlar sağlamaktadır. (Bu katmanlar TCP/IP modelinde Uygulama Katmanı adı altında tek bir katman olarak yapıya dahil edilmiştir.) Nakil, Ağ, Data Link ve Fiziksel katmanlar ise alt katmanlar olarak adlandırılırlar ve işlevlerini bilgisayarların ve ağda kullanılan diğer cihazların donanımları ve bu donanımlar üzerindeki yazılımlar sağlar.

Uygulama Katmanı (Application Layer)

Kullanıcıya en yakın olan katmandır ve diğer katmanlara herhangi bir servis sağlamaz. Burada kullanılan bazı uygulamalara şu örnekleri verebiliriz;

FTP
TFTP
Telnet
SMTP

SNMP
HTTP

Sunum Katmanı (Presentation Layer)

Gönderilecek datanın, datayı alacak bilgisayar tarafından da anlaşılabilir ortak bir formata dönüştürüldüğü katmandır. Bu katmanda data transferinin güvenli olması için şifreleme de mümkündür. Data formatlarına şu örnekler verilebilir;

MPEG
GIF
JPEG
ASCII

Oturum Katmanı (Session Layer)

İletişim kuran bilgisayarlar arasında oturum açar ve sonlandırır. Bu katmanda kullanılan servislere şu örnekler verilebilir;

SQL
Netbios Adları
NFS

Nakil Katmanı (Transport Layer)

Bu katman nakil edilecek datanın bozulmadan güvenli bir şekilde hedefe ulaştırılmasını sağlar. Üst katmanlardan gelen her türlü bilgi nakil katmanı tarafından diğer katmanlara ve hedefe ulaştırılır. Gönderilen datanın bozulmadan ve güvenli bir şekilde hedefe ulaşıp ulaşmadığını uygun protokollerle kontrol edebilir. Bu katmanda çalışan protokollere verilebilecek bazı örnekler şunlardır;

TCP
UDP

Bu katmanın en önemli iki fonksiyonun Güvenlilik ve Akış kontroldür.

Güvenlilik bilgisayarlar arasından gerçekleştirilen data transferinde datanın sağlıklı bir şekilde hedefe gönderilip gönderilmediğini yöneten, gönderilemediği durumlarda tekrar gönderilmesini sağlayan fonksiyondur.

İletişim halindeki bilgisayarlarda datayı gönderen bilgisayar alıcının kapasitesinden üzerinde datalar gönderebilirler. Böyle bir durumda datayı alan bilgisayar alamadığı paketleri yok edecektir ki önlemek için Nakil Katmanı Ara Bellekleme, tıkanıklıktan Kaçınma ve Pencereleme metodlarını kullanarak akış kontrolünü sağlar.

Ara bellekleme de datanın akış hızına müdahale etmeden, kapasitenin üzerindeki datanın ara belleğe alınması, tıkanıklıktan kaçınma metodun da ICMP Source Quench mesajı ile gönderen bilgisayarın gönderimini yavaşlatması, Pencerelem metoduyla paketlerin gruplar halinde gönderilmesi sağlanır.

Ağ Katmanı (Network Layer)

Bu katman bir paketin yerel ağ içerisinde ya da diğer ağlar arasında ki hareketini sağlayan katmandır. Bu hareketin sağlanabilmesi için hiyerarşik bir adresleme yapısı gerekmektedir. Gelişen teknolojiyle birlikte mevcut ağlarında büyüme eğilinde olması adresleme yapısının hiyerarşik olmasını gerektirmektedir. Ayrıca hiyerarşik sistem dataların hedef bilgisayara en etkili ve en kısa yoldan ulaşmasını da sağlar.

Bu katmanın bir özelliği olan Adresleme sayesinde bu sağlanabilmiştir. Adresleme Dinamik ya da statik olarak yapılabilir. Sabit adresleme el ile yapılan adreslemedir. Dinamik adresleme de ise otomatik olarak ip dağıtacak örneğin DHCP gibi bir protokole ihtiyaç vardır.

Ayrıca bu katmanda harekete geçen bir datanın hedefine ulaşabilmesi için en iyi yol seçimide yapılır. Bu işleme Routing bu işlemi yerine getiren cihaza ise Router diyoruz. Router en basit tarif ile en iyi yol seçimini yapar ve broadcast geçirmediği için ağ performansını olumsuz etkilemez. Bu katmanda kullanılan protokollere de şu örnekler verilebilir;

IP
ARP

RARP
BOOTP
ICMP

Data Link Katmanı (Data Link Layer)

Fiziksel adreslemenin ve network ortamında datanın nasıl taşınacağına tanımlandığı katmandır. Burada fiziksel adreslemeden kastettiğimiz şey MAC (Media Access Control) adresidir. Bu katman Hakemlik, Adresleme, Hata Saptama, Kapsüllenmiş Datayı Tanımlama fonksiyonlarına sahiptir.

Ethernet hakemlik için CSMA/CD (Carrier Sense Multiple Access with Collision Detect) adı verilen bir algoritmayı kullanır. Bu algoritma şu adımlardan oluşur;

1. Hatta boş olup olmadığını dinler
2. Boşsa data gönderir
3. Doluyorsa bekler ve dinlemeye devam eder
4. Data transferinde çarpışma olursa durur ve tekrar dinlemeye başlar.

Adresleme için, MAC adresi, Unicast adresi, broadcast adresi ve multicast adresi örnek olarak verilebilir.

Bu katman kullanılan protokollere şu örnekler verilebilir;

HDLC
PPP
ATM
Frame Relay

Fiziksel Katman (Physical Layer)

Bu katman datanın dijital rakamlara dönüştürerek aktarımın yapıldığı katmandır. Kablolar, hub, repeater cihazla bu katmanda yer alırlar. Bu katman da herhangi bir protokol tanımlanmamıştır.

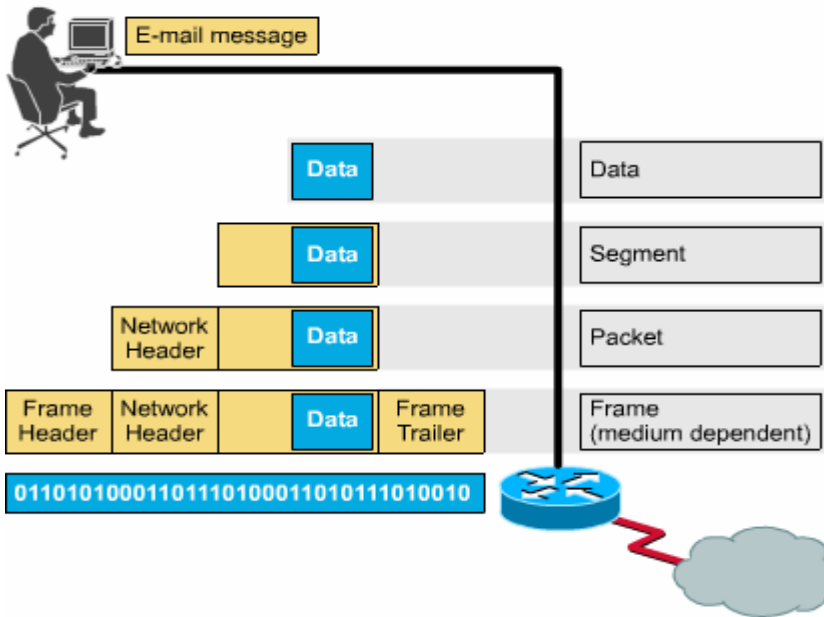
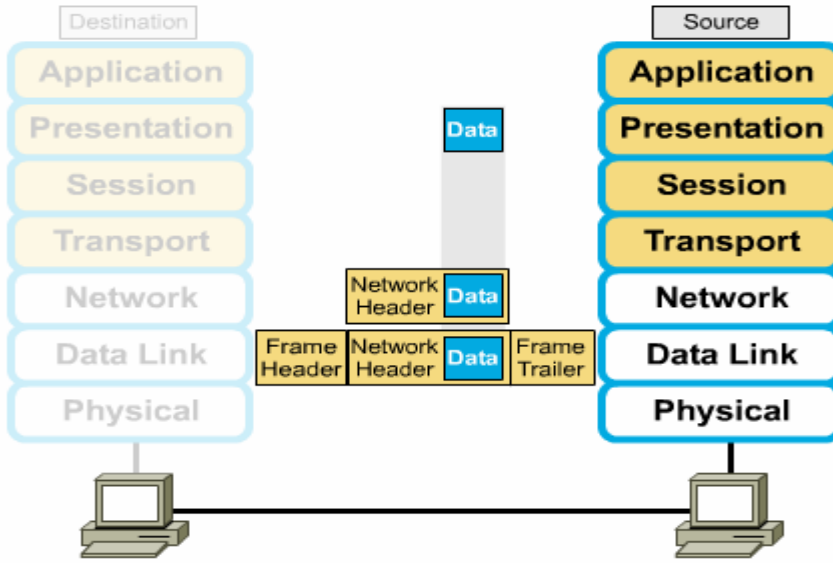
Data Encapsulation (Veri Paketleme)

Data Encapsulation 5 adımdan oluşur.

1. Uygulama, Sunum ve Oturum Katmanları kullanıcının girdiği veriyi 4. katman yani Nakil katmanına kadar getirir.
2. Nakil katmanı kendisine gelen bilgiyi segment adı verilen bölümlere ayırır ve datanın hangi protokolle gönderileceği (TCP - UDP) bilgisini de ekleyerek network katmanına gönderir.
3. Bu katmana gelen segment burada paketlere ayrılır ve IP header dene, hedef ve kaynak iper gibi bilgileri bulunduğu başlığı ekleyerek bir alt katman olan data link katmanına gönderir.
4. Burada data artık framelere çevrilir ve mac adresleride eklenmiştir
5. Frame yapı bu katmanda bitlere ayrılır ve iletilir.

Aşağıdaki iki şekil konun daha iyi anlaşılmasını sağlayacaktır.

Data Encapsulation

TCP / IP Protokolleri

TCP (Transmission Control Protocol)

TCP, IP 'nin bir üst katmanında çalışan iki aktarım katmanı protokolünden birisidir.

TCP, güvenilir ve sanal devre üzerinden çalışan bir protokoldür. Aynı ağ üzerinde ya da farklı ağlar üzerinde iki hostun birbirleriyle güvenilir bir şekilde haberleşmesini sağlar.

TCP 'nin başlıca özellikleri şunlardır:

- Bir bağlantının (connection) kurulması ve sonlandırılması
- Güvenilir (Reliable) paket dağıtımının sağlanması
- Akış kontrolü (flow control) olanağı ile hostlarda veri taşmasının (overflow) önlenmesi
- Bozulmuş ya da ikilenmiş verinin düzeltilmesi (error recovery)
- Alıcı host içerisinde birçok uygulama arasında *demultiplexing* yapılması

TCP, internet ortamında şu işlevleri sağlar:

- Temel Veri Aktarımı (Basic Data Transfer)
- Güvenilirlik (Reliability)
- Uçtan uca Akış Kontrolü (End to end flow control)
- Çoğullama (Multiplexing)
- Bağlantılar (connections)
- Tam çift yönlü işlem (full duplex process)

TCP bağlantısının kurulması üç aşama (Three Way Handshake) sonucunda gerçekleşir:

1.Aşamada: Kaynak host bağlanmak istediği hosta bir istek paketi gönderir. Bu paketin TCP başlığında SYN = 1 ve ACK = 0 'dir. Gönderdiği paket içindeki segmente ait sıra numarası X 'tir.

2.Aşamada: Bu paketi alan hedefe TCP başlığında SYN = 1, ACK = 1 bitlerini kurarak kendi paketini sıra numarasına SEQ Numarası=Y ve onay numarası, ACK Numarası = (X + 1) 'i gönderir.

3.Aşamada: İsteğine karşılık bulan istemci son aşamada hedefe onay paketi gönderir ve bağlantı kurulmuş olur.

Sonra kaynak, hedefe göndermek istediği veri paketlerini gönderir.

TCP ve UDP üst protokollerle bağlantıda portları kullanırlar. 65535 adet port vardır ve IANA ([Internet Assigned Numbers Authority](#)) ilk 1024 portu Well-known portlar olarak ilan etmiştir. Bu portlardan bazıları şunlardır:

- FTP: 21
- Telnet: 23
- SMTP: 25
- DNS: 53

UDP (User Datagram Protocol)

UDP, TCP / IP protokol grubunun iki aktarım katmanı protokolünden birisidir. UDP, onay (acknowledge) gönderip alacak mekanizmalara sahip değildir. Bu yüzden veri iletiminde başarıyı garantileyemez. Yani güvenilir bir aktarım servisi sağlamaz. Uygulamalar güvenli ve sıralı paket dağıtımını gerektiriyorsa UDP yerine TCP protokolü tercih edilmelidir. Bazı UDP port numaraları şunlardır;

- Who Is: 43
- DNS: 53
- NTP: 123
- SNMP: 161

FTP (File Transfer Protocol)

TCP tabanlı dosya transfer protokolüdür. FTP bağlantı kurulurken FTP sunucunun 21 numaralı portu kullanılır.

TFTP (Trivial File Transfer Protocol)

UDP tabanlı Cisco IOS tarafından desteklenen bir protokoldür. Router ve switchlerde dosya transferi için kullanılır, daha az hafıza ve işlemci gücü gerektirir. UDP tabanlı olduğu için hızlı bir iletişim söz konusudur fakat hata telafisi yoktur.

SMTP (Simple Mail Transfer Protocol)

Mail göndermek için sunucu ile istemci arasındaki iletişim şeklini belirleyen protokoldür. Sadece mail yollamak için kullanılan bu protokolde, basitçe, istemci bilgisayar SMTP sunucusuna bağlanarak gerekli kimlik bilgilerini gönderir, sunucunun onay vermesi halinde gerekli maili sunucuya iletir ve bağlantıyı sonlandırır.

SNMP (Simple Network Management Protocol)

SNMP protokolü ağlar üzerindeki birimleri denetlemek amacıyla geliştirilmiştir. Bir network cihazı üzerindeki sıcaklıktan o cihaza bağlı kullanıcılar, internet bağlantı hızından sistem çalışma süresine kadar bir çok bilgi SNMP protokolünde tanımlanmış bir yapı içerisinde tutulur.

IP (Internet Protocol)

Bağlantısız bir protokoldür. Bu protokol datanın hedefe ulaşması için gidebileceği en iyi yolu seçer ve gelen paketleri IP başlıklarını okuyarak networkteki bilgisayarların yerlerini belirler. IP başlıklarında gönderilecek datanın yaşam süresi, datanın gönderilmesini sağlayacak protokol, kaynak ve hedef ip adresleri, kullanılan ip versiyonu gibi bilgiler bulunur.

ICMP (Internet Control Message Protocol)

Internet protokolünün control ve yönetimine yardımcı olan bir protokoldür. Bu protokol sayesinde network üzerindeki sorunla kolaylıkla tespit edilebilmektedir. RFC 792 standardı ile belirlenmiştir ve iki bilgisayar arasındaki iletişimde, hedef bilgisayarda, varsayılan ağ geçidinde veya routerlarda oluşan hatalar ICMP mesajı olarak kaynak bilgisayara bildirilir.

Farklı durumlara göre farklı hata mesajları vardır. Bunlardan bazıları şunlardır:

Hedefe Ulaşılamıyor: Kaynak bilgisayara datanın gönderilmesiyle ilgili bir problem olduğu bilgisi döner.

Zaman Aşımı: Gönderilen datanın hedefe ulaşması için gereken zamanın dolduğunu ve bu sebeple paketin yok edildiğini belirten mesajdır.

Source Quench: Kaynak bilgisayara yönlendirmeyi yapan cihazdan daha hızlı data gönderdiğini ve yavaşlaması gerektiğini belirtir.

Tekrar Yönlendirme: Bu mesajı gönderen yönlendirici hedef için daha iyi bir yola sahip yönlendiricinin var olduğunu belirtir.

Yankı: Ping komutu tarafından bağlantıyı onaylamak için kullanılır.

Parameter Problem: Parametrenin yanlış olduğunu belirtmek için kullanılır.

Address Mask Request / Reply: Doğru Subnet Maskın öğrenilmesi için kullanılır.

Bolum Sonunda ICMP detayli incelenecektir.

RARP (Reverse Address Resolution Protocol)

Sabit disk olmayan aptal terminaller tarafından otomatik olarak ip adresi almak için kullanılan protokoldür. RARP istemci kendisiyle aynı segmentte bulunan RARP sunucudan ARP paket formatını kullanarak broadcast yapar ve ip adresi ister. RARP sunucu da uygun bir ip adresini istemciye gönderir.

BOOTP (Bootsrap Protocol)

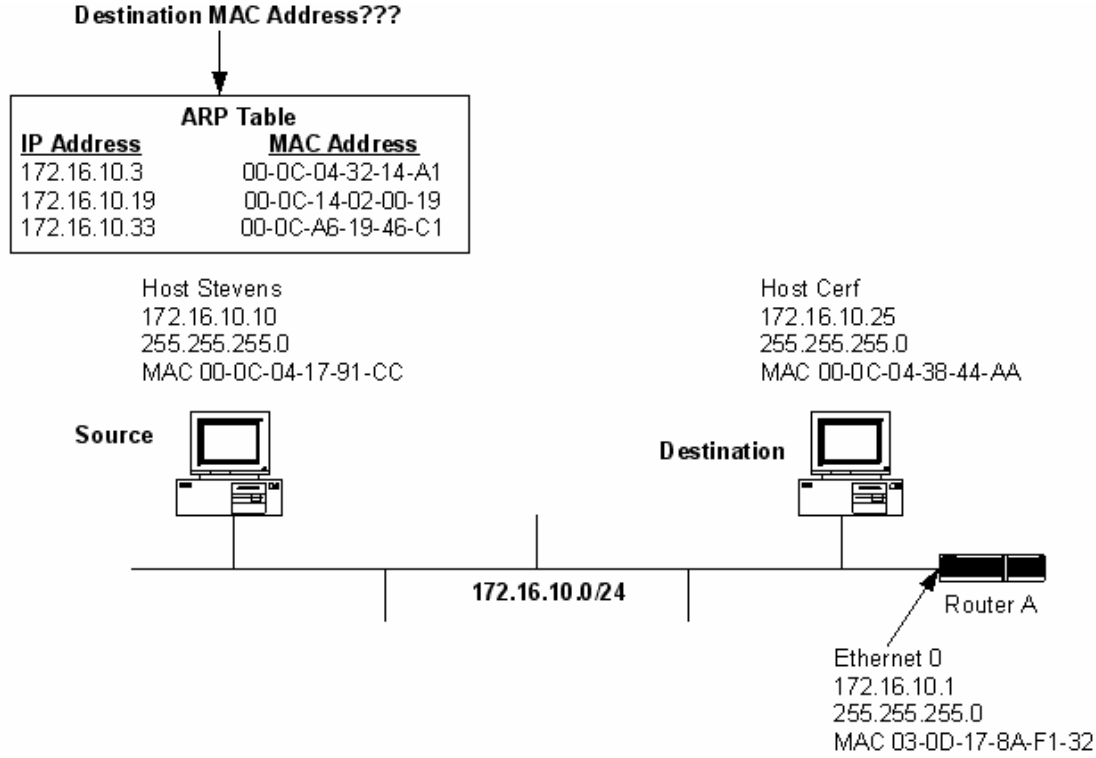
UDP tabanlıdır ve RARP protokolü gibi suncu - istemci ortamında çalışır. IP adresi isteyen bilgisayarlar bu isteklerini bir broadcast ile bildirirler. BOOTP sunucu ise ip adresini, kendi ip adresini ve varsayılan ağ geçidi adresini bir broadcast ile networke gönderir. İstemciler MAC adreslerine baskarlar ve kendi MAC adreslerini gördüklerinde bu bilgileri alırlar.

DHCP (Dynamic Host Configuration Protocol)

BOOTP protokolünün gelişmiş hali olan bu protokol ile tam dinamik ip konfigürasyon dağıtımı yapılabilir. Sunucu – istemci ortamında çalışırlar ve istemcilerde ip adreslerini otomatik olarak alacaklarına dair bir konfigürasyon yapılmalıdır. DHCP ile belirlene ip adresleri, subnet masklar, dns server adresleri, varsayılan ağ geçidi gibi adresler dağıtılabılır, ip adresleri MAC adreslerine reserve edilebilir veya bazı ip adresleri tamamen kullanıma kapatılabilir. DHCP' den alınan ip adresleri DHCP server tarafından istemciye belirli sürelerle kiralanır ve istemci belirlili aralıklara ile DHCP serverdan kira süresini yenilemesini ister. Yenilenme kira süresine dolana kadar yapılamazsa DHCP server tarafından istemciye yeni bi rip adresi verilir.

ARP (Address Resolution Protocol)

ARP protokolü ip adresi bilinen bir bilgisayarın MAC adresini öğrenmede kullanılır.

bilgisayar iletişim kuracağı zaman kaynak bilgisayar hedef bilgisayara MAC adresini sorar ve bu işlem ARP Request denen bir broadcast olan mesajla gerçekleşir. İlgili ip adresine sahip olan bilgisayar içinde MAC adresinin bulunduğu cevap paketini istemciye gönderir. Bu cevap mesajına ARP Reply denir. ARP protokolü Internet Katmanında çalışır. Kaynak bilgisayar ip adresi ve edindiği mac adresini eşleştirerek ön belleğinde saklar. "ARP -a" komut satırı komutu ile ön bellekte bulunan MAC adresleri görüntülenebilir.

IP HESAPLARI VE SUBNETTING

TCP/IP protokolünde tüm bilgisayarlar 32 bitlik "özgün" bir IP numarasına sahip olacak şekilde adreslenirler.

IP adresleri sınıflara ayrılmıştır, bu sınıflar şunlardır;

Class A :0.0.0.0 - 127.255.255.255 arasındaki ip adresleri.

Class B:128.0.0.0 - 191.255.255.255 arasındaki ip adresleri.

Class C:192.0.0.0 - 223. 255.255.255 arasındaki ip adresleri.

Class D:224.0.0.0 - 239. 255.255.255 arasındaki ip adresleri.

Class E:240.0.0.0 – 255. 255.255.255 arasındaki ip adresleri.

Her ip sınıfının subnet maskıda belirlenmiştir buna göre;

A sınıfı için subnet mask: 255.0.0.0,

B sınıfı için subnet mask: 255.255.0.0,

C, D, E sınıfları için subnet mask: 255.255.255.0 `dır.

NOT: Bir ip adresi yada protokol sınıfından bağımsız olarak bir subnet mask ile .alışıyor veya çalışabiliyorsa "classless" aksi durumda "classfull" denir.

Bilgisayarımızdan komut sistemini açıp "ipconfig /all" komutunu verdiğimizde kullandığımız bilgisayarın ip konfigürasyonunu görebiliriz.

```

C:\WINDOWS\system32\cmd.exe
(C) Telif Hakkı 1985-2001 Microsoft Corp.
C:\Documents and Settings\Cisco>ipconfig /all

Windows IP Yapılandırması

   Ana Bilgisayar Adı . . . . . : PEGASUS-5
   Birincil DNS Soneki . . . . . :
   Düzüm Türü . . . . . : Karma
   IP Yönlendirme Etkin . . . . . : Hayır
   WINS Proxy Etkin . . . . . : Hayır

Ethernet bağdaştırıcı Academytech:

   Bağlantıya özgü DNS Soneki . . . . . :
   Açıklama . . . . . : SiS 900 PCI Fast Ethernet Bağdaştırıcı

c1s1
   Fiziksel Adres. . . . . : 00-11-D8-34-B1-21
   Dhcp Etkin. . . . . : Hayır
   IP Adres. . . . . : 192.168.2.155
   Alt Ağ Maskesi. . . . . : 255.255.255.0
   Uarsayılan Ağ Geçidi. . . . . : 192.168.2.1
   DNS Sunucusu. . . . . : 192.168.2.1

C:\Documents and Settings\Cisco>

```

Görüldüğü gibi kullandığım bilgisayarın ip adresi C Class bir ip ve 192.168.2.155. Peki ip adreslerinin özel olması gerektiğine göre bütün dünyada bu ip adresinin aynısı kullanan bir başka bilgisayar yok mu ?

Gerçekten de böyle olsaydı mevcut ip adreslerimiz çoktan bitmiş olurdu. Belki de bunu önlemek için bazı ip aralıkları iç networkte kullanılmak üzere ayrılmıştır ve herhangi bir şekilde dış networkte (internette) kullanılamaz.

Bu ip aralıkları şunlardır:

10.0.0.0 – 10.255.255.255
 172.16.0.0 -172.31.255.255
 192.168.0.0 – 192.168.255.255

İnternet ortamında bu ip adresleri kesinlikle kullanılmaz, iç network kullanıcıları internete çıkarken, ISP tarafından sağlanan static veya dynamic bir ip adresine dönüşürler. İşte bu ip adresi tüm dünya da tek olacaktır.

Burada aklımıza şöyle bir soru gelebilir; Neden özel olarak ayrılmış ip sınıflardan kullanmalıyım, söz gelimi benim 212.212.212.212 gibi bir ip adresi kullanmama engel olan şey nedir?

Eğer firmanız internete hiçbir şekilde çıkmıyorsa istediğiniz ip adresini kullanabilirsiniz fakat çıkıyorsa bu ip adresi belki de sizin o an ziyaret etmek istediğiniz bir sitenin ip adresi olabilir ve siz browser'ınız a sitenin adını yazdığınız da bir sonuç alamazsınız. Zira ip adresi sizinle aynı networkte.

Yerel networkler de ip adresi manuel olarak static konfigüre edilebileceği gibi örneğin DHCP gibi bir yazılımla dinamik olarak da dağıtılabilir.

Ip adreslerinin dağıtılması sırasında subnet maskların standar verilmesi ciddi sorunlara sebep olacaktır. Örneğin bir ISP firması söz gelimi 150 adet ip adresi almak istiyorsunuz. Bu durum standart subnet mask kullanılarak size verilebilecek minimum ip sayısı 255'dir. Daha vahim bir senaryo ise siz söz gelimi 500 tane ip adresi istesenez ortaya çıkar çünkü o zaman size verilebilecek minimum ip sayısı $255 * 255 = 65025$ ' dir.

Bunun önüne geçebilmek için yapılabilecek tek şey ise subnet masklar ile oynamaktan geçer. Bu sayede networkler sub-networklere bölünebilir ve ip israfın biraz olsun azalabilir.

Örnek:

Elinizde adresi 192.168.1.0 olan C Class bir network var ve bunu 4 subnetwerke bölmek istiyorsunuz;

Bu durumda $256/4 = 64$ 'er tane ip adresiniz olacak.

Subnet Maskın son oktetini 256-64 yaparsanız bunu gerçekleştirmiş olursunuz. Bu durumda subnet mask=255.255.255.192 olacaktır ve elimizde subnet maskı 255.255.255.192 ve network adresleri sırasıyla;

192.168.1.0
 192.168.1.64
 192.168.1.128
 192.168.1.192

Olan 4 adet networkümüz, her networkte 64'er tane ip adresimiz olacak.

Bir networkün ilk ip adresi network adresini, son ip adresi broadcast adresini gösterdiği için kullanılamaz dolayısıyla bir networkte "useable" olarak adlandırılan, yani kullanılacak ip sayısı toplam ip sayısından 2 eksiktir.

Useable Ip sayısı = toplam ip sayısı – 2

Network adresleri örneğin /24 şeklinde gösterilebilirler. /24 ip adresinin binary yazılımında soldan sağa 24 tane 1 olduğu anlamına gelir. Bu şekilde yazılımına CIDR denir. (Classless)

Örneğin;

255.255.255.0 binary olarak

11111111.11111111.11111111.00000000 'e eşittir ve 24 tane 1 den dolayı /24 olarak gösterilebilir.

Yukarıdaki örneğimizdeki subnet mask ise binary olarak;

11111111.11111111.11111111.11000000 'a eşit olacak dolayısıyla /26 olarak gösterilebilecektir.

Örnekler:

Subnet Mask	Binary Yazılım	CIDR İfade
255.255.128.0	11111111.11111111.100000000.00000000	/17
255.255.255.128	11111111.11111111.11111111.01000000	/25
255.255.255.252	11111111.11111111.11111111.11111100	/30

Elimizde bir ip adresi ve onun subnet maskı varsa ikisinin binary yazılışını AND' leyerek network adresini bulabiliriz.

Örneğin elimizde subnet maskı 255.255.255.128 olan 192.168.1.141 gibi bir ip var.

192.168.1.141 = 11000000.10101000.00000001.10001101

255.255.255.128 = 11111111.11111111.11111111.10000000

AND (çarpıyoruz) = 11000000.10101000.00000001.10000000

Network Adresi = 192. 168. 1. 128

NOT: IP hesapları CCNA sınavına hazırlanan öğrenciler için son derece önemlidir. CCNA sınavlarında ip hesaplarıyla direk ilgili yada içerisinde ip hesaplarını içeren bol sayıda soru çıkmaktadır.

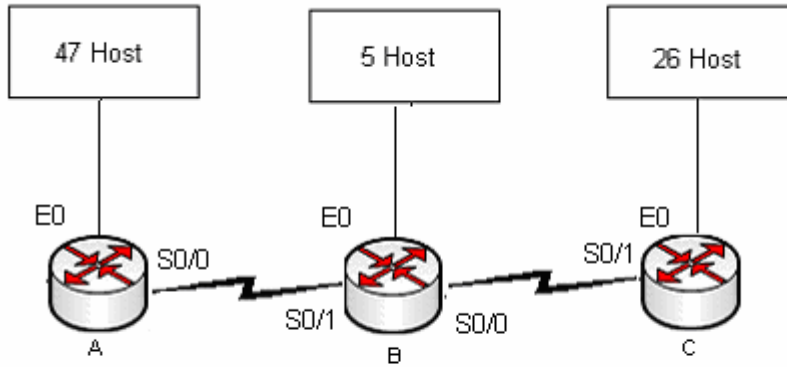
NOT: Routerın Ethernet interface' ine ip adresi atanırken önerilen networkün ilk ip adresini atamaktır.

Classfull - Classless IP Adresleri

Classfull adreslerde subnet masklar ip adresinin hangi sınıfa ait olduğuyula direk ilgilidir. İp adreslerinin ilk oktetleri sınıflarını belirlerler ve her sınıf için subnet mask belirlenmiş durumdadır. Örnek vermek gerekirse 10.x.x.x gibi bir ip adresi A sınıfı bir ip adresidir ve Classfull olarak çalışan bir sistem de bu adresin subnet maskı her zaman 255.0.0.0 olacaktır. Routing protokoller anlatılırken detaylı değinilecek Rip ve Igrp protokolleri Classfull protokollerdir ve subnet maskı sınıflarına göre kendileri belirlerler.

Classless adreslerde ise subnet mask sınıftan bağımsızdır. Şöyleki 10.x.x.x gibi bir ip adresine istendiğinde 255.255.255.0 gibi bir subnet mask verilebilir ve Classless olan sistemlerde bunu algırlarlar. Ospf, Eigrp gibi protokoller classless' dir. Classless adreslemeye VLSM (Variable Length Subnet Mask) veya CIDR (Classless Inter Domain Routing) denir.

IP Subnetting Örnek Çalışma

Elimizde 192.168.1.0 networkü var ve bu networkün 192.168.1.0 /25 lik kısmı daha sonra kullanılmak üzere ayrılmış durumda. Kalan ip adreslerini uygun şekilde dağıtmamız gerekiyor.

A, B, C Routerlarının Ethernet Interface'lerine bağlı 3 network ve router'ların birbirleriyle bağlantısında oluşan 2 (2'şer useable ip gereken) network olmak üzere elimiz toplam 5 network var.

Burada ilk yapmamız gereken host sayılarına bakarak kaç ip içeren networklere böleceğimize karar vermek.

A Routerı için 64,

C Routerı için 32,

B Routerı için 8 ve

Routerlar arasında ki networkler için 4'er ip içeren gruplar olmalı.

Dolayısıyla A routerı için 192.168.1.128 /26 networkü kullanılmalı. Çünkü 192.168.1.0 ` dan 192.168.1.127 ` ye kadar olan ip ler daha sonra kullanılmak üzere ayrılmış durumda.

C routerı için 192.168.1.192 /27

B Routerı için 192.168.1.224/29

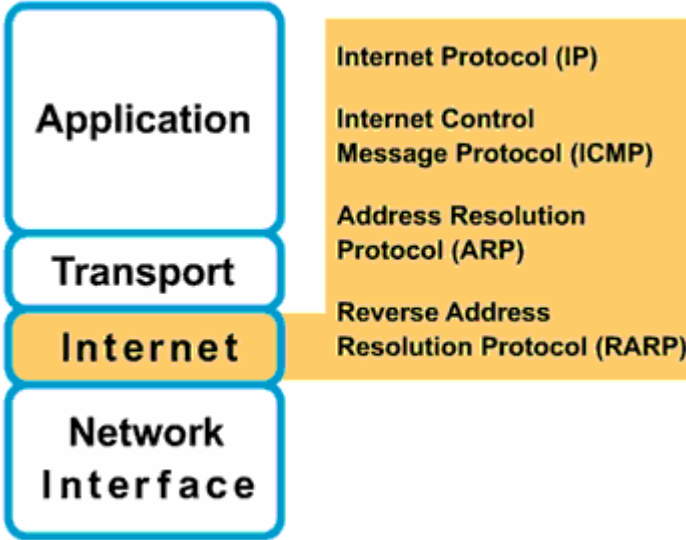
Diğer networkler içinde 192.168.1.232 / 30 ve 192.168.1.236 /30 networkleri kullanılmalıdır.

Network aralıklarımızı detaylı incelersek;

Son Oktet	Yeri	İçerdiği Ip Sayısı	Network Adresi	S.M.
0 - 127	Ayrılmış	128	192.168.1.0	/25
128-191	A Routerı	64	192.168.1.128	/26
192-223	C Routerı	32	192.168.1.192	/27
224-231	B Routerı	8	192.168.1.224	/29
232-235	A-B Arası	4	192.168.1.232	/30
236-239	B-C Arası	4	192.168.1.236	/30

CCNA sınavlarında Subnetting ile ilgili Sürükle-Bırak şeklinde ve bu çalışmaya benzer sorular çıkmaktadır. Bu sorularda yapılması gereken network aralıklarını bulup seçenekler arasından ki uygun ip adreslerini ilgili yerlere atamaktır.

ICMP (Internet Control Message Protocol)

Ucuncu katman yani Internet yada Network katmani olarak adlandirdigimiz katman IP bazinda yonlendirme yapildiği katmandir. IP data iletimi ve yonlendirme icin belki de en iyi cozumdur.

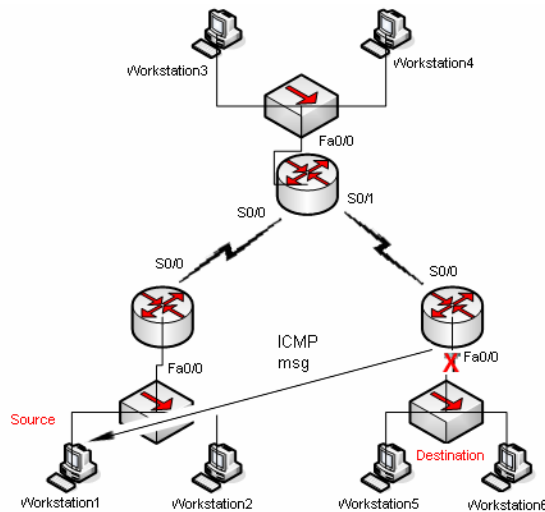
Fakat IP ile ilgili datanın iletimi sirasinda herhangi bir sebeple fail olma durumu oladugunda bu durumu kontrol edecek hata mesajlarina sahip olmamasi gibi bir sorun vardir. Sozgelimi yanlis konfigurasyonlar, donanimsal arizalar yada Routing Table' lar ile ilgili sorunlarda IP bir hata mesajı dondurmez.

ICMP IP' nin bu acigini gidermek uzere gelistirilmis bir protokoldur. Bahedilen durumlarda ICMP ilgili bir mesajı dondurur ve problem cozumlerde Network Muhendislerine yardimci olur.

Ancak burada IP bazinda iletimin guvenilir olmadigini, ICMP mesajlari ile bu guvenilirliğin saglandigini soylmek yanlis olur. Datanin guvenilir sekilde iletilmesi bir ust katman olan Transport katmani ve bu katmanda calisan protokoller tarafından saglanmalidir.

Genel olarak ICMP mesajlari iki ana baslik altinda incelenebilir.

1. Hata Raporlama Mesajlari
2. Durum Kontrol Mesajlari

Sozgelimi Workstation1 den Workstation6 ya bir data gonderildigini ve bu C Routerinin da Fa0/0 interface' inin down oldugunu varsayalim. Bu durumda C routeri datanin ulastirilamadigi ile ilgili bir mesaji geri dondurecektir. Burada bu bilgi sadece kaynaga yani Workstation1 e gonderilecektir.

ICMP mesajlari kendi frame yapisina sahip degildir. Bu mesajlar IP ile enapsule edilmiş frameler icerisine gomulmuşlardır. Dolayisiyla ICMP mesajlari tarafından olusturulmuş hata mesajlari kendi ICMP mesajlarini yaratmazlar.

ICMP mesajlari Type' lardan ve Code' lardan olusur.

Type	Name	Type	Name
0	Echo Reply	17	Address Mask Request
1	Unassigned	18	Address Mask Reply
2	Unassigned	19	Reserved (for Security)
3	Destination Unreachable	20-29	Reserved (for Robustness Experiment)
4	Source Quench	30	Traceroute
5	Redirect	31	Datagram Conversion Error
6	Alternate Host Address	32	Mobile Host Redirect
7	Unassigned	33	IPv6 Where-Are-You
8	Echo	34	IPv6 I-Am-Here
9	Router Advertisement	35	Mobile Registration Request
10	Router Solicitation	36	Mobile Registration Reply
11	Time Exceeded	37	Domain Name Request
12	Parameter Problem	38	Domain Name Reply
13	Timestamp	39	SKIP
14	Timestamp Reply	40	Photuris
15	Information Request	41-255	Reserved
16	Information Reply		

Type 3: Destination Unreachable

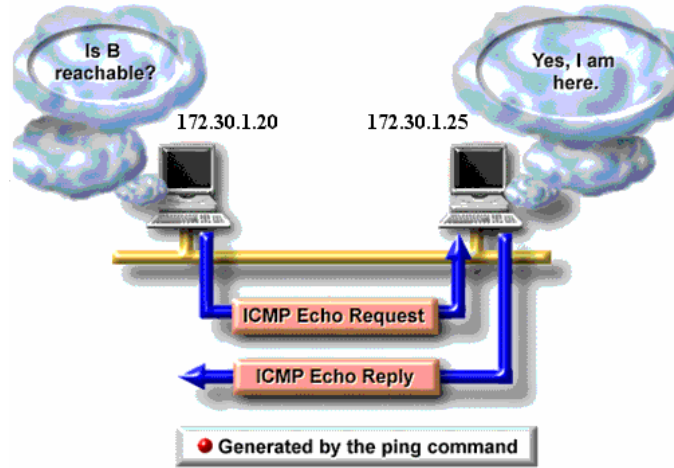
Codes

- 0 Net Unreachable
- 1 Host Unreachable
- 2 Protocol Unreachable
- 3 Port Unreachable
- 4 Fragmentation Needed and Don't Fragment was Set
- 5 Source Route Failed
- 6 Destination Network Unknown
- 7 Destination Host Unknown
- 8 Source Host Isolated
- 9 Communication with Destination Network is Administratively Prohibited
- 10 Communication with Destination Host is Administratively Prohibited
- 11 Destination Network Unreachable for Type of Service
- 12 Destination Host Unreachable for Type of Service
- 13 Communication Administratively Prohibited
- 14 Host Precedence Violation
- 15 Precedence cutoff in effect

(Type 3, Hedefe ulasilamiyor mesaj code' lari)

Ping ve Trace

Ping ve Trace komutları network mühendislerine bir çok problemin teşhisinde yardımcı olar. Her iki komutta ICMP Echo Request ve ICMP Echo Reply mesajları ile çalışır.

Ping komutu ile ping isteğini gönderen cihaz ICMP Echo Request' te bulunur. ICMP mesajlarındaki Echo Request Type'i 8 ve Code' u 0' dir.

Hedef ip adresi Echo Request mesajını aldığı anda gönderen cihaza Echo Reply ICMP mesajını gönderir. Bu mesajın Type'i 0 ve Code'u da 0' dir.

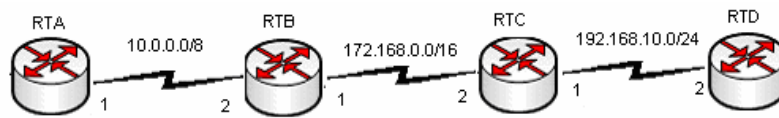
Trace komutu ise kaynak ve hedef ip adresleri arasında ki olası problemleri anlamaya yarar. Burada olası problemler dememizin sebebi kaynak ve hedef ip adresleri arasından birden fazla yol varsa her defasından farklı yollar izlenebilir.

Trace komutu bilgisayarlarda,
tracert (*ip adresi*)

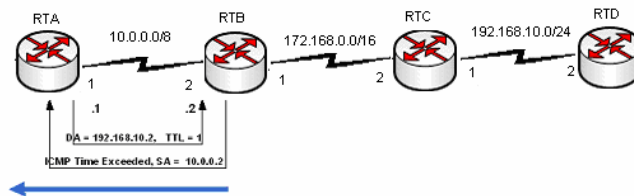
Routerlarda,
tracert (*ip adresi*)

şeklinde kullanılır. Traceroute çalışırken ping (ICMP Echo) mesajlarını kullanır.

Traceroute Örneği

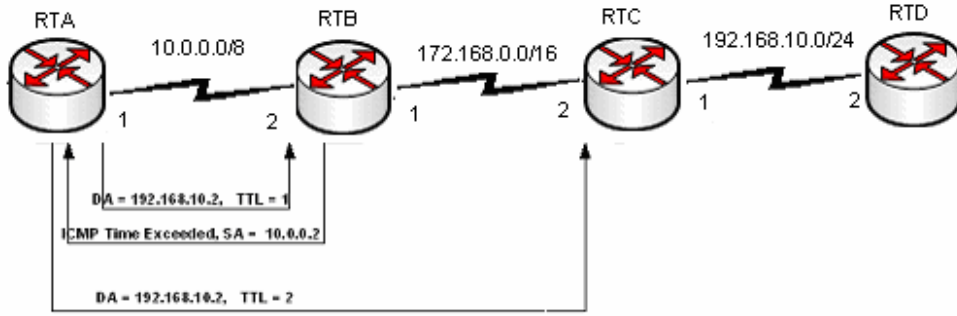

RTA# `tracert 192.168.10.2`

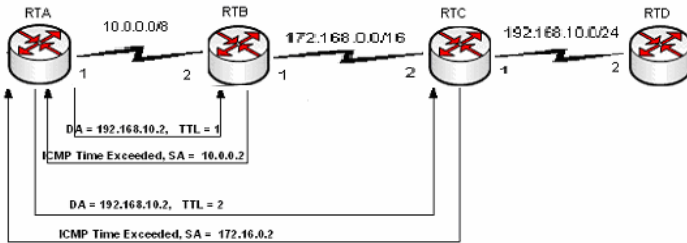
Data Link Header (Layer 2)			IP Header (Layer 3)		ICMP Message - Time Exceeded				Data Link Tr.	
Data Link Destination Address	Data Link Source Address	Source IP Add.	10.0.0.2	Type	Chk sum	ID	Seq Num.	Data	FCS
			Dest. IP Add.	10.0.0.1	Code					
			Protocol field	1						

Traceroute başladıktan sonra IP başlığındaki TTL değerini 1 yaparak ICMP Echo Requestte bulunur. RTB bu istegi aldığı zaman TTL değerine bakar ve bu değer 1 ise bir sonraki Routera gönderir, 0 ise İstek Zaman Asimi mesajını geri gönderir. Bu durumda RTA İstek zaman asimi mesajını aldıktan sonra TTL değerini 1 artırarak yani 2 yaparak yeni bir Echo Requestte bulunur.

Data Link Header (Layer 2)			IP Header (Layer 3)	ICMP Message - Echo Request (trace)					UDP (Layer 4)	DataLink Tr.
Data Link Destination Address	Data Link Source Address	Source IP Add. 10.0.0.1 Dest. IP Add. 192.168.10.2 Protocol field 1 TTL 2	Type 8	Chk sum	ID	Seq. Num	Data	DestPort 35,000	FCS

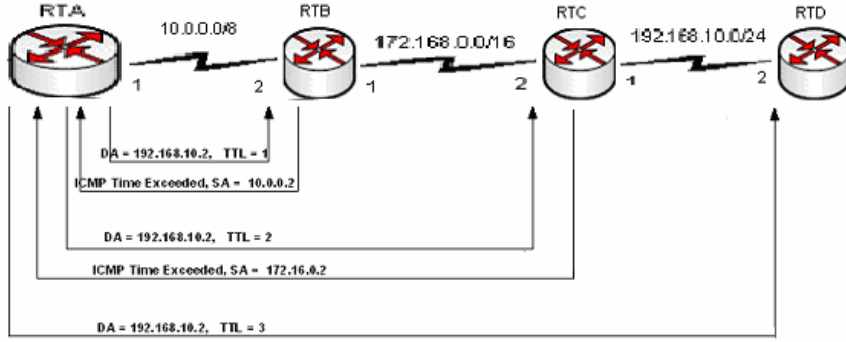
Artık RTB mesajı alıp TTL değerine baktığında 0 değil 1 görecek ve dolayısıyla bu istegi RTC routerına gönderecektir. RTB ile yaşananlar bu sefer RTC ile de yaşanacak ve TTL değeri 0 olarak gelen Echo Requestte RTC İstek zaman asimi mesajını geri gönderecek. Burada RTC nin dondureceği istek zaman asimi mesajında source ip adresi olarak RTC' nin adresi görünecektir.

Data Link Header (Layer 2)			IP Header (Layer 3)	ICMP Message - Time Exceeded					DataLink Tr.
Data Link Destination Address	Data Link Source Address	Source IP Add. 172.16.0.2 Dest. IP Add. 10.0.0.1 Protocol field 1	Type 11	Chk sum	ID	Seq. Num	Data	FCS

```
RTA# traceroute 192.168.10.2
Type escape sequence to abort.
Tracing the route to 192.168.10.2
```

```
1 10.0.0.2 4 msec 4 msec 4 msec
2 172.16.0.2 20 msec 16 msec 16 msec
```


a Link Header (Layer 2)			IP Header (Layer 3)	ICMP Message - Echo Request (trace)					UDP (Layer 4)
Destination Address	Data Link Source Address	...	Source IP Add. 10.0.0.1 Dest. IP Add. 192.168.10.2 Protocol field 1 TTL 3	Type 8 Code 0	Chk sum	ID	Seq. Num	Data	DestPort 35,000

Bu sefer RTA TTL degerini 3 e cikararak yeni bir Echo Requestte bulunacaktır. Dolayisiyla paket RTD routerina kadar gidebilecektir. Burada TTL degerini 0 olarak alan RTD hedef ip adresi kendine direk bagli olan networkte bulundugu icin artik istek zaman asimi mesaji gondermez, ICMP Port Unreachable Mesajini geri dondurur. (Type=3, Code=3)

RTA routeri port unreachable mesajini trace ettigi network olarak algilar.

```
RTA# traceroute 192.168.10.2
```

```
Type escape sequence to abort.
```

```
Tracing the route to 192.168.10.2
```

```
1 10.0.0.2 4 msec 4 msec 4 msec
```

```
2 172.16.0.2 20 msec 16 msec 16 msec
```

```
3 192.168.10.2 16 msec 16 msec 16 msec
```


ROUTER

Network katmanında bulunan ve temel işlevi farklı networklere erişimde en iyi yol seçimini (Best Path Determination) yapan cihaza Router denir.

Router Bileşenleri

RAM: Random Access Memory' nin kısaltmasıdır. Routerın running-configuration adı verilen ve çalıştığı andaki konfigürasyonunu içeren bilgileri bulundurur. Bazı kaynaklarda RAM' a Dinamik RAM anlamında DRAM, running-configuration dosyasına da active-configuration denir. Router kapatıldığında ya da yeniden başlatıldığında RAM' de bulunan bilgiler silinir.

ROM: Read Only Memory' nin kısaltmasıdır. Yani sadece okunabilir kesinlikle silinemez ve değiştirilemez. ROM' un ayrı başlıklarda incelenmesi gereken bileşenleri vardır. Bunları şöyle sıralayabiliriz;

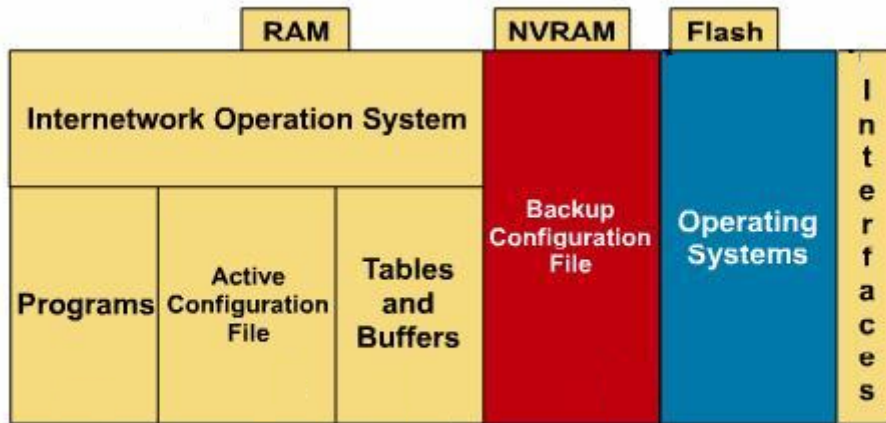
Post; Router' ın power tuşuna basıldığı anda devreye girer ve donanım testini gerçekleştirir.

MiniIOS; Konsoldan giriş yapılarak ulaşılabilecek, IOS' de bir sorun ile karşılaştığımızda sorun çözmemize yetecek kadar içeriğe sahip bölümdür. Burada TFTP servera erişilerek çeşitli yüklemeler yapılabilir.

Boostrap; Router' ın çalışmasını sağlayan bir yazılımdır. Microsoft işletim sistemlerindeki "boot.ini" dosyasına benzetilebilir.

ROM Monitör; Router' ın BIOS' u gibi düşünülebilir. Düşük seviyede hata ayıklama ve özellikle ileride detaylı anlatacağımız şifre kırma işlemlerinde kullanılır. Kısaca Rommon olarak adlandırılır.

FLASH: Silinebilir, değiştirilebilir, yeniden yüklenebilir (EEPROM) bir hafıza kartıdır. IOS burada bulunur. Flash üzerine yüklemeler yapmak için TFTP Server adındaki programdan faydalanılır.

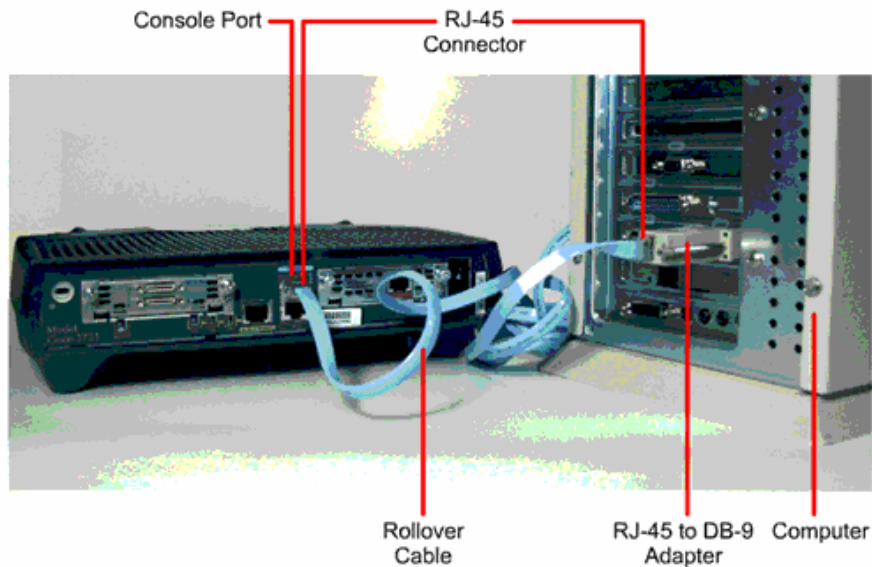
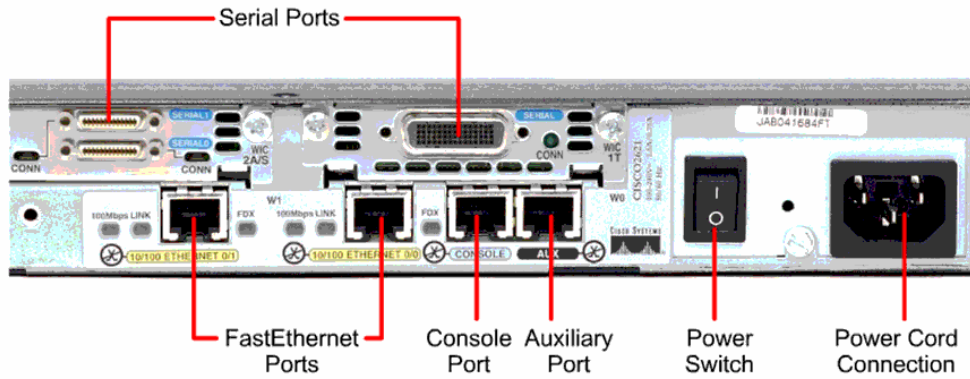
NVRAM: Non-Volatile Ram' in kısaltmasıdır. Yani kalıcı, silinmez bir RAM' dir. Startup-Configuration denen başlangıç konfigürasyon dosyaları burada bulunur. Router açıldığında buradaki dosyayı alıp RAM' de çalışmasını sağlar. NVRAM boş ise konfigürasyon için bir sihirbaz kullanmayı isteyip istemeyeceğimizi soracaktır.

--- System Configuration Dialog ---

Would you like to enter the initial configuration dialog? [yes/no]: _

CPU: İşlemci.

INTERFACE: Router'a erişmek ya da çeşitli fiziksel bağlantıları yapmak için kullanılan fiziksel arabirimlerdir. CCNA eğitimleri boyunca kullanılacak interfaceleri "Serial Interface" ve "Ethernet Interface" ler olarak sınıflandırabiliriz. Bu interfaceler default olarak kapalı durumdadır.

IOS (Internetworking Operating System)

Adından da anlaşılacağı gibi IOS, Router ve Switch'lerin yönetilmesinde kullanılan işletim sistemidir. IOS bize CLI (Command Line Interface) denen text görünümünde bir arayüz sağlar.

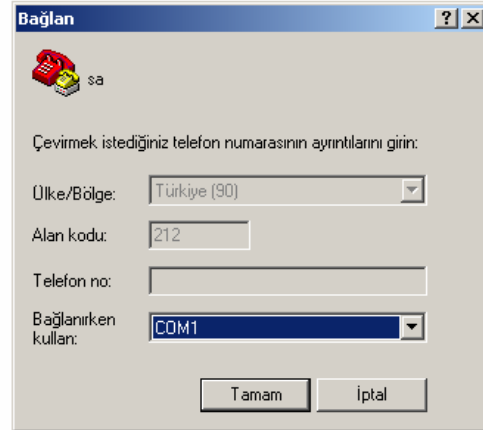
Bu arayüze erişmenin üç temel yolu vardır. Consol Port, Auxilary Port ya da Telnet vasıtasıyla erişmek mümkündür.

Consol port ile erişmek için, Roll Over denen, her iki ucu RJ45 ile sonlandırılmış ve bilgisayarımızın com portundan girilmesi için bir dönüştürücüye sahip özel kablolar kullanılır. Bunlara Konsol kablosuda denir. Hyper Terminal yardımıyla CLI'ye erişilebilir.

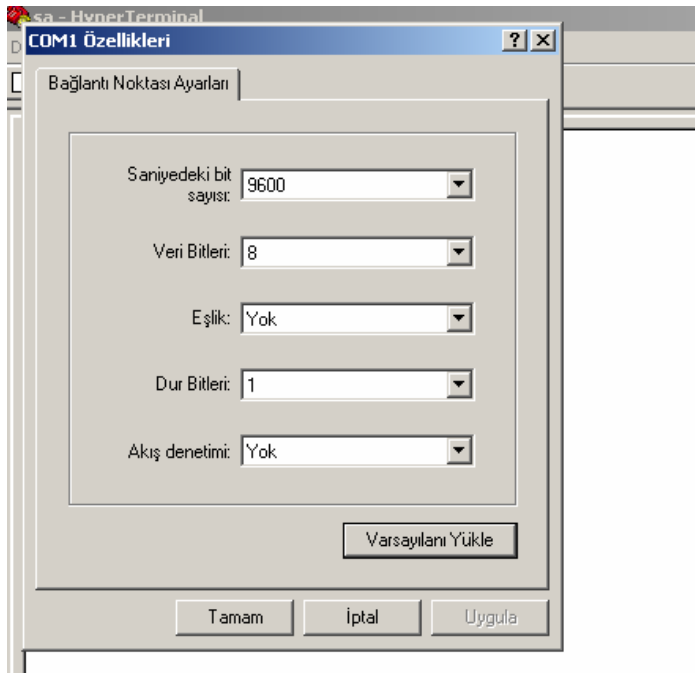
Auxilary Port veya Yardımcı portta denilen bu port modem aracılığı ile asenkron çevirmeli bağlantı kullanarak erişmemizi sağlar.

Buraya herhangi bir isim verip geçiyoruz.

Burada COM1'in seçili olduğuna dikkat edin.

Burada "Varsayılanı Yükle" dedikten sonra Tamam' a basıyoruz ve routerımıza erişimimiz tamamlanıyor.

Telnet ile Router'ımıza erişebilmemiz için öncelikle Telnet oturumunun aktif hale getirilmesi gerekir. Bunun için Telnet ve enable şifreleri verilmelidir. Bu şifrelerin nasıl verileceğini daha detaylı inceleyeceğiz.

Router Çalışma Modları

User Mod: Router' ı açıp arayüze eriştiğimiz anda karşımıza çıkan moddur. Burada yönetimsel işlemler yapılamaz. Bir sonraki modlara geçiş için kullanılır.

Privileged Mod: User modda iken "enable" yazıp entera bastığımızda bu moda geçeriz. Bu moda enable moda denir ve önerilen davranış bu moda geçerken şifre konulmasıdır. Zira bir kullanıcı bu moda geçtikten sonra Router'a tamamen hakim olur.

```

router /
Router>
Router>
Router>enable
Router#_
  
```

User Mod

Privileged Mod

Global Configuration Mod: Config Mod diye de anılan bu moda geçmek için enable moda iken "configure terminal" yazılır ve entera basılır. Bu modda yapılan değişiklikler bütün Router'ı etkiler. Örneğin bu modda iken bir router'a isim verilebilir. Bu mod ileride detaylı anlatacağımız alt modlara ayrılır.

```

Router#configure terminal
Enter configuration commands, one per line. End with CNTL/Z.
Router(config)#hostname AcademyTech
AcademyTech(config)#
AcademyTech(config)#_
  
```

Enable, Telnet ve Konsol Şifreleri verme

Enable şifresi Global Configuration modda verilirken konsol ve telnet şifreleri line Configuration mod denilebilecek alt modlarda verilebilir. Enable şifre "enable secret" komutu kullanılarak 5. leveldan şifrelenirken telnet ve konsol şifrelerinde bu mümkün değildir. Fakat 7. leveldan şifrelenirler ve bunun için gerekli komutumuz "service-password encryption" dir.

Bir Router' a "enable secret" ve "enable" şifreleri, aynı olmamak şartıyla birlikte verilebilir. Bu durumda "enable secret" şifresi geçerli olacaktır.

```

Router(config)#
Router(config)#
Router(config)#line con 0
Router(config-line)#login
Router(config-line)#password konsol
Router(config-line)#
Router(config-line)#exit
Router(config)#line vty 0 4
Router(config-line)#login
Router(config-line)#password telnet
Router(config-line)#exit
Router(config)#enable password enable
Router(config)#enable secret enable
The enable secret you have chosen is the same as your enable password.
This is not recommended. Re-enter the enable secret.

Router(config)#enable secret enabl
Router(config)#
  
```

Konsol şifresi verilmesi

Telnet şifresi verilmesi

Enable ve enable secret şifrelerinin verilmesi

(Dikkat edilirse enable ve enable secret şifrelerinin aynı olmasına izin verilmiyor)

```
Router(config)#service password-encryption
Router(config)#
```

(Şifrelerin 7. leveldan encrypted edilmesi)

Şifre verirken kullandığımız "login" komutu dikkatinizi çekmiştir. Default olarak şifresiz kabul edilen Router' a bu komut ile artık kendisine şifre vasıtasıyla erişileceği bilgisini vermiş oluyoruz. Bütün komutlar başına "no" yazılarak geçersiz hale getirilebilir.

" no enable secret" gibi bir komut ile enable secret şifresini kaldırabiliriz.

```
Router(config)#
Router(config)#no enable password
Router(config)#no enable secret
Router(config)#line con 0
Router(config-line)#no pass
Router(config-line)#no password
Router(config-line)#
Router(config-line)#
```

Yardım Alma

Router konfigürasyonu sırasında kullanacağınız komutun ilk harflerini yazıp tab tuşuna bastığınızda, yazdığınız komut bulunduğunuz mod için geçerliyse ve o harflerle başlayan başka bir komut yoksa, Router sizin için komutu tamamlayacaktır.

```
Router#conf
Router#configure
Router#sh
Router#show
```

Ve yine devamını hatırlamadığınız komutlar için sonuna "?" koymak suretiyle yardım alabilirsiniz.

```
Router#co?
configure connect copy

Router#sh?
show

Router#sh
```

Konuyu tam olarak kavrama da AcademyTech laboratuvarlarında sıkça uyguladığımız bir çalışma da (Clock uygulaması) aşağıda detaylı bir şekilde gösterilmiştir.

```
Router#
Router#cl?
clear clock
Router#clock ?
set Set the time and date
Router#clock set ?
hh:mm:ss Current Time
Router#clock set 17:23:51 ?
<1-31> Day of the month
MONTH Month of the year
Router#clock set 17:23:51 24 feb ?
<1993-2035> Year
Router#clock set 17:23:51 24 feb 2006 ?
<cr>
Router#clock set 17:23:51 24 feb 2006
Router#
Router#_
```

Router bize cl ile başlayan clear ve clock komutları olduğunu söyledi.

clock komutunu seçip ? yaptığımız da ise set komutunu kullanabileceğimizi gördük.

Bu adımları takip ederek ve her defasında sonuna ? ekleyerek saatimizi ayarlamış olduk

Show Komutları

Show komutu Router ile ilgili bir çok şeyi görüntüleme de bize yardımcı olur. Show komutları Enable Moda çalışır ve yardım alındığında görünecektir ki bir çok uygulaması vardır.

```
AcademyTech#show ?
access-expression List access expression
access-lists      List access lists
accounting        Accounting data for active sessions
adjacency         Adjacent nodes
aliases           Display alias commands
alps              Alps information
arp               ARP table
async             Information on terminal lines used as
backup            Backup status
bridge            Bridge Forwarding/Filtering Database
bsc               BSC interface information
bstun             BSTUN interface information
buffers           Buffer pool statistics
c2600             Show c2600 information
call              Show Calls
cdp               CDP information
cef               Cisco Express Forwarding
clock             Display the system clock
cls               DLC user information
compress          Show compression statistics
configuration     Contents of Non-Volatile memory
context           Show context information
--More--
```

Görünende çok daha uzun bir listeyi Routerlarda inceleyebilirsiniz. Burada önemli ve bizlere CCNA eğitimi boyunca yardımcı olacak belli başlı show komutları, yeri geldikçe gösterilecektir.

Konfigürasyon Dosyaları

Routerın açılış konfigürasyonunun tutulduğu startup-config ve çalışan konfigürasyonunun tutulduğu running-config adı altında iki dosyası vardır. Bir router'ın running-config ve startup-config dosyalarını "show" komutu ile görebilir, "copy" komutu ile birbirleri üzerine kopyalayabilir, "erase" komutu ile silebiliriz.

Startup-Config: NVRAM'da bulunur, yeni alınmış bir Router için üzerinde hiçbir bilgi bulunmaz. Ve böyle bir Router açılışta startup ve running konfigürasyonunun bir sihirbaz yardımıyla yapıp yapmayacağımız sorusunu sorar. Bu sihirbaz gereksiz ve boşa zaman harcatan bir çok soru ile doludur ki önerdiğimiz ve uyguladığımız konfigürasyonu manuel yapmaktır.

```
Router#show startup-config
-
```

Running-Config: RAM’da bulunur ve Router’ın çalıştığı andaki konfigürasyonunu tutar. Router kapatıldığında buradaki bilgiler gider.

```
Router#show running-config
Building configuration...
```

Bir Router yeniden başlatıldığı zaman startup-config dosyası dolu ise, IOS tarafından bu dosya alınıp RAM’a aktarılır ve dolayısıyla o artık Running-config olmuştur.

Bir router’ın running-config ve startup-config dosyalarını “show” komutu ile görebilir, “copy” komutu ile birbirleri üzerine kopyalayabiliriz.

```
Router#copy running-config startup-config
Destination filename [startup-config]?
Building configuration...
[OK]
Router#
```

```
Router#erase nvram:
Erasing the nvram filesystem will remove all files! Continue? [confirm]
[OK]
Erase of nvram: complete
Router#
Router#
```

Write Komutu

Kopyalama ve silme işlemlerinde “Write” komutu da kullanılabilir. Write komutu ile birlikte kullanılacak komutlar aşağıdadır.

```
AcademyTech#write ?
erase      Erase NV memory
memory     Write to NV memory
network    Write to network TFTP server
terminal   Write to terminal
<cr>

AcademyTech#write _
```

NOT: Kısaca “wr” yazmak Running Konfigürasyonumuzu NVRAM’a kayıt edecektir.

```
AcademyTech#wr
Building configuration...
[OK]
AcademyTech#_
```

Şifre Kırma

Routerin şifrelerini unuttuğunuzu ya da ikinci el bir Router aldığınızı ve bu router'ın konfigürasyon dosyalarının hala üzerinde olduğunu dolayısıyla şifrelerini bilmediğinizi varsayalım. Böyle bir durumda şifreyi değiştirmek ve istersek eski konfigürasyonun bozulmamasını da sağlayarak bunu yapmak mümkündür. Bu ilk bakışta bir güvenlik açığı gibi görünse de, bu işlemin yapılabilmesi için konsoldan router' a bağlanmamız, dolayısıyla fiziksel olarak router'ın yanında olmamız gerekeceği için açık denilemez. Zira fiziksel olarak erişilebilen bir router'ın şifreleriyle oynayabilmenin bir sakıncası yoktur.

Adım adım şifre kırma işlemini inceleyecek olursak;

1. Router açılırken Ctrl+Break tuşlarına basılarak Rom Monitöre girilir. Burada "Router>" yerine "rommon>" ifadesiyle karşılaşacağız.

```
monitor: command "boot" aborted due to user interrupt
rommon 1 >
rommon 1 >
rommon 1 >
rommon 1 >
```

2. "confreg" komutu ile başlangıç register' ı değiştirilir ve NVRAM yerine direk RAM' dan çalışmaya başlaması sağlanır. Bu sayede mevcut konfigürasyon NVRAM' da bulunmaya devam ederken Router RAM'dan sıfır konfigürasyon ile açılacaktır. 0x2102 olan register 0x2142 olarak değiştirilmelidir.

```
rommon 1 >
rommon 1 > confreg 0x2142

You must reset or power cycle for new config to take effect
rommon 2 > _
```

3. Router yeniden başlatılır. Açıldığında Router'ın herhangi bir şifre sormadığını göreceksiniz.
4. Enable moda geçilir. Bu moda geçtikten sonra artık istediğimiz her şeyi yapabileceğimize göre, eski konfigürasyonu kaybetmek istemiyorsak, "copy startup-config running-config" komutu ile o dosyayı alır ve şifreleri değiştirip yeniden NVRAM' a kaydederiz.

```
Router#copy startup-config running-config
Destination filename [running-config]?
499 bytes copied in 0.889 secs
Router#
```

Bundan sonra istediğimiz değişiklikleri yapıp running-config dosyasını tekrar Startup-config üzerine yeni haliyle kopyalayabiliriz.

5. Son olarak Rom Monitör' e girip değiştirdiğimiz register' ı eski haline getirip (0x2102) getirip Router' ımızı yeniden başlatabilir ve eski konfigürasyon ve yeni şifreyle router'ın açıldığını görebiliriz.


```
Router#configure terminal
Enter configuration commands, one per line. End with CNTL/Z.
Router(config)#conf
Router(config)#config-register 0x2102
Router(config)#_
```

Temel Router Konfigürasyonu

Bir router'ın çalışması için şifre vermekten çok daha fazlası gerekir. En temel gereklilik ise Router'ın interface'lerine ip adresi atamaktır. Router'ın interfaceleri default olarak shutdown durumdadır ve bunun kaldırılması gerekir ki bu da ip adresinin atadıktan sonra ilgili interface'e "no shutdown" komutu vermek ile mümkündür.

Bir router'ın interfacelerinden herhangi birine ip adresi atamanın diğerinde farkı yoktur. Yapılacak işlemler sırasıyla interface konfigürasyon moduna geçmek, ip adresini subnet maski ile birlikte yazmak ve "no shutdown" ile interface' i aktif hale getirmektir.

Örnek bir çalışma olarak Router'ımıza şu ip adreslerini atayalım.

Ethernet Interface Ip adresi : 192.168.1.1 / 24
 Serial (0/0) Interface Ip Adresi: 192.168.2.1 /24
 Serial (0/1)Interface Ip Adresi : 192.168.3.1 /24

```
Router(config)#interface et
Router(config)#interface ethernet 0/0
Router(config-if)#ip addr
Router(config-if)#ip address 192.168.1.1 255.255.255.0
Router(config-if)#no shutdown
Router(config-if)#
(Ethernet 0/0 interface'ine ip adresi verildi)
```

```
Router(config)#interface serial 0/0
Router(config-if)#ip address 192.168.2.1 255.255.255.0
Router(config-if)#no shutdown
Router(config-if)#exit
(Serial 0/0 interface' ine ip adresi verildi)
```

```
Router(config)#interface serial 0/1
Router(config-if)#ip address 192.168.3.1 255.255.255.0
Router(config-if)#no shut
Router(config-if)#no shutdown
(Serial 0/1 interface' ine ip adresi verildi)
```

Buradaki 0/0, 0/1 gibi ifadeler standart olmamakla birlikte Router'ımızın üzerinde yazıyor olmalı. Eğer yazmıyorsa, Router'ımıza "show running-config" komutunu verip hangi interface'in hangi numaraya sahip olduğunu öğrenebiliriz.

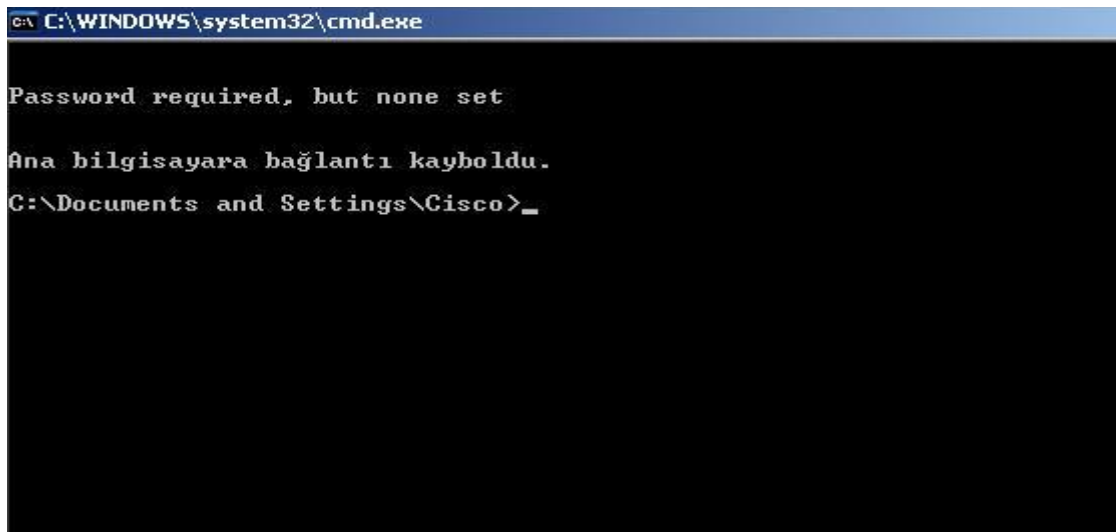
Router'ımıza gerekli şifreleri verip interfacelerine de gerekli ipleri atadıktan sonra "Show running-config" ile göreceğimiz text ifade şu şekilde olacaktır.

```
Router#sh running-config
Building configuration...
Current configuration : 526 bytes
version 12.2
service timestamps debug uptime
service timestamps log uptime
no service password-encryption
hostname Router
memory-size iomem 10
ip subnet-zero
interface Ethernet0/0
  ip address 192.168.1.1 255.255.255.0
  half-duplex
interface Serial0/0
  ip address 192.168.2.1 255.255.255.0
  no fair-queue
interface Serial0/1
  ip address 192.168.3.1 255.255.255.0
  !
ip classless
ip http server
dial-peer cor custom
!
gatekeeper
shutdown
line con 0
line aux 0
line vty 0 4
!
end
```

Router'a Telnet İle Bağlanma

Router üzerinde bir konfigürasyon yapılacak olmasa mutlaka Router'a fiziksel olarak erişmeyi yani Konsol'dan bağlanmayı gerektirmez. Router'a Telnet ile de bağlanılabilir.

Fakat bunun için bazı şartların yerine gelmesi gerekir. Öncelikle Router'ın ethernet interface'ini up olmalıdır ve Telnet, Enable şifreleri verilmiş olmalıdır. Telnet şifresi verilmediğinde "Password Required, but none set" şeklinde bir hata mesajı alınacak ve bağlanılamaz.


```
C:\WINDOWS\system32\cmd.exe
Password required, but none set
Ana bilgisayara bağlantı kayboldu.
C:\Documents and Settings\Cisco>
```

Şekilde ki gibi bir tabloyla karşılaşıldığında anlaşılması gereken gerekli şifrelerin verilmemiş olduğudur. Önceki bölümlerde öğrendiğimiz gibi şifreleri verdikten sonra bağlantımızı gerçekleştirebiliriz.

```
Router(config)#
Router(config)#enable pass
Router(config)#enable password academytech
Router(config)#line vty 0
Router(config-line)#pass
Router(config-line)#password cisco
Router(config-line)#login
Router(config-line)#exit
Router(config)#
```

(Telnet ve Enable Şifrelerinin Verilmesi)

```
C:\ Telnet 192.168.1.175
User Access Verification
Password:
Password:
Router>enable
Password:
Password:
Router#conf t
Enter configuration commands, one per line. End with CNTL/Z.
Router(config)#hostname AcademyTech
AcademyTech(config)#exit
AcademyTech#copy run
AcademyTech#copy running-config star
AcademyTech#copy running-config startup-config
Destination filename [startup-config]?
Building configuration...
[OK]
AcademyTech#
```

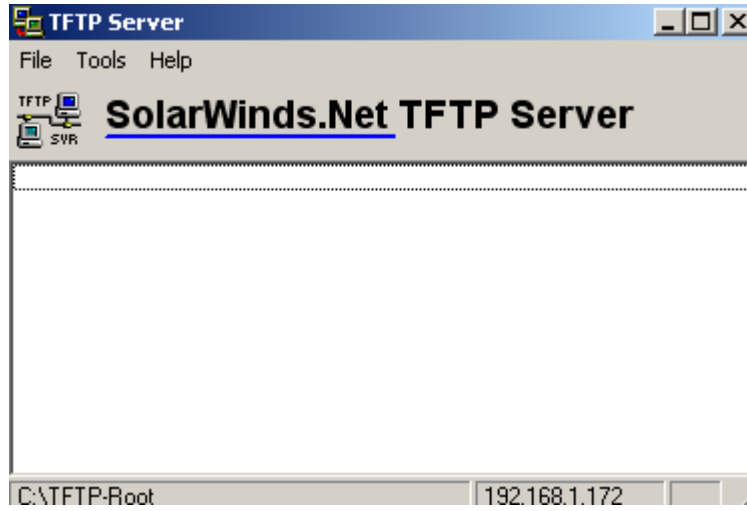
Görüldüğü gibi şifreler verildikten sonra bağlantı gerçekleştirilebilir ve her türlü konfigürasyon yapılabilir. Komutlarda herhangi bir farklılık söz konusu değildir.

TFTP Server'a Yedek Alma

Konfigürasyonu yapılmış bir Router'ın startup ve running-config dosyalarının yedeklerini almak akıllıca bir harekettir. Bu TFTP Server sayesinde mümkün. Ve yine TFTP sayesinde Flash' in yedeği alınabilir, güncellemesi yapılabilir.

TFTP Server normal bir PC'ye yükleyeceğimiz UDP protokolünü kullanan ufak bir programdır. Bu program network üzerinden TFTP isteklerini karşılamak için devamlı networkü dinler.

TFTP Server' a yedek alınabilmesi için kurulu olduğu bilgisayarın ip adresini, flaş' in yedeği alınacaksa onun tam adını bilmek gerekir. Flash' in tam adını "Show version" komutu ile öğrenebiliriz. "copy" komutu bundan sonrasını kendisi halledecektir.

Copy startup-config tftp:
Copy running-config tftp:
Copy flash tftp

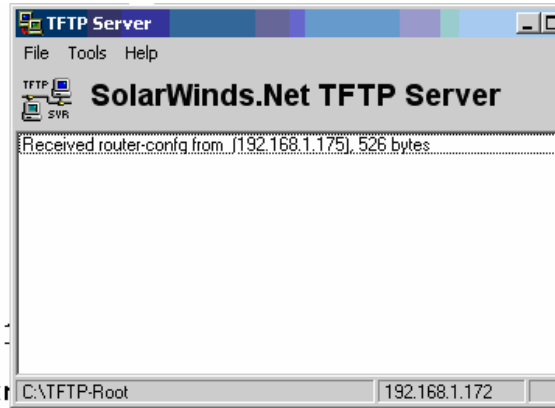
gibi bir komut yazdığımız da bize ilk olarak TFTP Server'ın ip adresi ve şayet Flaş' ın yedeğinin alacaksak onun tam adını soracaktır. Ve bütün bunlar yapılırken TFTP Server çalışıyor durumda olmalı.

TFTP Serverdan geri yüklemelerde ise komut tam tersi yazılarak çalıştırılacaktır.

Copy tftp startup-config
Copy tftp running-config
Copy tftp flash

```
Router#
Router#
Router#
Router#
Router#
Router#
Router#ping 192.168.1.175

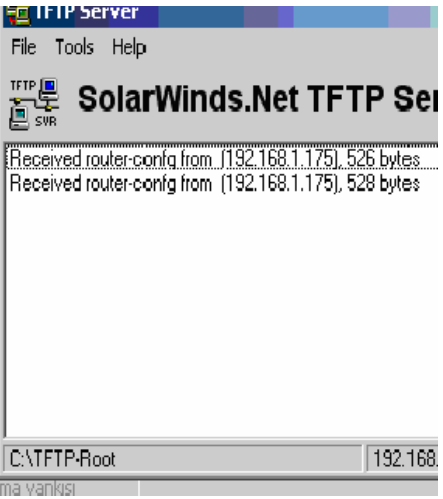
Type escape sequence to abort.
Sending 5, 100-byte ICMP Echos to 192.168.1.175:
!!!!!!
Success rate is 100 percent (5/5), round-trip times are:
Router#
Router#copy start
Router#copy startup-config tftp
Address or name of remote host [1? 192.168.1.172]
Destination filename [router-config]?
!!!
526 bytes copied in 4.348 secs (121 bytes/sec)
Router#_
```


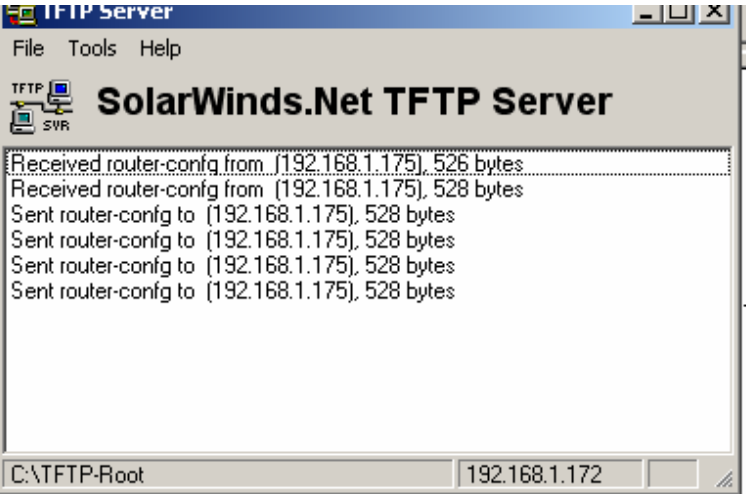
```

router #
Router#
Router#
Router#copy
Router#copy run
Router#copy running-config tftp
Address or name of remote host []? 192.168.1.172
Destination filename [router-config]?
!!
528 bytes copied in 1.583 secs (334 bytes/sec)
Router#
Router#
Router#

```


The screenshot shows the SolarWinds.Net TFTP Server interface. The main window displays two lines of received data: "Received router-config from (192.168.1.172), 528 bytes" and "Received router-config from (192.168.1.172), 528 bytes". The status bar at the bottom indicates the local path is "C:\TFTP-Root" and the remote host is "192.168.1.172".

The screenshot shows the SolarWinds.Net TFTP Server interface. The main window displays a list of transactions: "Received router-config from (192.168.1.172), 528 bytes", "Received router-config from (192.168.1.172), 528 bytes", "Sent router-config to (192.168.1.172), 528 bytes", "Sent router-config to (192.168.1.172), 528 bytes", "Sent router-config to (192.168.1.172), 528 bytes", and "Sent router-config to (192.168.1.172), 528 bytes". The status bar at the bottom indicates the local path is "C:\TFTP-Root" and the remote host is "192.168.1.172".

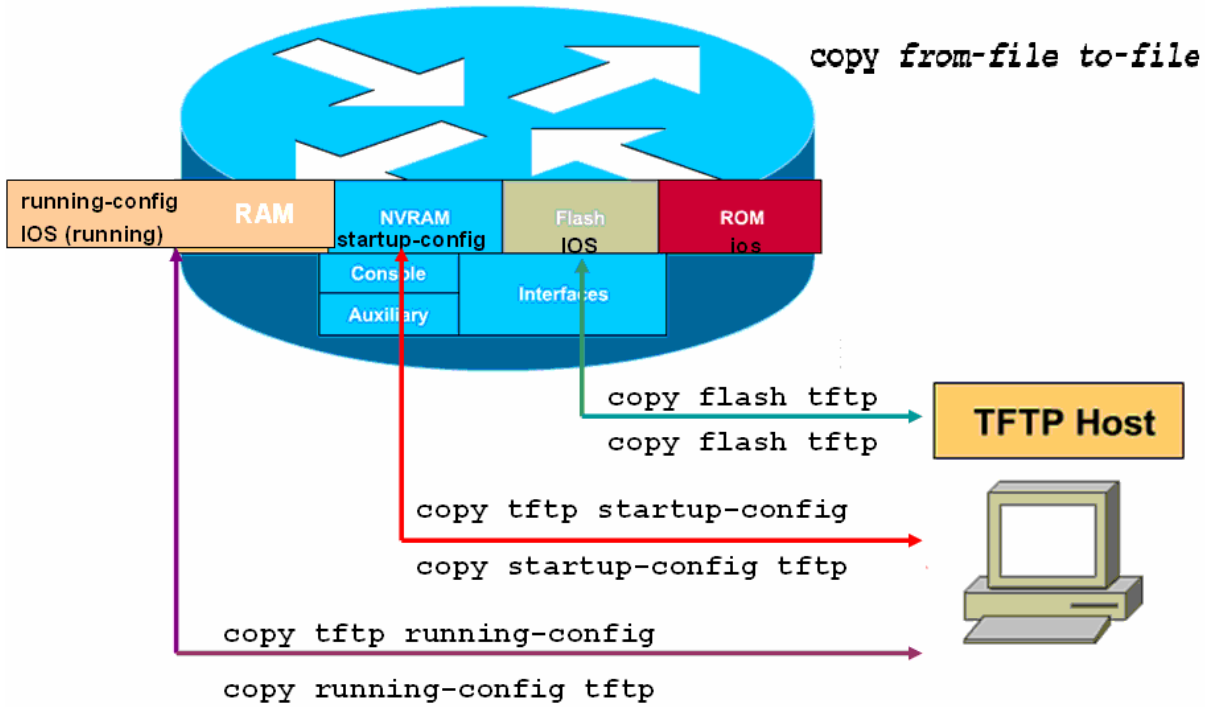
```

Router#copy tftp running-config
Address or name of remote host []? 192.168.1.172
Source filename []? router-config
Destination filename [running-config]?
Accessing tftp://192.168.1.172/router-config...
Loading router-config from 192.168.1.172 (via Ethernet0/0): !
[OK - 528 bytes]

528 bytes copied in 0.934 secs (565 bytes/sec)
Router#

```

Copy Komutlari Ozet

IOS Yedek Alma ve Yükleme

TFTP Server kullanarak IOS' in yedeği alınabilir veya IOS yüklenebilir. Bunun için Sistem Image File' in tam dosya adı bilinmelidir ve bu "show version" komutu ile öğrenilebilir. Alınan bütün yedekler gibi IOS' in yedeği de TFTP Server tarafından TFTP-Root klasörünün altına atılır.

```
ROM: System Bootstrap, Version 11.3(2)XA3, PLATFORM SPECIFIC RELEASE SOFTWARE (fc1)
ROM: C2600 Software (C2600-IX-M), Version 12.2(28), RELEASE SOFTWARE (fc5)

Router uptime is 34 minutes
System returned to ROM by power-on
System image file is "flash:c2600-ix-mz.122-28"

cisco 2610 (MPC860) processor (revision 0x202) with 36864K/4096K bytes of memory
.
Processor board ID JAB024903E2 (2074409390)
M860 processor: part number 0, mask 49
Bridging software.
X.25 software, Version 3.0.0.
1 Ethernet/IEEE 802.3 interface(s)
2 Serial network interface(s)
--More--
```

Yedek alırken startup-config ve running-config' den farklı olarak dikkat edilecek tek konu hedef dosya adıdır ve şekilde belirtildiği gibi tam adı olmalıdır.

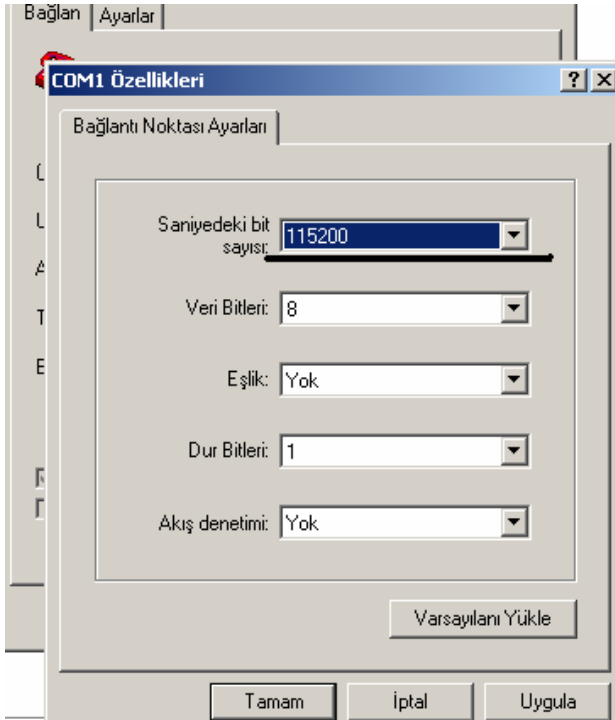
Rommon açılıp komut satırında "confreg" yazıldığında router bize değiştirmek istediğimiz bölümleri sıralayacak ve burada sadece konsol hızı için evet deyip uygun hızı seçeceğiz. Ve router'ı yeniden başlatmamız istenecek.

rommon 1 > confreg

```
do you wish to change the configuration? y/n [n]: y
enable "diagnostic mode"? y/n [n]: n
enable "use net in IP bcast address"? y/n [n]: n
enable "load rom after netboot fails"? y/n [n]: n
enable "use all zero broadcast"? y/n [n]: n
disable "break/abort has effect"
enable "ignore system config info"? y/n [n]: n
change console baud rate? y/n [n]: 7
change console baud rate? y/n [n]: y
enter rate: 0 = 9600, 1 = 4800, 2 = 1200, 3 = 2400
4 = 19200, 5 = 38400, 6 = 57600, 7 = 115200 [0]: 7
change the boot characteristics? y/n [n]: n
```

You must reset or power cycle for new config to take effect

Artık routerımız 115200 konsol hızıyla açılacak ve Xmodem iletişim kuralı kullanılarak Flash'ın yüklemesi yapılabilecektir. Bunun için Hyper Terminal'ın "Dosya Gönder" özelliğinden faydalanacağız.

Router'ı yeniden başlattığımızda konsol hızını 115200'e çıkarmalıyız...


```

rommon 3 > xmodem -c c2600-ix-mz.122-28.bin → Komut Satırı
Do not start the sending program yet...
File size          Checksum   File name
6080092 bytes (0x5cc65c)  0xd773    c2600-ix-mz.122-28

WARNING: All existing data in bootflash will be lost!
Invoke this application only for disaster recovery.
Do you wish to continue? y/n [n]: y
Ready to receive file c2600-ix-mz.122-28.bin ...

```

```

rommon 2 > xmodem ?
Do not start the sending program yet...
File size          Checksum   File name
6080092 bytes (0x5cc65c)  0xd773    c2600-ix-mz.122-28

WARNING: All existing data in bootflash will be lost!
Invoke this application only for disaster recovery.
Do you wish to continue? y/n [n]: y
Ready to receive file c2600-ix-mz.122-28.bin ...

```

Dosya adı ve yeri seçildi

Xmodem İletişim Kuralı Seçildi

```

rommon 3 > xmodem -c
rommon 3 > xmodem -c c2600-ix-mz.122-28.bin
Do not start the sending program yet...
File size          Checksum   File name
6080092 bytes (0x5cc65c)  0xd773    c2600-ix-mz.122-28

WARNING: All existing data in bootflash will be lost!
Invoke this application only for disaster recovery.
Do you wish to continue? y/n [n]: y
Ready to receive file c2600-ix-mz.122-28.bin ...

```

```

monitor: command "c"
rommon 2 > xmodem ?
Do not start the sending program yet...
File size          Checksum   File name
6080092 bytes (0x5cc65c)  0xd773    c2600-ix-mz.122-28

WARNING: All existing data in bootflash will be lost!
Invoke this application only for disaster recovery.
Do you wish to continue? y/n [n]: y
Ready to receive file c2600-ix-mz.122-28.bin ...

```

Şu anda yükleme yapılıyor

```

rommon 3 > xmodem -c
rommon 3 > xmodem -c c2600-ix-mz.122-28.bin
Do not start the sending program yet...
File size          Checksum   File name
6080092 bytes (0x5cc65c)  0xd773    c2600-ix-mz.122-28

WARNING: All existing data in bootflash will be lost!
Invoke this application only for disaster recovery.
Do you wish to continue? y/n [n]: y
Ready to receive file c2600-ix-mz.122-28.bin ...

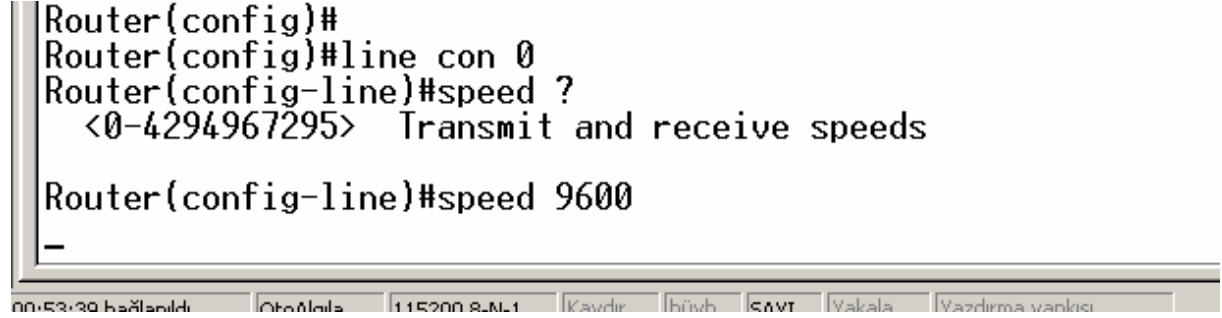
```

Bunun için Konsol-line konfigürasyonuna girip "speed" komutuyla gerekli düzenlemeyi yapmalıyız.

Ve bağlantımız kesildi çünkü Hyper Termina ile bağlantımızı oluştururken konsol hızı olarak 115200 bps' i seçmiştik. Bunu da eski haline getirmemiz gerekir.

```
Router(config)#
Router(config)#line con 0
Router(config-line)#speed ?
<0-4294967295> Transmit and receive speeds

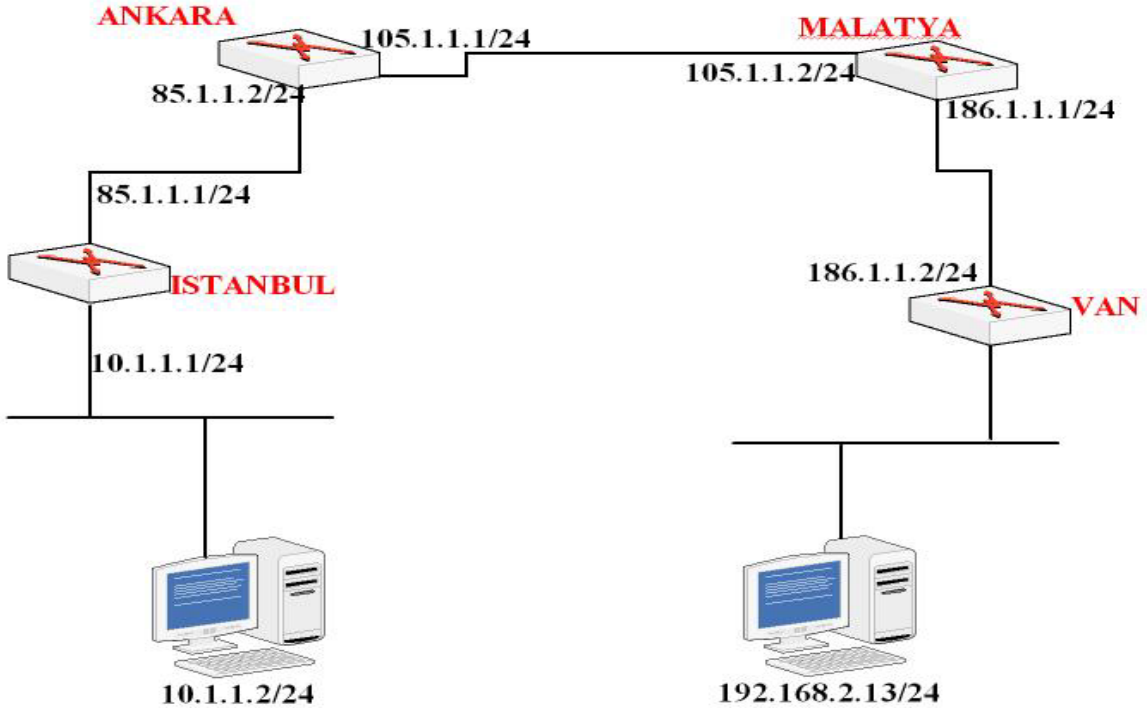
Router(config-line)#speed 9600
_
```


ROUTING GİRİŞ

Routing en basit ifadeyle bir uzak networke gitmek için gereken yol bilgisinin Router' lar tarafından sağlanmasıdır. Routerlar kendilerine gelen paketlerde, hedef ip adresi olarak, nerede olduğunu ve nasıl gidileceğini bildikleri bir networkten adres bulunduğunda, hedefe yönlendirme yaparlar. Aksi takdirde paketi yok ederler.

Aşağıdaki senaryoyu biraz incelersek daha iyi fikir sahibi olabiliriz.

Burada routerlar üzerinde hiçbir yönlendirme konfigürasyonu yapmadığımızda, 10.1.1.2 bilgisayarından 192.168.2.13 bilgisayarına ping atarsak başarısız oluruz. Peki neden ?

Çünkü İstanbul Router' ı 192.168.2.13 bilgisayarının bulunduğu network hakkında hiçbir bilgiye sahip değil. Router' lar üzerlerinde konfigürasyon yapılmadığından sadece kendileri (interface' lerine) direk bağlı olan network' leri bilirler. Bu durumda İstanbul Router' ının sadece 10.1.1.0 ve 85.1.1.0 network' lerini bildiğini söyleyebiliriz.

Eğer Router'ın gideceği ip numarası directly connected değil ise Router'a gideceği ip adresine nereden ulaşacağını belirtmemiz gerekir.

- Routing işlem, Bir paketin bir Networkdeki bir aygıttan diğer Networkdeki bir aygıtta gönderilmesidir.
- Routerlar destination adrese sahiptirler.
- Routerlar; bütün uzak Networklerin olası yollarını (routes) bilirler.
- Routerlar ; Uzak Networklerin en iyi(en kısa) yolunu kendileri seçerler. Bunu seçerken o anki duruma bakarlar ve belli bir kriter yoktur. O anki hattın yoğunluğuna bakabilir , aradaki mesafeye bakabilir.... En iyi yolu kendisi seçmektedir.
- Routerlar uzak Networklerin adreslerini oluşturdukları bir "Routing" tablosunda tutarlar. Bu bilgiler manuel olarak yada otomatik olarak tutulur. Manuel olarak tutulmasına Static Routing , Otomatik olarak tutulmasına Dynamic Routing denir.

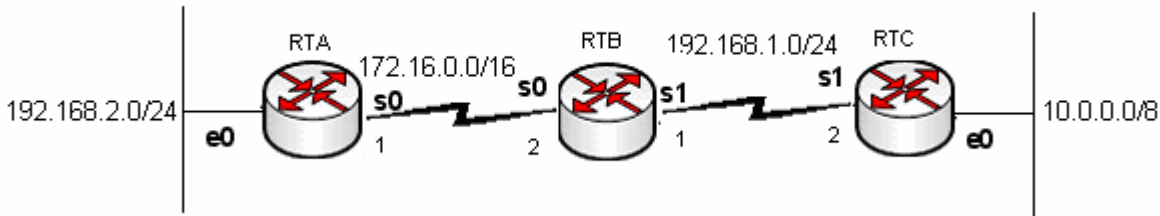
Bu senaryo da İstanbul Router' ının bilmediği networkler uygun tanımlamalar yapılarak Router' a öğretilir.

Peki İstanbul Router' ına bütün tanımlamaları yaptıktan sonra uzak bilgisayara ping atabilir miyiz ?

Hayır...

Biz sadece İstanbul Routerında Static Routing yaptık. Malatya Routerında hiçbir işlem yapmadığımızdan dolayı Malatya Routerı ping işlemine cevap vereceği ip adresine nasıl ulaşacağını bilemediği için Ping işlemi gerçekleşmeyecektir. (Ping işlemi iki yönlüdür, paket hedefe gider ve gelir.)

Daha öncede belirttiğimiz gibi Routerlar için Directly Connected networklerine herhangi bir yönlendirme yazmaya gerek yoktur. İki Routerı birbirine bağladığınızda ve interfacelerini uygun şekilde configure edip up durumuna getirdiğinizde Routing Table' lar da o networkler ile ilgili bilgileri görürüz.

Boyle bir networkte interfaceleri up duruma getirdiğimizde Routing Table' lar aşağıdaki gibi olacaktır.

```
RTA#show ip route
```

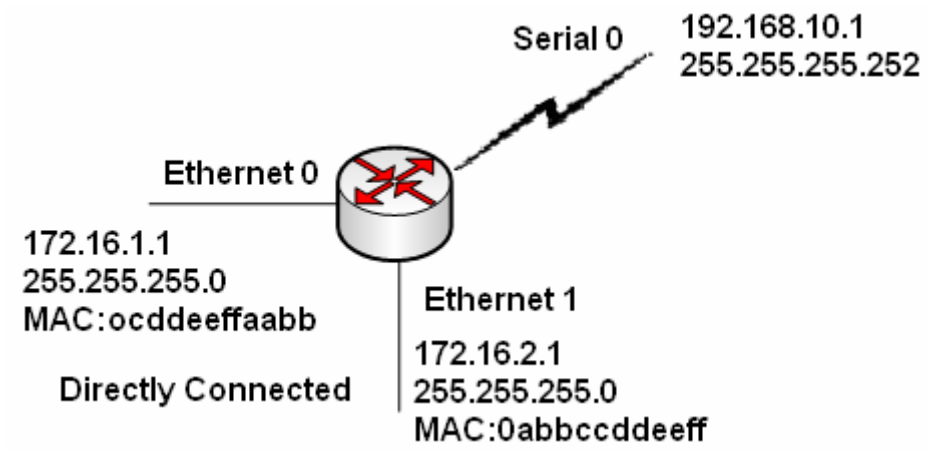
```
Codes: C - connected,.....
C    172.16.0.0/16 is directly connected, Serial0
C    192.168.2.0/24 is directly connected, Ethernet0
```

```
RTB#show ip route
```

```
Codes: C - connected,.....
C    172.16.0.0/16 is directly connected, Serial0
C    192.168.1.0/24 is directly connected, Serial1
```

```
RTC#show ip route
```

```
Codes: C - connected,.....
C    10.0.0.0/8 is directly connected, Ethernet0
C    192.168.1.0/24 is directly connected, Serial1
```


ROUTING BASICS

Routerların temel işlevi yönlendirmek yapmaktır. Bunu yaparken Router Routing Table' ında bulunan bilgilerle hareket eder. Routing table' ı bizler static olarak tanımlayabildiğimiz gibi Routing Protokoller vasıtasıyla oluşmasını da sağlayabiliriz. Anlaşılacağı gibi Routing işlemi iki ana başlık altında toplanabilir.

1. Static Routing
2. Dynamic Routing

Static Routing Ip Route komutu ile gerçekleştirilirken Dynamic Routing Routing protokoller yardımıyla gerçekleşir.

Static Routing özellikle küçük ölçekli networklerde kullanıldığında ideal bir çözüm olarak karşımıza çıkabilir fakat büyük ölçekli networklerde çalışmaya başladığımız andan itibaren hata yapma olasılığımız artacaktır.

Dynamic Routing ise konfigürasyonu çok çok kolay olduğu için, mantığı anlaşıldığı andan itibaren birçok fayda sağlayacaktır.

Static Routing

Az önce de bahsettiğimiz gibi static Routing "ip route" komutu ile Global Configuration modda yapılır ve küçük ölçekli networklerde ideal çözümdür.

Static Routing yapılırken hedef network adresi, subnet maskı ve bizi o hedefe götürecek bir sonraki routerın ip adresi bilinmelidir. Burada bir sonraki router ile ilgili bir kavram ortaya çıkıyor; "next hop". Bunlar bilindiğinde komut şu şekilde kullanılacaktır.

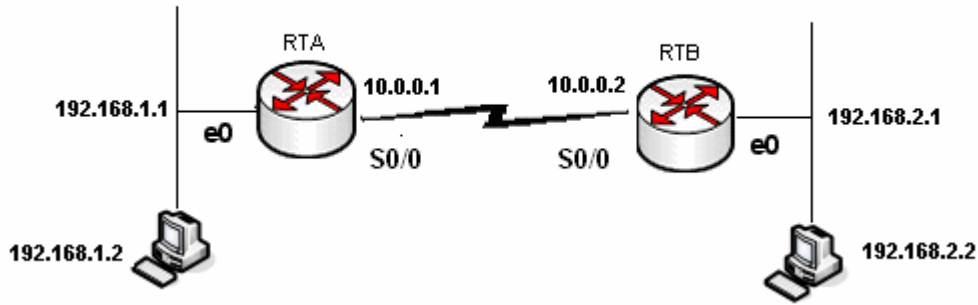
Router(config)#ip route [hedef adres][subnet mask][Next Hop] [distance]

Bu komut yönlendirme tablosundan silinmek istendiğinde ise başına "no" ifadesini yazmak yeterli olacaktır. Distance ifadesi seçimlik olup gerektiği durumlarda Routingler arasında önceliği belirlemeye yarayan Administrative Distance değerini değiştirmek için kullanılır. Static Routing için Administrative Distance default olarak "1" dir.

Default Administrative Distance degerleri sunlardi:

Administrative Distance Route Source	Default Distance
Connected interface	0
Static route	1
Enhanced IGRP summary route	5
External BGP	20
Internal Enhanced IGRP	90
IGRP	100
OSPF	110
IS-IS	115
RIP	120
EIGRP external route	170
Internal BGP	200
Unknown	255

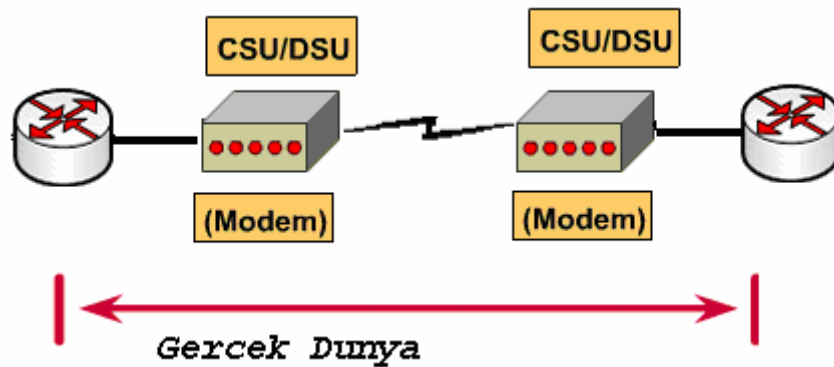
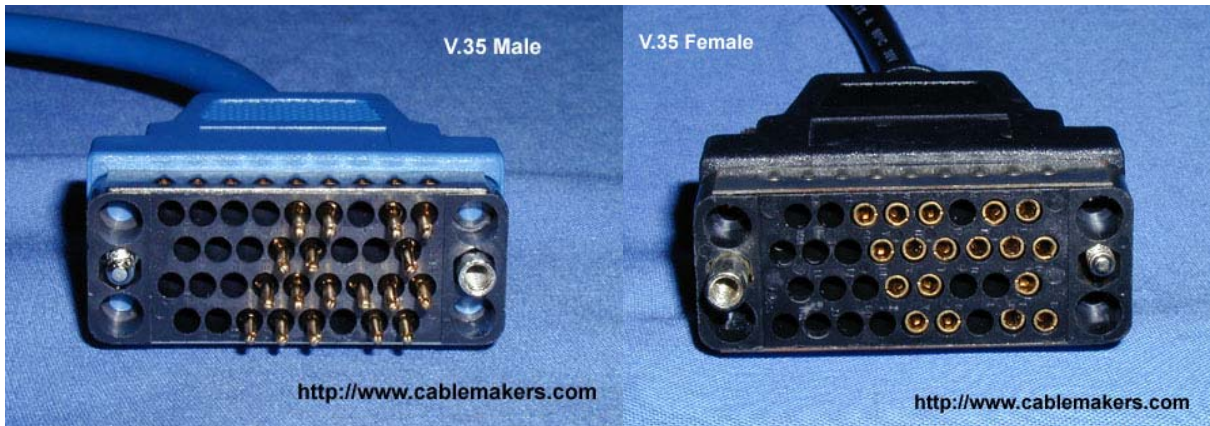
Static Routing, i örnek bir çalışma ile inceleyecek olursak;

192.168.1.0 ve 192.168.2.0 10.0.0.0 networklerimiz var. Bütün subnet masklarımız 255.255.255.0 olsun. Bu durumda Static Routing işlemi her iki router için şu şekillerde gerçekleştirilmelidir. A Routerının serial 0 adresi 10.0.0.1 ve DCE iken B routerının serial 0 adresi 10.0.0.2' dir.

NOT: Cisco Router'ların seri interface'leri DTE veya DCE olarak configure edilebilir. Bu özellik kullanılarak WAN bağlantıları simüle edilebilir. Bunun için birbirine bağlı Router'ların interface'lerinden bir tanesini DCE diğer Router'ın interface'sini ise DTE olarak kabul ediyoruz. Ardından DCE olarak kabul ettiğimiz interface'in DTE olan interface clock sağlaması gerekiyor. DCE olarak kullanabileceğimiz interface'de "**clock rate**" komutunu kullanarak bir değer atamamız gerekiyor. Aksi halde bağlantı çalışmayacaktır. Örneğin;

RouterA(conf-if)#clock rate 64000

(CSU/ DSU)

Artık konfigürasyonumuza geçebiliriz.

Router A için;

```
H(config)#
A(config)#ip route 192.168.2.0 255.255.255.0 10.0.0.2
A(config)#_
```

Router B için;

```
B(config)#
B(config)#ip route 192.168.1.0 255.255.255.0 10.0.0.1
B(config)#
B(config)#
B(config)#
```

Burada Next hop olarak her iki konfigürasyonda da bir sonra ki routerin ip adresi secildi. Zaten sistem de 2 tane Router olduğu için bir sorun yaşamadık. Bu noktada hedef networke ulaşmak için birden fazla Router gecildiği zaman next hop olarak hangisi secilmelidir sorusu aklımıza gelebilir.

Next Hop olarak o routerlardan herhangi biri secilebilir, burda önemli olan konfigürasyonlar bittiği zaman Routerimizin next hop adresine nasıl ulaşacağını bilip bilmediğidir.

Routerların konfigürasyonları ve problem çözümü aşamasında running-config dosyalarının incelenmesi önemlidir, çünkü bu dosyada yaptığımız her konfigürasyon adimini görebiliriz.

Şimdi topolojimizdeki A routeri için running-config dosyalarına bir göz atalım.


```
-----  
hostname A  
!  
enable secret 5 $1$gZBQ$yyxVv/2B4uq7pROiHGRhg/  
!  
!  
!  
!  
memory-size iomem 10  
ip subnet-zero  
!  
!  
voice-port 1/0/0  
!  
voice-port 1/0/1  
!  
!  
interface Ethernet0/0  
ip address 192.168.1.1 255.255.255.0  
!  
interface Serial0/0  
ip address 10.0.0.1 255.255.255.0  
no fair-queue  
clockrate 64000  
!  
interface BRI0/0  
no ip address  
shutdown  
isdn x25 static-tei 0  
!  
ip classless  
ip route 192.168.2.0 255.255.255.0 10.0.0.2  
ip http server  
!  
!  
line con 0  
line aux 0  
line vty 0 4  
!  
no scheduler allocate  
end  
-----  
-
```

NOT: CCNA Sınavlarında DCE ve DTE olacak interface belirtilmektedir ve konfigürasyon sorularında DCE olan interface' lere Clock Rate verilmelidir.

"Show ip route" komutu ile yönlendirme tablosunu görebiliriz.

```

RouterA#sh ip route
Codes: C - connected, S - static, I - IGRP, R - RIP, M - mobile, B - BGP
       D - EIGRP, EX - EIGRP external, O - OSPF, IA - OSPF inter area
       N1 - OSPF NSSA external type 1, N2 - OSPF NSSA external type 2
       E1 - OSPF external type 1, E2 - OSPF external type 2, E - EGP
       i - IS-IS, su - IS-IS summary, L1 - IS-IS level-1, L2 - IS-IS level-2
       ia - IS-IS inter area, * - candidate default, U - per-user static route
       o - ODR, P - periodic downloaded static route

Gateway of last resort is not set

 10.0.0.0/24 is subnetted, 1 subnets
C       10.0.0.0 is directly connected, Serial0/0
C       192.168.1.0/24 is directly connected, Ethernet0/0
S       192.168.2.0/24 [1/0] via 10.0.0.2
RouterA#_

```

(RouterA için yönlendirme tablosu)

Yönlendirme tablosunda "S" ile başlayan satırlar Statik bir yönlendirme yapıldığını ve şekilden hareketle bu yönlendirmenin 192.168.2.0 network'üne, 10.0.0.2 next hop'undan giderek olduğunu söyler. Bu tabloda C ile başlayan satırlar ise A router'ının interfacerlerine direk olarak bağlanmış networkleri gösterir ve bu networklere "Directly Connected" networkler denir. Roterlar kendi Directly Connected networklerini bilirler ve bu networkler ulaşmak için yönlendirme yapılmasına gerek yoktur.

Senaryomuzda hiçbir yönlendirme yapmasaydık bile A router'ınan ethernet interface'ine bağlı bir bilgisayardan B router'ının serial interface'ine ping atabilirdik. Bunun için tek yapmamız gereken şey, o bilgisayarda Default Gateway' i (Varsayılan Ağ Geçidi) 192.168.1.1 olarak konfigüre etmektir.

```

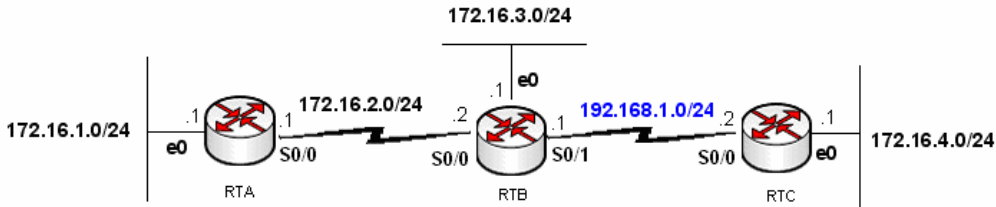
RouterA#show ip interface brief
Interface          IP-Address      OK? Method Status      Prot
ocol
Ethernet0/0        192.168.1.1     YES NVRAM  up          up
Serial0/0          10.0.0.1        YES manual  up          up

```

("show ip interface brief" komutu ile interface'leri durumunun görüntülenmesi)

Routing Table

Routing Table konfigürasyonlarımız ve projelerimiz sırasında problem teşhisimiz açısından çok önemlidir. İyi bir network yöneticisi running-config ve routing table' a hakim olmalıdır. İsimizi Routing olduğu durumda Routing Table bir numaralı yardımcımız olacaktır.


```
RouterB#show ip route
```

```
Codes: C - connected, S - static, I - IGRP, R - RIP, M - mobile, B - BGP
       D - EIGRP, EX - EIGRP external, O - OSPF, IA - OSPF inter area
       N1 - OSPF NSSA external type 1, N2 - OSPF NSSA external type 2
       E1 - OSPF external type 1, E2 - OSPF external type 2, E - EGP
       i - IS-IS, L1 - IS-IS level-1, L2 - IS-IS level-2, ia - IS-IS inter
       area
       * - candidate default, U - per-user static route, o - ODR
       P - periodic downloaded static route
```

```
Gateway of last resort is not set
```

```
RouterB#
```

Iste örnek bir network topolojisi B routerinin Routing Table'i. Routing Table görüldüğü üzere bombos. Burada Directly Connected networklerin bile görünmemesinden dolayı interfaceler ile ilgili bir sorun olduğundan bahsedilebilir. Sorunun ne olduğu ile ilgili bilgiyi "show ip interfaces brief" komutu ile görüntüleyebiliriz. Şu anda anlamamız gereken nokta, eğer bir interface sebebi ne olursa olsun "down" ise o interface bağlı network Routing Table, da görünmez!

```
RouterB(config)#interface s 0
RouterB(config-if)#ip add 172.16.2.2 255.255.255.0
RouterB(config-if)#end
```

```
RouterB(config)#interface s 1
RouterB(config-if)#ip add 192.168.1.1 255.255.255.0
RouterB(config-if)#no shutdown
```

```
RouterB(config)#interface fastethernet 0
RouterB(config-if)#ip add 172.16.3.1 255.255.255.0
RouterB(config-if)#no shutdown
```

Router B için interfaceleri up duruma getirdikten sonra artık en azından Routing Table'imizde Directly Connected networklerimizi görmemiz gerekir.

```
RouterB#show ip route
Codes: C - connected, S - static, I - IGRP, R - RIP, M - mobile, B - BGP
<text omitted>

Gateway of last resort is not set

172.16.0.0/24 is subnetted, 2 subnets
C      172.16.2.0 is directly connected, Serial0
C      172.16.3.0 is directly connected, FastEthernet0
C      192.168.1.0/24 is directly connected, Serial1
RouterB#
```

Burada 172.16.0.0 networkune Parent route ve o networkun subnetworku olan 172.16.2.0 - 172.16.3.0 networklerine Child Route denir.

Bilindiği gibi Static Route yazılırken Routerin interface' i yada Next Hop ip adresi kullanılabilir. Routerin interface' i kullanıldığında o static route satiri interface ile direk bagli bir network gibi gorunecektir.

```
RouterB(config)#ip route 172.16.1.0 255.255.255.0 serial 0
RouterB#show ip route
Codes: C - connected, S - static, I - IGRP, R - RIP, M - mobile, B - BGP
<text omitted>
```

Gateway of last resort is not set

```
172.16.0.0/24 is subnetted, 3 subnets
S 172.16.1.0 is directly connected, Serial0
C 172.16.2.0 is directly connected, Serial0
C 172.16.3.0 is directly connected, FastEthernet0
C 192.168.1.0/24 is directly connected, Serial1
RouterB#
```

Next Hop ip adresi kullanıldığında ise Routing Table o networke verilen ip adresi ile ulasabilecegini gosteren satir yer alacaktır.

```
RouterB(config)#ip route 172.16.1.0 255.255.255.0 172.16.2.1
RouterB#show ip route
Codes: C - connected, S - static, I - IGRP, R - RIP, M - mobile, B - BGP
<text omitted>
```

Gateway of last resort is not set

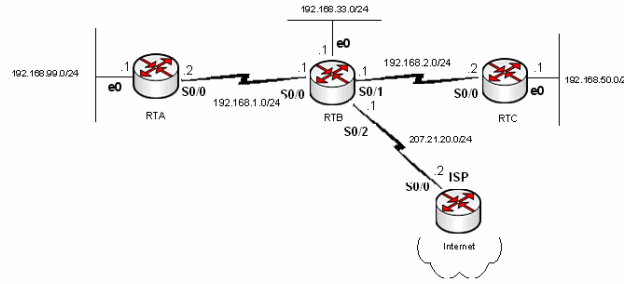
```
172.16.0.0/24 is subnetted, 3 subnets
S 172.16.1.0/24 [1/0] via 172.16.2.1
C 172.16.2.0 is directly connected, FastEthernet1
C 172.16.3.0 is directly connected, FastEthernet0
C 192.168.1.0/24 is directly connected, Serial1
RouterB#
```

Interfaceler "up" oldgu surece Routing Tablelarda bozulma olmayacaktır.

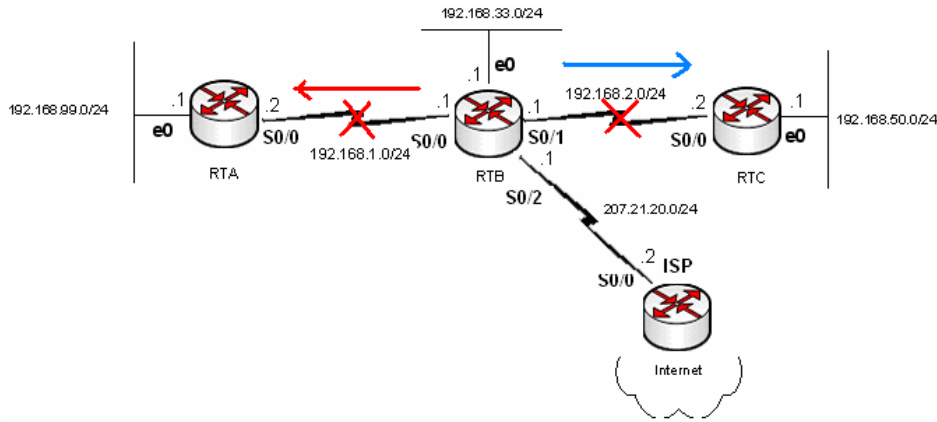
```

S 192.168.99.0/24 [1/0] via 192.168.1.2
S 192.168.50.0/24 is directly connected, Serial2
C 192.168.1.0/24 is directly connected, Serial1
C 192.168.2.0/24 is directly connected, Serial2
C 192.168.33.0/24 is directly connected, FastEthernet0

```


Örneğin şekildeki yapı içerisinde RTB Routeri için bütün interfaceler up durumdayken Routing Table sorunsuz görünür. 192.168.1.0 ve 192.168.2.0 networklerinin bulunduğu interfacelerin bir an için down olduğunu düşünelim.

Bu durumda Routing Table RTB için şu şekilde olacaktır.

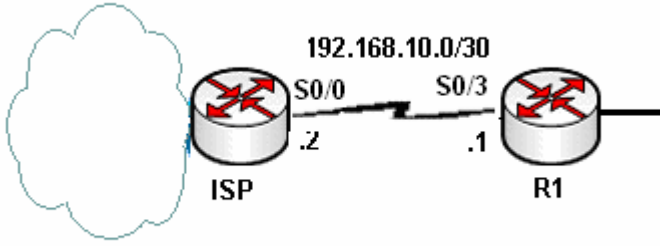
```

RTB#show ip route
C 207.21.20.0/24 is directly connected, Serial0
C 192.168.33.0/24 is directly connected, FastEthernet0

```

Şöz konusu interfacelere direkt bağlı olan networkler ve o interfaceleri kullanarak yazılan Static Route satırları artık Routing Table'da yoklar.

Default Routing

Burada ISP Routeri ile baglanilan networke (Internet) R1 uzerinde default route yazilarak ulasilabilecektir.

Default hedefi bilinmeyen paketleri yonlendirmek icin uazilabilecek Route satiridir seklinde tanimlanabilir.

R1(config)#ip route 0.0.0.0 0.0.0.0 Serial3/0 yada

R1(config)#ip route 0.0.0.0 0.0.0.0 192.168.10.2

Seklinde yazilabilir.

Routing Table' da asagidaki gibi gorunecektir.

```

192.168.10.0/30 is subnetted, 1 subnets
C    192.168.10.0 is directly connected, Serial3/0
S*  0.0.0.0/0 is directly connected, Serial3/0

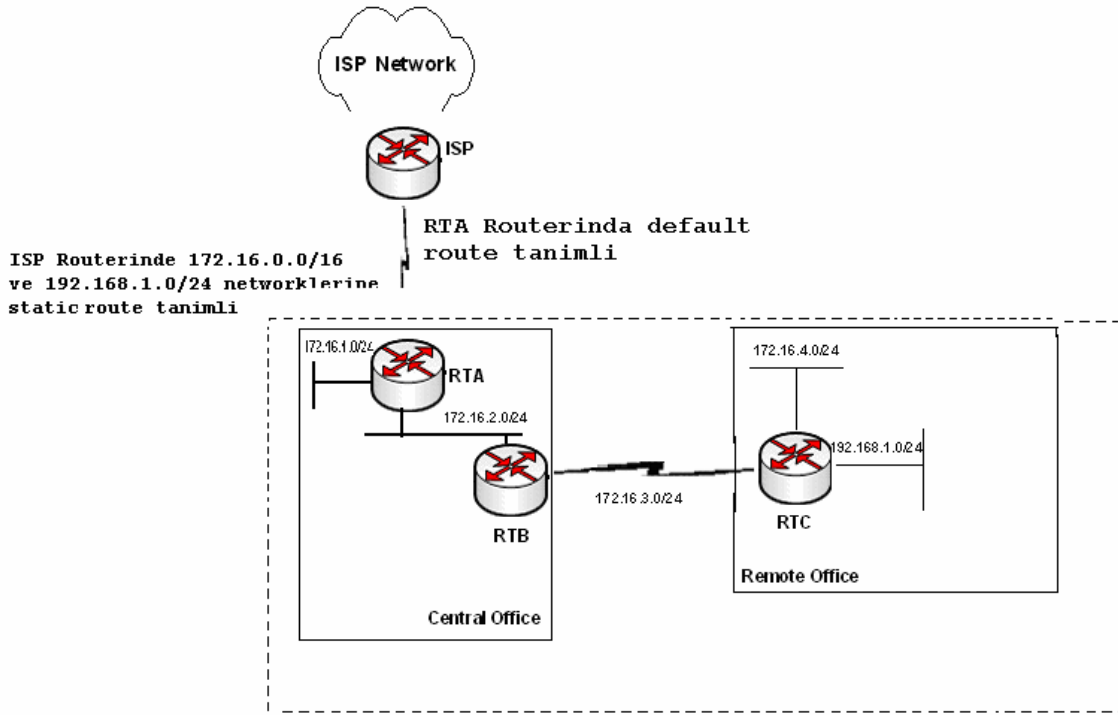
```

Extra

Default tanımlamak bazen sorunlar ile birlikte gelebilir.

Cunki uzerinde Default tanımlı ve bu route satiri ile paketleri internete gonderen bir router, sisteminde bulunan diger networklere olan yolu down oldugunda o networklere gelen paketleri de default route satirina gore degerlendirecektir.

Ornek uzerinde incelemek gerekirse;

Boyle bir yapı içerisinde RTB ve RTC arasındaki bağlantının down olduğunu düşünürsek Routing Table lar update edildikten sonra RTA ve RTB routerları 172.16.4.0 ve 192.168.1.0 hedef networklerine giden yolları bilmedikleri için hedefinde bu networkler bulunan paketleri default route satırından hareketle ISP routerına gönderecekti. ISP Routeri de kendine gelen bu paketleri üzerinde tanımlı statik route satırlarından hareketle tekrar geri gönderecek ve bu sebeple bir döngü oluşmasına sebep olacaktır. Bu döngü IP başlığındaki TTL (Time - to - live) alanı sıfırlanana kadar devam edecektir.

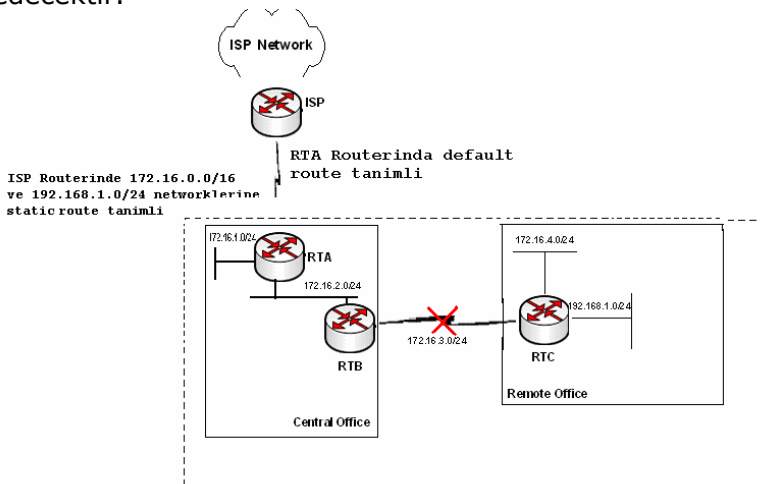
Bunun için kullanılacak çözüm RTA üzerinde Discard Route denen tanımlamayı yapmaktır.

Discard Route routing table' da bir eşleşme olmadığında ve default route' un işletilmesi istenmediğinde kullanılır ve paketler null0 ' a gönderilir.

Örneğin;

```
RTA(config)#ip route 172.16.0.0 255.255.0.0. null0
```

Satırı ile RTA Routeri kendisine gelen hedefinde 172.16.0.0 networku bulunan paketleri drop edecektir.

Boyle bir durumda bir baska cozumde "no ip classless" komutunu kullanmaktir.

Bu komut kullanildiktan sonra Router soz gelimi hedef ip adresi 172.16.4.9 olan bir paket icin routing table' ina bakacak ve en uygun yolu arayacak. Bu durumda parent network olarak 172.16.0.0. networkunu ve bu networkun altinda bilinen 172.16.1.0, 172.16.2.0 networklerini bulacak.

"no ip classless" ile konfigure edilmiş bir router her ne kadar parent networklerde 172.16.0.0 olsa da 172.16.4.9 ip adresini iceren 172.16.4.0 networku bilinen networkler arasinda olmadigi icin paketi drop edecektir.

Fakat bu cozum onerilen bir cozum degildir. Ornegimiz iceriside de var olan ornegin 192.168.1.0 gibi bir networkte ise yaramaz. Cunki bu network herhangi bir parent networkun subnetworku degildir.

Dolayisiyla bu network icin null0 kullanilmalidir.

Dynamic Routing

Static Routing ile çalışmalarımız sırasında Router' a ihtiyacı olan balıkları verdik ama artık balık ihtiyacı arttı yani networkler büyümeye başladılar. Dolayısıyla artık onlara balık tutmayı öğretmenin zamanı da geldi. :=)

Dynamic Routing' te Static Routing' de olduğu gibi sabit bir tanımlama yapmak yerine her Router' a kendi Directly Connected networklerini, çeşitli Routing Protokoller ile tanımlıyoruz. Ve ilgili Routing protokolün çalışma mantığına göre en iyi yol seçimi (Best Path Determination) Router tarafında gerçekleştiriliyor.

Burada bahsettiğimiz Routing Protokolleri üç başlık altında incelememiz mümkün.

1. Distance Vector Protokoller (RIP, IGRP)
2. Link State Protokoller (OSPF)
3. Hybrid Protokoller (EIGRP)

Distance Vector protokoller routing table update mantığıyla çalışırlar. Yani belirli zaman aralıklarında sahip oldukları network bilgilerini komşu routerlarına gönderirler ve komşu routerlarından da aynı bilgileri alırlar. Bu döngünün sonunda her router sistemde ki bütün networkler öğrenmiş olur ve uygun yol seçimini yapar.

Link State Protokoller ise sürekli bir update yapmak yerine, komşu routerlarının up olup olmadıklarını anlamak için küçük "Hello" paketleri gönderirler. Sadece gerektiği zamanlarda, yeni bir router ortama eklendiğinde veya bir router down olduğunda, sadece o bilgi ile ilgili update gerçekleştirirler.

Hybrid Protokoller hem Distance Vector hem de Link State protokollerin bazı özelliklerini taşır. Bu gruba üye olan EIGRP Cisco tarafından ortaya çıkarılmıştır ve sadece Cisco routerlarda çalışır.

Her gruba üye olan protokoller ile ilgili detaylı bilgi ilerleyen başlıklar altında verilecektir.

Distance Vector Protokoller

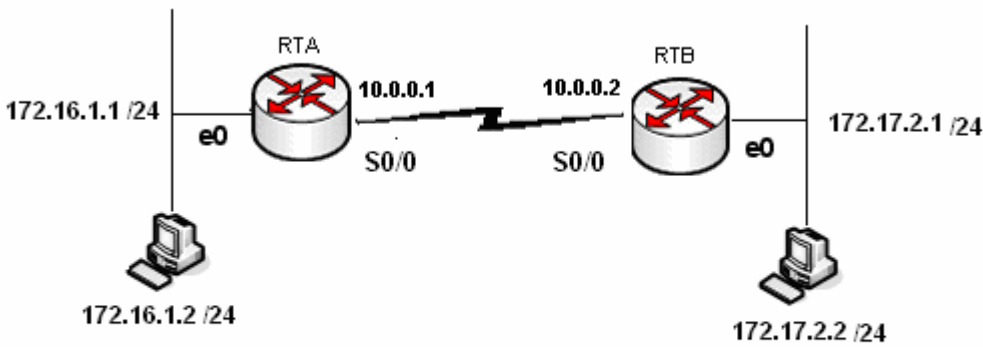
RIP (RIPv1)

Rip (Routing Information Protocol) en iyi yol seçimi yaparken tek kriter olarak hop sayısına bakar. Rip tanımlanarak oluşturulmuş bir networkte maksimum hop sayısı 15' dir be 16. hop' tan sonra Destination Unreachable hatası verecektir.

Rip ile tanımlanan routerlar her 30 saniyede bir kendisinde tanımlı olan networkleri komşu routerlarına iletirler. Burada dikkat edilmesi gereken bir konu, RIP ile tanımlanan bir networkün bağlı bulunduğu interface' i, aynı zaman da routing update gönderilecek bir interface olarak seçiyor olmamızdır.

Rip classfull bir routing protokoldür. Yani konfigürasyon sırasında subnet mask girilemez ve subnet masklar update sırasında ip adresinin sınıfına ait subnet mask seçilerek gönderilir.

Rip konfigürasyonu diğer bütün routing protokoller de olduğu gibi oldukça basittir. (Bütün subnet maslar 255.255.255.0)

Bu senaryoyu Rip ile konfigüre edecek olursak;

```
RouterA(config)#router rip
RouterA(config-router)#net
RouterA(config-router)#network 172.16.1.0
RouterA(config-router)#net
RouterA(config-router)#network 10.0.0.0
RouterA(config-router)#exit
RouterA(config)#_
```

(RouterA Rip Konfigürasyonu)

```

RouterA#show ip route
Codes: C - connected, S - static, I - IGRP, R - RIP, M - mobile, B - BGP
       D - EIGRP, EX - EIGRP external, O - OSPF, IA - OSPF inter area
       N1 - OSPF NSSA external type 1, N2 - OSPF NSSA external type 2
       E1 - OSPF external type 1, E2 - OSPF external type 2, E - EGP
       i - IS-IS, su - IS-IS summary, L1 - IS-IS level-1, L2 - IS-IS level-2
       ia - IS-IS inter area, * - candidate default, U - per-user static route
       o - ODR, P - periodic downloaded static route

Gateway of last resort is not set

R    172.17.0.0/16 [120/1] via 10.0.0.2, 00:00:17, Serial0/0
    172.16.0.0/24 is subnetted, 1 subnets
C    172.16.1.0 is directly connected, Ethernet0/0
    10.0.0.0/24 is subnetted, 1 subnets
C    10.0.0.0 is directly connected, Serial0/0
RouterA#_

```

(RouterA Yönlendirme Tablosu)

```

RouterB(config)#router rip
RouterB(config-router)#network 172.17.2.0
RouterB(config-router)#net
RouterB(config-router)#network 10.0.0.0
RouterB(config-router)#
RouterB(config-router)#exit
RouterB(config)#

```

(RouterB Rip Konfigürasyonu)

```

RouterB#show ip route
Codes: C - connected, S - static, I - IGRP, R - RIP, M - mobile, B - BGP
       D - EIGRP, EX - EIGRP external, O - OSPF, IA - OSPF inter area
       N1 - OSPF NSSA external type 1, N2 - OSPF NSSA external type 2
       E1 - OSPF external type 1, E2 - OSPF external type 2, E - EGP
       i - IS-IS, L1 - IS-IS level-1, L2 - IS-IS level-2, ia - IS-IS inter area
       * - candidate default, U - per-user static route, o - ODR
       P - periodic downloaded static route

Gateway of last resort is not set

    172.17.0.0/24 is subnetted, 1 subnets
C    172.17.2.0 is directly connected, Ethernet0/0
R    172.16.0.0/16 [120/1] via 10.0.0.1, 00:00:00, Serial0/0
    10.0.0.0/24 is subnetted, 1 subnets
C    10.0.0.0 is directly connected, Serial0/0
RouterB#_

```

(RouterB Yönlendirme tablosu)

Routing Table'ımıza "Show ip route" komutu ile baktığımız da başında R harfi bulunan satırlar görüyoruz. Buradan çıkartacağımızı anlam şu: Bu satırlarda belirtilen networklerin bilgisi Rip protokol sayesinde başka routerlardan update yoluyla gönderildi. Yine Routing Table dikkatli izlendiğinde köşeli parantez içindeki [120/1] gibi ifadeler görünüyor. Burada 120 Rip protokol için Administrative Distinct denen ve routing protokoller arasında ki önceliği belirleyen değerdir. Diğer ifade da "n" gibi bir sayıdır (burada 1) ve hedef networke ulaşmak için aşılacak hop sayısıdır.

```

RouterA#sh ip interface brief
Interface                IP-Address      OK? Method Status  Prot
ocol
Ethernet0/0              172.16.1.1     YES manual up      up
Serial0/0                 10.0.0.1       YES manual up      up
Serial0/1                 unassigned     YES unset  administratively down down

RouterA#ping 172.17.2.2

Type escape sequence to abort.
Sending 5, 100-byte ICMP Echos to 172.17.2.2, timeout is 2 seconds:
!!!!
Success rate is 100 percent (5/5), round-trip min/avg/max = 28/29/33 ms
RouterA#_

```

Rip protokolü updatelerini broadcast adresi olan 255.255.255.255 ip' sinden yapar. "debug ip rip" komutunu verdiğimizde bunu açıkca görürüz.

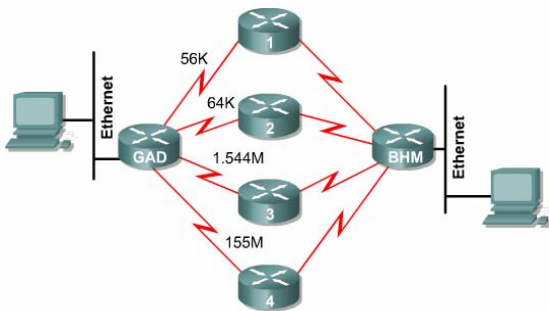
```

RouterA#debug ip rip
RIP protocol debugging is on
RouterA#
00:37:18: RIP: sending v1 update to 255.255.255.255 via Ethernet0/0 (172.16.1.1)
00:37:18: RIP: build update entries
00:37:18:     network 10.0.0.0 metric 1
00:37:18:     network 172.17.0.0 metric 2
00:37:18: RIP: sending v1 update to 255.255.255.255 via Serial0/0 (10.0.0.1)
00:37:18: RIP: build update entries
00:37:18:     network 172.16.0.0 metric 1_

```

Rip Load Balancing

Load Balancing tam olarak yükü birden fazla yol arasında dağıtmak demektir.

(Routerlar metricler eşit olduğu için load balancing yapar)

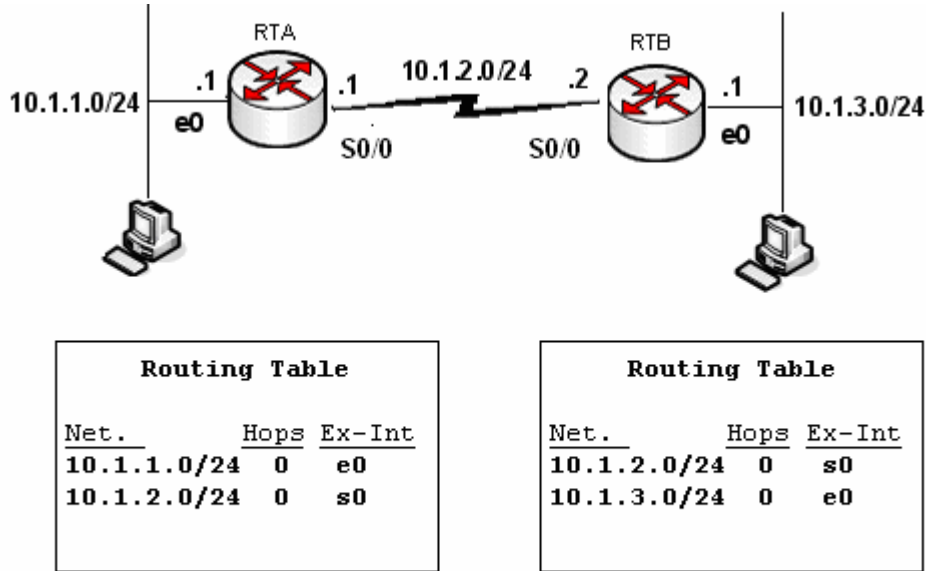
Mantıksal olarak düşündüğümüz de Rip' in load balancing yapma ihtimali her zaman vardır. Çünkü referans olarak bir tek hop sayısına bakar. Oysa diğer protokoller de load balancing ihtimali en iyi yol seçimi sırasında bir çok kriter göz önüne alındığı için mucize derecesinde zayıf bir ihtimaldir. Fakat ileride değineceğimiz IGRP ve EIGRP protokollerinde fazladan bir komut kullanarak Routerın load balancing yapması sağlanabilir.

Split Horizon

Bir Router kendi directly connected networkünü başka bir router'dan da öğrenirse öğrendiği bilgiyi çöpe atar.

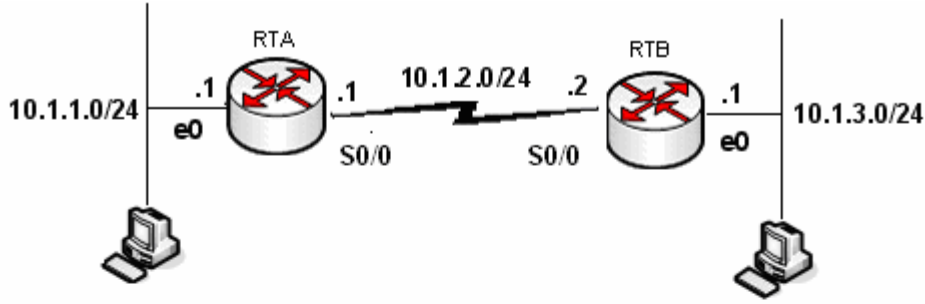
Ayrıca router'ın ağ üzerinde herhangi bir değişiklik olduğunu anladığında bu değişikliği, öğrendiği interface haricindeki interface'lerden yayınlamasını sağlar. Böylece router'lar değişikliği sadece bir yönde yayınlırlar.

Asagidaki ornek ile Split Horizon kuralini detayli anlayabiliriz.

İki adet Routerimiz var ve baslangica Routing Table' lar sekildeki gibi olusmus durumda yani sadece Directly Connected networkleri biliyorlar.

Split Horizon Disable edildiği zaman Routerlar Routing Table' larında ki bütün networkleri ve herhangi bir interfacelerinden öğrendikleri bütün networkleri update edeceklerdir.

Routing Update		
Net.	Hops	Next-hop Address
10.1.1.0/24	1	10.1.1.1
10.1.2.0/24	1	10.1.1.1

Routing Update		
Net.	Hops	Next-hop Address
10.1.2.0/24	1	10.1.2.2
10.1.3.0/24	1	10.1.2.2

Routing Table		
Net.	Hops	Ex-Int
10.1.1.0/24	0	e0
10.1.2.0/24	0	s0
10.1.3.0/24	1	10.1.2.2

Routing Table		
Net.	Hops	Ex-Int
10.1.2.0/24	0	s0
10.1.3.0/24	0	e0
10.1.1.0/24	1	10.1.2.1

Routerlar sekilde gosterilen updateleri komsu Routerlarına yapacaklar. Burada kirmizi ile gosterilmis Directly Connected networklerinde update edildigine dikkat edin. Bu update Split Horizon, un disable olmasinin sonucudur.

Routing Table incelendiginde bir sorun yok gibi gorunuyor. Gerçekten de yok, cunki split horizonun disable olmasindan kaynaklanan updateler daha yuksek metrige sahip oldugu icin Routing table' larda yer almedi.

Simdi bir sonraki updatelere bakalim.

Routing Update		
Net.	Hops	Next-hop Address
10.1.1.0/24	1	10.1.1.1
10.1.2.0/24	1	10.1.1.1
10.1.3.0/24	2	10.1.1.1

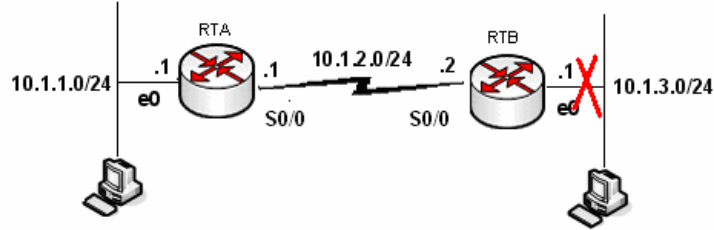
Routing Update		
Net.	Hops	Next-hop Address
10.1.2.0/24	1	10.1.2.2
10.1.3.0/24	1	10.1.2.2
10.1.1.0/24	2	10.1.2.2

Routing Table		
Net.	Hops	Ex-Int
10.1.1.0/24	0	e0
10.1.2.0/24	0	s0
10.1.3.0/24	1	10.1.2.2

Routing Table		
Net.	Hops	Ex-Int
10.1.2.0/24	0	s0
10.1.3.0/24	0	e0
10.1.1.0/24	1	10.1.2.1

Burada daaslında update edilmemesi gereken networkler update edilmiş olmasına rağmen bir sorun yok çünkü o networkler daha büyük metric ile update ediliyor. Örneğin RTA Routeri 10.1.3.0 networkunu serial 0 interfaceinden aldığı için split horizon disable edilmemiş olsaydı o interface'den geriye update etmeyecekti.

Bu ana kadar bir sorun olmadığı ama bir an için RTB Routerine bağlı olan 10.1.3.0 networkunun down olduğunu varsayalım.

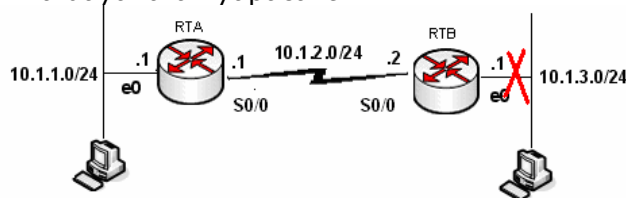

Routing Update		
Net.	Hops	Next-hop Address
10.1.1.0/24	1	10.1.1.1
10.1.2.0/24	1	10.1.1.1
10.1.3.0/24	2	10.1.1.1

Routing Table		
Net.	Hops	Ex-Int
10.1.1.0/24	0	e0
10.1.2.0/24	0	s0
10.1.3.0/24	1	10.1.2.2

Routing Table		
Net.	Hops	Ex-Int
10.1.2.0/24	0	s0
10.1.3.0/24	2	10.1.2.1
10.1.1.0/24	1	10.1.2.1

Bu durumda RTB routerine RTA routerinden 10.1.3.0 networku kendisine bağlı olan network down olduğu için daha küçük metric ile geliyormuş gibi olacak ve RTB routerinin Routing Table'ında şekildeki gibi yer alacak. Su anda RTB Routeri bir süre önce kendisine direkt bağlı olan networke diğer router üzerinden 2 hop geçerek gidebileceğini sanıyor. RTB update'lerini üstelik yanlış olan Routing Table,'ına dayanarak yapacaktır.

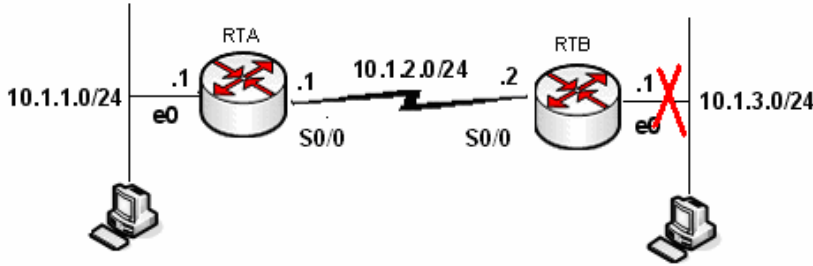
Routing Update		
Net.	Hops	Next-hop Address
10.1.2.0/24	1	10.1.2.2
10.1.3.0/24	3	10.1.2.2
10.1.1.0/24	2	10.1.2.2

Routing Table		
Net.	Hops	Ex-Int
10.1.1.0/24	0	e0
10.1.2.0/24	0	s0
10.1.3.0/24	3	10.1.2.2

Routing Table		
Net.	Hops	Ex-Int
10.1.2.0/24	0	s0
10.1.3.0/24	2	10.1.2.1
10.1.1.0/24	1	10.1.2.1

Ve bu updatelerden sonra RTA routerinin Routing Table, idda 10.1.3.0 networkune 3 hop ile gidilebilecegi kanisinda. Bu dongu ta ki hop sayisi 16 oluncaya kadar devam edecektir. (Rip maximum 16 ho ilerleyebilir)

Bu dongunun engellenmesi Split Horizon ile mumkundur.

Routing Table		
Net.	Hops	Ex-Int
10.1.1.0/24	0	e0
10.1.2.0/24	0	s0
10.1.3.0/24	1	10.1.2.2

Routing Table		
Net.	Hops	Ex-Int
10.1.2.0/24	0	s0
10.1.3.0/24	(down)	e0
10.1.1.0/24	1	10.1.2.1

Routing Update		
Net.	Hops	Next-hop Address
10.1.3.0/24	16	10.1.2.2

Routing Table		
Net.	Hops	Ex-Int
10.1.1.0/24	0	e0
10.1.2.0/24	0	s0
10.1.3.0/24	(down)	10.1.2.2

Routing Table		
Net.	Hops	Ex-Int
10.1.2.0/24	0	s0
10.1.3.0/24	(down)	e0
10.1.1.0/24	1	10.1.2.1

Split Horizon enable oldugunda RTB routeri aninda Triggered Update gonderir komsu routerina ve bu update bilgisi soz konusu networkun 16 hop ile ulasilacagi seklindedir ki rip soz konusu oldugunda bu RTA nin da o networku down olarak varsayacagi anlamina gelir.

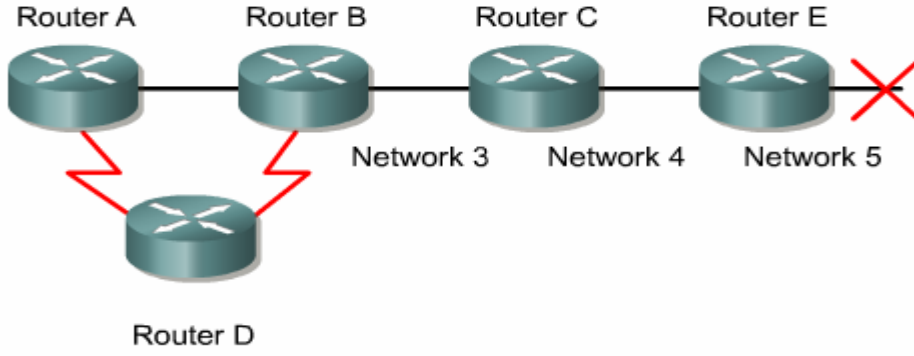
Dolayisiyla her iker router da 10.2.3.0 networku icin Hol Down Timer' i baslatirlar.

Bu calisma yapisina Split Horizon with Poisen Reverse denir ki Routerlar, da default olarak enable durumdadir. Disable edilme gereken zamanlar da ki CCNA 4 icerinde bu konudan bahsedegiz, asagidaki komut kullanilabilir.

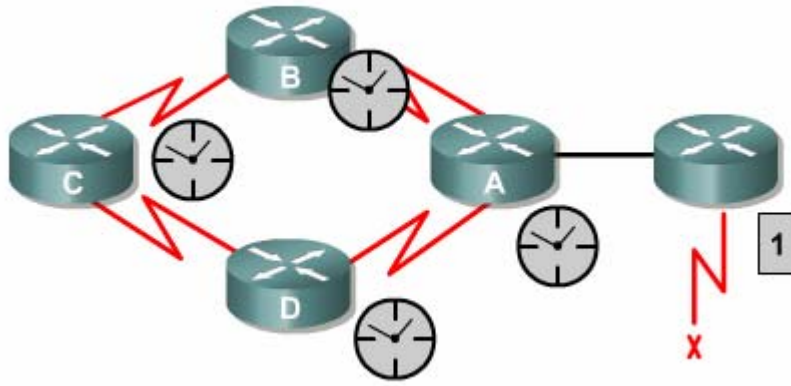
Router(config-if)# no ip split-horizon

Route Poisoning

Router'ların yönlendirme tablosuna hop count değeri 16 olarak yazılan bir yönlendirme ve hedef adresin erişilemez olduğunun router'lar arasında bilinmesini sağlar.

Holddown Timers

Bu teknikte hold-down sayıcılar router'ın komşusundan aldığı ulaşılamaz bir ağa ait güncelleme ile başlar. Eğer aynı komşudan aynı ağa ait daha iyi bir metric değerine sahip bir güncelleme bilgisi alırsa hold-down kaldırılır. Fakat hold-down değeri dolmadan aynı komşudan daha düşük bir metric değerine sahip bir güncelleme gelirse bu kabul edilmez.

Triggered Updates

Routing Table, da bir değişiklik olduğu anda Routerlar tarafında gönderilen updateelerdir. Topoloji degistigi anda bunu farkedenden Router periodic update suresini beklemeden degisikligi komşu Routerlarına bildirir.

Triggered Updateeler Route Poisoning ile tumlesik calisirlar.

Extralar

Timers Basic ve update timer komutlari ile Rip update, holdwoen v.s sureleri degistirilebilir.

```
Router(config-router)#timers basic update invalid holddown flush
```

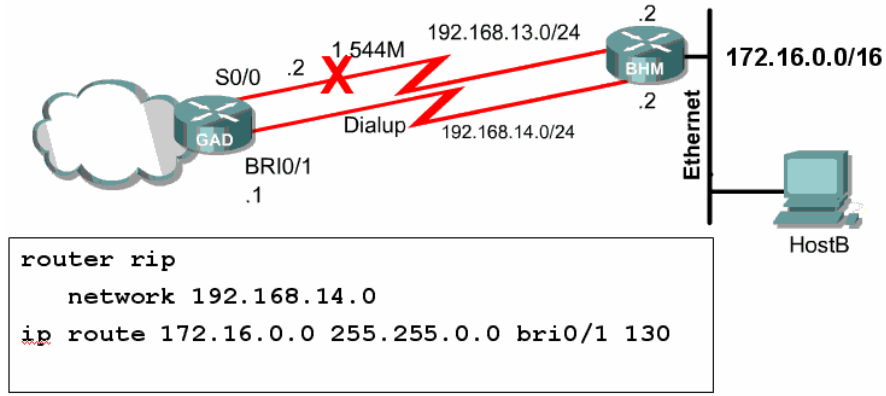
```
Router(config-router)#update-timer seconds
```

Rip ve Floating Static Route

Floating Static Routelar backup route olarak tanimlanmis route' lardir. Bu Route' lar reel olarak calisan route lara gore daha yuksek bir Administrative Distance ile konfigure edilmelidir. Rip ile calisan bir Floating Static Route icin Administrative Distance degeri 120' den buyuk olmalıdır.

Bu durumda Rip sorunsuz calistigi surece Floating Static Route Routing Table' da gorunmeyecek ancak Rip devre disi kaldiginda calismaya baslayacaktır.

Ve Rip tekrar aktif olarak calismaya baslarsa devre disi kalacaktır. WAN baglantisinin surekli up olmasini isteyen musterile icin ideal cozumdur. Alternatifi olarak ornegin ISDN baglantilari Floating Static Route ile backup icin onerilir.

Ornegimiz de iki nokta arasinda 1,5 Mbitlik bir baglanti var ve bu baglanti Rip ile konfigure edilmiş. Aynı iki nokta arasinda dila-up bir baglanti var bu da Floating Static Route ile konfigure edilmişve Administrative Distance için Ripinkinden daha büyük olan "130" seçilmiş.

(Burada ki bri 0/1 portu ISDN baglantilari için kullanılan porttur, CCNA 4 içerisinde detayli olarak anlatilacaktır.)

Dolayisiyla Rip ile calisan hat down oldugunda dial-up baglanti devreye girecek ve hat tekrar aktif oldugunda devreden cikacaktır.

IGRP (Interior Gateway Routing Protocol)

IGRP yol seçimi yaparken K1' den K5' e kadar 5 ayrı değere bakar. Burarda kullanılan en etkin değer bant genişliğiyle ifade edilen K1 değeridir.

- K1: Bant Genişliği
- K2: Yuk
- K3: Gecikme
- K4: Güvenilirlik
- K5: MTU (Maximum Transmission Unit)

```
Router> show interfaces s1/0
Serial1/0 is up, line protocol is up
Hardware is QUICC Serial
Description: Out to VERIO
Internet address is 207.21.113.186/30
MTU 1500 bytes, BW 1544 Kbit, DLY 20000 usec,
  rely 255/255, load 246/255
Encapsulation PPP, loopback not set
Keepalive set (10 sec)
<output omitted>
```

The diagram shows the output of the 'show interfaces s1/0' command. Callouts point to specific values: 'bandwidth' points to 'BW 1544 Kbit', 'delay' points to 'DLY 20000 usec', 'reliability' points to 'rely 255/255', and 'load' points to 'load 246/255'.

Burada büyük çoğunlukla etki eden değer bant genişliği değeridir. Routerlar bant seri interface'lerindeki genişliklerini anlayamazlar bu yüzden bizim verdiğimiz yada default olan değerleri kullanırlar. Default olarak bir Cisco Router' in seri interface' i 1,5 M.bit olarak çalışır, daha doğrusu hesaplarını bu değer ile yapar. Bu 1,5 Mbit ile çalışıldığı anlamına gelmez.

Metric değerlerinin anlamlı olması için gerçek bant genişliği interfaselere atanmalıdır. Bunun için "bandwidth *bantgenisligi(kbit)*" komutu kullanılır.

```
Router(config-if)# bandwidth kilobits
```

IGRP AD ve Timers

IGRP' nin Administrative Distance' i 100 `dür ve dolayısıyla aynı routerda Rip ile birlikte kullanılacak olursa önceliğe sahip olacak, Router en iyi yol seçimini IGRP mantığından hareketle yapacaktır.

IGRP default olarak 90 saniyede Routing Table' ini komşu Routerlarına 255.255.255.255 broadcast adresi üzerinden update eder.

Yine default olarak 3x90 yani 270 saniye sonra hala update gelmeyen networklerini invalid varsayar fakat bu network bilgisini Routing Table; indan silmez, ayrıca bu network ile ilgili daha büyük metricli updateleri kabul etmez.

Daha büyük metrice sahip updateleri ancak Holddown Timer süresinin sonunda kabul eder ki bu süre 280 saniyedir. Artık bu noktadan sonra IGRP ile konfigure edilmiş Router kaybettiği network bilgisini silmeseydi daha büyük metric ile gelebilecek updateleri kabul edecektir.

Kaybettiği networkün bilgisini ise Flush Timer süresinin sonunda silecektir. Bu süre de default olarak 630 saniyedir.

"show ip protocols" komutu ile bu süreler görüntülenebilir.

```

RouterB#show ip protocols
Routing Protocol is "igrp 101"
  Sending updates every 90 seconds, next due in 51
seconds
  Invalid after 270 seconds, hold down 280, flushed
after 630
  Outgoing update filter list for all interfaces is
  Incoming update filter list for all interfaces is
  Default networks flagged in outgoing updates
  Default networks accepted from incoming updates
  IGRP metric weight K1=1, K2=0, K3=1, K4=0, K5=0
  IGRP maximum hopcount 100
  IGRP maximum metric variance 1
  Redistributing: igrp 101
  Routing for Networks:
    192.168.2.0
    192.168.3.0

```

Tipki Rip' te olduğu gibi timers basic komutu ile default olan bu süreler değiştirilebilir. Tekrar default değerlere donulek istendiginde ise "no timers basic " komutu kullanılmalıdır.

```

Router(config-router)#router igrp 100
Router(config-router)#timers basic update invalid holddown
flush [sleeptime]
Router(config-router)# no timers basic

```

IGRP maksimum hop sayısı yönünden Rip'e göre üstündür, maksimum 255 hopa kadar çalışır. Fakat Cisco özel olması yüzünden dezavantajlıdır, farklı üreticilere ait routerların olduğu sistemlerde kullanılamaz.

IGRP Load Balancing

Her Routing protocol esit metricli yollara yük dağıtımı yapar ancak IGRP konusan Routerlardan esit olmayan yollar için load balancing yaptırılabilir. (Bu durum EIGRP tarafından da desteklenmektedir.)

Bunun için "variance" komutu kullanılır.

Örnek;

```

Router(config)#router igrp 102
Router(config-router)#network 10.1.1.0
Router(config-router)#network 192.168.1.0
Router(config-router)#network 172.16.1.0
Router(config-router)#variance 2

```

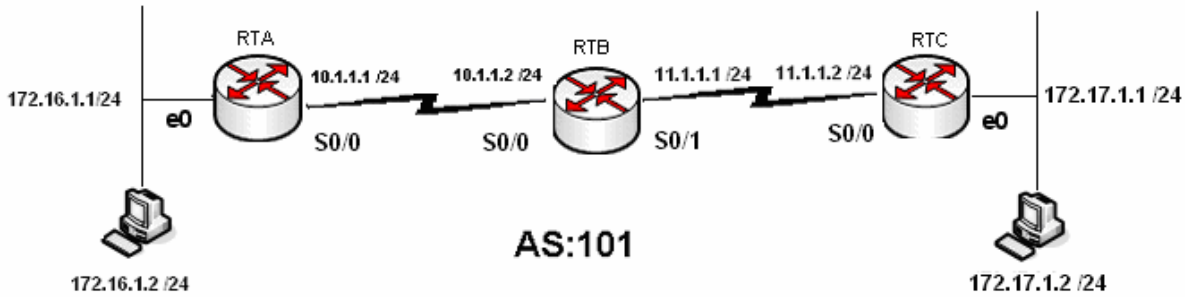
Burada Router variance ile belirtilmiş sayısı alıp en küçük metric değeri ile çarpıp ve o değerin altında metrice sahip yollar arasında load balancing yapar.

IGRP Konfigurasyonu

IGRP' de tıpkı Rip gibi classfull bir routing protokoldür.

IGRP konfigürasyonu Rip' in ki ile büyük ölçüde aynıdır. Burada tek fark aynı sistemde çalıştığımızı belirtmek için kullanacağımız Autonomus System numarasıdır. Kısaca AS denebilir. Bütün Routerlarda aynı AS kullanılmaz ise routerlar arasında iletişim olmaz.

Ornek bir senaryo ile konfigürasyonu yapmak gerekirse;

Konfigürasyon yapılırken DCE ve DTE uçlar düzgün belirlenmeli ve gereken yerlere "clock rate" verilmelidir.

```

A(config)#router igrp 101
A(config-router)#net
A(config-router)#network 172.16.1.0
A(config-router)#network 10.1.1.0
A(config-router)#_

C(config)#router igrp 101
C(config-router)#net
C(config-router)#network 172.17.1.0
C(config-router)#network 11.1.1.0
C(config-router)#
  
```

(A ve C router' larının konfigürasyonu)

Routing Table incelendiğin administatice distinct' in 100 olduğu görünecektir. Yine dikkat edilirse metric değerlerinin Rip' inkinden çok farklı ve yüksek değerlerde olduğu gözden kaçmaz. İşte bu metrik değerleri bahsettiğimiz K1' den K5' e kadar değerlerle hesaplanmıştır.

```

A#show ip route
Codes: C - connected, S - static, I - IGRP, R - RIP, M - mobile, B - BGP
       D - EIGRP, EX - EIGRP external, O - OSPF, IA - OSPF inter area
       N1 - OSPF NSSA external type 1, N2 - OSPF NSSA external type 2
       E1 - OSPF external type 1, E2 - OSPF external type 2, E - EGP
       i - IS-IS, su - IS-IS summary, L1 - IS-IS level-1, L2 - IS-IS level-2
       ia - IS-IS inter area, * - candidate default, U - per-user static route
       o - ODR, P - periodic downloaded static route

Gateway of last resort is not set

I   172.17.0.0/16 [100/91056] via 10.1.1.2, 00:00:13, Serial0/0
    172.16.0.0/24 is subnetted, 1 subnets
C   172.16.1.0 is directly connected, Ethernet0/0
    10.0.0.0/24 is subnetted, 1 subnets
C   10.1.1.0 is directly connected, Serial0/0
I   11.0.0.0/8 [100/90956] via 10.1.1.2, 00:00:13, Serial0/0
A#

```

(A router'ı Yönlendirme Tablosu)

```

C#show ip route
Codes: C - connected, S - static, I - IGRP, R - RIP, M - mobile, B - BGP
       D - EIGRP, EX - EIGRP external, O - OSPF, IA - OSPF inter area
       N1 - OSPF NSSA external type 1, N2 - OSPF NSSA external type 2
       E1 - OSPF external type 1, E2 - OSPF external type 2, E - EGP
       i - IS-IS, L1 - IS-IS level-1, L2 - IS-IS level-2, ia - IS-IS inter area
       * - candidate default, U - per-user static route, o - ODR
       P - periodic downloaded static route

Gateway of last resort is not set

    172.17.0.0/24 is subnetted, 1 subnets
C   172.17.1.0 is directly connected, Ethernet0/0
I   172.16.0.0/16 [100/10576] via 11.1.1.1, 00:01:13, Serial0/0
I   10.0.0.0/8 [100/10476] via 11.1.1.1, 00:01:13, Serial0/0
    11.0.0.0/24 is subnetted, 1 subnets
C   11.1.1.0 is directly connected, Serial0/0
C#

```

(C Router'ı yönlendirme tablosu)

```

B(config)#router igrp 101
B(config-router)#net
B(config-router)#network 10.1.1.0
B(config-router)#network 11.1.1.0
B(config-router)#
B(config-router)#_

```

B Router'ı Konfigürasyonu ve Yönlendirme Tablosu

00:02:09 başlanıldı | OtoAlatla | 9600 8-N-1 | Kaydır | büyüt

```

B#show ip route
Codes: C - connected, S - static, I - IGRP, R - RIP, M - mobile,
D - EIGRP, EX - EIGRP external, O - OSPF, IA - OSPF inter
N1 - OSPF NSSA external type 1, N2 - OSPF NSSA external t
E1 - OSPF external type 1, E2 - OSPF external type 2, E -
i - IS-IS, L1 - IS-IS level-1, L2 - IS-IS level-2, * - ca
U - per-user static route, o - ODR

Gateway of last resort is not set

I    172.17.0.0/16 [100/89056] via 11.1.1.2, 00:00:07, Serial3
I    172.16.0.0/16 [100/8576] via 10.1.1.1, 00:00:57, Serial1
    10.0.0.0/24 is subnetted, 1 subnets
C      10.1.1.0 is directly connected, Serial1
    11.0.0.0/24 is subnetted, 1 subnets
C      11.1.1.0 is directly connected, Serial3
B#

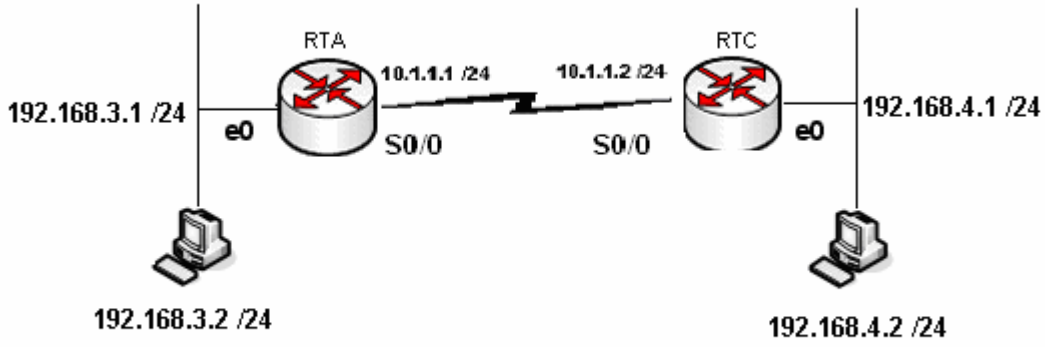
```

IGRP' de tıpkı Rip gibi updatelerini 255.255.255.255 broadcast adresinden yapar.

```

C#
C#debug ip igrp events
IGRP event debugging is on
C#
00:36:08: IGRP: received update from 11.1.1.1 on Serial0/0
00:36:08: IGRP: Update contains 0 interior, 2 system, and 0 exterior routes.
00:36:08: IGRP: Total routes in update: 2
00:36:27: IGRP: received update from invalid source 172.16.1.1 on Ethernet0/0
00:36:36: IGRP: sending update to 255.255.255.255 via Ethernet0/0 (172.17.1.1)
00:36:36: IGRP: Update contains 0 interior, 3 system, and 0 exterior routes.
00:36:36: IGRP: Total routes in update: 3
00:36:36: IGRP: sending update to 255.255.255.255 via Serial0/0 (11.1.1.2)
00:36:36: IGRP: Update contains 0 interior, 1 system, and 0 exterior routes.
00:36:36: IGRP: Total routes in update: 1
00:37:21: IGRP: received update from 11.1.1.1 on Serial0/0
00:37:21: IGRP: Update contains 0 interior, 2 system, and 0 exterior routes.
00:37:21: IGRP: Total routes in update: 2

```

Bu topoloji de ip adreslerimizi ilgili interface' lere atadıktan sonra konfigürasyon Ripv2 için şu şekilde olacaktır.

```
RouterA#configure terminal
Enter configuration commands, one per line. End with CNTL/Z.
RouterA(config)#router rip
RouterA(config-router)#ver
RouterA(config-router)#version 2
RouterA(config-router)#net
RouterA(config-router)#network 10.1.1.0
RouterA(config-router)#net
RouterA(config-router)#network 192.168.3.0
RouterA(config-router)#exi
RouterA(config)#exit
RouterA#
```

(Router A için Konfigürasyon)

```
RouterB#configure terminal
Enter configuration commands, one per line. End with CNTL/Z.
RouterB(config)#router rip
RouterB(config-router)#ver
RouterB(config-router)#version 2
RouterB(config-router)#net
RouterB(config-router)#network 10.1.1.0
RouterB(config-router)#net
RouterB(config-router)#network 192.168.4.0
RouterB(config-router)#exit
RouterB(config)#exit
```

(Router B için Konfigürasyon)

Her iki router için konfigürasyonlar tamamlandığında networkler arasında iletişim sağlanmış olacaktır. Bu iletişim tabi ki Router' ların Routing Table' larında bulunan bilgilere dayanarak olacaktır.

Routing Table' lar artık çok iyi bildiğiniz gibi "show ip route" komutu ile görüntülenebiliyor.

```

RouterA#show ip route
Codes: C - connected, S - static, I - IGRP, R - RIP, M - mobile, B - BGP
       D - EIGRP, EX - EIGRP external, O - OSPF, IA - OSPF inter area
       N1 - OSPF NSSA external type 1, N2 - OSPF NSSA external type 2
       E1 - OSPF external type 1, E2 - OSPF external type 2, E - EGP
       i - IS-IS, L1 - IS-IS level-1, L2 - IS-IS level-2, ia - IS-IS inter area
       * - candidate default, U - per-user static route, o - ODR
       P - periodic downloaded static route

Gateway of last resort is not set

R    192.168.4.0/24 [120/1] via 10.1.1.2, 00:00:18, Serial0/1
    10.0.0.0/30 is subnetted, 1 subnets
C    10.1.1.0 is directly connected, Serial0/1
C    192.168.3.0/24 is directly connected, Ethernet0/0
RouterA#_

```

00:20:15 başlanıldı | OtoAlgıla | 9600 8-N-1 | Kaydır | büyh | SAYI | Yakala | Yazdırma yankısı

(RouterA için Routing Table)

```

RouterB#show ip route
Codes: C - connected, S - static, I - IGRP, R - RIP, M - mobile, B - BGP
       D - EIGRP, EX - EIGRP external, O - OSPF, IA - OSPF inter area
       N1 - OSPF NSSA external type 1, N2 - OSPF NSSA external type 2
       E1 - OSPF external type 1, E2 - OSPF external type 2, E - EGP
       i - IS-IS, su - IS-IS summary, L1 - IS-IS level-1, L2 - IS-IS level-2
       ia - IS-IS inter area, * - candidate default, U - per-user static route
       o - ODR, P - periodic downloaded static route

Gateway of last resort is not set

C    192.168.4.0/24 is directly connected, Ethernet0/0
    10.0.0.0/30 is subnetted, 1 subnets
C    10.1.1.0 is directly connected, Serial0/1
R    192.168.3.0/24 [120/1] via 10.1.1.1, 00:00:12, Serial0/1
RouterB#

```

00:24:43 başlanıldı | OtoAlgıla | 9600 8-N-1 | Kaydır | büyh | SAYI | Yakala | Yazdırma yankısı

(RouterB için Routing Table)

Routing Table' lar dikkatle incelendiğinde uzak networklere giderken kullanılacak yollar metric ifadeleriyle birlikte görüntülenebiliyor. RIPv2' de tıpkı RIPv1 gibi metric hesabında hop sayısını kullandığı için buradaki metricler aynı zaman da hop sayısına eşittir.

```

RouterA#debug ip rip
RIP protocol debugging is on
RouterA#
00:28:32: RIP: sending v2 update to 224.0.0.9 via Ethernet0/0 (192.168.3.1)
00:28:32: RIP: build update entries
00:28:32:    10.0.0.0/8 via 0.0.0.0, metric 1, tag 0
00:28:32:    192.168.4.0/24 via 0.0.0.0, metric 2, tag 0
00:28:32: RIP: sending v2 update to 224.0.0.9 via Serial0/1 (10.1.1.1)
00:28:32: RIP: build update entries
00:28:32:    192.168.3.0/24 via 0.0.0.0, metric 1, tag 0
00:28:37: RIP: ignored v2 update from bad source 192.168.4.1 on Ethernet0/0
00:28:37: RIP: received v2 update from 10.1.1.2 on Serial0/1
00:28:37:    192.168.4.0/24 via 0.0.0.0 in 1 hops
00:28:59: RIP: sending v2 update to 224.0.0.9 via Ethernet0/0 (192.168.3.1)
00:28:59: RIP: build update entries
00:28:59:    10.0.0.0/8 via 0.0.0.0, metric 1, tag 0
00:28:59:    192.168.4.0/24 via 0.0.0.0, metric 2, tag 0
00:28:59: RIP: sending v2 update to 224.0.0.9 via Serial0/1 (10.1.1.1)
00:28:59: RIP: build update entries
00:28:59:    192.168.3.0/24 via 0.0.0.0, metric 1, tag 0_

```

00:23:57 başlanıldı | OtoAlgıla | 9600 8-N-1 | Kaydır | büyh | SAYI | Yakala | Yazdırma yankısı

(RouterA için debug)

Updateler multicast 224.0.0.9 adresinden gönderiliyor ve alınıyor. Oysa Rip version 1' de updateler broadcast 255.255.255.255 adresinden yapılıyordu.

İsterseniz şimdi tekrar Rip version 1' e geçip, bir de oradaki updateleri inceleyelim. Geçiş her iki Router'da da "version 2" ifadesini kaldırarak yapılabilir. Her zaman olduğu gibi kaldırmak istediğimiz bir komut olduğunda başına "no" yazmamız yeterli olacaktır. Örneğin A Router' ı Rip version 1' e şu şekilde geçer:

```
RouterA(config)#router rip
RouterA(config-router)#no ver
RouterA(config-router)#no version 2
RouterA(config-router)#_
```

00:25:05 bağlanıldı | OtoAlqıla | 9600 8-N-1 | Kaydır | büyh | SAYI | Yak

```
RouterA#debug ip rip
RIP protocol debugging is on
RouterA#
00:32:39: RIP: sending v1 update to 255.255.255.255 via Ethernet0/0 (192.168.3.1
)
00:32:39: RIP: build update entries
00:32:39:     network 10.0.0.0 metric 1
00:32:39:     network 192.168.4.0 metric 2
00:32:39: RIP: sending v1 update to 255.255.255.255 via Serial0/1 (10.1.1.1)
00:32:39: RIP: build update entries
00:32:39:     network 192.168.3.0 metric 1
```

10:27:40 bağlanıldı | OtaAlnıla | 9600 8-N-1 | Kaydır | büyh | SAYI | Vakala | Yazdırma vankısı
(RouterA için dedbug)

Her iki versiyonun update' leri arasında ki fark artık daha iyi anlaşılmiştir.

Networkler arasından ki iletişimi komut satırında kullanabileceğimiz "tracert" komutu ile inceleyebiliriz.

```
C:\WINDOWS\system32\cmd.exe
C:\Documents and Settings\Cisco>ping 192.168.4.2

32 bayt veri ile 192.168.4.2 'ping' ediliyor:

192.168.4.2 cevabı: bayt=32 süre=21ms TTL=126
192.168.4.2 cevabı: bayt=32 süre=18ms TTL=126
192.168.4.2 cevabı: bayt=32 süre=18ms TTL=126
192.168.4.2 cevabı: bayt=32 süre=18ms TTL=126

192.168.4.2 için Ping istatistiği:
Paket: Giden = 4, Gelen = 4, Kaybolan = 0 (0% kayıp),
Mili saniye türünden yaklaşık tur süreleri:
En Az = 18ms, En Çok = 21ms, Ortalama = 18ms

C:\Documents and Settings\Cisco>tracert 192.168.4.2

En çok 30 atlamanın üstünde 192.168.4.2'e giden yolu izlemek

 1      1 ms      1 ms      1 ms     192.168.3.1
 2     22 ms     22 ms     22 ms     10.1.1.2
 3     26 ms     26 ms     26 ms     192.168.4.2

izleme tamamlandı.
C:\Documents and Settings\Cisco>
```

Ben bu komutu kullanırken 192.168.3.2 ip adresine sahip bilgisayarı kullandım. 1 adımda ping paketim varsayılan ağ geçidi olarak tanımladığım RouterA' nin Ethernet interface' ine, ikinci adım da bir sonraki Router' ın Serial interface' ine ve üçüncü adımda da hedefe ulaştı.

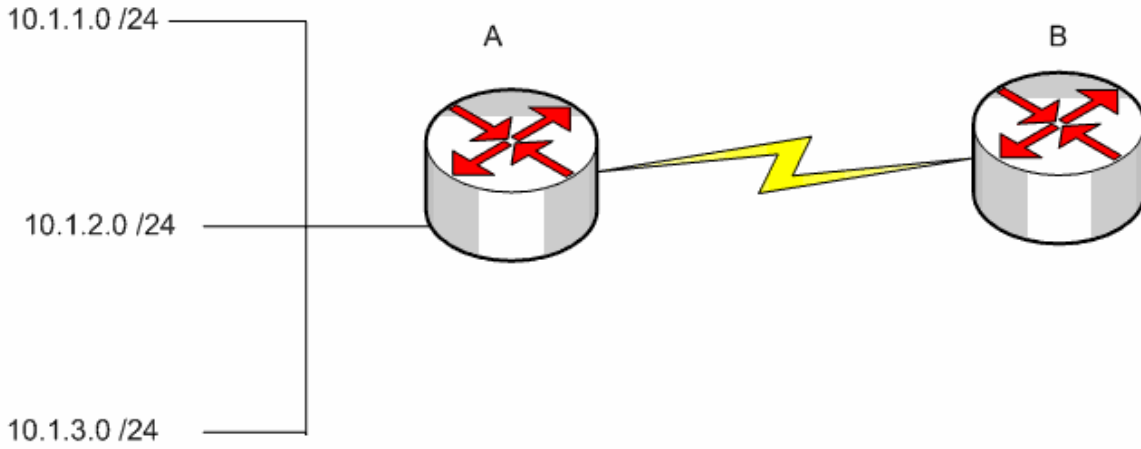
Her iki Router için Running-config dosyasının incelenmesi fayda sağlayacaktır.

```
RouterA#show running-config
Building configuration...
Current configuration : 567 bytes
!
version 12.1
service timestamps debug uptime
service timestamps log uptime
no service password-encryption
!
hostname RouterA
!
!
!
memory-size iomem 10
ip subnet-zero
!
!
!
interface Ethernet0/0
 ip address 192.168.3.1 255.255.255.0
!
interface Serial0/0
 no ip address
 shutdown
 no fair-queue
!
interface Serial0/1
 ip address 10.1.1.1 255.255.255.252
!
router rip
 version 2
 network 10.0.0.0
 network 192.168.3.0
!
ip classless
ip http server
!
!
line con 0
line aux 0
line vty 0 4
!
no scheduler allocate
end
```

```
RouterB#show running-config
Building configuration...
Current configuration : 578 bytes
!
version 12.2
service timestamps debug uptime
service timestamps log uptime
no service password-encryption
!
hostname RouterB
!
memory-size iomem 10
ip subnet-zero
!
interface Ethernet0/0
 ip address 192.168.4.1 255.255.255.0
 half-duplex
!
interface Serial0/0
 no ip address
 shutdown
!
interface Serial0/1
 ip address 10.1.1.2 255.255.255.252
 clockrate 64000
!
!
version 2
 network 10.0.0.0
 network 192.168.4.0
!
ip classless
ip http server
!
!
gatekeeper
 shutdown
!
!
line con 0
line aux 0
line vty 0 4
!
end
```

RipV2 Auto Summary

Ripv2' nin Auto Summarization özelliği vardır ve default olarak açık durumdadır.

Örneğin şekildeki yapı içerisinde Ripv2 ile konfigure edilmiş A routeri yine Ripv2 ile konfigure edilmiş B routerina 10.0.0.0 networkunu update edecektir.

Bu çalışma mantığı içerisinde default olarak açık olan auto summarization özelliği kapatılmadığı takdirde Ripv2 ninde sanki Classfull mus gibi çalıştığı söylenir.

Auto Summarization özelliği "no auto-summary" komutu ile kaldırılabilir.

```
A(config)#router rip
A(config-router)#network 10.1.1.0
A(config-router)#network 10.1.2.0
A(config-router)#network 10.1.3.0
A(config-router)#version 2
A(config-router)#no auto summary
```

Konfigurasyonun bu hali ile artık A routeri summary update yerine bütün networkleri update edecektir ve B Routeri Routing Table' inde bütün networkler yer alacaktır.

Extra

Split Horizon kuralının enable olmadığı durumlarda ripv2 ile konfigure edilmiş ve update edilecek networklerin üzerine yazacak ve interface' e uygulanacak "ip summary-address" komutu kullanılabilir.

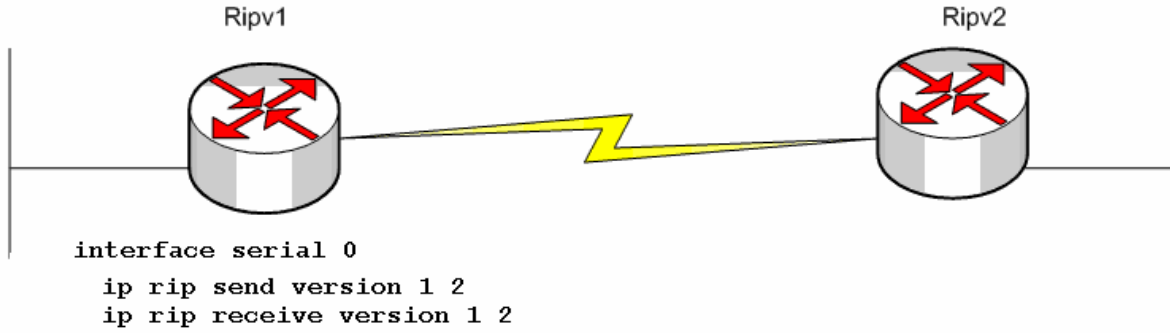
```
int s1
ip address 10.1.1.1 255.255.255.0
ip summary-address rip 10.2.0.0 255.255.0.0
no ip split-horizon

router rip
network 10.0.0.0
```

Örneğin bu uygulamada 10.2.0.0 update' i rip tarafından özetlenen 10.0.0.0 update' inin üzerine yazacaktır.

Ripv1 ve Ripv2 Haberleşmesi

Ripv1 ve Ripv2 konfigürasyonları sistemde bulunan routerlar arasında sadece Ripv1, Ripv2 paketlerini alıp göndermek ya da her ikisinde alıp göndermek üzere konfigüre edilebilir.

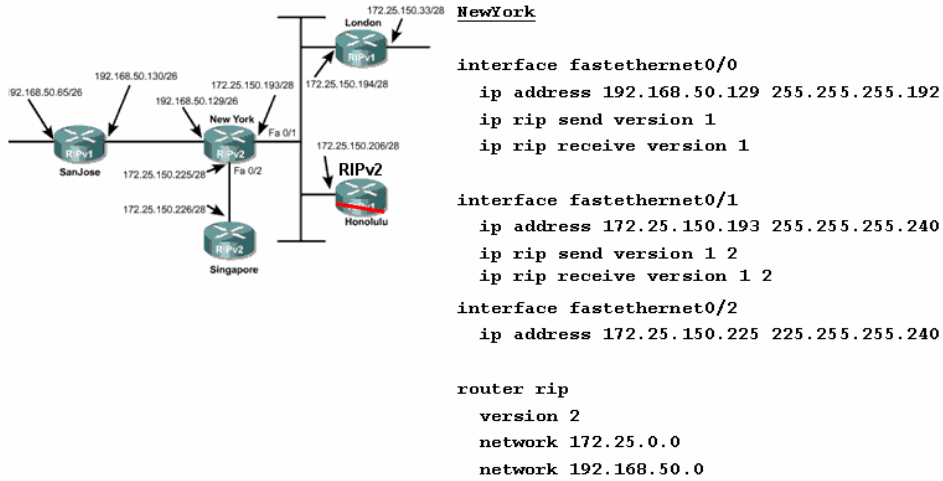

Burada istenirse farklı uygulamalar yapılabilir.

Örneğin;

ip rip receive version 1

komut satırı ile söz konusu Routerin sadece Version 1 güncellemelerini alması sağlanabilir.

CNAP Slaytlarından alınan bu şekilde durum daha iyi anlaşılacaktır. Burada New York Router i Ripv2 ile konfigüre edilmiş. Ve interfacerine sırasıyla şu şekilde konfigüre edilmiş diğer routerlar bağlı;

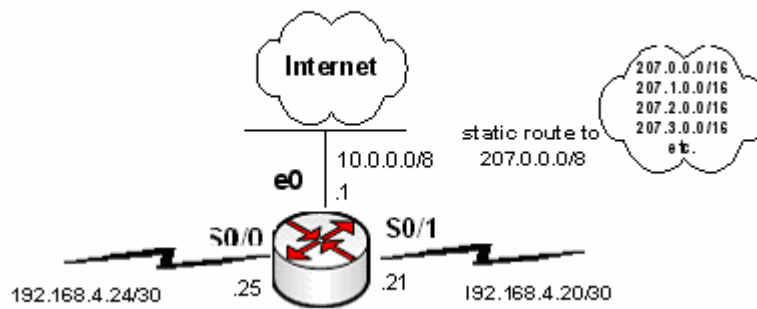
Fa0/0: Ripv1
 Fa0/2:Ripv2
 Fa0/1:Ripv1 ve Ripv2

Bu durumda Fa0/0 interface ine hem London Routerından aldığı v1 güncellemelerini göndermeli hemde ondan v1 güncellemelerini almalıdır.

Fa0/1 interface inde ise konfigurasyona bakıldığında hem v1 hem de v2 updatelerini göndermek üzere hem de almak üzere konfigure edildiği anlaşılmıştır. Çünkü bu interface' e hem Ripv1 ile hem de Ripv2 ile konfigure edilmiş Routerlar bağlanmıştır. (Multiaccess)

Fa0/2 için zaten özel bir konfigurasyona gerek yoktur.

Ripv2 ve Default Routing

ISP Routeri uzerinde Default Route tanimlasinmasi asagidaki gibi olacaktir.

ISP

```
router rip
```

```
  redistribute static
```

```
  network 10.0.0.0
```

```
  network 192.168.4.0
```

```
  version 2
```

```
  no auto-summary
```

```
  default-information originate
```

```
ip route 207.0.0.0 255.0.0.0 null0
```

```
ip route 0.0.0.0 0.0.0.0 10.0.0.2  
  ethernet0
```

Ripv2 Authentication

Ripv2 konusan Routerlarin updateleri sirasinda authentication saglanabilir. Bunun icin Global Konfigurasyon modunda "key" komutu kullanilmalidir.

```
Router(config)#key chain Ozcan  
Router(config-keychain)#key 1  
Router(config-keychain-key)#key-string Yildiz
```

Authentication saglanacak Routerlar icin password ayni olmalidir ancak key adi degistirilebilir. Key olusturulduktan sonra interface'e uygulanmalidir.

```
Router(config)#interface fastethernet 0/0  
Router(config-if)#ip rip authentication key-chain Ozcan  
Router(config-if)#ip rip authentication mode md5
```

Burada ki "ip rip authentication mode md5" komutunun kullanimi opsiyoneldir. Authentication bilgilerinin encrypted halde gonderilmesini saglayan bu komut kullanilmadiginda da interface default olarak text halinde authentication bilgilerini gonderecektir.

Access-Lists (Erişim Listeleri)

Access list'ler sistem yöneticilerine, ağdaki trafik üzerinde geniş bir kontrol imkanı sunar. Ayrıca access list'ler router üzerinden geçen paketlere izin vermek veya reddetmek içinde kullanılır. Bunun haricinde telnet erişimleri de access list'ler kullanılarak düzenlenebilir. Oluşturulan access list'ler router'daki interface'lerin herhangi birisine giren veya çıkan trafiği kontrol edecek şekilde uygulanabilir. Eğer herhangi bir interface'e bir access list atanmışsa router bu interface'den gelen her paketi alıp inceleyecek ve access list'te belirtilen işlevi yerine getirecektir. Yani ya o paketi uygun yöne iletecek ya da paketi yönlendirmeden yok edecektir.

- Access List'lerde kriterler satır satır belirtilmiştir. Gelen isteklerin kriterlere uyup uymadıkları sırayla belirlenir.
- İlk eşleşen kriterin bulunduğu satıra gelindiğinde o satırda ki aksiyon (deny yada permit) gerçekleştirilir.
- Paket bütün satırları geçmiş ve herhangi bir kriterle eşleşme olmamışsa "bütün paketleri yoket" (implicit deny all) kuralı uygulanır.

Access List'ler 3 Başlık altında incelenirler:

1. Standart ACL
2. Extended ACL
3. Named Acl

3 başlık dememize rağmen aslında iki başlık gibi düşünülmelidir. Çünkü Named Acces Listler hem standart hem de Extended olarak kullanılabilirler.

Access Listler arasından ki bu ayırım Acces List Numaraları ile yapılır. Access Listler şu numaraları alabilirler;

Access List Numarası	Açıklama
1-99 arası	IP standart access list
100-199 arası	IP extended access list
1000-1099 arası	IPX SAP access list
1100-1199 arası	Extended 48-bit MAC address access list
1200-1299 arası	IPX summary address access list
200-299 arası	Protocol type-code access list
300-399 arası	DECnet access list
400-499 arası	XNS standart access list
500-599 arası	XNS extended access list
600-699 arası	Appletalk access list
700-799 arası	48-bit MAC address access list
800-899 arası	IPX standart access list
900-999 arası	IPX extended access list

Access List'ler oluşturulurken dikkat edilmesi gerekenler şunlardır;

- Oluşturulduktan sonra mutlaka bir interface ile ilişkilendirilmelidir aksi takdirde aktif olmayacaktır.
- Kriterler satır satır uygulanacağı için listeler oluşturulurken en belirgin kriterden en genel kritere doğru yukarıdan başlayarak organize edilmelidir.
- Listedenden satır silmek ve satır eklemek sadece Named ACL'lerde mümkündür. Diğer listelerde silme işleminde satır değil listenin tamamı silinir. Bu durumda araya satır eklemek isteniyorsa liste bir yazı editörüne aktarılıp değişiklik orada yapılmalıdır.

- Standart Access Listler mümkün olduğu kadar hedefe, Extended Access Listler mümkün olduğu kadar kaynağa yakın olmalıdır.
- Access Listlerin en sonundan görünmeyen bir satır oluştuğunu ve bu satırında diğer satırlardaki herhangi bir kritere uymayan istekleri yok ettiğini söylemiştik. Dolayısıyla mutlaka ve mutlaka bir Access List grubunda "permit" aksiyonu olmalıdır.
- Access Listler sadece Router üzerinden giden veya gelen trafiği düzenlemek için kullanılabilirler. Router'ın sebep olduğu trafik için kullanılamazlar.
- Access Listler' den satır çıkarmasanız ve satır eklediğinizde de o satır en son satır olarak yerini alır. Dolayısıyla kriterlerinizi yeniden düzenlemek bu şekilde imkansızdır. (Named Access List'ler hariç) Bu durumda yapılması gereken Access List' i bir text editörüne kopyalayıp gerekli değişiklikleri yaptıktan sonra ger kopyalamaktır.

Access Listler oluşturulurken Subnet Mask yerine Wild Card Mask denilen ve Subnet Maskın 255'e tamamlanmasıyla elde edilen bir maske kullanılır. Örneğin 255.255.128.0 subnet maskının wild-card maskı 0.0.127.255 olacaktır.

Tek bir host belirtmek için kullanılacak;

Ip adresi: 192.168.1.2

Wild-Card Mask: 0.0.0.0

Standart Access-Listler

Bu tür access list'te IP paketlerinin sadece kaynak (source) adreslerine bakılarak filtreleme yapılır. İzin verme ya da yasaklama bütün protokol kümesi için geçerlidir.

```
Router(config)#access-list {Access list numarası} {permit / deny} {kaynak} {mask}
```

Şeklinde kullanılır. Burada ki "permit" izin vermek için, "deny" yasaklamak için kullanılır.

Daha sonra uygulanacak olan interface' gidilerek

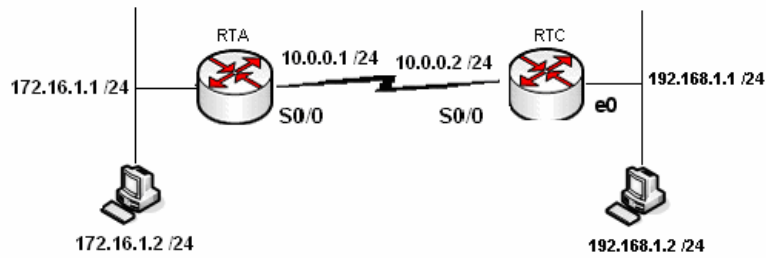
"ip Access-group {numarası} in/out" komutuyla interface ile ilişkilendirilir. Burada ki in ve out komutlara isteğe göre içeriden dışarıya (in) ve dışarıdan içeriye (out) olan trafiği kısıtlamak için kullanılır.

Örneğin networkümüz de bulunan 192.168.1.100 ip adresine sahip bilgisayarın dışarıya çıkışını önlemek istersek komut satırında;

```
Router(config)#access-list 1 deny 192.168.1.100 0.0.0.0
Router(config)#access-list 1 permit any
Router(config)#interface Ethernet 0/0
Router(config-if)#ip Access-group 1 in
```

Yazmalıyız. Burada 1. satırda ilgili hosta "deny" uygulandı, 2.satırda diğer hostların "implicit deny all" kuralı ile yok edilmemeleri için kalan hostlara "permit uygulandı, 3 ve 4.satırlarda ise oluşturulan Access list Ethernet interface' ile ilişkilendirildi. "

Access listlerde "{ip adresi wild-card mask}" yerine "host {ip adresi}" kullanılabilir. Fakat networklere bir aksiyon uygulanacaksa Wild-Card Mask kullanılmalıdır.

Örnek senaryomuz da A Router' ının Ethernet interface' ine bağlı 172.16.1.0 networkünde yer alan 172.16.1.2 bilgisayarının Ethernet interface2 inden dışarı çıkmasını engelleyelim fakat diğer bilgisayarlar bundan hiçbir şekilde etkilenmesin.

Bu durumda A Router' ın şu konfigürasyon yapılmalıdır;

```
A(config)#access-list 1 deny 172.16.1.2 0.0.0.0
A(config)#access-list 1 permit any
A(config)#int
A(config)#interface ethernet 0/0
A(config-if)#ip access-group 1 in
A(config-if)#
```

1:05:10 bağlandı | OtoAlarla | 9600 8-N-1 | Kaydır | büyh | SAYI | Yakala | Yazdırma yan

Bu konfigürasyon yapıldığı andan itibaren 192.168.1.2 bilgisayarı sadece kendi LAN' ı ile haberleşebilecek, Router üzerinden kesinlikle dışarıya çıkamayacaktır. İkinci satırda yer alan "Access-list 1 permit any" satırı ile diğer bilgisayarların bu kısıtlamadan etkilenmesi engellenmiş oldu. Konfigürasyon sırasında 2. satır yazılmamış olsaydı gelen paketler / istekler tamamen yok edilecekti.

Extended Access Listler

Bu tür access listler de kaynak ile birlikte kullanılan protokol, hedef ip adresi ve hedef port numarası da kısıtlanabilir.

Örneğin 192.168.1.100 bilgisayarının 212.1.1.8 bilgisayarına 80. porttan erişememesini, aynı bilgisayara 25. porttan erişebilmesini, diğer bilgisayarlar için herhangi bir kısıtlama olmamasını istiyoruz. (Söz konusu portlar TCP çalışır) Bu durumda komut satırına;

```
Router(config)#access-list 101 deny tcp host 192.168.1.100 host 212.1.1.8 eq 80
Router(config)#access-list 101 permit tcp host 192.168.1.100 host 212.1.1.8 eq 25
Router(config)#access-list 101 permit ip any any
```

Yazmak ve gerekli interface'e uygulamak yeterli olacaktır. Burada 1 ve ikinci satırlarda 192.168.1.100 ip adresine sahip bilgisayarın 212.1.1.8 ip adresine sahip uzak bilgisayara, 80. porttan erişememesini fakat 25. porttan erişmesini sağlamış oluyoruz. 3. satır ile de diğer bilgisayarların "implicit deny all" kuralı ile yok edilmelerini önlemiş olduk.

Yine burada host 192.168.1.100 yerine Wild-Card Mask kullanarak "192.168.1.100 0.0.0.0" yazabilirdik.

Bir senarayo üzerinde çalışmak gerekirse;

Elimizde şekildeki gibi birbirlerine bağlanmış 2 farklı network var. A Router' ımızın Ethernet interface' ine bağlı networkte bulunan 172.16.1.2 bilgisayarı üzerinde bazı kısıtlamalar yapmak istiyoruz;

1. 172.16.1.2 bilgisayarı 172.17.1.2 bilgisayarına 3389. porttan erişemesin.
2. 172.16.1.2 bilgisayarı 172.17.1.2 bilgisayarına 80. porttan erişebilsin.
3. 172.16.1.2 bilgisayarı 172.17.1.2 bilgisayarına 80. porttan erişebilsin.
4. 172.16.1.0 networkünde bulunan diğer bilgisayarlar uzak networkteki diğer bilgisayarlara istedikleri portttan erişebilsinler.

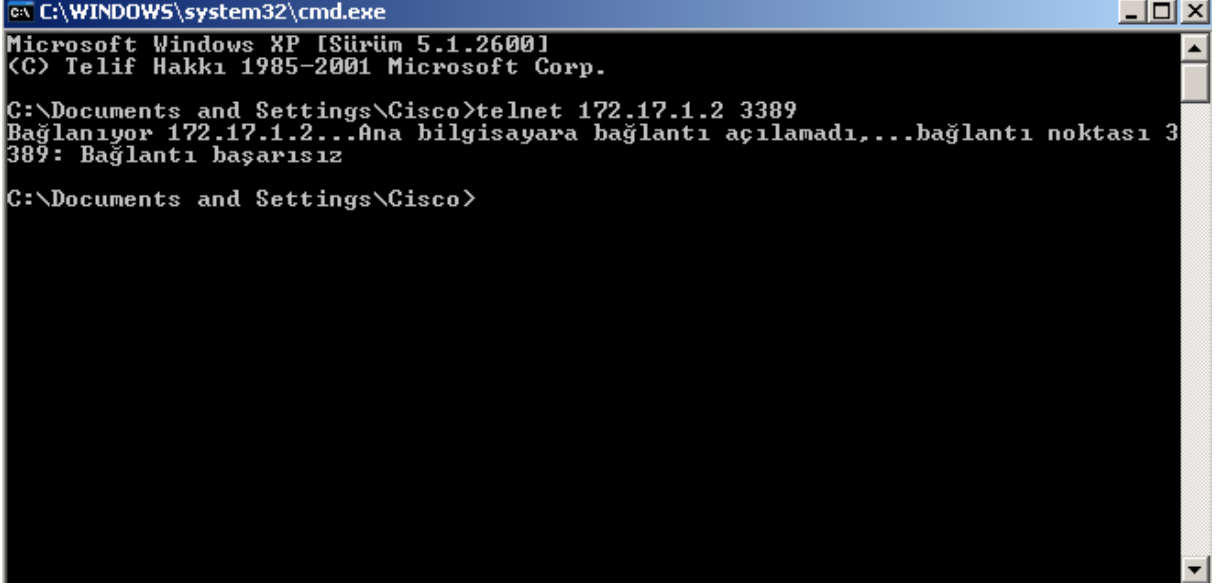
Böyle bir durumda A Router' ı üzerinde yapılacak konfigürasyon şu şekilde yapılmalıdır:

```
A(config)#
A(config)#access-list 101 deny tcp host 172.16.1.2 host 172.17.1.2 eq 3389
A(config)#access-list 101 permit tcp host 172.16.1.2 host 172.17.1.2 eq 80
A(config)#access-list 101 permit tcp host 172.16.1.2 host 172.17.1.2 eq 25
A(config)#access-list 101 permit ip any any
A(config)#interface et
A(config)#interface ethernet 0/0
A(config-if)#ip access-group 101 in
A(config-if)#
```

1:10:06 haşlanıldı | OturAlınla | 9600 8-N-1 | Kavdır | bövñ | SAYT | Yakala | Yazdırma vankısı

Senaryo için belirlediğimiz istekleri satır satır konfigüre ettik. Access List' in 4. satırındaki komut ile kalan bilgisayarların çıkmasına izin verilirken 1,2 ve 3. satırlarda 172.16.1.2 bilgisayarının uzak networkte ki 172.17.1.2 bilgisayarına doğru olan trafiğinde çeşitli kısıtlamalar ve izinler uygulandı. Devam eden satırlar da ise oluşturduğumuz Acces List ilgili interface' imizle eşleştirildi.

Yaptığımız düzenlemelerin düzgün çalışıp çalışmadığını test etmek isteyebiliriz. Bu durumda bize Telnet yardımcı olacaktır. Telnet ile uzak bilgisayara yasaklanan bir port üzerinde erişmek istediğiniz de Bağlantının başarısız olduğuna dair bir satır karşımıza gelecek, izin verilen bir porttan erişmek istediğimizde tamamen boş bir sayfa anında açılacaktır. Eğer anlatıldığı gibi durumlar ile karşılaşılmaıssa Access List' lerin oluşturulması ya da uygulanmasıyla ilgili bir problem var demektir.


```

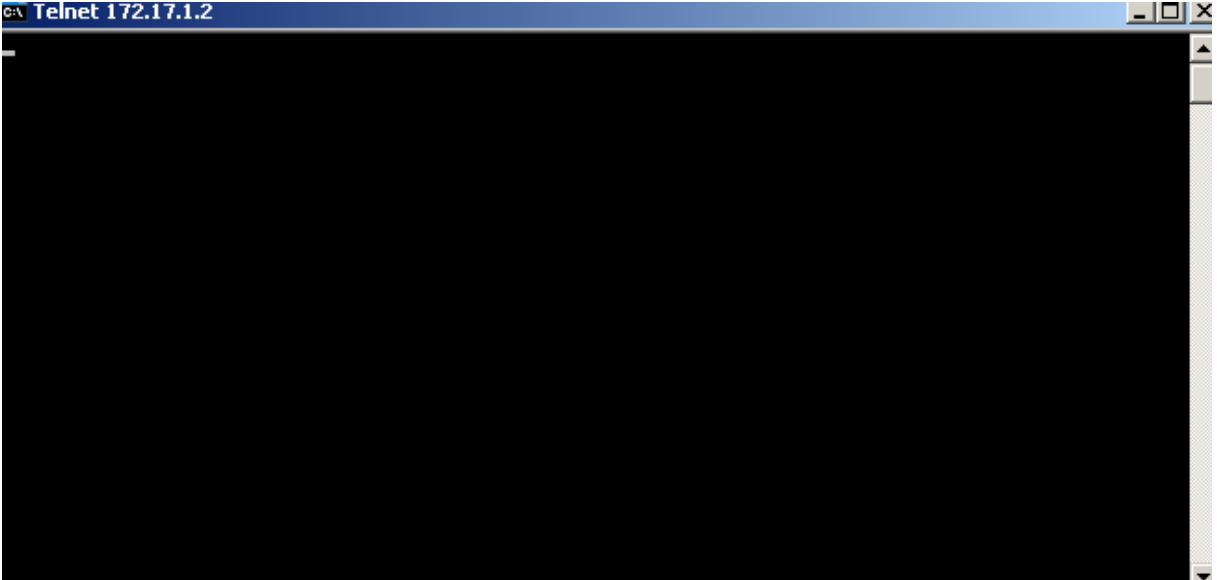
C:\WINDOWS\system32\cmd.exe
Microsoft Windows XP [Sürüm 5.1.2600]
(C) Telif Hakkı 1985-2001 Microsoft Corp.

C:\Documents and Settings\Cisco>telnet 172.17.1.2 3389
Bağlanıyor 172.17.1.2...Ana bilgisayara bağlantı açılmadı,...bağlantı noktası 3
389: Bağlantı başarısız

C:\Documents and Settings\Cisco>

```

(172.17.1.2 uzak bilgisayarına 3389. porttan bağlanılmıyor.)


```

C:\Telnet 172.17.1.2

```

(172.17.1.2 bilgisayarına 80. porttan Telnet ile bağlanması)

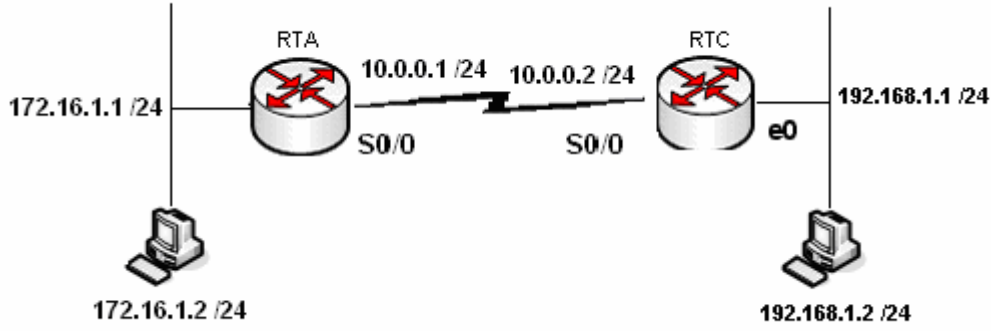
Named Access Listler

Diğer Access Listlerden sadece konfigürasyon sırasında farklılık gösterir. Named Access listler access-list numarası vermek yerine akılda kalması da kolay olacak, isimler kullanılır. Named Access List'lerde satırlar tek tek silinebilir veya yeni satır eklenebilir. Çünkü listenin Standart ve Extended olmasına göre uygun modlar oluşturulur ve konfigürasyon bu modlar altında yapılır.

Extended Access List' te üzerinde çalıştığımız aynı senaryoyu Named Access List ile konfigüre etmek istersek komut satırına;

```
Router(config)# ip Access-list extended AcademyTech
Router(config-ext-nacl)# deny tcp host 192.168.1.100 host 212.1.1.8 eq 80
Router(config-ext-nacl)# permit tcp host 192.168.1.100 host 212.1.1.8 eq 25
Router(config-ext-nacl)# permit tcp any any
```

Yazmamız yeterli olacaktır. Burada 1.satırda belirtilen AcademyTech bizim belirleyeceğimiz bir isimdir ve Access list'lerin standart numaraları yerine kullanılır. Bu konfigürasyonda hatalı bir satır yazıldığında başına "no" yazılarak satır iptal edilebilir.

Böyle bir senaryo da 172.16.1.2 bilgisayarının uzak networkteki 172.17.1.2 bilgisayarının 80 ve 25. portlardan erişmemesini, 3389. porttan erişebilmesini, diğer bilgisayarlar için herhangi bir kısıtlama olmamasını Named Access List ile yapmak istediğimizde konfigürasyon şu şekilde tanımlanmalı;

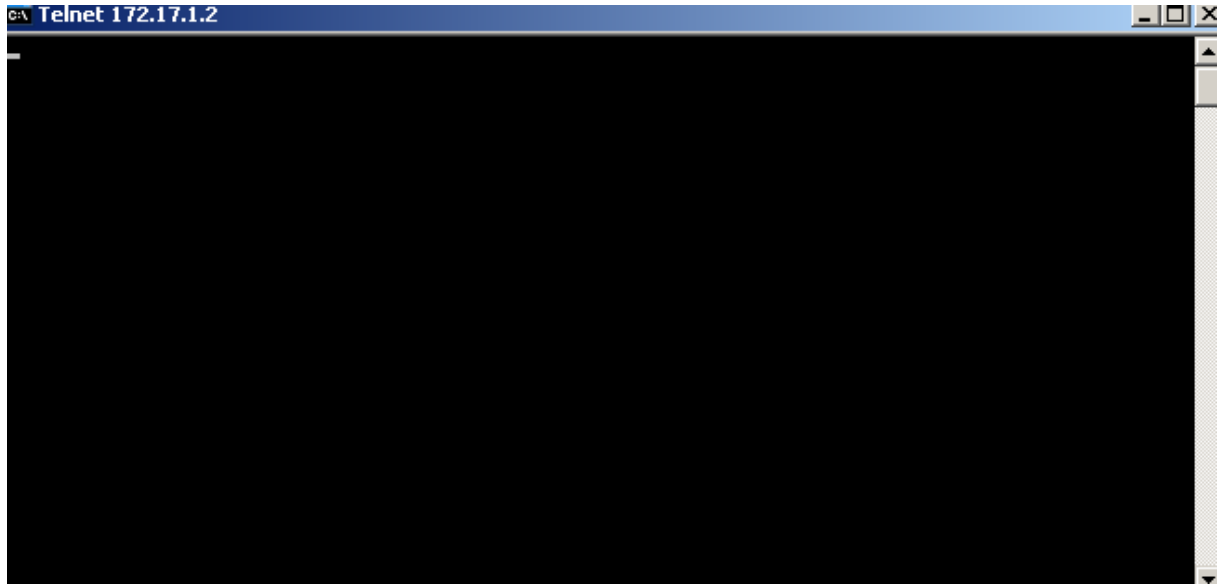
```
A(config)#ip access-list extended AcademyTech
A(config-ext-nacl)#deny tcp host 172.16.1.2 host 172.17.1.2 eq 80
A(config-ext-nacl)#deny tcp host 172.16.1.2 host 172.17.1.2 eq 25
A(config-ext-nacl)#permit tcp host 172.16.1.2 host 172.17.1.2 eq 3389
A(config-ext-nacl)#permit ip any any
A(config-ext-nacl)#exit
A(config)#interface ethernet 0/0
A(config-if)#ip access-group AcademyTech in
A(config-if)#
A(config-if)#
```

Named Access List

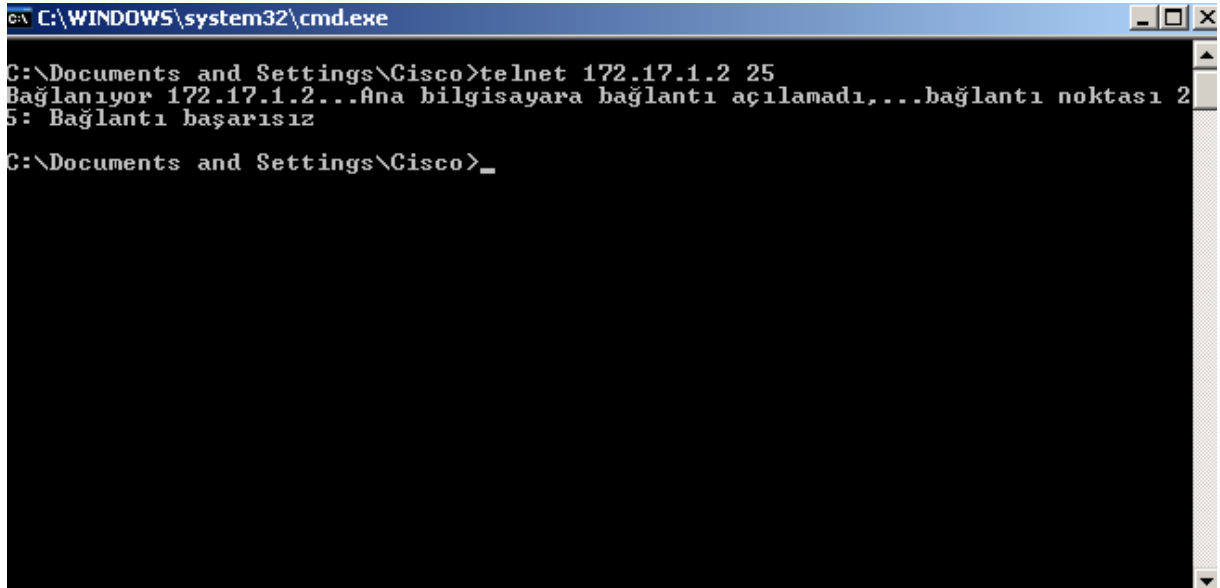
Burada Access List' in 1. satırında extenden Access List kullanılacağı ve bu Access List' in isminin AcademyTech olacağı belirtildi, 2. ve 3. satırları ile uzak networkteki 172.17.1.2 bilgisayarına 80 ve 25. portlardan erişilmesi, 172.16.1.2 bilgisayarı için yasaklanmış oldu.

4 ve 5. satırlarda ise gerekli izinler verildi. 4. satırdaki komut örnek olması için komut satırına yerleştirildi. Normal şartlarda bu satır kullanılmayabilir, çünkü 5. satırda ki ifade ile zaten 172.16.1.2 bilgisayarı da diğer izinleri elde ediyor.

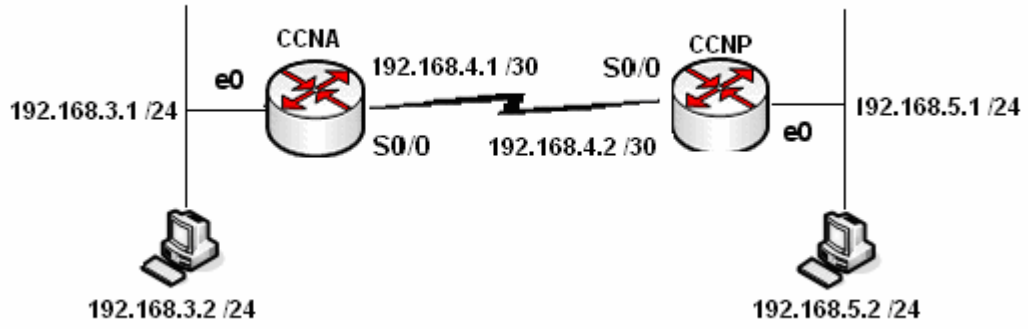
Telnet ile Access List'leri test edersek;

(172.16.1.2'den 172.17.1.2'ye Telnet ile 3389. porttan bağlanma)

(25. porttan bağlanma denemesi başarısız.)

ACL Uygulamaları -1

Host B' den çıkan paketlerin 192.168.3.0 networküne erismesini engellemek.

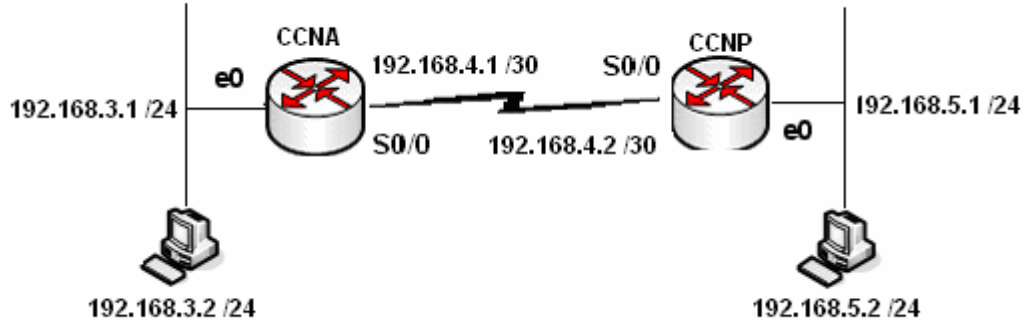
CCNA Routerında;

```
CCNA(config)#access-list 1 deny 192.168.5.2 0.0.0.0
CCNA(config)#access-list 1 permit any
CCNA(config)#inter serial 0
CCNA(config-if)#ip access-group 1 in
```

Veya;

CCNP Routerında;

```
CCNP(config)#access-list 1 deny 192.168.5.2 0.0.0.0
CCNP(config)#access-list 1 permit any
CCNP(config)#inter ethernet 0
CCNP(config-if)#ip access-group 1 in
```

ACL Uygulamaları -2

192.168.5.0 networkunun tamamının 192.168.3.0 networküne erişmesini engellemek.

CCNA Routerında;

```
CCNA(config)#access-list 1 deny 192.168.5.2 0.0.0.255
CCNA(config)#access-list 1 permit any
CCNA(config)#inter serial 0
CCNA(config-if)#ip access-group 1 in
```

Veya;

CCNP Routerında;

```
CCNP(config)#access-list 1 deny 192.168.5.2 0.0.0.255
CCNP(config)#access-list 1 permit any
CCNP(config)#inter ethernet 0
CCNP(config-if)#ip access-group 1 in
```

ACL Uygulamaları -3

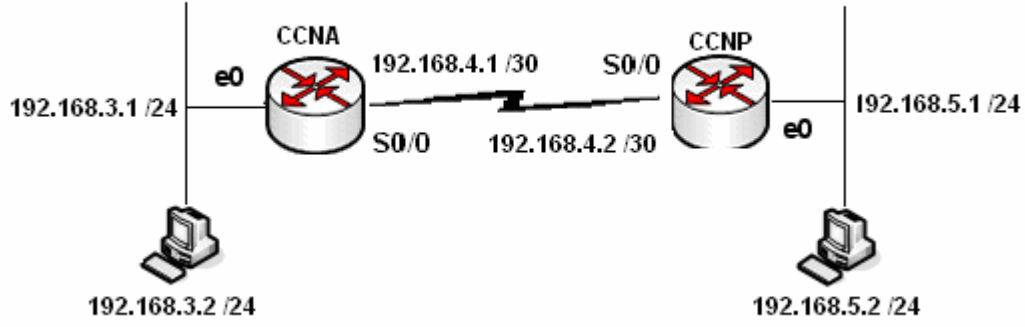
HostA da bulunan FTP Server ve Web Server'a 192.168.5.2 bilgisayarının erismesini engellemek. (Kalan trafik akisi normal devam etmeli)

```
CCNA(config)#access-list 101 deny tcp host 192.168.5.2 host 192.168.3.2 eq 80
CCNA(config)#access-list 101 deny tcp host 192.168.5.2 host 192.168.3.2 eq 21
CCNA(config)#access-list 101 permit ip any any
CCNA(config)#
CCNA(config)#inter serial 0
CCNA(config-if)#ip access-group 101 in
CCNA(config-if)#
```

Veya;

```
CCNP(config)#access-list 101 deny tcp host 192.168.5.2 host 192.168.3.2 eq 80
CCNP(config)#access-list 101 deny tcp host 192.168.5.2 host 192.168.3.2 eq 21
CCNP(config)#access-list 101 permit ip any any
CCNP(config)#
CCNP(config)#inter ethernet 0
CCNP(config-if)#ip access-group 101 in
CCNP(config-if)#
```

ACL Uygulamaları -4

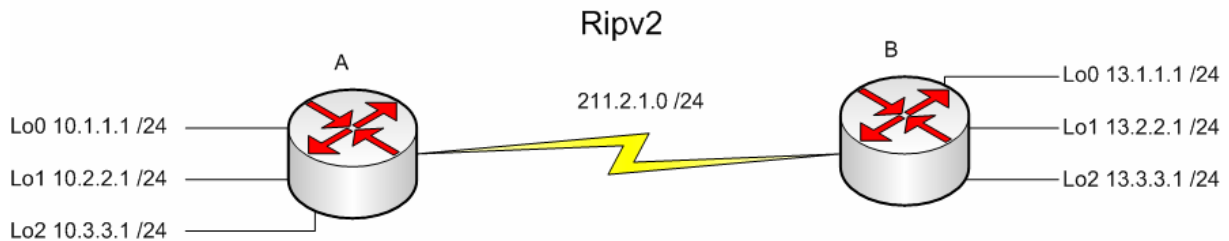
192.168.5.0 networkunun 192.168.3.0 networkune ping atmasını yasaklamak, 192.168.3.0 networkunde 192.168.3.1 disındaki telnet isteklerini yasaklamak. (Kalan trafik akisi devam etmeli)

```
CCNA(config)#ip access-list extended Yildiz
CCNA(config-ext-nacl)#deny icmp 192.168.5.0 0.0.0.255 any echo
CCNA(config-ext-nacl)#permit tcp 192.168.5.0 0.0.0.255 host 192.168.3.1 eq telnet
CCNA(config-ext-nacl)#deny tcp 192.168.5.0 0.0.0.255 any eq telnet
CCNA(config-ext-nacl)#permit ip any any
CCNA(config)#inter serial 0
CCNA(config-if)#ip access-group Yildiz in
CCNA(config-if)#
```

Access Lists ve Distribute List

Routing protokoller ile çalışırken bazı networklerin update edilmemesini isteyebiliriz. Bunun için passive interface komutu bir çözümdür ancak burada o interface' den hiç bir update yapılmayacaktır. Oysa Access Listler ile birlikte oluşturulacak Distribute List' ler ile hangi networklerin update edileceğine hatta hangi networklerin update' inin alınacağına karar verebiliriz.

Durumu örnek çalışma ile özetleyeceğim.

Örnek topolojide her router için 3'er adet loopback interface oluşturduğum ve konfigürasyon içinde bu loopbackları da RIPv2 içerisinde tanıttim. Başlangıçta Routing Table' lar A ve B için sırasıyla şu şekilde oluştu.

```

Router#sh ip route
Codes: C - connected, S - static, I - IGRP, R - RIP, M - mobile, B - BGP
       D - EIGRP, EX - EIGRP external, O - OSPF, IA - OSPF inter area
       N1 - OSPF NSSA external type 1, N2 - OSPF NSSA external type 2
       E1 - OSPF external type 1, E2 - OSPF external type 2, E - EGP
       i - IS-IS, L1 - IS-IS level-1, L2 - IS-IS level-2, ia - IS-IS inter area
       * - candidate default, U - per-user static route, o - ODR
       P - periodic downloaded static route

Gateway of last resort is not set

 10.0.0.0/24 is subnetted, 3 subnets
 C   10.3.3.0 is directly connected, Loopback1
 C   10.2.2.0 is directly connected, Loopback0
 C   10.1.1.0 is directly connected, Ethernet0/0
 13.0.0.0/24 is subnetted, 3 subnets
 R   13.3.3.0 [120/1] via 211.2.1.2, 00:00:01, Serial0/0
 R   13.2.2.0 [120/1] via 211.2.1.2, 00:00:01, Serial0/0
 R   13.1.1.0 [120/1] via 211.2.1.2, 00:00:01, Serial0/0
 211.2.1.0/30 is subnetted, 1 subnets
 C   211.2.1.0 is directly connected, Serial0/0
Router#

```

```

Router#sh ip route
Codes: C - connected, S - static, R - RIP, M - mobile, B - BGP
       D - EIGRP, EX - EIGRP external, O - OSPF, IA - OSPF inter area
       N1 - OSPF NSSA external type 1, N2 - OSPF NSSA external type 2
       E1 - OSPF external type 1, E2 - OSPF external type 2
       i - IS-IS, su - IS-IS summary, L1 - IS-IS level-1, L2 - IS-IS level-2
       ia - IS-IS inter area, * - candidate default, U - per-user static route
       o - ODR, P - periodic downloaded static route

Gateway of last resort is not set

 10.0.0.0/24 is subnetted, 3 subnets
 R   10.3.3.0 [120/1] via 211.2.1.1, 00:00:20, Serial0/0
 R   10.2.2.0 [120/1] via 211.2.1.1, 00:00:20, Serial0/0
 R   10.1.1.0 [120/1] via 211.2.1.1, 00:00:20, Serial0/0
 13.0.0.0/24 is subnetted, 3 subnets
 C   13.3.3.0 is directly connected, Loopback1
 C   13.2.2.0 is directly connected, Loopback0
 C   13.1.1.0 is directly connected, Ethernet0/0
 211.2.1.0/30 is subnetted, 1 subnets
 C   211.2.1.0 is directly connected, Serial0/0
Router#

```

Her iki Router da Loopback adresler Directly Connected ve Ripv2 ile update edilmiş olarak görünmekteydi.

A routerında iki adet access list yazdım ve bunlar Ripv2 konfigürasyonuna Distribute list komutu ile bağladım.

```

version 2
network 13.0.0.0
network 211.2.1.0
distribute-list 10 out
distribute-list 20 in
no auto-summary
!
ip http server
ip classless
!
!
access-list 10 deny 13.1.1.0 0.0.0.255
access-list 10 permit any
access-list 20 deny 10.2.2.0 0.0.0.255
access-list 20 permit any
!
line con 0
line aux 0
line vty 0 4
!
!
end
Router#

```

10 numaralı access list ile 13.1.1.0 networkunun, 20 numaralı access list ile 10.2.2.0 networkunu yasaklamak için gereken satırları yazdıktan sonra "in" ve "out" olarak Rip'e uyguladım.

Yazılan satirlarin tam turkcesi su sekildedir: 10.2.2.0 networkunu iceriden disariya gonderme, 13.1.1.0 netwrokune ait update' i disaridan iceriyeye alma.

Bu durumda Routing Table'lar su sekillerde degisti.

```
Router#sh ip route
Codes: C - connected, S - static, I - IGRP, R - RIP, M - mobile, B - BGP
       D - EIGRP, EX - EIGRP external, O - OSPF, IA - OSPF inter area
       N1 - OSPF NSSA external type 1, N2 - OSPF NSSA external type 2
       E1 - OSPF external type 1, E2 - OSPF external type 2, E - EGP
       i - IS-IS, L1 - IS-IS level-1, L2 - IS-IS level-2, ia - IS-IS inter area
       * - candidate default, U - per-user static route, o - ODR
       P - periodic downloaded static route

Gateway of last resort is not set

 10.0.0.0/24 is subnetted, 3 subnets
C    10.3.3.0 is directly connected, Loopback1
C    10.2.2.0 is directly connected, Loopback0
C    10.1.1.0 is directly connected, Ethernet0/0
 13.0.0.0/24 is subnetted, 2 subnets
R    13.3.3.0 [120/1] via 211.2.1.2, 00:00:15, Serial0/0
R    13.2.2.0 [120/1] via 211.2.1.2, 00:00:15, Serial0/0
 211.2.1.0/30 is subnetted, 1 subnets
C    211.2.1.0 is directly connected, Serial0/0
Router#
```

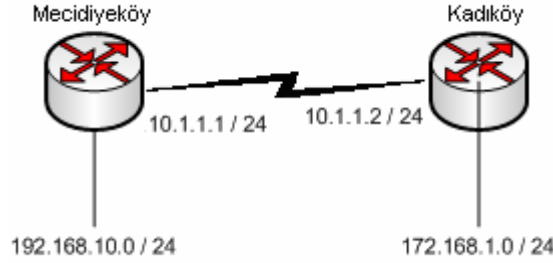
```
Router#sh ip route
Codes: C - connected, S - static, R - RIP, M - mobile, B - BGP
       D - EIGRP, EX - EIGRP external, O - OSPF, IA - OSPF inter area
       N1 - OSPF NSSA external type 1, N2 - OSPF NSSA external type 2
       E1 - OSPF external type 1, E2 - OSPF external type 2
       i - IS-IS, su - IS-IS summary, L1 - IS-IS level-1, L2 - IS-IS level-2
       ia - IS-IS inter area, * - candidate default, U - per-user static route
       o - ODR, P - periodic downloaded static route

Gateway of last resort is not set

 10.0.0.0/24 is subnetted, 2 subnets
R    10.3.3.0 [120/1] via 211.2.1.1, 00:00:24, Serial0/0
R    10.1.1.0 [120/1] via 211.2.1.1, 00:00:24, Serial0/0
 13.0.0.0/24 is subnetted, 3 subnets
C    13.3.3.0 is directly connected, Loopback1
C    13.2.2.0 is directly connected, Loopback0
C    13.1.1.0 is directly connected, Ethernet0/0
 211.2.1.0/30 is subnetted, 1 subnets
C    211.2.1.0 is directly connected, Serial0/0
Router#_
```


CDP (Cisco Discovery Protocol)

CDP (Cisco Discovery Protocol) Cisco tarafından geliştirilmiş bir protokoldür. CDP ortamdaki Cisco cihazları hakkında bilgi almak için kullanılmaktadır. IOS 10.3 ve üzerinde CDP default olarak çalışmaktadır. Aşağıdaki örnekte routing işlemi gerçekleştirilmiş, çalışan bir sistem bulunmaktadır.


```

Mecidiyekoy(config)#cdp ?
  holdtime Specify the holdtime (in sec) to be sent in packets
  timer     Specify the rate at which CDP packets are sent (in sec)
  run
  
```

Mecidiyeköy router'ında cdp yazdıktan sonra soru işareti kullandık. Eğer IOS versiyonumuz 10.3 den düşük ise "cdp run" komutunu kullanarak CDP protokolünü çalıştırabiliriz.

```

Mecidiyekoy(config)#cdp run
Mecidiyekoy(config)#
  
```

CDP ile ilgili özellikleri görüntülemek için "sh cdp" komutu kullanılır.

```

Mecidiyekoy#sh cdp
Global CDP information:
  Sending CDP packets every 60 seconds
  Sending a holdtime value of 180 seconds
Mecidiyekoy#
  
```

Görüldüğü gibi 60 saniyede bir CDP paketleri gönderilir. Bu paketler sayesinde ortamdaki Cisco cihazları hakkında bilgi toplanır. Eğer 180 saniye haber alınamaz ise cihaz database' den silinir. Bunlar default değerlerdir. Değiştirmek için aşağıdaki komutlar kullanılır.

```

Mecidiyekoy(config)#
Mecidiyekoy(config)#cdp timer 100
Mecidiyekoy(config)#cdp holdtime 100
  
```

Yukardaki örnekte hem CDP paketlerinin süresi hemde holdtime süresi 100 saniye olarak değiştirilmiştir.

CDP kullanılarak öğrenilen bilgiler "show cdp neighbors" komutu ile görülebilir.

```

Mecidiyekoy#
Mecidiyekoy#sh cdp neighbors
Capability Codes: R - Router, T - Trans Bridge, B - Source Route Bridge
                  S - Switch, H - Host, I - IGMP

Device ID      Local Intrfce  Holdtme  Capability  Platform  Port I
kadikoy        Ser 0         120      R           2610      Ser 0,
Mecidiyekoy#
  
```

CDP ile öğrenilen bazı önemli bilgiler :

- **Device ID** : Bilgisi alınan aygıtın adını göstermektedir.
- **Port ID** : Komşu aygıtın bağlı olduğu port bilgisini göstermektedir.
- **Platform** : Komşu aygıtın donanım modelini göstermektedir.

Daha detaylı bilgi alabilmek için "sh cdp neighbor detail" komutu kullanılır.

```
Mecidiyekoy#sh cdp neighbors detail
```

```
-----
Device ID: kadikoy
Entry address(es):
  IP address: 10.1.1.2
Platform: cisco 2610, Capabilities: Router
Interface: Serial0, Port ID (outgoing port): Serial0/0
Holdtime : 122 sec

Version :
Cisco Internetwork Operating System Software
IOS (tm) C2600 Software (C2600-IS-M), Version 12.1(9), RELEASE SOFTWARE (f
Copyright (c) 1986-2001 by cisco Systems, Inc.
Compiled Wed 13-Jun-01 20:49 by kellythw
```

CDP protokolünün Router üzerinde çalışmasını engellemek için "no cdp run" komutu kullanılır.

```
Mecidiyekoy(config)#no cdp run
Mecidiyekoy(config)#
```

Ayrıca CDP protokolü interface bazındada çalıştırılabilir. Interface içerisinde "cdp enable" komutu kullanılır.

```
Mecidiyekoy(config)#int ser 0
Mecidiyekoy(config-if)#cdp enable
Mecidiyekoy(config-if)#_
```

"no cdp enable" komutu ile interface içerisinde CDP kullanımı kaldırılır.

```
Mecidiyekoy(config)#interface serial 0
Mecidiyekoy(config-if)#no cdp enable
Mecidiyekoy(config-if)#|
```

EIGRP(Enhanced Interior Gateway Routing Protocol)

Cisco daha önce geliştirdiği IGRP' nin yetersiz kalması ve RIP'in RIPv2'ye yükseltilmesiyle boş durmamış, EIGRP' yi geliştirmiş ve bu protokolü sınıflandırmada da, hem Distance Vektör hem de Link State protokollerin özelliklerini taşıdığı için Hybrid başlığı altına yerleştirmiştir.

Bütün Routing protokolleri gibi EIGRP' de Routing update mantığı ile çalışır fakat Rip ve IGRP' den farklı olarak belirli zaman aralıklarında tüm networklerin bilgisini göndermektense küçük hello paketleri yollayarak komşu routerlarının up olup olmadıklarını kontrol eder. Komşu routerlardan gelen Acknowledgement paketleriyle o routerın hala up olduğu kabul eder.

Hello ve Acknowledgement mesajları dikkate alındığında burada TCP gibi bir protokolün kullanılması gerekliliği ortaya çıkar. Fakat bu işlemler sırasında EIGRP yine Cisco'nun geliştirdiği ve RTP (Reliable Transport Protocol) protokolünü kullanır. Çalışma mantığı TCP ile aynıdır.

Gerektiği zamanlarda, sözgelimi yeni bir router eklendiğinde veya bir router down olduğunda, "ADD" ya da "DELETE" bilgilerini yollar.

Bir router ortama dâhil olduğunda öncelikle bir Query paketi yollar ve bu paketlerden gelen Reply' lar ile komşu routerları hakkında bilgi edinir ve topoloji tablosunu oluşturur.

Buraya kadar anlattıklarımızla EIGRP' nin 5 farklı paket ile çalıştığını söyleyebiliriz.

EIGRP Paketleri

Hello
Acknowledgement
Update
Query
Reply

EIGRP Hello paketlerini 224.0.0.10 multicast ip adresi üzerinden gönderir. T1 ve üzeri bant genişliklerinde 5 saniye de bir gönderilen bu paketler T1 den daha düşük bant genişliklerinde 60 saniyede bir gönderilir. (Hold Time=3 X hello interval)

Acknowledgement paketleri data içermeyen paketlerdir ve güvenli iletişimi sağlar. Hello paketlerinin multicast olmasına karşın Acknowledgement paketleri unicast çalışırlar.

Update paketleri sistemdeki bir router yeni bir network bulduğunda ya da kaybettiğinde, metric hesabında bir değişiklik olduğunda ve Successor değiştiğinde gönderilir. Bu aksiyonlardan biri gerçekleştiğinde EIGRP konusan bir Router bütün komsularını multucastupdate gönderir.

Query paketleri bir router herhangi bir şekilde yeni, özel bir bilgiye ihtiyaç duyduğunda gönderilir. Sözgelimi Successor' i down olan ve Feasible Successor' i bulunmayan bir router Query paketleri gönderir ve cevaplar Reply paketleri ile döner. Query paketleri multicast iken Reply paketleri unicasttır.

EIGRP Metric Hesabi

EIGRP metric hesabında K1 ve K3 değerlerini kullanır. (Bandwidth ve Delay)

```

Router> show interface s0/0
Serial0/0 is up, line protocol is up
  Hardware is QUICC Serial
  Description: Out to VERIO
  Internet address is 207.21.113.186/30
  MTU 1500 bytes, BW 1544 Kbit, DLY 20000 usec,
    rely 255/255, load 246/255
  Encapsulation PPP, loopback not set
  Keepalive set (10 sec)
<output omitted>
  
```

Bandwidth: BW 1544 Kbit
 Delay: DLY 20000 usec
 Reliability: rely 255/255
 Load: load 246/255

EIGRP ve IGRP bant genişliklerini aynı formül ile hesaplarlar.

$$\text{metric} = [K1 * \text{bandwidth} + (K2 * \text{bandwidth}) / (256 - \text{load}) + (K3 * \text{delay})] * [K5 / (\text{reliability} + K4)]$$

Fakat EIGRP için K2, K4 ve K5 default olarak 0 sayılır.

EIGRP Table'leri

EIGRP çalışma mantığı içerisinde bütün komşularını Neighbor Table' da ve hedef networke olan bütün yolları da Topology Table' da tutar. Bu bilgiler ışığında en iyi yol seçimini yapar.

```
RouterC#show ip eigrp neighbors
IP-EIGRP neighbors for process 44
```

H	Address	Interface	Hold Uptime (sec)	SRTT (ms)	RTO	Q Cnt	Seq Num
0	192.168.0.1	Se0	11 00:03:09	1138	5000	0	6
1	192.168.1.2	Et0	12 00:34:46	4	200	0	4

Neighbor Table da komşu routerların network katmanı adresleri (ip adresleri), Q ile gösterilen ve sırada gönderilmeyen bekleyen paket sayısını ifade eden bir değer (ki bu değer 0 dan büyük ise router da olası bir problemten bahsedilebilir), SRTT ile gösterilen ve komşu routerlara gönderilen ve alınan paketler için geçen ortalama süreyi gösteren bir değer ve Hold Time değeri bulunur.

```
RouterB#show ip eigrp topology
IP-EIGRP Topology Table for process 44
Codes: P - Passive, A - Active, U - Update, Q - Query, R -
Reply, r - Reply status
P 206.202.17.0/24, 1 successors, FD is 2195456
    via 206.202.16.1 (2195456/2169856), Ethernet0
P 206.202.18.0/24, 2 successors, FD is 2198016
    via 192.168.0.2 (2198016/284160), Serial0
    via 206.202.16.1 (2198016/2172416), Ethernet0
```

EIGRP hedef networklere gitmek için kullanacağı yolların bilgisini ise Topology Table' ında saklar. Bu table da bulunan bilgilere dayanarak Successor ve Feasible Successor' u seçer.

Routing Table ise Successor (best route) olarak seçilen yolun bulunduğu yerdir.

```
RouterB#show ip route
Codes: C - connected, S - static, I - IGRP, R - RIP, M - mobile, B -
BGP
D - EIGRP, EX - EIGRP external, O - OSPF, IA - OSPF inter area
E1 - OSPF external type 1, E2 - OSPF external type 2, E - EGP
i - IS-IS, L1 - IS-IS level-1, L2 - IS-IS level-2, * -

Gateway of last resort is not set
C 10.1.1.0 is directly connected, Serial0
D 172.16.0.0 [90/2681856] via 10.1.1.0, Serial0
D EX 192.168.1.0 [170/2681856] via 10.1.1.1, 00:00:04, Serial0
```

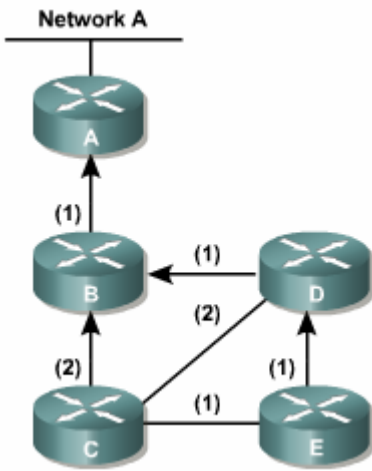
EIGRP harici bir protokolden gelen update bilgileri Routing Table'ında EX (external) olarak işaretler.

EIGRP topolojini oluştururken Dual Algoritmasını kullanır. Bu algoritma ile kendisine bir en iyi yol (Successor) bir de yedek sayılabilecek en iyi ikinci yol (Feasible Successor) seçer.

Successor seçerken tek dayanağı mümkün olan yollara ait metrik toplamlarının (Her biri Feasible Distance olarak adlandırılır.) en küçüğünü kullanır. Feasible Distance' ları eşit olan birden fazla yol var ise en düşük Reported Distance' a sahip olan yolu seçer. Burada Reported Distance' dan kasit adından anlaşılacağı gibi bir sonraki router için geçerli olan Feasible Distance' dır.

Burada bir önemli kuralda, Feasible Successor seçilen yola ait Reported Distance değeri, Successor seçilen yolun Feasible Distance' ından küçük olmalıdır, aksi takdirde loop başlar.

Örnek üzerinde açıklamak gerekirse;

(Parantez İçindeki değerler metrik değerleridir.)

C Routerından Net A ya gidilme istendiğinde topoloji şöyle olacak;

Next Hop	FD	RD	Topoloji
B	3		Successor
D	4	2	FS
E	4	3	

En iyi yol B routerı üzerinden gidilen yoldur, çünkü metrik değerleri toplandığında en küçük değere (Feasible Distance) sahiptir.

Feasible Distance' ları eşit olan D ve E routerları üzerinde gidilen yollar için Reported Distance' ı küçük olan (D) Feasible Successor seçilir. (Burada D routerı için RD değerinin B routerı FD değerinden küçük olduğuna dikkat edin)

D Router'ından Net A ya gidilme istendiğinde topoloji şöyle olacak;

Next Hop	FD	RD	Topoloji
B	2		Successor
E	5	4	
C	5	3	

Burada görüldüğü gibi Feasible Successor seçilemiyor çünkü Reported Distance değerleri hem E hem de C routerı için B routerının Feasible Distance' ından büyük.

(Feasible Successor' a default route' da denmektedir.)

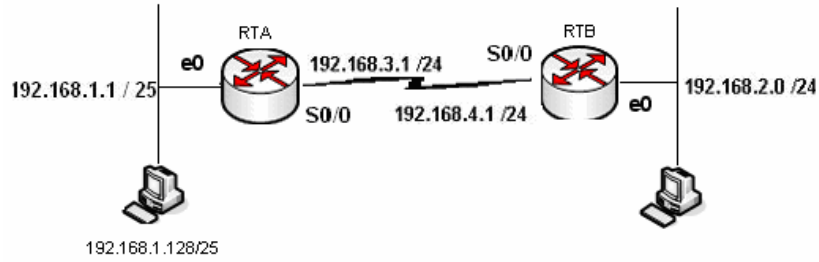
Not: EIGRP IPX ve AppleTalk networklerini de destekler ve bu networklere ait Neighbor, Topology ve Routing table' leri ayiri ayri tutar.

Auto Summarization

Auto Summarization ve Load Balancing özellikleri detaylı olarak incelenmelidir. (Auto Summarization özelliği Ripv2' de de vardır.)

Sözgelimi elimizde, interfacelerinde sırasıyla s0=192.168.1.1, s1=10.1.1.0 / 25 ve s2=10.1.1.128 / 25 networkleri olan bir router (Router A) var ve s0 interface'inden başka bir routera (Router B) bağlı.

Routerlar EIGRP ile konfigure edildiği zaman A routera B routerına Auto Summarization yapacak ve 10.1.1.0 / 24 networkü bilgisini update edecektir. Bu istenmeyen bir durum ise "no auto-Summarization" komutu ile özellik kaldırılabilir.

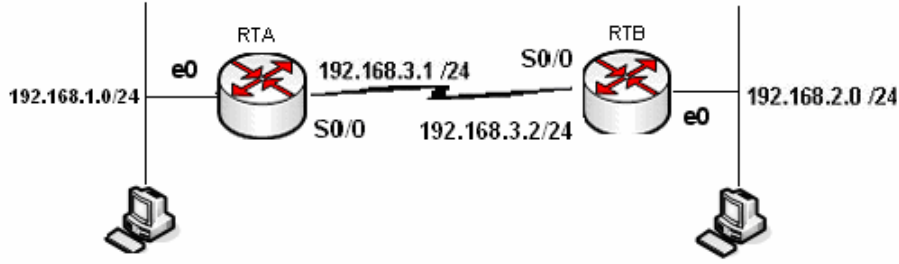

Auto Summarization ozelligi "no auto-summary" komutu ile kaldirilabilir.

```
Router(config)#router eigrp 34
Router(config-router)#no auto-summary
```


EIGRP Konfigurasyonu

EIGRP de tipki IGRP gibi konfigure edilir.

Router A

```
RouterA(config)#router eigrp 34
RouterA(config-router)#network 192.168.1.0
RouterA(config-router)#network 192.168.3.0
RouterA(config-router)#no auto-summary
```

Router B

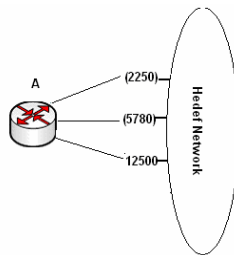
```
RouterB(config)#router eigrp 34
RouterB(config-router)#network 192.168.2.0
RouterB(config-router)#network 192.168.3.0
RouterB(config-router)#no auto-summary
```

Load Balancing

Rip söz konusu olduğunda, Metric hesabı tamamen hop sayısına bağlı olduğundan aynı metriğe sahip birden fazla yol olması ve bu yollar arasından router in load Balancing yapması ihtimaller arasındadır. Fakat EGRP' yi de içene alan diğer bütün protokoller de Metric hesabı birçok değerle birlikte yapıldığı için, aynı metriğe sahip birden fazla yolun olması çok zor bir ihtimaldir.

Bu durumda load Balancing imkânsızdır. Fakat EIGRP "variance n" komutu ile load balancing yapılmasına izin verir. (Bu özellik IGRP' de de vardır.)

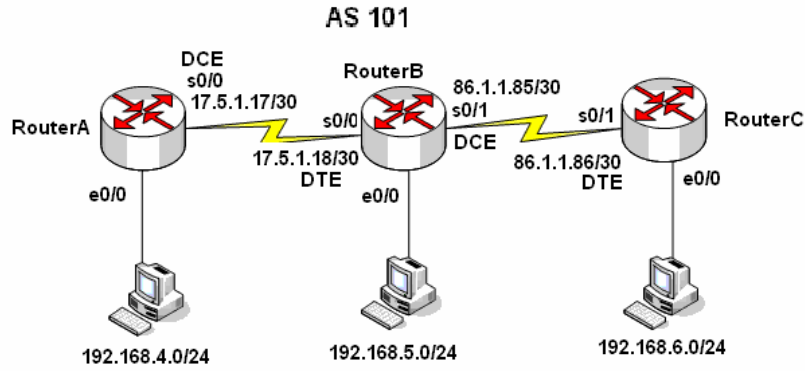
Bu komutta n ile belirtilen bölüm, bizim belirleyeceğimiz bir sayıdır. Ve komut işletilmeye başladığında EIGRP en düşük Metric değerini alır, n ile çarpar ve çıkan sonucun altında yer alan bütün Metric değerlerine sahip yollar arasında load Balancing yapmaya başlar.

Burada variance 3 gibi bir komut kullanırsak,, bu komut en düşük metric degeri olan 2250' yi 3 ile çarpacak ve çıkan sonucun (6750) altında metric degerlerine sahip yollar (2250 ve 5780 metrichi yollar) arasında load balancing yapacaktır.

Ornek Konfigurasyon;

```
Router(config)#router eigrp 14
Router(config-router)#network 10.1.1.0
Router(config-router)#network 10.2.1.0
Router(config-router)#network 10.3.1.0
Router(config-router)#variance 2
```

EIGRP Laboratuvar Calismasi

Burada yapılan calismada AS olarak 101 secilmistir.

Laboratuvar ortaminda clock uretimini saglayacak DCE kablolarin takildigi interfacelere uygulama icerisinde clock rate komutu verilmistir.

Auto Summarization ozelligi kapatilmistir.

Her bir Router, dan Runnin-config dosyalari. Routing Table'leri, Neighbor Table'leri ve Topology Table' leri alinistir.

```
RouterA#show running-config
Building configuration...

Current configuration : 642 bytes
!
version 12.1
service timestamps debug uptime
service timestamps log uptime
no service password-encryption
!
hostname RouterA
!
!
memory-size iomem 10
ip subnet-zero
!
!
interface Ethernet0/0
 ip address 192.168.4.1 255.255.255.0
!
interface Serial0/0
 ip address 17.5.1.17 255.255.255.252
 clockrate 64000
!
interface BRI0/0
 no ip address
 shutdown
 isdn x25 static-tei 0
!
router eigrp 101
 network 17.5.1.16 0.0.0.3
 network 192.168.4.0
 no auto-summary
 no eigrp log-neighbor-changes
!
ip classless
!
!
line con 0
line aux 0
line vty 0 4
!
no scheduler allocate
end

RouterA#
```

```
RouterB#show running-config
Building configuration...

Current configuration : 640 bytes
!
version 12.2
service timestamps debug uptime
service timestamps log uptime
no service password-encryption
!
hostname RouterB
!
memory-size iomem 10
ip subnet-zero
!
interface Ethernet0/0
 ip address 192.168.5.1 255.255.255.0
 half-duplex
!
interface Serial0/0
 ip address 17.5.1.18 255.255.255.252
!
interface Serial0/1
 ip address 86.1.1.85 255.255.255.252
 clockrate 64000
!
router eigrp 101
 network 17.5.1.16 0.0.0.3
 network 86.1.1.84 0.0.0.3
 network 192.168.5.0
 no auto-summary
!
ip classless
!
!
dial-peer cor custom
!
gatekeeper
 shutdown
!
line con 0
line aux 0
line vty 0 4
!
end

RouterB#
```

```
RouterC#sh running-config
Building configuration...
```

```
00:29:43: IP-EIGRP: Neighbor 192.168.4.1 not on common subnet for Ethernet0/0 (192.168.6.1
255.255.255.0)
```

```
Current configuration : 620 bytes
```

```
!
version 12.1
service timestamps debug uptime
service timestamps log uptime
no service password-encryption
!
hostname RouterC
!
!
memory-size iomem 10
ip subnet-zero
!
interface Ethernet0/0
 ip address 192.168.6.1 255.255.255.0
!
interface Serial0/0
 no ip address
 shutdown
 no fair-queue
!
interface Serial0/1
 ip address 86.1.1.86 255.255.255.252
!
router eigrp 101
 network 86.1.1.84 0.0.0.3
 network 192.168.6.0
 no auto-summary
 no eigrp log-neighbor-changes
!
ip classless
!
line con 0
line aux 0
line vty 0 4
!
no scheduler allocate
end
```

```
RouterC#
```

```

RouterA#show ip route
Codes: C - connected, S - static, I - IGRP, R - RIP, M - mobile, B - BGP
       D - EIGRP, EX - EIGRP external, O - OSPF, IA - OSPF inter area
       N1 - OSPF NSSA external type 1, N2 - OSPF NSSA external type 2
       E1 - OSPF external type 1, E2 - OSPF external type 2, E - EGP
       i - IS-IS, L1 - IS-IS level-1, L2 - IS-IS level-2, ia - IS-IS inter
       * - candidate default, U - per-user static route, o - ODR
       P - periodic downloaded static route

Gateway of last resort is not set

    17.0.0.0/30 is subnetted, 1 subnets
C       17.5.1.16 is directly connected, Serial0/0
    86.0.0.0/30 is subnetted, 1 subnets
D       86.1.1.84 [90/2681856] via 17.5.1.18, 00:14:16, Serial0/0
C       192.168.4.0/24 is directly connected, Ethernet0/0
D       192.168.5.0/24 [90/2195456] via 17.5.1.18, 00:01:44, Serial0/0
D       192.168.6.0/24 [90/2707456] via 17.5.1.18, 00:13:29, Serial0/0
RouterA#

```

39:45 bağlandı | OtoAlgıla | 9600 8-N-1 | Kaydır | büyh | SAYI | Yakala | Yazdırma yanıkisi

```

RouterA#sh ip eigrp neighbors
IP-EIGRP neighbors for process 101
H   Address                Interface    Hold Uptime    SRTT  RTO  Q  Seq Type
   (sec)                    (ms)        Cnt  Num
0   17.5.1.18                Se0/0       13 00:10:14    607  3642  0  23
RouterA#sh ip eigrp top
RouterA#sh ip eigrp topology
IP-EIGRP Topology Table for AS(101)/ID(192.168.4.1)

Codes: P - Passive, A - Active, U - Update, Q - Query, R - Reply,
       r - reply Status, s - sia Status

P 86.1.1.84/30, 1 successors, FD is 2681856
   via 17.5.1.18 (2681856/2169856), Serial0/0
P 17.5.1.16/30, 1 successors, FD is 2169856
   via Connected, Serial0/0
P 192.168.4.0/24, 1 successors, FD is 281600
   via Connected, Ethernet0/0
P 192.168.6.0/24, 1 successors, FD is 2707456
   via 17.5.1.18 (2707456/2195456), Serial0/0
RouterA#

```

39:45 bağlandı | OtoAlgıla | 9600 8-N-1 | Kaydır | büyh | SAYI | Yakala | Yazdırma yanıkisi

```

RouterB#show ip route
Codes: C - connected, S - static, I - IGRP, R - RIP, M - mobile, B - E
       D - EIGRP, EX - EIGRP external, O - OSPF, IA - OSPF inter area
       N1 - OSPF NSSA external type 1, N2 - OSPF NSSA external type 2
       E1 - OSPF external type 1, E2 - OSPF external type 2, E - EGP
       i - IS-IS, su - IS-IS summary, L1 - IS-IS level-1, L2 - IS-IS l
       ia - IS-IS inter area, * - candidate default, U - per-user stat
       o - ODR, P - periodic downloaded static route

Gateway of last resort is not set

    17.0.0.0/30 is subnetted, 1 subnets
C       17.5.1.16 is directly connected, Serial0/0
    86.0.0.0/30 is subnetted, 1 subnets
C       86.1.1.84 is directly connected, Serial0/1
D       192.168.4.0/24 [90/2195456] via 17.5.1.17, 00:12:37, Serial0/0
C       192.168.5.0/24 is directly connected, Ethernet0/0
D       192.168.6.0/24 [90/2195456] via 86.1.1.86, 00:11:48, Serial0/1
RouterB#_

```

```

IP-EIGRP neighbors for process 101
H   Address                Interface    Hold Uptime    SRTT    RTO  Q  Seq Type
      (sec)                (ms)
1   86.1.1.86                Se0/1       14 00:12:44    672   4032  0  14
0   17.5.1.17                 Se0/0       12 00:13:36    21    200  0  14
RouterB#show ip eigrp topology
IP-EIGRP Topology Table for AS(101)/ID(192.168.5.1)

Codes: P - Passive, A - Active, U - Update, Q - Query, R - Reply,
       r - reply Status, s - sia Status

P 86.1.1.84/30, 1 successors, FD is 2169856
   via Connected, Serial0/1
P 17.5.1.16/30, 1 successors, FD is 2169856
   via Connected, Serial0/0
P 192.168.4.0/24, 1 successors, FD is 2195456
   via 17.5.1.17 (2195456/281600), Serial0/0
P 192.168.5.0/24, 1 successors, FD is 281600
   via Connected, Ethernet0/0
P 192.168.6.0/24, 1 successors, FD is 2195456
   via 86.1.1.86 (2195456/281600), Serial0/1
RouterB#

```

```

RouterC#show ip route
Codes: C - connected, S - static, I - IGRP, R - RIP, M - mobile, B -
       D - EIGRP, EX - EIGRP external, O - OSPF, IA - OSPF inter area
       N1 - OSPF NSSA external type 1, N2 - OSPF NSSA external type 2,
       E1 - OSPF external type 1, E2 - OSPF external type 2, E - EGP
       i - IS-IS, L1 - IS-IS level-1, L2 - IS-IS level-2, ia - IS-IS
       * - candidate default, U - per-user static route, o - ODR
       P - periodic downloaded static route

Gateway of last resort is not set

 17.0.0.0/30 is subnetted, 1 subnets
D    17.5.1.16 [90/2681856] via 86.1.1.85, 00:00:46, Serial0/1
 86.0.0.0/30 is subnetted, 1 subnets
C    86.1.1.84 is directly connected, Serial0/1
D    192.168.4.0/24 [90/2707456] via 86.1.1.85, 00:00:46, Serial0/1
D    192.168.5.0/24 [90/2195456] via 86.1.1.85, 00:00:46, Serial0/1
C    192.168.6.0/24 is directly connected, Ethernet0/0
RouterC#

```

```

RouterC#show ip eigrp neighbors
IP-EIGRP neighbors for process 101
H   Address                Interface    Hold Uptime    SRTT    RTO  Q  Seq Type
      (sec)                (ms)
0   86.1.1.85                Se0/1       14 00:05:50    28    200  0  21
RouterC#

```

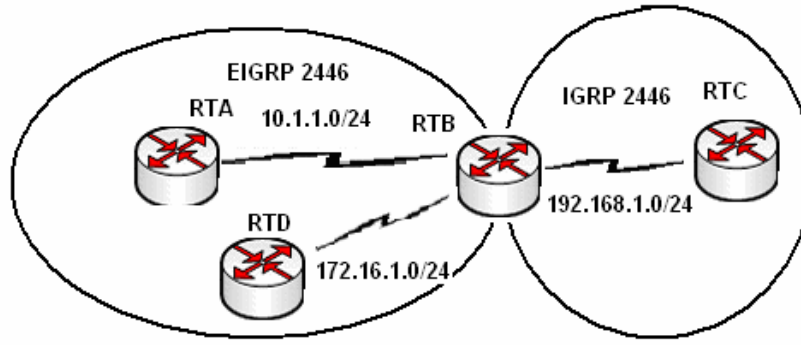
```

RouterC#show ip eigrp topology
IP-EIGRP Topology Table for AS(101)/ID(192.168.6.1)

Codes: P - Passive, A - Active, U - Update, Q - Query, R - Reply,
       r - reply Status, s - sia Status

P 86.1.1.84/30, 1 successors, FD is 2169856
   via Connected, Serial0/1
P 17.5.1.16/30, 1 successors, FD is 2681856
   via 86.1.1.85 (2681856/2169856), Serial0/1
P 192.168.4.0/24, 1 successors, FD is 2707456
   via 86.1.1.85 (2707456/2195456), Serial0/1
P 192.168.5.0/24, 1 successors, FD is 2195456
   via 86.1.1.85 (2195456/281600), Serial0/1
P 192.168.6.0/24, 1 successors, FD is 281600
   via Connected, Ethernet0/0
RouterC#_

```

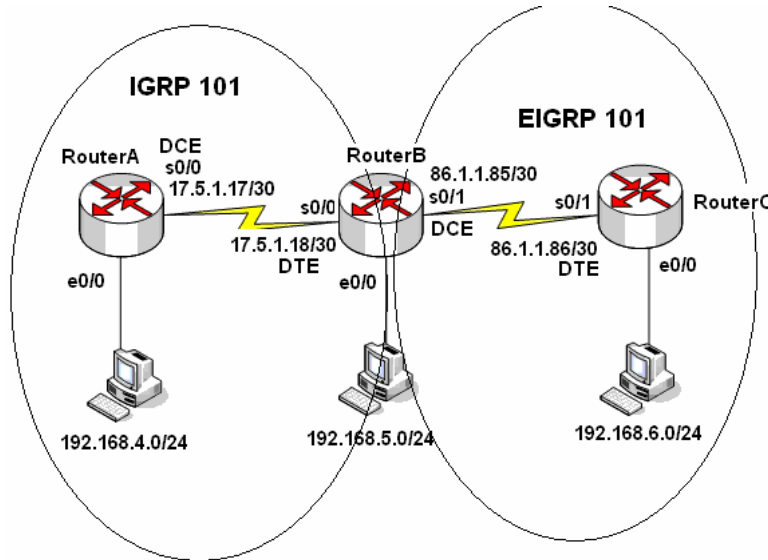
EIGRP ve IGRP Birlikte Çalışması

```

RTB(config)#router igrp 2446
RTB(config-router)#network 192.168.1.0
RTB(config)#router eigrp 2446
RTB(config-router)#network 10.1.1.0
RTB(config-router)#network 172.16.1.0

```

IGRP ve EIGRP aynı AS içerisinde birbirleriyle haberleşirler. Burada özel olarak dikkat edilecek tek nokta EIGRP konusundaki Routerların Routing Tablolarında IGRP konusundaki Routerlara giden yolları External olarak etiketlemiş olmasıdır.

Hem IGRP hem de EIGRP için AS numarası 101 seçilmiştir.

Router B üzerinde hem IGRP hem EIGRP konfigürasyonları yapılmıştır.

Bütün Routerların Routing Tabloları ve B routerinin running-config dosyası incelenmek üzere alınmıştır.


```
RouterB#show run
Building configuration...
Current configuration : 670 bytes
!
version 12.2
service timestamps debug uptime
service timestamps log uptime
no service password-encryption
!
hostname RouterB
!
memory-size iomem 10
ip subnet-zero
!
interface Ethernet0/0
 ip address 192.168.5.1 255.255.255.0
 half-duplex
!
interface Serial0/0
 ip address 17.5.1.18 255.255.255.252
!
interface Serial0/1
 ip address 86.1.1.85 255.255.255.252
 clockrate 64000
!
router eigrp 101
 network 86.1.1.84 0.0.0.3
 network 192.168.5.0
 no auto-summary
!
router igrp 101
 network 17.0.0.0
 network 192.168.5.0
!
ip classless
!
dial-peer cor custom
!
gatekeeper
 shutdown
line con 0
line aux 0
line vty 0 4
!
end

RouterB#
```

RouterA Routing Table'i

```

RouterA#sh ip route
00:38:31: %SYS-5-CONFIG_I: Configured from console by console
Codes: C - connected, S - static, I - IGRP, R - RIP, M - mobile, B - BGP
       D - EIGRP, EX - EIGRP external, O - OSPF, IA - OSPF inter area
       N1 - OSPF NSSA external type 1, N2 - OSPF NSSA external type 2
       E1 - OSPF external type 1, E2 - OSPF external type 2, E - EGP
       i - IS-IS, L1 - IS-IS level-1, L2 - IS-IS level-2, ia - IS-IS inter
       * - candidate default, U - per-user static route, o - ODR
       P - periodic downloaded static route

Gateway of last resort is not set

    17.0.0.0/30 is subnetted, 1 subnets
C       17.5.1.16 is directly connected, Serial0/0
I       86.0.0.0/8 [100/10476] via 17.5.1.18, 00:00:03, Serial0/0
C       192.168.4.0/24 is directly connected, Ethernet0/0
I       192.168.5.0/24 [100/8576] via 17.5.1.18, 00:00:03, Serial0/0
I       192.168.6.0/24 [100/10576] via 17.5.1.18, 00:00:03, Serial0/0
RouterA#_

```

RouterB Routing Table'i

```

RouterB#show ip route
Codes: C - connected, S - static, I - IGRP, R - RIP, M - mobile, B - BGP
       D - EIGRP, EX - EIGRP external, O - OSPF, IA - OSPF inter area
       N1 - OSPF NSSA external type 1, N2 - OSPF NSSA external type 2
       E1 - OSPF external type 1, E2 - OSPF external type 2, E - EGP
       i - IS-IS, su - IS-IS summary, L1 - IS-IS level-1, L2 - IS-IS level-2,
       ia - IS-IS inter area, * - candidate default, U - per-user static route
       o - ODR, P - periodic downloaded static route

Gateway of last resort is not set

    17.0.0.0/30 is subnetted, 1 subnets
C       17.5.1.16 is directly connected, Serial0/0
      86.0.0.0/30 is subnetted, 1 subnets
C       86.1.1.84 is directly connected, Serial0/1
I       192.168.4.0/24 [100/8576] via 17.5.1.17, 00:01:14, Serial0/0
C       192.168.5.0/24 is directly connected, Ethernet0/0
D       192.168.6.0/24 [90/2195456] via 86.1.1.86, 00:03:45, Serial0/1
RouterB#_

```

RouterC Routing Table'i

```

RouterC#sh ip route
Codes: C - connected, S - static, I - IGRP, R - RIP, M - mobile, B - BGP
       D - EIGRP, EX - EIGRP external, O - OSPF, IA - OSPF inter area
       N1 - OSPF NSSA external type 1, N2 - OSPF NSSA external type 2
       E1 - OSPF external type 1, E2 - OSPF external type 2, E - EGP
       i - IS-IS, L1 - IS-IS level-1, L2 - IS-IS level-2, ia - IS-IS inter
       * - candidate default, U - per-user static route, o - ODR
       P - periodic downloaded static route

Gateway of last resort is not set

    17.0.0.0/30 is subnetted, 1 subnets
D EX   17.5.1.16 [170/2681856] via 86.1.1.85, 00:02:43, Serial0/1
      86.0.0.0/30 is subnetted, 1 subnets
C       86.1.1.84 is directly connected, Serial0/1
D EX   192.168.4.0/24 [170/2707456] via 86.1.1.85, 00:01:26, Serial0/1
D       192.168.5.0/24 [90/2195456] via 86.1.1.85, 00:02:43, Serial0/1
C       192.168.6.0/24 is directly connected, Ethernet0/0
RouterC#

```

OSPF (Open Shortest Path First)

OSPF Link State Protocol olup, ulaşılmak istenen networke giden en kısa yolu Dijkstra algoritması kullanarak tespit etmektedir.

"Hello" protokolü ile OSPF çalışan routerlar komşularını keşfederler. Hello paketleri her 10 saniye de bir gönderilir ve bu paketlerden alınan sonuçlara göre OSPF database oluşturulur.

OSPF metrik için Cost adı verilen değeri kullanırlar. Standart bir tanımı yapılamamakla birlikte Cisco Routerlar da ön görülen OSPF metriği bant genişliği ile ters orantılıdır.

(cost= 10.000.000 / bantgenisligi)

Bu protokolde, networkteki yönlendirme bilgilerini kendisinde toplayıp, diğerlerine dağıtacak bir router vardır. Bu routera Designated Router denir ve DR olarak kısaltılır.

DR aktif olmadığı durumlarda Backup Designated Router devreye direr. (BDR)

Hello Paket İçeriği (Type 1)

Router ID: Router da konfigüre edilen en yüksek IP adresidir.

Network Mask: Router ID' yi belirleyen interface'in ağ maskesidir.

Area ID: Hello paketi gönderen routerın interface'inin alan kimliğidir. Hello paketindeki bilgilerin geçerli olabilmesi için bu paketi alan routerın interface'i ile aynı olmalıdır.

Router Priority: Routerın DR veya BDR seçimini belirlemektedir.

Hello Aralığı: Hello paketleri arasındaki süredir ve 10 saniyedir.

Router(config-if)#ip ospf hello-interval *n* komutuyla degistirilebilir. *n* bizim belirleyecegimiz birimim saniye olan bir degerdir. Burada dikkat edilmesi gereken bir konu ise birbirine bagla olan iki interface ` inde hello zaman araliginin esit olmasi gerektigidir. Aksi takdirde komsuluk iliskisi kurulamaz.

Ölüm Aralığı (Dead Interval): Komşu router ile bağlantının koptuğunu belirten süredir. (Hello Aralığının 4 katıdır.)

DR IP adresi: Mevcut DR ip adresidir. Bu adresi öğrenen Routerlar, OSPF mesajlarını bu ip adresine gönderirler.

BDR IP Adresi: Mevcut BDR ip adresidir. DR aktif olmadığı zaman OSPF mesajları bu ip adresine gönderilir.

Komşu Router ID'leri: Komşuluk tablosunda bulunan routerların ip adresleridir. Router kendi ip adresini bu alanda görürse database paylaşımı gerçekleştirilir.

Authentication Information: Kimlik doğrulama tipi ve bilgisini içerir.

Stub Area Flag: Hangi tip LSA (Link State Advertisement) mesajlarının gönderileceği ve alınacağı bilgisini içerir.

Hello paketleri disinda OSPF konusan Routerlarin birbirlerine gonderdikler 4 ayri paket sekli daha vardir. Bunlar;

Type2: DBD yani Database Descriptiin paketleri olarak bilinir ve Routerlarin Link durumlarini hakkında ozet bilgiler icerir.

Type3: LSR yani Link State Request paketleri olarak bilinir. Routerlar DBD paketleri ile öğrendikleri bilgilerin detayı için diğer Routerlara LSR paketleri gönderirler.

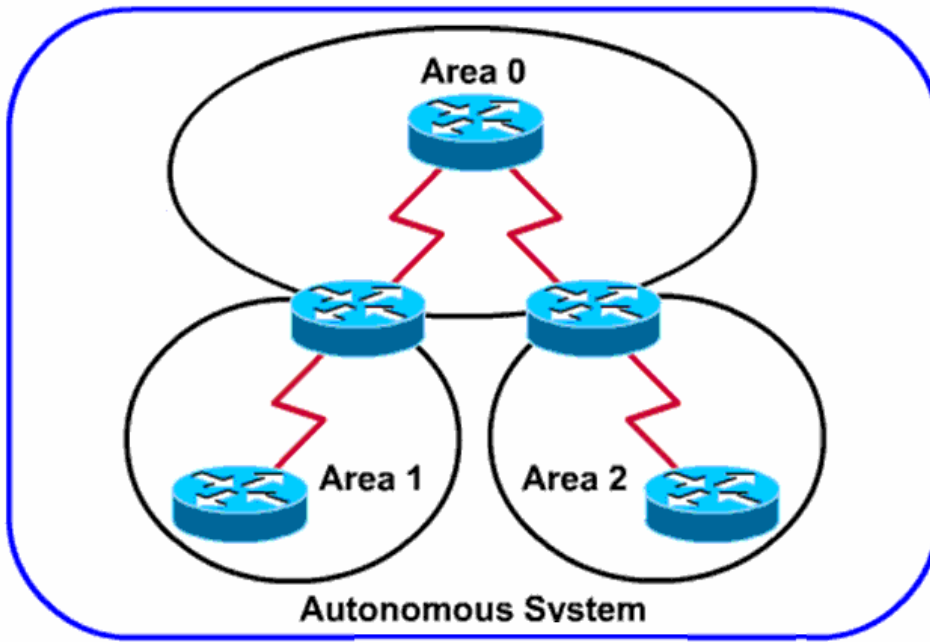
Type4: LSU yani Link State Update paketleri olarak bilinir. LSR ile istenen Link State Advertisements (LSAs) paketlerini tasir.

Type5: LSA yani Link State Acknowledgement paketleridir ve routerlar arasında paketlerin alidigi onay bilgisini tasir.

OSPF Area

Ospf calisma mantigi arealar uzerine kurulmustur ve bu sayede bir dizayn hiyerarsisi saglanabilmektedir. Bu hiyerarsik yapinin convergence; i hizlandirdigi da soylenebilir.

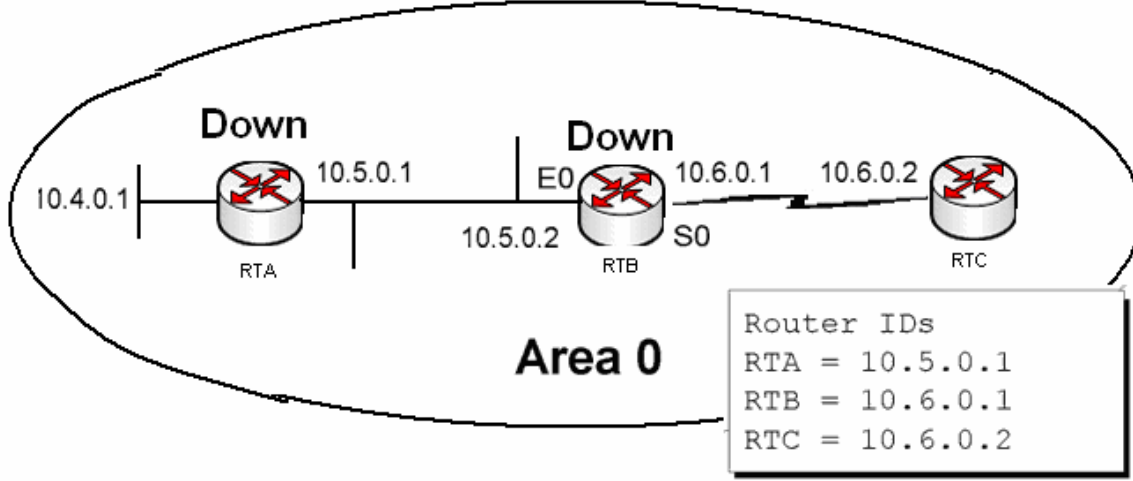
Ospf in merkezi area 0' dir. Area 0 backbone area olarak adlandırilir ve farkli arealar oldugunda o arealar icinde area 0 ile konusan interface' e sahip routerlar olmalıdır.

OSPF Komşuluğu

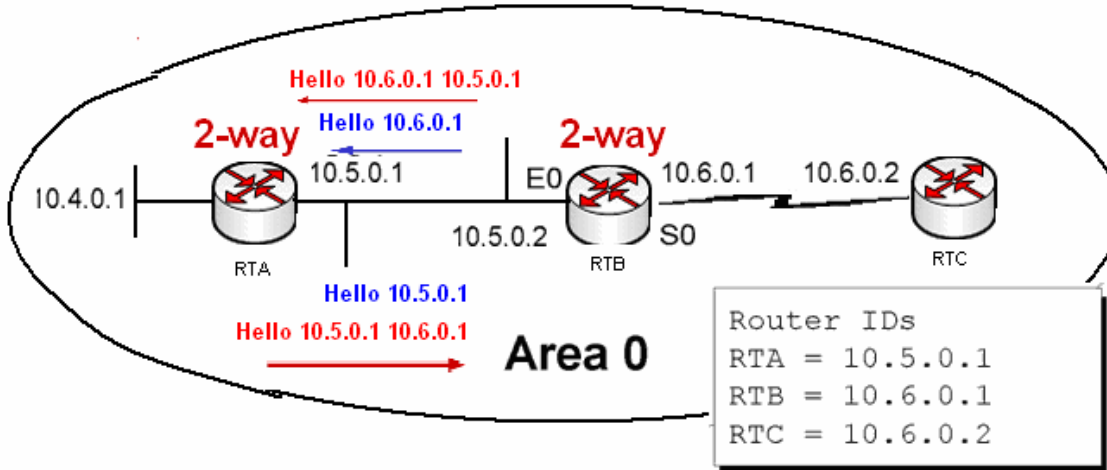
OSPF ile konfigüre edilmiş routerlar 7 adım ile diğer routerlar ile komşuluk kurarlar. Bu adımlar şunlardır;

Down, Hello paketinin alınmadığı durumdur. Yeni bir router networke katıldığında down durumdadır. Routerlar networkteki varlıklarını duyurmak için 224.0.0.5 multicast adresini kullanarak Hello paketleri gönderir.

Init, Diğer routerlardan cevap bekleme adımdır.

Two-Way, Diğer routerların gönderdikleri Hello mesajlarının Komşu Router ID alanında kendi IP adreslerini gördükleri durumdur. Artık iki router komşuluk bağı kurmuştur.

Exstart, Karşılıklı iki router arasında paket alışverişinin yapıldığı andır. Bu adımda iki Router dan biri master diğeri slave rolü üstlenir. Burada seçim sadece iletişimi başlatacak routeri belirlemek için kullanılır, bu seçim herhangi birine bir üstünlük sağlamaz.

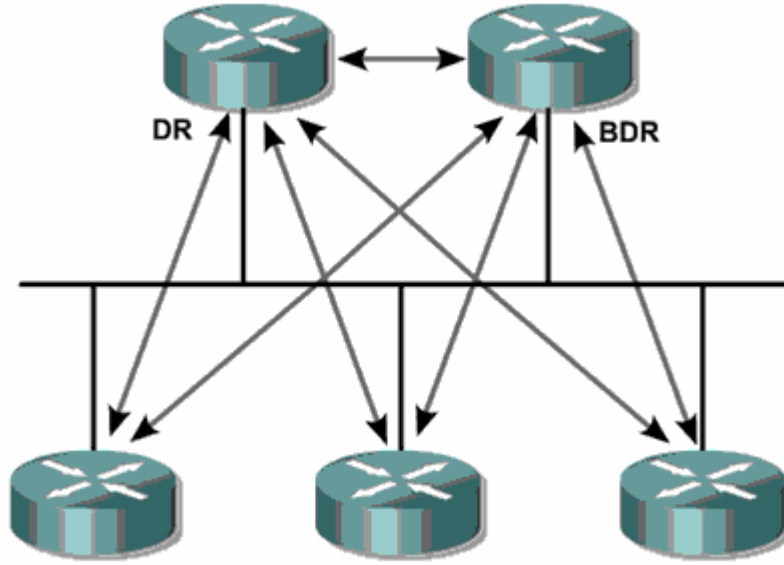
Exchange, Routerların bilgi alışverişi yaptıkları adımdır.

Loading, Exchange adımı ile elde edilen yeni yollar / networkler hakkındaki bilgileri ilgili routerlardan alma adımdır.

Full, Yönlendirme bilgilerinin senkron hale getirilmesi durumudur.

DR ve BDR Secimi

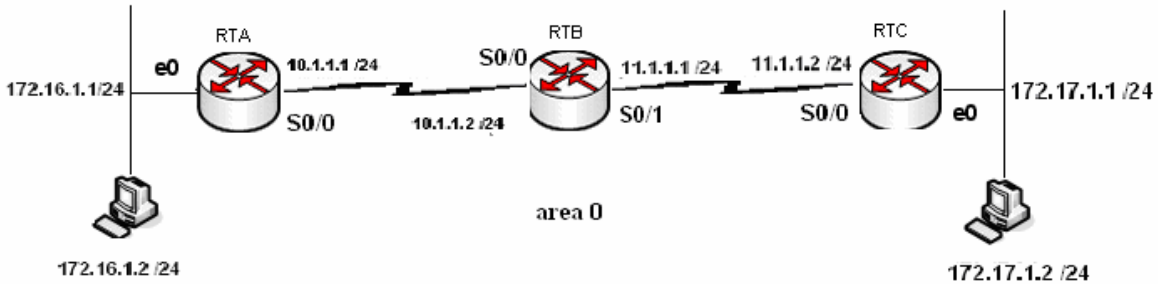
Multi-access networklerde isler biraz daha farklı yürür. Bu networklerde Two Way halindeyken ortamda bütün trafiği yönetecek bir router seçilir ki buna Designated Router (DR) denir. Ve yine Backup Designated Router (BDR) denen ve DR' in yedeği olan bir router daha seçilir.

DR ve BDR seçimleri Router ID' ler ile yapılır. En yüksek Router ID' ye sahip router DR ve ikinci en yüksek ID, ye sahip router BDR seçilir.

Router ID bir routerin aktif olan interfacelerindeki en yüksek ip adresidir. Burada loopback adreslerin bir ayrıcalığı vardır. Eğer bir Routerda loopback adresi tanımlanmışsa o routerin ID' si loopback ip'sidir. Ip adresinin küçük veya büyük olması durumu değiştirmez.

Single Area OSPF Konfigürasyonu

Router A Konfigürasyonu;

```
A(config)#router ospf 1
A(config-router)#network 172.16.1.0 0.0.0.255 area 0
A(config-router)#network 10.1.1.0 0.0.0.255 area 0
A(config-router)#exit
A(config)#
```

Router B Konfigürasyonu;

```
B(config)#router ospf 1
B(config-router)#network 10.1.1.2 0.0.0.255 area 0
B(config-router)#network 11.1.1.2 0.0.0.255 area 0
B(config-router)#exit
B(config)#_
```

Router C Konfigürasyonu;

```
C(config)#router ospf 1
C(config-router)#network 11.1.1.0 0.0.0.255 area 0
C(config-router)#network 172.17.1.0 0.0.0.255 area 0
C(config-router)#exit
C(config)#
```

(A Router' inin Routing Table' ı)

```
A#show ip route
Codes: C - connected, S - static, I - IGRP, R - RIP, M - mobile, B - BGP
       D - EIGRP, EX - EIGRP external, O - OSPF, IA - OSPF inter area
       N1 - OSPF NSSA external type 1, N2 - OSPF NSSA external type 2
       E1 - OSPF external type 1, E2 - OSPF external type 2, E - EGP
       i - IS-IS, su - IS-IS summary, L1 - IS-IS level-1, L2 - IS-IS level-2
       ia - IS-IS inter area, * - candidate default, U - per-user static route
       o - ODR, P - periodic downloaded static route

Gateway of last resort is not set

    172.17.0.0/24 is subnetted, 1 subnets
O       172.17.1.0 [110/943] via 10.1.1.2, 00:45:03, Serial0/0
    172.16.0.0/24 is subnetted, 1 subnets
C       172.16.1.0 is directly connected, Ethernet0/0
    10.0.0.0/24 is subnetted, 1 subnets
C       10.1.1.0 is directly connected, Serial0/0
    11.0.0.0/24 is subnetted, 1 subnets
O       11.1.1.0 [110/933] via 10.1.1.2, 00:45:03, Serial0/0
A#_
```

(B Router' inin Routing Table' ı)

```
B#show ip route
Codes: C - connected, S - static, I - IGRP, R - RIP, M - mobile, B - BGP
       D - EIGRP, EX - EIGRP external, O - OSPF, IA - OSPF inter area
       N1 - OSPF NSSA external type 1, N2 - OSPF NSSA external type 2
       E1 - OSPF external type 1, E2 - OSPF external type 2, E - EGP
       i - IS-IS, L1 - IS-IS level-1, L2 - IS-IS level-2, * - candidate default
       U - per-user static route, o - ODR

Gateway of last resort is not set

    172.17.0.0/24 is subnetted, 1 subnets
O       172.17.1.0 [110/879] via 11.1.1.2, 00:43:08, Serial3
    172.16.0.0/24 is subnetted, 1 subnets
O       172.16.1.0 [110/74] via 10.1.1.1, 00:43:08, Serial1
    10.0.0.0/24 is subnetted, 1 subnets
C       10.1.1.0 is directly connected, Serial1
    11.0.0.0/24 is subnetted, 1 subnets
C       11.1.1.0 is directly connected, Serial3
B#
```

(C Router' ının Routing Table' ı)

```

C#show ip route
Codes: C - connected, S - static, I - IGRP, R - RIP, M - mobile, B - BGP
       D - EIGRP, EX - EIGRP external, O - OSPF, IA - OSPF inter area
       N1 - OSPF NSSA external type 1, N2 - OSPF NSSA external type 2
       E1 - OSPF external type 1, E2 - OSPF external type 2, E - EGP
       i - IS-IS, L1 - IS-IS level-1, L2 - IS-IS level-2, ia - IS-IS inter area
       * - candidate default, U - per-user static route, o - ODR
       P - periodic downloaded static route

Gateway of last resort is not set

  172.17.0.0/24 is subnetted, 1 subnets
C       172.17.1.0 is directly connected, Ethernet0/0
  172.16.0.0/24 is subnetted, 1 subnets
O       172.16.1.0 [110/138] via 11.1.1.1, 00:43:54, Serial0/0
  10.0.0.0/24 is subnetted, 1 subnets
O       10.1.1.0 [110/128] via 11.1.1.1, 00:43:54, Serial0/0
  11.0.0.0/24 is subnetted, 1 subnets
C       11.1.1.0 is directly connected, Serial0/0
C#_

```

0:55:06 başlandı | OtoAlarla | 9600 8-N-1 | Kaydır | büyh | SAYI | Yakala | Yazdırma yankısı

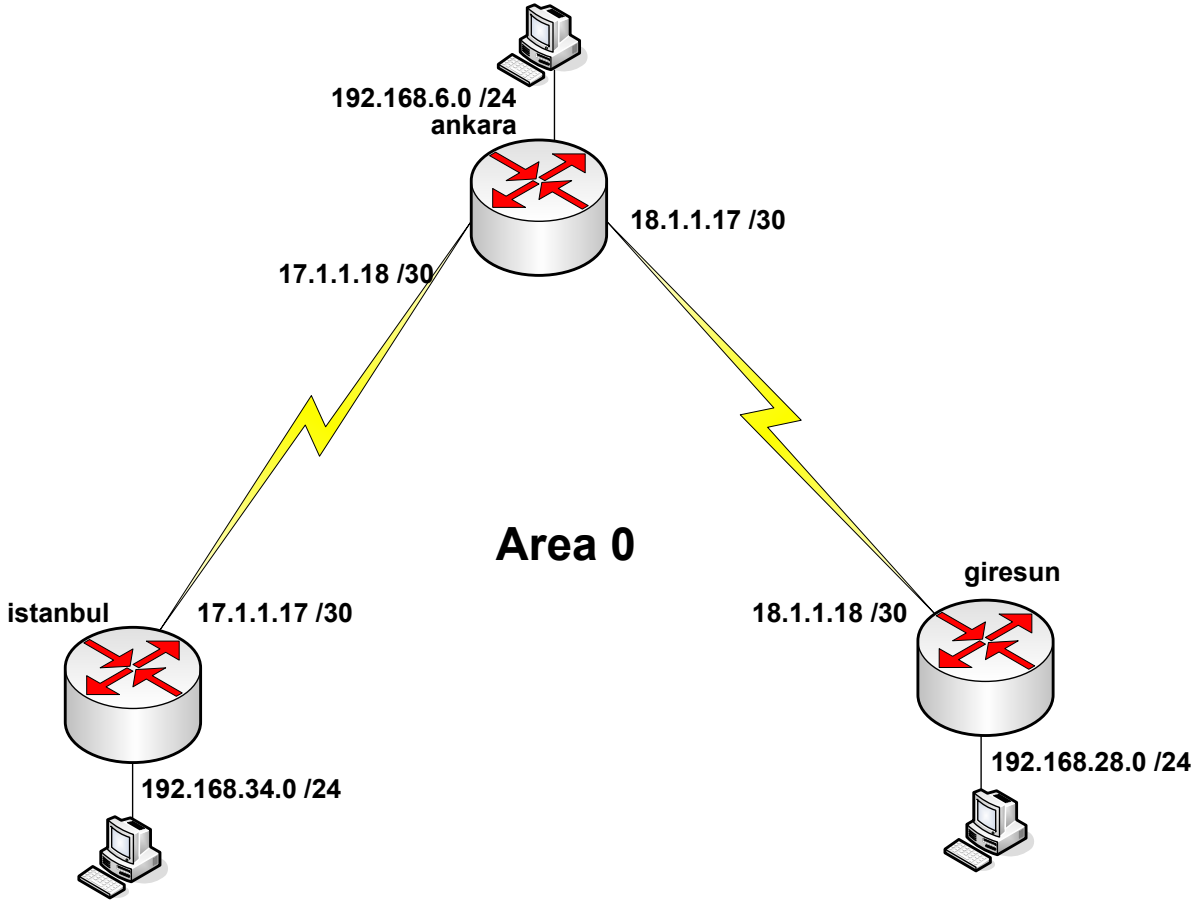
(Hello Paketleri)

```

C#debug ip ospf events
OSPF events debugging is on
C#
01:15:44: OSPF: Rcv pkt from 172.16.1.1, Ethernet0/0, area 0.0.0.0 : src not on
the same network
01:15:48: OSPF: Rcv hello from 11.1.1.1 area 0 from Serial0/0 11.1.1.1
01:15:48: OSPF: End of hello processing
01:15:54: OSPF: Rcv pkt from 172.16.1.1, Ethernet0/0, area 0.0.0.0 : src not on
the same network
01:15:58: OSPF: Rcv hello from 11.1.1.1 area 0 from Serial0/0 11.1.1.1
01:15:58: OSPF: End of hello processing
01:16:04: OSPF: Rcv pkt from 172.16.1.1, Ethernet0/0, area 0.0.0.0 : src not on
the same network
01:16:08: OSPF: Rcv hello from 11.1.1.1 area 0 from Serial0/0 11.1.1.1
01:16:08: OSPF: End of hello processing
01:16:14: OSPF: Rcv pkt from 172.16.1.1, Ethernet0/0, area 0.0.0.0 : src not on
the same network
01:16:18: OSPF: Rcv hello from 11.1.1.1 area 0 from Serial0/0 11.1.1.1
01:16:18: OSPF: End of hello processing
01:16:24: OSPF: Rcv pkt from 172.16.1.1, Ethernet0/0, area 0.0.0.0 : src not on
the same network

```

OSPF Laboratuvar Calismalari


```

!
router ospf 101
network 17.1.1.16 0.0.0.3 area 0
network 192.168.34.0 0.0.0.255 area 0
!
ip classless
no ip http server
!
!
!
line con 0
  transport input none
line aux 0
line vty 0 4
!
no scheduler allocate
end

istanbul# sh ip route
Codes: C - connected, S - static, I - IGRP, R - RIP, M - mobile, B - BGP
       D - EIGRP, EX - EIGRP external, O - OSPF, IA - OSPF inter area
       E1 - OSPF external type 1, E2 - OSPF external type 2, E - EGP
       i - IS-IS, L1 - IS-IS level-1, L2 - IS-IS level-2, * - candidate default
       U - per-user static route

Gateway of last resort is not set

C    192.168.34.0 is directly connected, Ethernet0
     17.0.0.0/30 is subnetted, 1 subnets
C      17.1.1.16 is directly connected, Serial1
O    192.168.6.0 [110/64] via 17.1.1.18, 00:03:10, Serial1
     18.0.0.0/30 is subnetted, 1 subnets
O      18.1.1.16 [110/64] via 18.1.1.17, 00:03:00, Serial1
O    192.168.28.0 [110/192] via 17.1.1.18, 00:03:31, Serial1

istanbul#

```

```

!
router ospf 101
network 192.168.6.0 0.0.0.255 area 0
network 17.1.1.16 0.0.0.3 area 0
network 18.1.1.16 0.0.0.3 area 0
!
ip classless
no ip http server
!
!
!
line con 0
  transport input none
line aux 0
line vty 0 4
!
no scheduler allocate
end

ankara# sh ip route
Codes: C - connected, S - static, I - IGRP, R - RIP, M - mobile, B - BGP
       D - EIGRP, EX - EIGRP external, O - OSPF, IA - OSPF inter area
       E1 - OSPF external type 1, E2 - OSPF external type 2, E - EGP
       i - IS-IS, L1 - IS-IS level-1, L2 - IS-IS level-2, * - candidate default
       U - per-user static route

Gateway of last resort is not set

    17.0.0.0/30 is subnetted, 1 subnets
C       17.1.1.16 is directly connected, Serial1
C       192.168.6.0 is directly connected, Ethernet0
    18.0.0.0/30 is subnetted, 1 subnets
C       18.1.1.16 is directly connected, Serial0
O       192.168.34.0 [110/64] via 17.1.1.17, 00:06:50, Serial1
O       192.168.28.0 [110/64] via 18.1.1.18, 00:05:11, Serial0

ankara#

```

```

!
router ospf 101
network 192.168.28.0 0.0.0.255 area 0
network 18.1.1.16 0.0.0.3 area 0

ip classless
no ip http server
!
!
!
line con 0
  transport input none
line aux 0
line vty 0 4
!
no scheduler allocate
end

giresun# sh ip route
Codes: C - connected, S - static, I - IGRP, R - RIP, M - mobile, B - BGP
       D - EIGRP, EX - EIGRP external, O - OSPF, IA - OSPF inter area
       E1 - OSPF external type 1, E2 - OSPF external type 2, E - EGP
       i - IS-IS, L1 - IS-IS level-1, L2 - IS-IS level-2, * - candidate default
       U - per-user static route

Gateway of last resort is not set

18.0.0.0/30 is subnetted, 1 subnets
C      18.1.1.16 is directly connected, Serial1
C      192.168.28.0 is directly connected, Ethernet0
       17.0.0.0/30 is subnetted, 1 subnets
O      17.1.1.16 [110/128] via 18.1.1.17, 00:06:00, Serial1
O      192.168.6.0 [110/64] via 18.1.1.17, 00:06:00, Serial1
O      192.168.34.0 [110/192] via 18.1.1.17, 00:04:00, Serial1

giresun#

istanbul#ping 192.168.6.1

Type escape sequence to abort.
Sending 5, 100-byte ICMP Echos to 192.168.6.1, timeout is 2 seconds:
!!!!
Success rate is 100 percent (5/5), round-trip min/avg/max = 1/2/4 ms
istanbul#ping 192.168.28.1

Type escape sequence to abort.
Sending 5, 100-byte ICMP Echos to 192.168.28.1, timeout is 2 seconds:
!!!!
Success rate is 100 percent (5/5), round-trip min/avg/max = 1/2/4 ms
istanbul#

```

```
istanbul#sh ip ospf neighbor
Neighbor ID      Pri   State           Dead Time   Address      Interface
192.168.6.1      1     FULL/           00:16:30    17.1.1.18    Serial1
```

```
istanbul#
```

```
ankara#sh ip ospf neighbor
Neighbor ID      Pri   State           Dead Time   Address      Interface
192.168.34.1     1     FULL/           00:16:03    17.1.1.17    Serial1
192.168.28.1     1     FULL/           00:16:03    18.1.1.18    Serial0
```

```
ankara#
```

```
giresun#
giresun#sh ip ospf neighbor
Neighbor ID      Pri   State           Dead Time   Address      Interface
192.168.6.1      1     FULL/           00:17:01    18.1.1.17    Serial1
```

```
giresun#
```

```
giresun#show ip ospf interface
Serial1 is up, line protocol is up
  Internet Address 18.1.1.18/30 , Area 0
  Process ID 101, Router ID 192.168.28.1, Network Type , Cost: 64
  Transmit Delay is 1 sec, State , Priority 1
  Timer intervals configured, Hello 10, Dead 40, Wait 40, Retransmit 5
  Hello due in 00:00:02
  Neighbor Count is 1, Adjacent neighbor count is 1
  Adjacent with neighbor 18.1.1.17
  Suppress hello for 0 neighbor(s)
Ethernet0 is up, line protocol is up
  Internet Address 192.168.28.1/24 , Area 0
  Process ID 101, Router ID 192.168.28.1, Network Type , Cost: 10
  Transmit Delay is 1 sec, State , Priority 1
  Timer intervals configured, Hello 10, Dead 40, Wait 40, Retransmit 5
  Hello due in 00:00:02
  Neighbor Count is 0, Adjacent neighbor count is 0
  Suppress hello for 0 neighbor(s)
```

```
giresun#
```

OSPF Özet

- Link State bir protokodur.

- Hızlı yayılma özelliğine sahiptir.
- VLSM (Variable Length Subnet Mask) ve CIDR (Classless Inter Domain Routing) desteği vardır.
- Metric hesabı tamamen bant genişliği üzerine kuruludur.
- Distance Vector protokollerin aksine periyodik updateler yapmaz, gerektiğinde yani networkte değişiklik olduğu zaman update yapar.
- Area 0 Backbone area olarak adlandırılır ve diğer bütün arealar ancak area 0 üzerinde birbirleriyle konuşabilirler.
- Komşu Routerlarına 10 saniye aralıklarla gönderdiği Hello paketleri ile komşuluk ilişkilerini sürdürür. Non-Broadcast Multi Access (NBMA) networklerde 30 saniyedir.
- Dead Interval Hello Interval, in 4 katıdır. Routerların komşuluk ilişkisi kurabilmeleri için Hello ve Dead Intervallarının aynı olması gerekir. Hello ve Dead Interval aralıkları değiştirilebilir.

```
Rtr(config-if) # ip ospf hello-interval seconds
```

```
Rtr(config-if) # ip ospf dead-interval seconds
```

- Broadcast Multi Access ve Non-Broadcast Multi Access networklerde bütün trafiği DR den router yönetir, BDR ile yedeklenmiştir. Bu networklerde Routerlar sadece birbirlerine Hello paketleri gönderirken diğer bütün paketler DR üzerinden gerçekleşir.
- Konfigurasyonu oldukça basittir.

```
Rtr(config) # router ospf process-id
```

```
Rtr(config-router) #network address wildcard-mask area area-id
```

- Aşağıdaki show komutları ile olaylar görüntülenebilir.

```
Router# show ip route
Router# show ip ospf
Router# show ip ospf interface
Router# show ip ospf neighbor
Router# show ip ospf database
Router# debug ip ospf adj
Router# debug ip ospf events
```

```
Router# debug ip ospf adj
```

```
04:19:46: OSPF: Rcv hello from 201.0.0.1 area 0 from FastEthernet0 192.168.20.1
04:19:46: OSPF: 2 Way Communication to 201.0.0.1 on FastEthernet0, state 2WAY
04:19:46: OSPF: End of hello processing
```

```
04:20:22: OSPF: end of Wait on interface FastEthernet0
04:20:22: OSPF: DR/BDR election on FastEthernet0
04:20:22: OSPF: Elect BDR 200.0.0.1
04:20:22: OSPF: Elect DR 200.0.0.1
04:20:22: OSPF: Elect BDR 201.0.0.1
04:20:22: OSPF: Elect DR 200.0.0.1
04:20:22: DR: 201.0.0.1 (Id) BDR: 200.0.0.1 (Id)
04:20:23: OSPF: Rcv DBD from 201.0.0.1 on FastEthernet0 seq 0x2657 opt 0x2 flag
0x7 len 32 mtu 1500 state EXSTART
04:20:23: OSPF: NBR Negotiation Done. We are the SLAVE
04:20:23: OSPF: Send DBD to 201.0.0.1 on FastEthernet0 seq 0x2657 opt 0x2 flag 0 x2 len 92
04:20:23: OSPF: Rcv DBD from 201.0.0.1 on FastEthernet0 seq 0x2658 opt 0x2 flag
0x3 len 72 mtu 1500 state EXCHANGE
<text omitted>
04:20:23: OSPF: Synchronized with 201.0.0.1 on FastEthernet0, state FULL
```

Extralar

Authentication Konfigurasyonu yapılabilir.

(Basit)


```

RouterA
interface Serial1
 ip address 192.16.64.1 255.255.255.0
 ip ospf authentication-key secret
!
router ospf 10
 network 192.16.64.0 0.0.0.255 area 0
 network 70.0.0.0 0.255.255.255 area 0
 area 0 authentication

```

```

RouterB
interface Serial2
 ip address 192.16.64.2 255.255.255.0
 ip ospf authentication-key secret
!
router ospf 10
 network 172.16.0.0 0.0.255.255 area 0
 network 192.16.64.0 0.0.0.255 area 0
 area 0 authentication

```

(MD5)


```

RouterA
interface Serial1
 ip address 192.16.64.1 255.255.255.0
 ip ospf message-digest-key 1 md5 secret
!
router ospf 10
 network 192.16.64.0 0.0.0.255 area 0
 network 70.0.0.0 0.255.255.255 area 0
 area 0 authentication message-digest

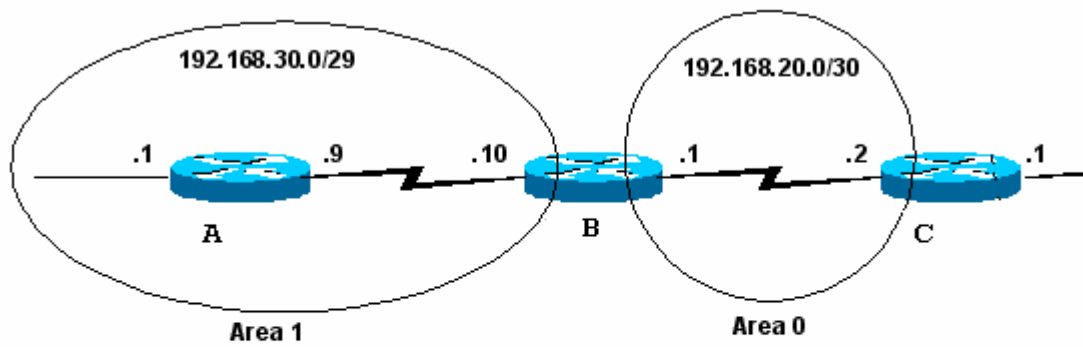
```

```

RouterB
interface Serial2
 ip address 192.16.64.2 255.255.255.0
 ip ospf message-digest-key 1 md5 secret
!
router ospf 10
 network 172.16.0.0 0.0.255.255 area 0
 network 192.16.64.0 0.0.0.255 area 0
 area 0 authentication message-digest

```

İki farklı Area Area Borde Router (ABR) denen Routerlar ile haberleşebilirler.

B

```

router ospf 20
  network 192.168.30.0 0.0.0.255 area 1
  network 192.168.20.0 0.0.0.255 area 0

```

Burada B Routeri Area Border Router dir ve interfacelerinden biri area 0' da bir digeri area 1' dedir.

Default Route yapılabilir.

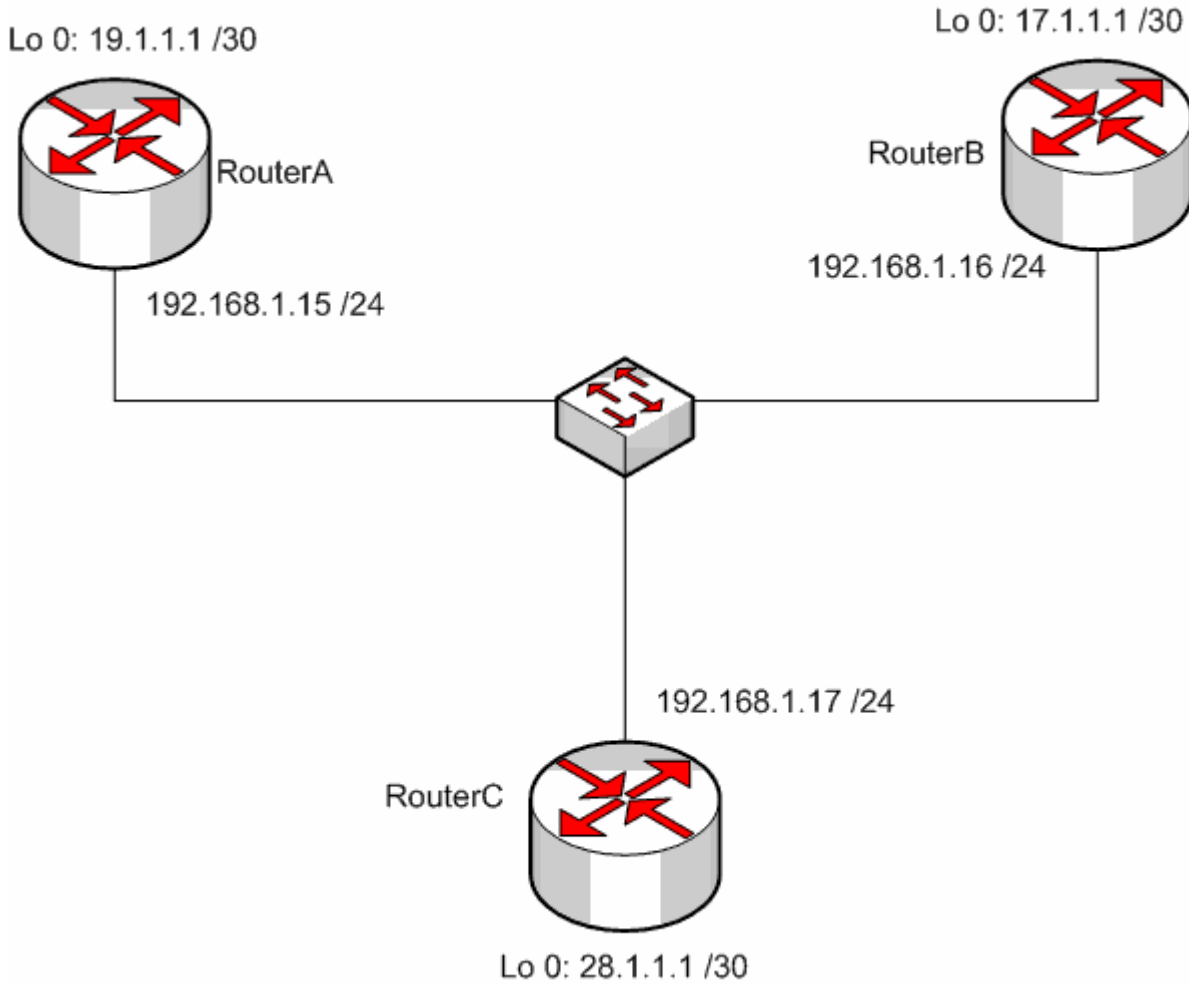
Bunun için static default route OSPF konfigürasyonu içine gômlmelidir.

```
Router(config)# ip route 0.0.0.0 0.0.0.0 serial0
```

```
Router(config)# router ospf 1
```

```
Router(config-router)# default-information originate
```

OSPF DR-BDR Secimi Lab. Calismasi

Bu çalışma içerisinde DR ve BDR seçimlerinin anlaşılması amaçlanmıştır. Laboratuvar imkanlarının elverdiği ölçüde tasarlanan senaryo daher router aynı ethernet networküne bağlanmış ve her Router üzerinde Loopback adresleri tanımlanmıştır.

Routerlarda OSPF konfigürasyonu yapılırken Loopback networklerde tanıtılmıştır.

Konfigürasyon ve convergence tamamlandıktan sonra Routing Table' lar aşağıdaki gibi oluşmuştur.

```
RouterA#sh ip route
Codes: C - connected, S - static, R - RIP, M - mobile, B - BGP
       D - EIGRP, EX - EIGRP external, O - OSPF, IA - OSPF inter area
       N1 - OSPF NSSA external type 1, N2 - OSPF NSSA external type 2
       E1 - OSPF external type 1, E2 - OSPF external type 2
       i - IS-IS, su - IS-IS summary, L1 - IS-IS level-1, L2 - IS-IS level-2
       ia - IS-IS inter area, * - candidate default, U - per-user static route
       o - ODR, P - periodic downloaded static route

Gateway of last resort is not set

 17.0.0.0/32 is subnetted, 1 subnets
O    17.1.1.1 [110/111] via 192.168.1.16, 00:00:11, Ethernet0/0
 19.0.0.0/30 is subnetted, 1 subnets
C    19.1.1.0 is directly connected, Loopback0
C    192.168.1.0/24 is directly connected, Ethernet0/0
 28.0.0.0/32 is subnetted, 1 subnets
O    28.1.1.1 [110/111] via 192.168.1.17, 00:00:11, Ethernet0/0
RouterA#
```

10:29:40 başlandı | Oluşturucu | 9600 8-M-1 | Kaydır | İkiyönlü | İS&VT | Yakala | Yazdırma vanküsü

```

RouterB#sh ip route
Codes: C - connected, S - static, R - RIP, M - mobile, B - BGP
       D - EIGRP, EX - EIGRP external, O - OSPF, IA - OSPF inter area
       N1 - OSPF NSSA external type 1, N2 - OSPF NSSA external type 2
       E1 - OSPF external type 1, E2 - OSPF external type 2
       i - IS-IS, su - IS-IS summary, L1 - IS-IS level-1, L2 - IS-IS level-2
       ia - IS-IS inter area, * - candidate default, U - per-user static route
       o - ODR, P - periodic downloaded static route

Gateway of last resort is not set

 17.0.0.0/30 is subnetted, 1 subnets
C    17.1.1.0 is directly connected, Loopback0
 19.0.0.0/32 is subnetted, 1 subnets
O    19.1.1.1 [110/111] via 192.168.1.15, 00:02:05, Ethernet0/0
C    192.168.1.0/24 is directly connected, Ethernet0/0
 28.0.0.0/32 is subnetted, 1 subnets
O    28.1.1.1 [110/111] via 192.168.1.17, 00:02:05, Ethernet0/0
RouterB#

```

00:30:34 başlandı | OtoAlçıla | 9600 8-N-1 | Kaydır | büyh | SAYI | Yakala | Yazdırma yankısı

```

RouterC#sh ip route
Codes: C - connected, S - static, I - IGRP, R - RIP, M - mobile, B - BGP
       D - EIGRP, EX - EIGRP external, O - OSPF, IA - OSPF inter area
       N1 - OSPF NSSA external type 1, N2 - OSPF NSSA external type 2
       E1 - OSPF external type 1, E2 - OSPF external type 2, E - EGP
       i - IS-IS, L1 - IS-IS level-1, L2 - IS-IS level-2, ia - IS-IS inter area
       * - candidate default, U - per-user static route, o - ODR
       P - periodic downloaded static route

Gateway of last resort is not set

 17.0.0.0/32 is subnetted, 1 subnets
O    17.1.1.1 [110/111] via 192.168.1.16, 00:03:01, Ethernet0/0
 19.0.0.0/32 is subnetted, 1 subnets
O    19.1.1.1 [110/111] via 192.168.1.15, 00:03:01, Ethernet0/0
C    192.168.1.0/24 is directly connected, Ethernet0/0
 28.0.0.0/30 is subnetted, 1 subnets
C    28.1.1.0 is directly connected, Loopback0
RouterC#_

```

00:31:27 başlandı | OtoAlçıla | 9600 8-N-1 | Kaydır | büyh | SAYI | Yakala | Yazdırma yankısı

Routing Table' larin ardından OSPF database'i ve Ospf komsulari incelenmistir. Bu incelemede DR ve BDR' lar detayli gorulebilmektedir.

```

RouterA#sh ip ospf database

      OSPF Router with ID (19.1.1.1) (Process ID 123)

      Router Link States (Area 0)

Link ID        ADV Router    Age           Seq#           Checksum Link count
17.1.1.1      17.1.1.1     321          0x80000002   0x0043A2 2
19.1.1.1      19.1.1.1     255          0x80000004   0x0007D7 2
28.1.1.1      28.1.1.1     321          0x80000003   0x00B50D 2

      Net Link States (Area 0)

Link ID        ADV Router    Age           Seq#           Checksum
192.168.1.17  28.1.1.1     257          0x80000002   0x003819
RouterA#show ip ospf neighbor

Neighbor ID    Pri   State           Dead Time   Address        Interface
17.1.1.1      1     FULL/BDR        00:00:34   192.168.1.16  Ethernet0/0
28.1.1.1      1     FULL/DR         00:00:33   192.168.1.17  Ethernet0/0
RouterA#

```

RouterA' dan alınan bu görüntüde komşu routerlar ve bu routerlar ile olan ilişki tespit edilebilmektedir. Örneğin 28.1.1.1 ID' sine sahip Router ile Full komşuluk ilişkisi kurulmuş ve DR olarak kabul edilmiştir. (Bunun böyle olacağını zaten biliyorduk zira 28.1.1.1 ortamdaki en yüksek ID)

```

RouterB#show ip ospf database

      OSPF Router with ID (17.1.1.1) (Process ID 123)

      Router Link States (Area 0)

Link ID        ADV Router    Age           Seq#           Checksum Link count
17.1.1.1      17.1.1.1     383          0x80000002   0x0043A2 2
19.1.1.1      19.1.1.1     318          0x80000004   0x0007D7 2
28.1.1.1      28.1.1.1     383          0x80000003   0x00B50D 2

      Net Link States (Area 0)

Link ID        ADV Router    Age           Seq#           Checksum
192.168.1.17  28.1.1.1     319          0x80000002   0x003819
RouterB#show ip ospf neighbor

Neighbor ID    Pri   State           Dead Time   Address        Interface
19.1.1.1      1     FULL/DROTHER    00:00:36   192.168.1.15  Ethernet0/0
28.1.1.1      1     FULL/DR         00:00:37   192.168.1.17  Ethernet0/0
RouterB#_

```

00:33:38 bağlandı | OtoAlara | 9600 8-N-1 | Kaydır | büyh | SAYI | Yakala | Yazdırma yansı

```
RouterC#show ip ospf database
```

```
OSPF Router with ID (28.1.1.1) (Process ID 123)
```

```
Router Link States (Area 0)
```

Link ID	ADV Router	Age	Seq#	Checksum	Link count
17.1.1.1	17.1.1.1	435	0x80000002	0x43A2	2
19.1.1.1	19.1.1.1	370	0x80000004	0x7D7	2
28.1.1.1	28.1.1.1	435	0x80000003	0xB50D	2

```
Net Link States (Area 0)
```

Link ID	ADV Router	Age	Seq#	Checksum
192.168.1.17	28.1.1.1	370	0x80000002	0x3819

```
RouterC#show ip ospf neighbor
```

Neighbor ID	Pri	State	Dead Time	Address	Interface
19.1.1.1	1	FULL/DROTHER	00:00:31	192.168.1.15	Ethernet0/0
17.1.1.1	1	FULL/BDR	00:00:32	192.168.1.16	Ethernet0/0

```
RouterC#
```

00:34:34 bağlandı OtoAlgıla 9600 8-N-1 Kaydır büyü SAYI Yakala Yazdırma yankısı

```
RouterA#sh ip ospf interface
```

```
Loopback0 is up, line protocol is up
```

```
Internet Address 19.1.1.1/30, Area 0
```

```
Process ID 123, Router ID 19.1.1.1, Network Type LOOPBACK, Cost: 1
```

```
Loopback interface is treated as a stub Host
```

```
Ethernet0/0 is up, line protocol is up
```

```
Internet Address 192.168.1.15/24, Area 0
```

```
Process ID 123, Router ID 19.1.1.1, Network Type BROADCAST, Cost: 10
```

```
Transmit Delay is 1 sec, State DROTHER, Priority 1
```

```
Designated Router (ID) 28.1.1.1, Interface address 192.168.1.17
```

```
Backup Designated router (ID) 17.1.1.1, Interface address 192.168.1.16
```

```
Timer intervals configured, Hello 10, Dead 40, Wait 40, Retransmit 5
```

```
oob-resync timeout 40
```

```
Hello due in 00:00:05
```

```
Index 1/1, flood queue length 0
```

```
Next 0x0(0)/0x0(0)
```

```
Last flood scan length is 0, maximum is 1
```

```
Last flood scan time is 4 msec, maximum is 4 msec
```

```
Neighbor Count is 2, Adjacent neighbor count is 2
```

```
Adjacent with neighbor 17.1.1.1 (Backup Designated Router)
```

```
Adjacent with neighbor 28.1.1.1 (Designated Router)
```

```
Suppress hello for 0 neighbor(s)
```

```
RouterA#
```

00:35:53 bağlandı OtoAlgıla 9600 8-N-1 Kaydır büyü SAYI Yakala Yazdırma yankısı

```

RouterB#sh ip ospf interface
Loopback0 is up, line protocol is up
  Internet Address 17.1.1.1/30, Area 0
  Process ID 123, Router ID 17.1.1.1, Network Type LOOPBACK, Cost: 1
  Loopback interface is treated as a stub Host
Ethernet0/0 is up, line protocol is up
  Internet Address 192.168.1.16/24, Area 0
  Process ID 123, Router ID 17.1.1.1, Network Type BROADCAST, Cost: 10
  Transmit Delay is 1 sec, State BDR, Priority 1
  Designated Router (ID) 28.1.1.1, Interface address 192.168.1.17
  Backup Designated router (ID) 17.1.1.1, Interface address 192.168.1.16
  Timer intervals configured, Hello 10, Dead 40, Wait 40, Retransmit 5
  oob-resync timeout 40
  Hello due in 00:00:07
  Index 1/1, flood queue length 0
  Next 0x0(0)/0x0(0)
  Last flood scan length is 0, maximum is 1
  Last flood scan time is 0 msec, maximum is 0 msec
  Neighbor Count is 2, Adjacent neighbor count is 2
    Adjacent with neighbor 19.1.1.1
    Adjacent with neighbor 28.1.1.1 (Designated Router)
  Suppress hello for 0 neighbor(s)
RouterB#_

```

10:36:30 başlandı | OtoAlqıla | 9600 8-N-1 | Kaydır | büyh | SAYI | Yakala | Yazdırma yanısı

```

RouterC#show ip ospf interface
Ethernet0/0 is up, line protocol is up
  Internet Address 192.168.1.17/24, Area 0
  Process ID 123, Router ID 28.1.1.1, Network Type BROADCAST, Cost: 10
  Transmit Delay is 1 sec, State DR, Priority 1
  Designated Router (ID) 28.1.1.1, Interface address 192.168.1.17
  Backup Designated router (ID) 17.1.1.1, Interface address 192.168.1.16
  Timer intervals configured, Hello 10, Dead 40, Wait 40, Retransmit 5
  Hello due in 00:00:05
  Index 1/1, flood queue length 0
  Next 0x0(0)/0x0(0)
  Last flood scan length is 1, maximum is 2
  Last flood scan time is 0 msec, maximum is 0 msec
  Neighbor Count is 2, Adjacent neighbor count is 2
    Adjacent with neighbor 19.1.1.1
    Adjacent with neighbor 17.1.1.1 (Backup Designated Router)
  Suppress hello for 0 neighbor(s)
Loopback0 is up, line protocol is up
  Internet Address 28.1.1.1/30, Area 0
  Process ID 123, Router ID 28.1.1.1, Network Type LOOPBACK, Cost: 1
  Loopback interface is treated as a stub Host
RouterC#

```

10:37:45 başlandı | OtoAlqıla | 9600 8-N-1 | Kaydır | büyh | SAYI | Yakala | Yazdırma yanısı

Show ip ospf interface komutu ile aldığımız görüntülere baktığımız da 17.1.1.1 ID' li routerin BDR secildigini oysa daha yuksek ID' ye sahip 19.1.1.1 ID' li routerin DROther olarak kaldigini goruyoruz ki bu karmasik bir durum.

OSPF konusan routerlar ortama daha yuksek ID' ye sahip bir Router katildiginda onu Drother olarak alirlar, yeniden bir DR – BDR secimine gitmezler. Bu Cisco' nun bir bug' idir. Anlasilan o ki ornegimiz de 17.1.1.1 ID'li router ortama daha once katilmis ve 19.1.1.1 ID' li router up olmadan BDR secmimi tamamlanmis.

Cisco' nun bu bug' ini asmak icin interfacelerden en azindan birini down – up yapmamiz gerekecek.

```
Router#debug ip ospf adj
```

```
00:50:38: OSPF: DR/BDR election on Ethernet0/0
00:50:38: OSPF: Elect DR 28.1.1.1
00:50:38: OSPF: Elect BDR 0.0.0.0
00:50:38: DR: 28.1.1.1 (Id) BDR: none
00:50:38: OSPF: Remember old DR 17.1.1.1 (id)
00:50:39: OSPF: Reset old DR on Ethernet0/0
00:50:39: OSPF: Build router LSA for area 0, router ID 28.1.1.1, seq 0x80000010
00:50:39: OSPF: No full nbrs to build Net Lsa for interface Ethernet0/0
00:50:46: OSPF: 2 Way Communication to 19.1.1.1 on Ethernet0/0, state 2WAY
00:50:46: OSPF: Neighbor change Event on interface Ethernet0/0
00:50:46: OSPF: DR/BDR election on Ethernet0/0
00:50:46: OSPF: Elect BDR 19.1.1.1
00:50:46: OSPF: Elect DR 28.1.1.1
00:50:46: DR: 28.1.1.1 (Id) BDR: 19.1.1.1 (Id)
00:50:46: OSPF: Send DBD to 19.1.1.1 on Ethernet0/0 seq 0x1692 opt 0x42 flag 0x7 len 32
00:50:46: OSPF: Rcv DBD from 19.1.1.1 on Ethernet0/0 seq 0x1692 opt 0x52 flag 0x2 len 112
mtu 1500 state EXSTART
00:50:46: OSPF: NBR Negotiation Done. We are the MASTER
00:50:46: OSPF: Send DBD to 19.1.1.1 on Ethernet0/0 seq 0x1693 opt 0x42 flag 0x3 len 112
00:50:46: OSPF: Database request to 19.1.1.1
00:50:46: OSPF: sent LS REQ packet to 19.1.1.1, length 12
00:50:46: OSPF: Rcv DBD from 19.1.1.1 on Ethernet0/0 seq 0x1693 opt 0x52 flag 0x0 len 32
mtu 1500 state EXCHANGE
00:50:46: OSPF: Send DBD to 19.1.1.1 on Ethernet0/0 seq 0x1694 opt 0x42 flag 0x1 len 32
00:50:46: OSPF: Rcv DBD from 19.1.1.1 on Ethernet0/0 seq 0x1694 opt 0x52 flag 0x0 len 32
mtu 1500 state EXCHANGE
00:50:46: OSPF: Exchange Done with 19.1.1.1 on Ethernet0/0
00:50:46: OSPF: Synchronized with 19.1.1.1 on Ethernet0/0, state FULL
00:50:46: %OSPF-5-ADJCHG: Process 123, Nbr 19.1.1.1 on Ethernet0/0 from LOADING to FULL,
Loading Done
00:50:46: OSPF: Build router LSA for area 0, router ID 28.1.1.1, seq 0x80000011

00:50:46: OSPF: Build network LSA for Ethernet0/0, router ID 28.1.1.1
00:50:48: OSPF: Rcv DBD from 17.1.1.1 on Ethernet0/0 seq 0x1C03 opt 0x52 flag 0x7 len 32
mtu 1500 state INIT
00:50:48: OSPF: 2 Way Communication to 17.1.1.1 on Ethernet0/0, state 2WAY
00:50:48: OSPF: Neighbor change Event on interface Ethernet0/0
00:50:48: OSPF: DR/BDR election on Ethernet0/0
00:50:48: OSPF: Elect BDR 19.1.1.1
00:50:48: OSPF: Elect DR 28.1.1.1
00:50:48: DR: 28.1.1.1 (Id) BDR: 19.1.1.1 (Id)
00:50:48: OSPF: Send DBD to 17.1.1.1 on Ethernet0/0 seq 0xB19 opt 0x42 flag 0x7 len 32
00:50:48: OSPF: First DBD and we are not SLAVE
00:50:48: OSPF: Rcv DBD from 17.1.1.1 on Ethernet0/0 seq 0xB19 opt 0x52 flag 0x2 len 92
mtu 1500 state EXSTART
00:50:48: OSPF: NBR Negotiation Done. We are the MASTER
00:50:48: OSPF: Send DBD to 17.1.1.1 on Ethernet0/0 seq 0xB1A opt 0x42 flag 0x3 len 132
00:50:48: OSPF: Database request to 17.1.1.1
```

```

00:50:48: OSPF: sent LS REQ packet to 192.168.1.16, length 12
00:50:48: OSPF: Rcv DBD from 17.1.1.1 on Ethernet0/0 seq 0xB1A opt 0x52 flag 0x0 len 32
mtu 1500 state EXCHANGE
00:50:48: OSPF: Send DBD to 17.1.1.1 on Ethernet0/0 seq 0xB1B opt 0x42 flag 0x1 len 32
00:50:48: OSPF: Rcv DBD from 17.1.1.1 on Ethernet0/0 seq 0xB1B opt 0x52 flag 0x0 len 32
mtu 1500 state EXCHANGE
00:50:48: OSPF: Exchange Done with 17.1.1.1 on Ethernet0/0
00:50:48: OSPF: Synchronized with 17.1.1.1 on Ethernet0/0, state FULL
00:50:48: %OSPF-5-ADJCHG: Process 123, Nbr 17.1.1.1 on Ethernet0/0 from LOADING to FULL,
Loading Done
00:50:48: OSPF: Neighbor change Event on interface Ethernet0/0
00:50:48: OSPF: DR/BDR election on Ethernet0/0
00:50:48: OSPF: Elect BDR 19.1.1.1
00:50:48: OSPF: Elect DR 28.1.1.1
00:50:48: DR: 28.1.1.1 (Id) BDR: 19.1.1.1 (Id)
00:50:52: OSPF: Build network LSA for Ethernet0/0, router ID 28.1.1.1
RouterC(config)#

```

Routing Protokollere Genel Bakış

Bu bölümde Routing Protokolleri genel olarak inceleyeceğiz. Routing Protokolleri genel olarak üç grup halinde inceleyebiliriz.

Distance Vector Protokoller

Rip
Ripv2
IGRP

Link State Protokoller

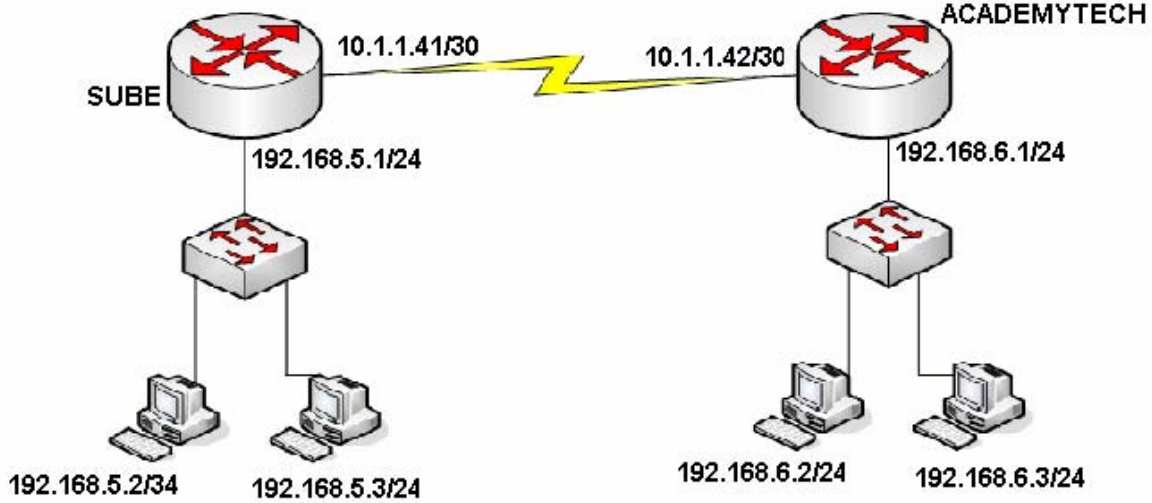
OSPF

Hybrid Protokoller

EIGRP

Bütün Routing Protokollerin anlatımı sırasında hep söylediğimiz gibi, Routing Protokoller update mantığıyla daha açık bir ifadeyle sahip oldukları veritabanlarını (Routing Table) paylaşarak çalışırlar.

Biz sadece Routerlarımızın kendilerine direk bağlı olan networkleri protokoller vasıtasıyla tanıtırız. Protokol cinsine göre, belli zaman aralıklarından Routerlar arasında veritabanı paylaşımı gerçekleşir ve bir süre sonra bütün Routerlar sistemdeki bütün networkleri öğrenmiş olarak Routing Table' larını son haliyle oluştururlar.

Routing Protokollerin karşılaştırılması sırasında şekildeki topolojiden hareketle konfigürasyonlar yapılacak ve karşılaştırmalar gerçekleştirilecektir.

Routerlar en iyi yol seçimi yaparken (Best Path Determination) referans olarak Routing Table' larında ki bilgileri alırlar. Dolayısıyla Routing Protokoller kullanarak oluşturulan Routing Table' ların sistem başladıktan belirli bir zaman sonra son halini alacak olması bir dezavantaj olarak görülebilir. Bunun yanında networklerin giderek büyüdükleri göz önüne alınırsa bir kez Routing Protokoller ile konfigüre ettiğimiz Routerlar ileride eklenecek networkleri biz müdahale etmeden öğrenebileceklerdir ki buda önemli avantajlarındanir.

Burada Update sürelerini baz alarak Routing Protokolleri karşılaştırabiliriz.

RIP	RIPv2	IGRP	EIGRP	OSPF
30 sn.	30 sn.	90 sn.	Gerektiğinde	Gerektiğinde

Rip, Ripv2 ve IGRP' de updateler belirli zaman aralıklarında yapılırken, EIGRP ve OSPF için update gerektiğinde yani sistem üzerinde bir değişiklik olduğunda, yeni bir network eklendiğinde veya bir network down olduğunda yapılır. Ve burada yine aklımızda tutmamız gereken konu EIGRP ve OSPF gerektiğinde yaptığı updatelerde sadece değişen durum ile ilgili bilgi gönderirken diğerleri tüm Routing Table' larını her seferinde gönderirler. Bunun yanında EIGRP 5 ve OSPF 10 saniye aralıklarla komşu routerlarının up olup olmadıklarını kontrol etmek için küçük paketler gönderirler fakat bunlar hattı çok az meşgul ederler.

Burada Routing Protokollerin update yaparken kullandıkları broadcast ya da multicast adreslerde karşılaştırılabilir. Hatırlayacağınız gibi "debug" komutunu kullanarak protokollerin aldıkları veya gönderdikleri paketleri izleyebiliyorduk.

```
ACADEMYTECH#debug ip rip
RIP protocol debugging is on
ACADEMYTECH#
00:29:02: RIP: sending v1 update to 255.255.255.255 via Ethernet0/0 (192.168.6.1
)
00:29:02:     network 192.168.5.0, metric 2
00:29:02:     network 10.0.0.0, metric 1
00:29:02: RIP: sending v1 update to 255.255.255.255 via Serial0/0 (10.1.1.42)
00:29:02:     network 192.168.6.0, metric 1
```

```

ACADEMYTECH#debug ip igrp events
IGRP event debugging is on
ACADEMYTECH#
00:33:35: IGRP: sending update to 255.255.255.255 via Ethernet0/0 (192.168.6.1)
00:33:35: IGRP: Update contains 0 interior, 2 system, and 0 exterior routes.
00:33:35: IGRP: Total routes in update: 2
00:33:35: IGRP: sending update to 255.255.255.255 via Serial0/0 (10.1.1.42)
00:33:35: IGRP: Update contains 0 interior, 1 system, and 0 exterior routes.
00:33:35: IGRP: Total routes in update: 1

```

```

ACADEMYTECH#debug ip ospf events
OSPF events debugging is on
ACADEMYTECH#
00:43:30: OSPF: Rcv hello from 192.168.5.1 area 0 from Serial0/0 10.1.1.41
00:43:30: OSPF: End of hello processing
00:43:34: OSPF: Rcv pkt from 192.168.5.1, Ethernet0/0, area 0.0.0.0 : src not on
the same network
00:43:40: OSPF: Rcv hello from 192.168.5.1 area 0 from Serial0/0 10.1.1.41
00:43:40: OSPF: End of hello processing

```

(OSPF Hello paketleri)

Routing Protokollerden bahsederken bahsettiğimiz konulardan biri de bazı protokollerin VLSM (Variable Length Subnet Mask) desteği verirken bazılarının vermemsiydi. Bundan kastettiğimiz şey protokollerin Classless veya Classfull olmalarıdır. Anladığınız gibi Classfull bir protokolda kullanacağımız network adreslerinde Subnet maskı biz belirleyemeyiz, protokol o adresin ait olduğu sınıfa göre Subnet maskını kabul eder. Classless protokollerde ise Subnet mask tamamen bizim kontrolümüzdedir.

VLSM Desteği

	Rip	Ripv2	IGRP	OSPF	EIGRP
	Yok	Var	Yok	Var	Var

```

no ip directed-broadcast
no ip mroute-cache
no fair-queue
!
interface TokenRing0/0
no ip address
no ip directed-broadcast
shutdown
ring-speed 16
!
interface Serial0/1
no ip address
no ip directed-broadcast
shutdown
!
router ospf 101
network 10.1.1.40 0.0.0.3 area 0
network 192.168.6.0 0.0.0.255 area 0
!
ip classless
!
line con 0
--More--

```

(OSPF Runnin-Config, VLSM Desteği)

Burada Rip ve IGRP kullanırken örneğin 10.1.1.0 /30 gibi bir network tanımlamamız mümkün değildir. Bu protokoller söz konusu adres A sınıfı olduğu için Subnet maskı 255.0.0.0 olarak kabul edeceklerdir.

Routing Protokoller metric hesaplarında farklı kriterlere bakarlar. Rip tamamen hop sayısına bakarken IGRP bahsettiğimiz K1'den K5'e kadar olan değerlere büyük ölçüde bant genişliğini baz alarak bakar. Tıpkı değişik kriterlere göre metric hesabı yapıldığı gibi Routing Protokollerin çalışacakları maksimum hop sayıları da farklı farklıdır.

	Rip	Ripv2	IGRP	OSPF	EIGRP
Metric Hesabı	Hop	Hop	K1-K5	Bantwidth	K1, K2
Max. Hop Sayısı	15	15	255	Sınırsız	224

Routing protokoller Autonomous System numaralar kullanıp kullanmadıkları ve bir Area mantığı içine girerek hiyerarşik bir yapı oluşturup oluşturmadıklarına göre de incelenebilirler.

	Rip	Ripv2	IGRP	OSPF	EIGRP
Autonomous System	Yok	Yok	Var	Var	Var
Area	Yok	Yok	Yok	Var	Yok

Routing protokollerde Administrative Distance ve metric hesaplarında, Routing Table'larına bakıldığında detaylı bilgi sahibi olunabilir.

```
ACADEMYTECH#show ip route
Codes: C - connected, S - static, I - IGRP, R - RIP, M - mobile, B - BGP
       D - EIGRP, EX - EIGRP external, O - OSPF, IA - OSPF inter area
       N1 - OSPF NSSA external type 1, N2 - OSPF NSSA external type 2
       E1 - OSPF external type 1, E2 - OSPF external type 2, E - EGP
       i - IS-IS, L1 - IS-IS level-1, L2 - IS-IS level-2, * - candidate default
       U - per-user static route, o - ODR

Gateway of last resort is not set

R    192.168.5.0/24 [120/1] via 10.1.1.41, 00:00:05, Serial0/0
     10.0.0.0/30 is subnetted, 1 subnets
C     10.1.1.40 is directly connected, Serial0/0
C    192.168.6.0/24 is directly connected, Ethernet0/0
ACADEMYTECH#
```

Rip için Routing Table görüntülediğinde Administrative Distance'ının 120 olduğu görülmektedir. Parantez içerisindeki bir diğer ifade ("1") metriği yani Rip için hop sayısını belirtmektedir. Routing Table'da Rip protokolüyle öğrenilen Networkler "R" harfi ile belirtilirler.

```
ACADEMYTECH#show ip route
Codes: C - connected, S - static, I - IGRP, R - RIP, M - mobile, B - BGP
       D - EIGRP, EX - EIGRP external, O - OSPF, IA - OSPF inter area
       N1 - OSPF NSSA external type 1, N2 - OSPF NSSA external type 2
       E1 - OSPF external type 1, E2 - OSPF external type 2, E - EGP
       i - IS-IS, L1 - IS-IS level-1, L2 - IS-IS level-2, * - candidate default
       U - per-user static route, o - ODR

Gateway of last resort is not set

I    192.168.5.0/24 [100/80225] via 10.1.1.41, 00:00:01, Serial0/0
     10.0.0.0/30 is subnetted, 1 subnets
C     10.1.1.40 is directly connected, Serial0/0
C    192.168.6.0/24 is directly connected, Ethernet0/0
ACADEMYTECH#
```

Igrp için Routing Table görüntülediğinde Administrative Distance'ının 100 olduğu görülmektedir. Parantez içerisindeki bir diğer ifade ("80225") metriği belirtir. K1 'den K5'e kadar olan kriterler baz alınarak hesaplanmıştır.

OSPF ve EIGRP Routing Table'ları aşağıdadır.

```

ACADEMYTECH#sh ip route
Codes: C - connected, S - static, I - IGRP, R - RIP, M - mobile, B - BGP
       D - EIGRP, EX - EIGRP external, O - OSPF, IA - OSPF inter area
       N1 - OSPF NSSA external type 1, N2 - OSPF NSSA external type 2
       E1 - OSPF external type 1, E2 - OSPF external type 2, E - EGP
       i - IS-IS, L1 - IS-IS level-1, L2 - IS-IS level-2, * - candidate default
       U - per-user static route, o - ODR

Gateway of last resort is not set

D    192.168.5.0/24 [90/20537600] via 10.1.1.41, 00:01:57, Serial0/0
     10.0.0.0/30 is subnetted, 1 subnets
C     10.1.1.40 is directly connected, Serial0/0
C     192.168.6.0/24 is directly connected, Ethernet0/0
ACADEMYTECH#_

```

(D: EIGRP, Administrative Distance=90)

```

ACADEMYTECH#show ip route
Codes: C - connected, S - static, I - IGRP, R - RIP, M - mobile, B - BGP
       D - EIGRP, EX - EIGRP external, O - OSPF, IA - OSPF inter area
       N1 - OSPF NSSA external type 1, N2 - OSPF NSSA external type 2
       E1 - OSPF external type 1, E2 - OSPF external type 2, E - EGP
       i - IS-IS, L1 - IS-IS level-1, L2 - IS-IS level-2, * - candidate default
       U - per-user static route, o - ODR

Gateway of last resort is not set

O    192.168.5.0/24 [110/7911] via 10.1.1.41, 00:01:03, Serial0/0
     10.0.0.0/30 is subnetted, 1 subnets
C     10.1.1.40 is directly connected, Serial0/0
C     192.168.6.0/24 is directly connected, Ethernet0/0
ACADEMYTECH#

```

(O: OSPF, Administrative Distance=110)

Cisco Özel Protokoller

IGRP ve EIGRP Cisco özel protokollerdir. Diğer bütün protokoller ise publicdir. Dolayısıyla sistemimizde Cisco dışında üreticilere ait Router' larda varsa IGRP ve EIGRP bizim için doğru seçim olmayacaktır.

IGRP ve EIGRP Cisco tarafından üretildiklerinden aynı AS içinde birbirleriyle haberleşebilirler. Fakat bu durumda sistemin IGRP konusan network bilgiler EIGRP konusan Routerlarda External EIGRP olarak etiketlenir ve bu networkler için Administrative Distance 170' dir.

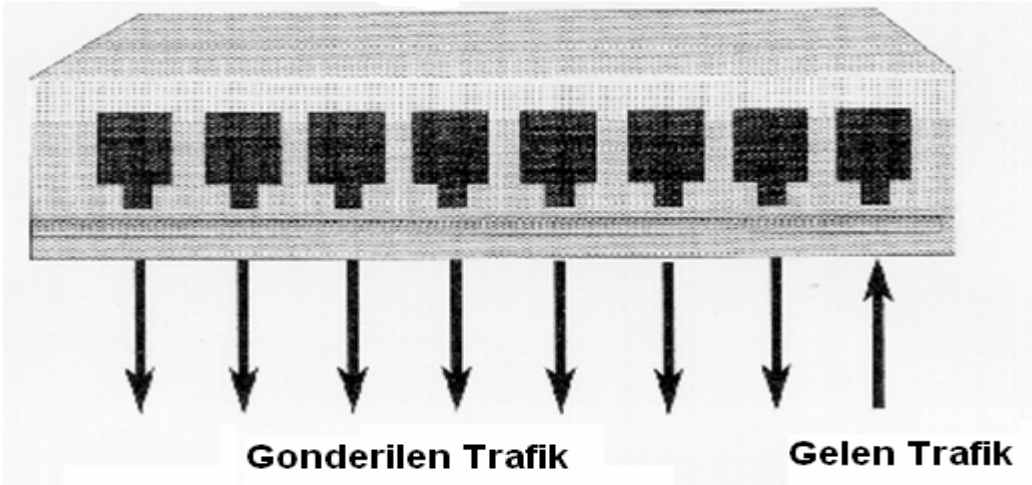
IPX- AppleTalk Destegi

Cisco özel bir protokol olan EIGRP Ip dışında IPX ve AppleTalk networklerini de desteklemesiyle diğer protokollerden ayrılabilir.

Layer 2 Switching

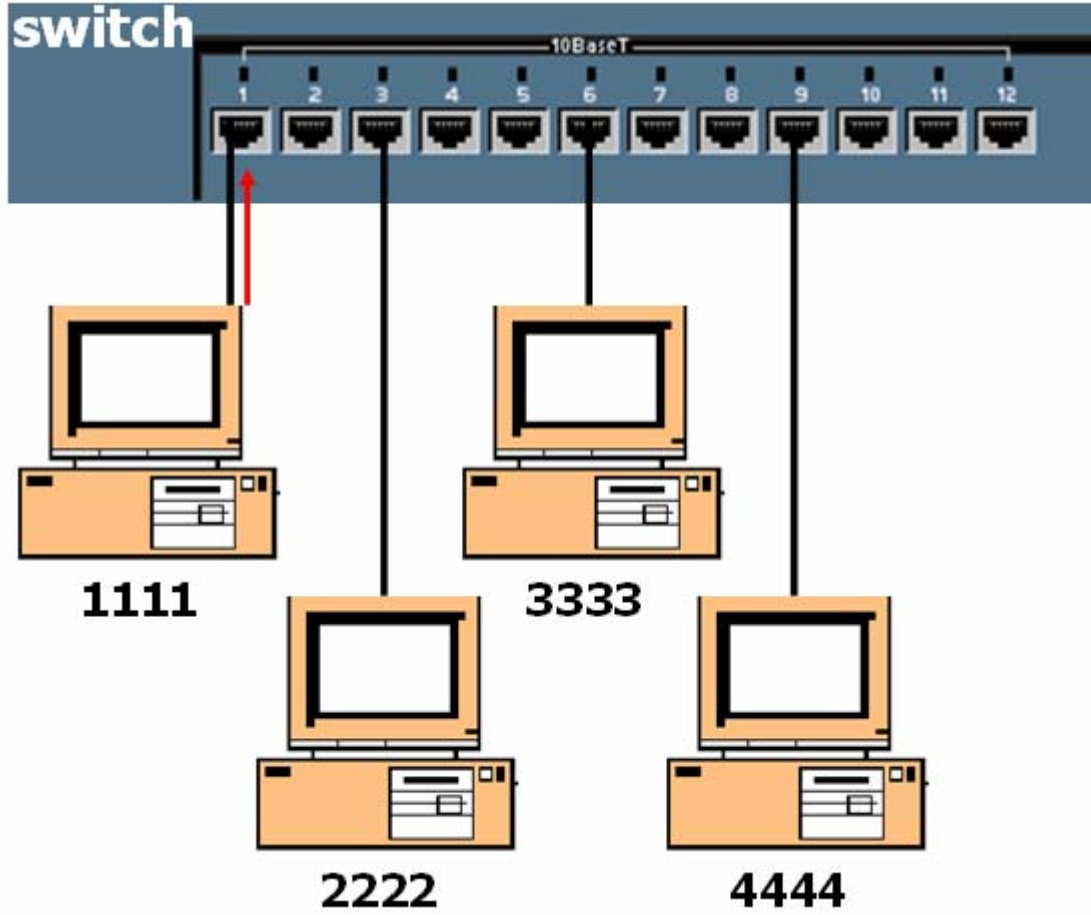
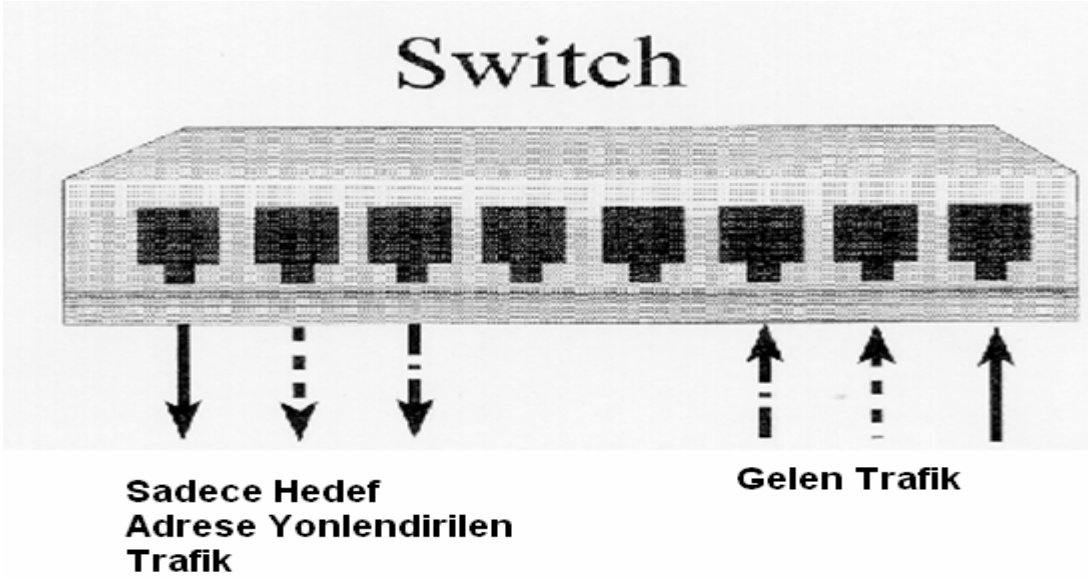
Ben Switch gördüm.

Hub'lar ile çalıştığımızda , hub aslında çok portlu bir repeater olduğu için ağdaki tüm bilgisayarlar aynı çakışma alanı içinde olacaklardır. Bu alana "collision domain" denire. Dolayısıyla network performansında düşme olacaktır.

Hub veya Repeater

Bu problemin çözümü olarak networklerde Switch adı verilen cihazlar kullanılmaya başlanmıştır.

Switch OSI 2. katmanda yani Data Link Layer Katmanında çalışır. Bir portuna bağlı bilgisayar veya bilgisayarları gönderdikleri frame'lerden source MAC adreslerini okuyarak tanır. Bir portundan gelen veri paketini hub'lar gibi tüm portlara dağıtmak yerine sadece veri paketi üzerinde yazan "alıcı MAC adresine" sahip portuna yollar. Paketler direk hedefe gönderildiği için de network üzerinde çarpışmalar (collision) meydana gelmez.

Sekildeki yapı sistemin yeni baslatıldığını varsayarsa. Switch 1111 MAC adresine sahip bilgisayarın gönderdiği frame' i alacak ve buradaki source mac adresinden okuduğu değeri mac adresi tablosuna yazacak.

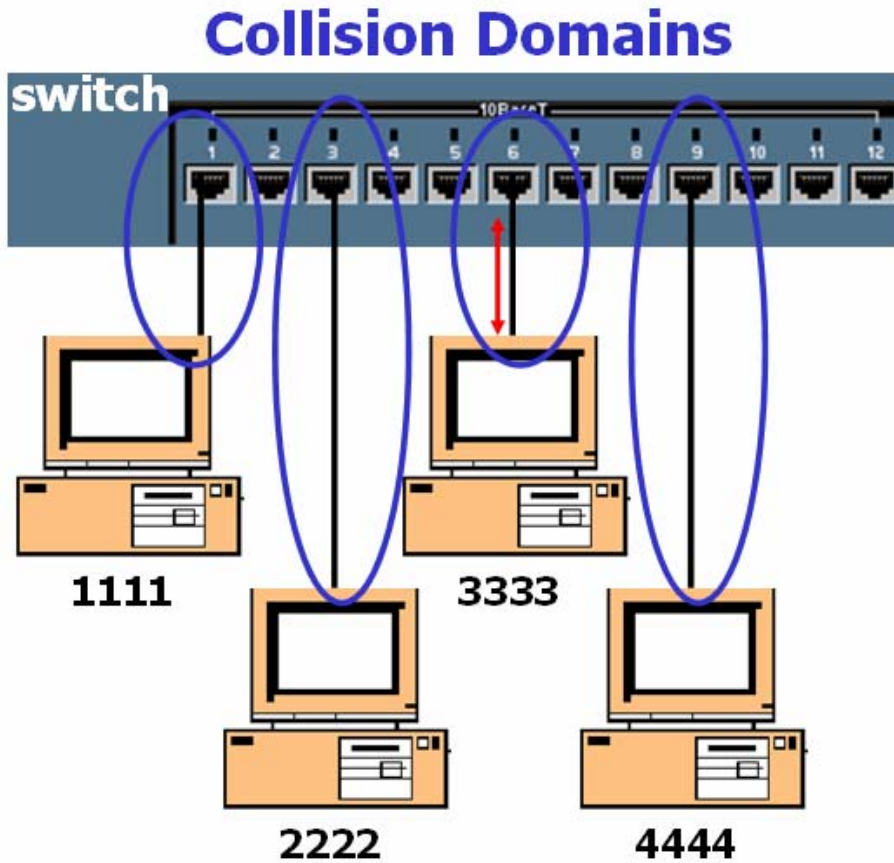
Su an için MAC adresi tablosunda ki tek giridi 1111 MAC adresi olduğu için hedef mac adresinin hangi portta olduğunu bilmediğimizi söyleyebiliriz. Bu durumda frame bütün portlardan flood edilecektir.

Bu şekilde zamanla switch bütün portlarında ki bilgisayarların mac adreslerini onları cache' in 300 saniye tutmak üzere mac adresi tablosuna yazacaktır. Artık hedef MAC adreslerine göre çeremeleri yönlendirebilir.

Switch'e 300 saniye boyunca ilgili MAC adresinin bulunduğu porttan bir istek gelmez ise o adres tablodan silinecektir.

Şimdi şözelimi 3333 mac adresine sahip bilgisayardan 1111 mac adresine sahip bilgisayar bir istek gönderildiğini varsayalım. Bu durumda switch mac adresi tablosundan 1111 mac adresli bilgisayarın 1. portunda olduğunu group istegi sadece o porta fondercektir. Bu sayede olası collision' lar engellenmiştir.

İşte bu sebeple Switchin her bir portu bir Collision Domain' dir denilebilir.

Switch Konfigurasyonu

Switch konfigürasyonu bir çok yönde Router ile aynıdır. Switch açıldığında user moddadır ve 'enable' yazılara Enable moda geçilebilir.

```
Switch>enable
Switch#
```

Tipki Routerda olduğu gibi Switch de yaptığımız konfigürasyonları görüntüleyip sorun çözmemizde bize yardımcı olacak show komutları vardır.

```
Switch#show running-config
Building configuration...

Current configuration:
!
version 12.0
no service pad
service timestamps debug uptime
service timestamps log uptime
no service password-encryption
!
hostname Switch
!
!<OUTPUT OMITTED>
!
```

```
Switch#show vlan
VLAN Name                Status Ports
-----
1    default                active Fa0/1, Fa0/2, Fa0/3, Fa0/4,
                                Fa0/5, Fa0/6, Fa0/7, Fa0/8,
                                Fa0/9, Fa0/10, Fa0/11, Fa0/12
1002 fddi-default           active
1003 token-ring-default    active
1004 fddinet-default       active
1005 trnet-default         active
```

```
VLAN Type  SAID      MTU    Parent RingNo BridgeNo
-----
.
```

```
Switch>enable
Switch#conf t
Switch(config)#line con 0
Switch(config-line)#password ozcan
Switch(config-line)#login
Switch(config-line)#exit
```

```
Switch(config)#line vty 0 4
Switch(config-line)#password ozcan
Switch(config-line)#login
Switch(config-line)#exit
```

VLAN 1 yönetim VLAN'idir ve switch için verilecek ip adresi bu VLAN'da, default gateway adresi Global Configuration modda verilmelidir. 1900 serisi switchlerde ise durum biraz farklıdır.

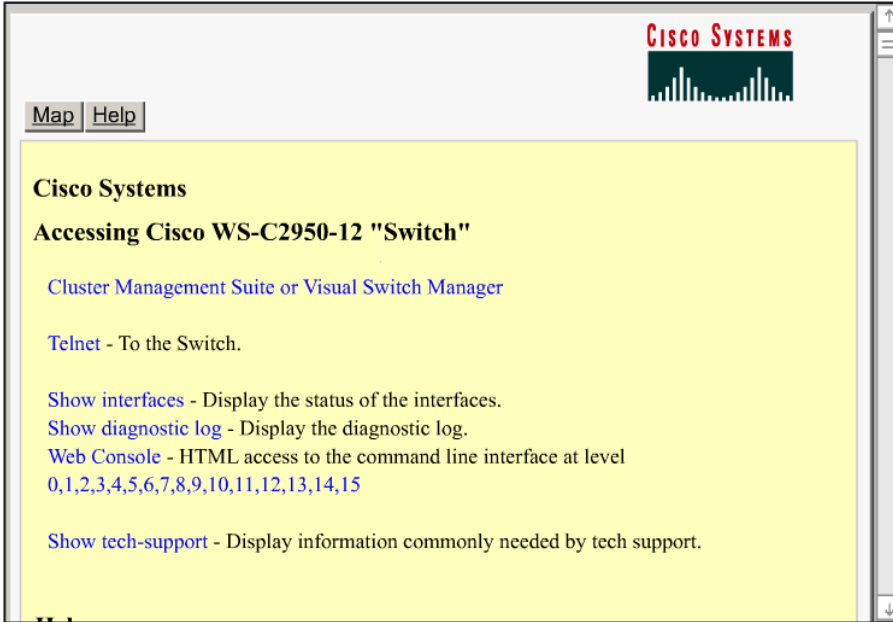
```
Switch(config)#interface vlan 1
Switch(config-if)#ip address 192.168.1.10 255.255.255.0
Switch(config-if)#exit
Switch(config)#ip default-gateway 192.168.1.1
```

1900 serisi switchlerde ise durum biraz farklıdır. Bu switchlerde ip adresi ve default gateway adresi Global Configuration modda verilir.

```
Switch(config)#ip address 192.168.1.10 255.255.255.0
Switch(config)#ip default-gateway 192.168.1.1
```

Switch'e web browser ile erişilebilir. Bunun için şu konfigürasyon yapılmalıdır.

```
Switch#configure terminal
Enter configuration commands, one per line. End
with CNTL/Z.
Switch(config)#ip http ?
  access-class      Restrict access by access-class
  authentication    Set http authentication method
  path              Set base path for HTML
  port              HTTP port
  server            Enable HTTP server
Switch(config)#ip http server
Switch(config)#ip http port ?
  <0-65535> HTTP port
Switch(config)#ip http port 80
Switch(config)#
```


MAC Address Table

Daha önce de belirttiğimiz gibi switchler aldıkları framerdeki source mac adres alanında ki bilgiler ile MAC adres tablolarını oluştururlar ve bu tablolara göre framerleri filtrelerler.

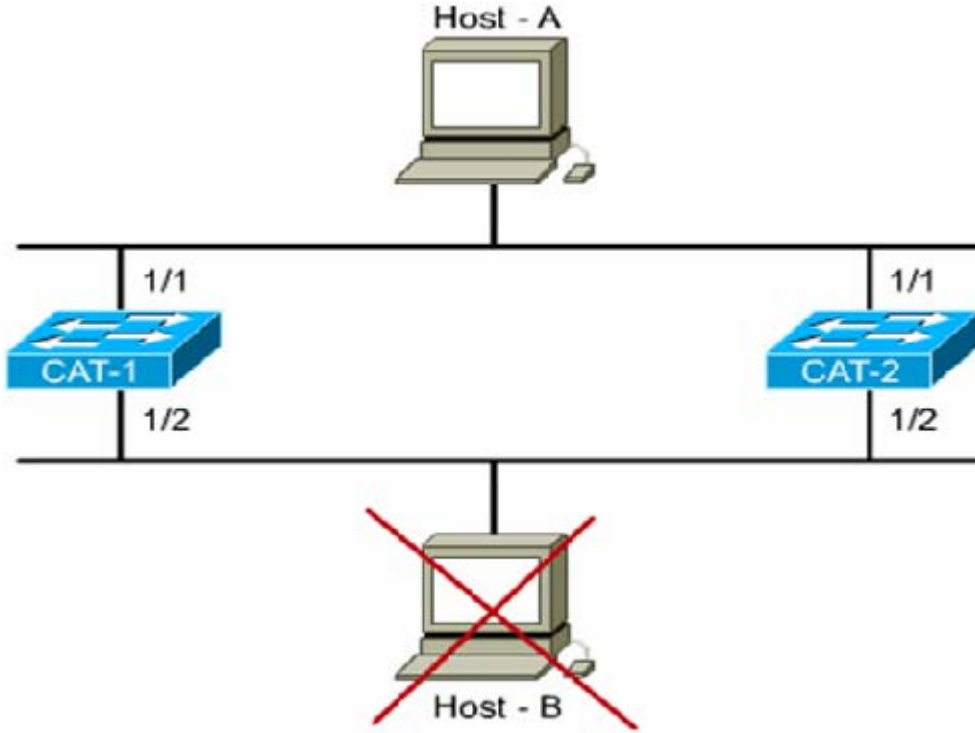
Bununla birlikte switchlere MAC adreslerinin static olarak atanması da mümkündür. Güvenliği artırmak için yapılabilecek bu uygulamayla aynı zamanda 300 saniyelik max. Age süresi de geçersiz olacaktır.

```
Switch(config) #mac-address-table static
0010.7a60.1884 interface FastEthernet0/5 VLAN1
Switch(config) #no mac-address-table static
0010.7a60.1884 interface FastEthernet0/5 VLAN1
```

Spanning Tree Protocol (STP)

STP Layer 2 cihazların haberleşme sırasında doğabilecek olası döngüleri (loop) önleyen bir protokoldür. STP yapısı gereği kullandığı algoritma (Spanning Tree Algorithm) ile döngüleri neden olmayacak bir topoloji oluşturur.

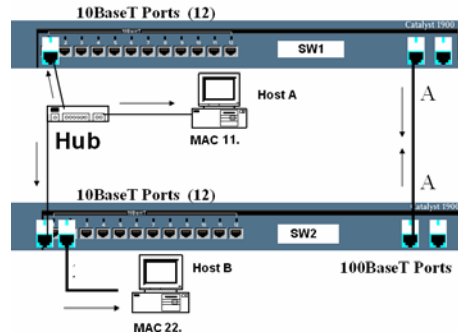
Ethernet Frame'leri TTL alanına sahip olmadıkları için STP ve loop yaratmayacak bir dizayn önemlidir. Aksi takdirde oluşacak döngüler switch kapatılana kadar devam edecektir.

Şekildeki gibi bir yapıda, switchler kendilerine gelen ve hedefi bilinmeyen paketleri diğer bütün portlardan flood edebileceklerine göre ciddi sorunlar yaşanacaktır. 1/1 portlarından frame'leri alan her iki switch de flood edecek ve hemen sonrasında yine her iki switch aynı frame'leri 1/2 portlarından alacak, devamında neler olacağını kestirebiliyorsunuzdur sanırım ☺

Hattları daha da zor durumda bırakacak paketler ise Broadcastlardır. Bilindiği gibi Switchler Broadcast geçirirler, dolayısıyla kendilerine gelen broadcastları bütün portlarına gönderirler.

Aşağıdaki şekilde hareketle Host A'nın söz gelimi bir ARP Request'te bulunduğunu varsayalım. ARP Request frame'leri broadcast olduğundan 1. portlarından bu frame'leri alan her iki switch de diğer bütün portlarından bu frame'i iletacaktır.

Her iki switch arasında ki A ile gösterilmiş bağlantıdan da broadcastler yayınlanacak dolayısıyla her iki switch de bu broadcast frame'leri bu kez farklı portlardan olmak üzere, yeniden alacaklar ve yeniden flood edecekler. (Bu durum Broadcast Storm olarak bilinir.)

Bu şeyin gibi bir çok nedenle doğabilecek sorunlar için yardımımıza STP koşacaktır ☺

STP'nin amacı genel olarak networklerdeki olası loop'ları önlemek ve bunun için de her hedefe sadece bir yolun aktif olarak çalışmasını sağlamaktır. Bunun içinde STP Spanning Tree Algorithm'ı (STA) kullanır.

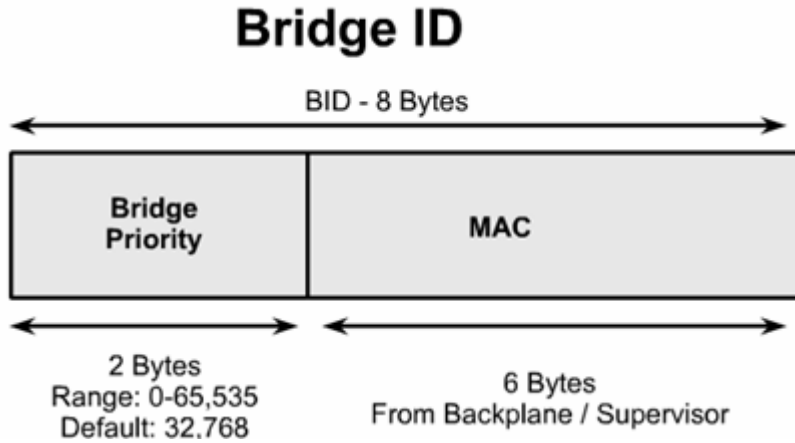
STA networkte bir referans noktası oluşturur ve bu referans noktasından hareketle, birden fazla alternatif yol varsa, en iyi yol seçimini yapar. Bu referans noktasına Root Bridge denir.

Peki Root Bridge nedir, nasıl seçilir, kim seçer...

Aslında ortamdaki bütün switchler Root Bridge'dir. Yani kendilerini öyle sanarlar ☺

Ortamdaki en **küçük** Bridge ID'ye sahip bridge Root Bridge'dir.

Bridge ID Bridge Priority ve MAC adresinden oluşur, 8 Byte'tir. Bütün switchlerin Priority'si default olarak 32768'dir.

Switchlerin default priority'leri değiştirilmediğinde hepsi eşit olduğundan MAC adreslerine bakılabilir, bu durum da en küçük MAC adresine sahip Bridge Root olacaktır. (Switchlerin efendisi ☺)

STP hesaplamaları sırasında en iyi yol seçiminin yapılmasını sağlayacak kriter de Path Cost'tur. 1000/ Bandwidth ile hesaplanırsa da IEEE çok kullanılan bant genişlikleri için costları yayınlamıştır.

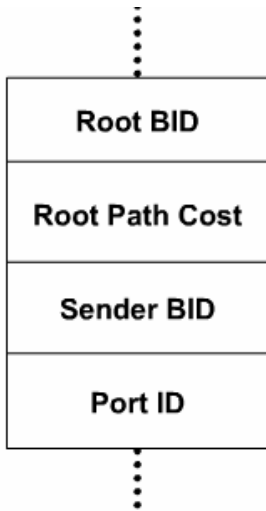
- 4 Mbps 250 (cost)
- 10 Mbps 100 (cost)
- 16 Mbps 62 (cost)
- 45 Mbps 39 (cost)
- 100 Mbps 19 (cost)
- 155 Mbps 14 (cost)
- 622 Mbps 6 (cost)
- 1 Gbps 4 (cost)
- 10 Gbps 2 (cost)

(Bir çok hesaptan kurtulduk sanırım ☺)

Butun bu ogrendiklerimizin isiginda switchlerin kriter olara aldıkları 4 adimi siralayabiliriz.

- Step 1 - Lowest BID
- Step 2 - Lowest Path Cost to Root Bridge
- Step 3 - Lowest Sender BID
- Step 4 - Lowest Port ID

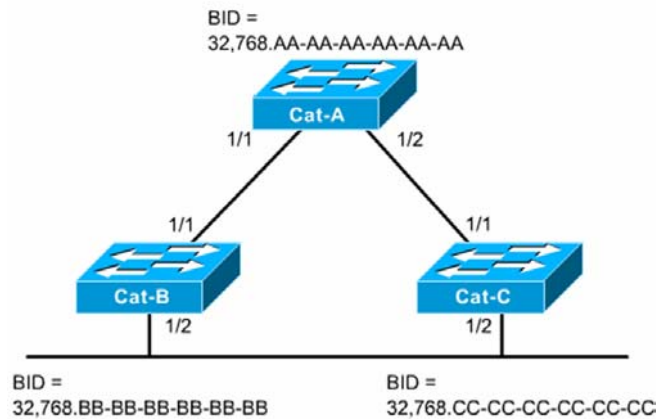
Bridge butun bu haberlesmeler icin BPDU (Bridge Protocol Data Unit) mesajlarini kullanir, bu msajlari bahsettigimi 4 adima gore degerlendirir. Bridge sadece kendisine gelen en iyi BPDU' yu tutar ve her yeni BPDU icin 4 adimi tekrarlar. Gelen BPDU' lar arasinda daha iyisi varsa onu alip digerini silecektir.

(BPDU Mesaj icerigi)

STP 3 basamak ile yapisini olsturur.

- Step 1 Root Bridge Secilir
- Step 2 Root Portlar Secilir
- Step 3 Designated Portlar secilir.

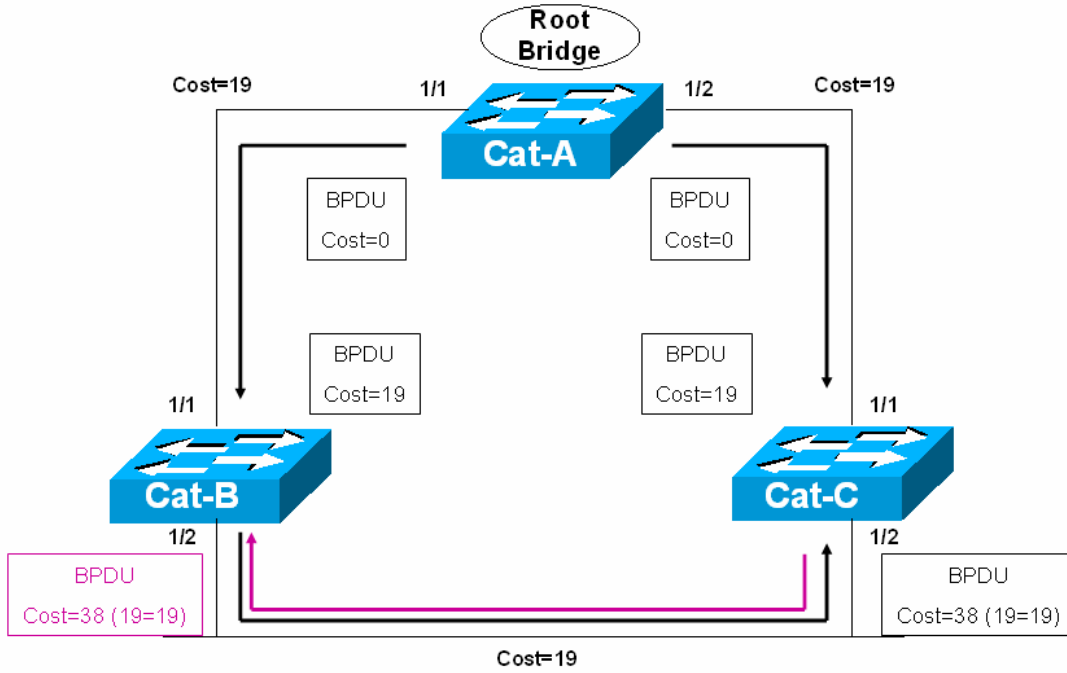
Sekilde ki gibi bir yapı üzerinden hareket ederek bu adimleri aciklamaya calisalim. Ilk adimda Root Bridge secilmesi gerekir ve bunu icin BPDU Mesajlari gonderilir. Oncede soyledigimiz gibi her

Switch kendisini Root Bridge varsayacağı için BPDU mesajlarındaki Root Bridge ID alanına kendi ID'lerini yazar. (Root War başladı ☺)

Çok geçmeden durumun öyle olmadığını anlarlar aslında ortamda ki CAT-A Switchinin gerçek Root olduğunu öğrenip BPDU larına bu Switchi Root olarak eklerler. Root Bridge'in portları her zaman Designated porttur ve sürekli forward durumundadır.

Root Bridge seçildiğine göre ikinci adıma, Diğer Switchler için Root Portların seçilmesine geçebiliriz.

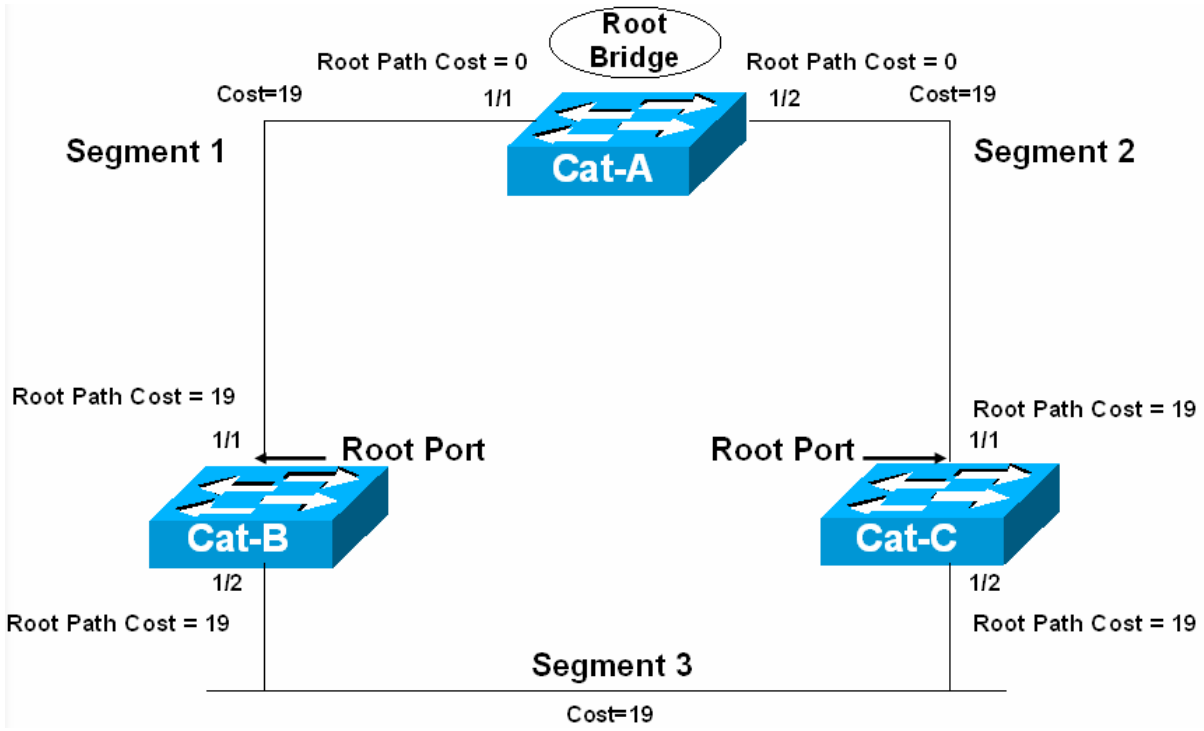
Switchlerin Root Bridge'e en yakın portları Root Porttur. Buraya yakınlıktan kast ettiğimiz şey aslında Root Bridge olan costtur.

Şekilde costları incelediğimiz zaman rahatlıkla Cat-B ve Cat-C'nin 1/1 portlarının Root Port olduğunu söyleyebiliriz. Bu arada her Switch için sadece 1 tane Root Port, her segment içinde sadece 1 tane root port olmalı.

Root Portlar seçildiğine göre Designated portlara geçebiliriz.

Aşağıdaki şekilde de görüleceği gibi Segment 3'e dahil olan sadece 2 switch var ve bu switchlerin birer tane seçilebilir root portları bu segmentte değildir. Bu yüzden bu segment için bu iki Switch portlarından biri Designated Port olarak seçilmeli.

Yine sekilde goruldugu gibi Her iki Switchi birbirlerine baglayan portlari Root Path Costlari esit. Root Bridge ID' lerde esit olduguna gore 3. adima gecebiliriz.

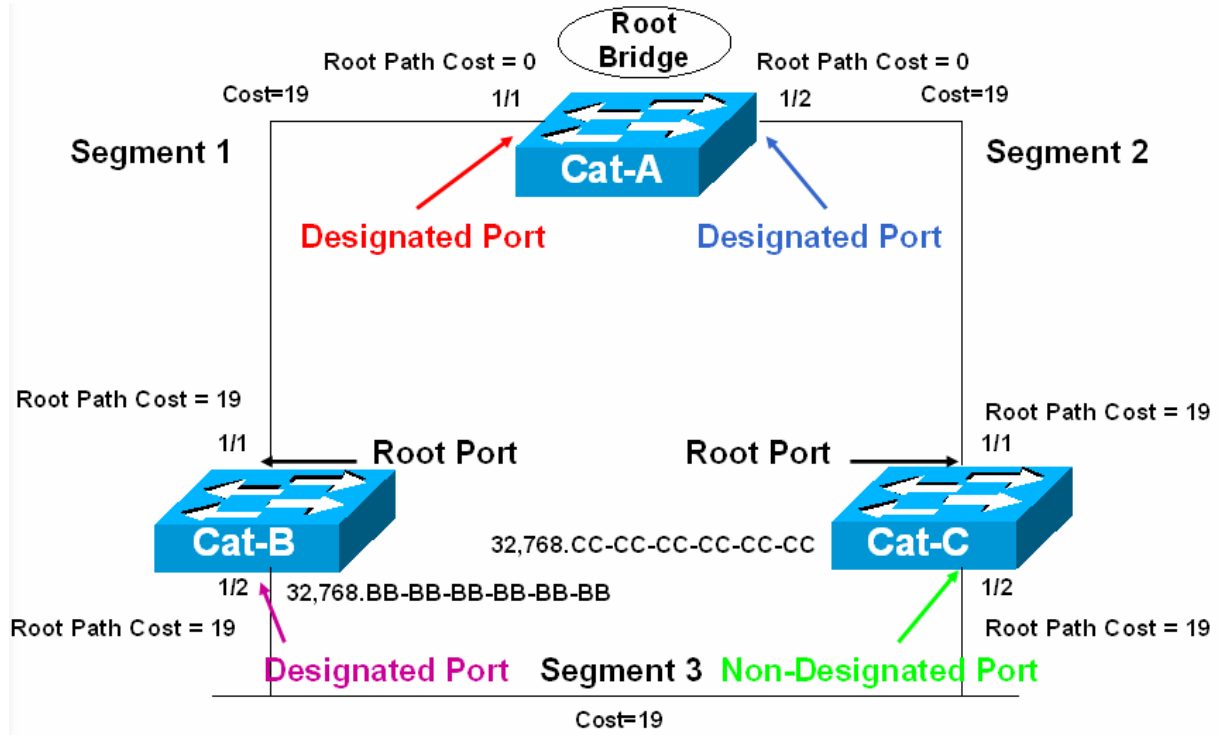
Hatirlamak icin Switchlerin BPDU paketleri iceriginde sirasiyla inceledikler 4 adimi tekrar siralamakta fayda var.

- Step 1 - Lowest BID
- Step 2 - Lowest Path Cost to Root Bridge
- Step 3 - Lowest Sender BID
- Step 4 - Lowest Port ID

Yani Lowest Sender BID... Bu durumda her iki Switch icin BID degerleri karsilastirilip kucuk olan Switch'e ait portun Designated Port oldugunu soyleyebiliriz.

Sonuc olarak Designated Port Forward duruma yani ilettime gecek Non- Designated Port Block duruma kalacaktır.

Ornek olmasi acisindan MAC Adresleri ve Priority degerleri, bu bilgilerden hareketler Portlari durumu asagidaki sekilde ozetlenmistir.

Spanning Tree Port Durumları

Spanning Tree yapisi icerisinde portlar 5 ayri durumda bulunabilirler.

1. Forwarding : Datalar gonderilir ve alinir.
2. Learning : Bridge Table olusturulur.
3. Listening :Aktif topology olusturulur.
4. Blocking : Sadece BPDU'lar alinir.
5. Disabled : Yonetimsel olarak down durumdadir.

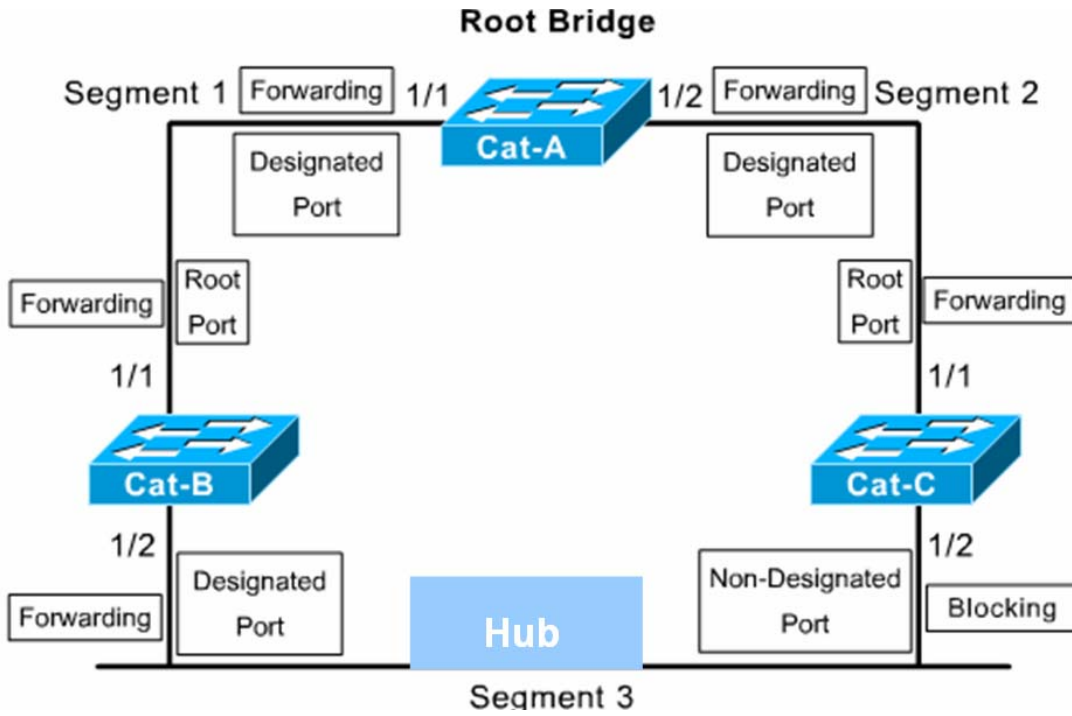
STP Timers

Hello Time: Root Bridge tarafından gonderilen BPDU mesajlari zaman araligidir. Default olarak 2 saniyedir.

Forward Delay: Portların Forward duruma gecmeden once Listening ve Learning adimlarında gecen suredir, 15 saniyedir.

Max. Age: Bir BPDU' nun saklanma suresidir, 20 saniyedir. 20 saniye boyunca daha once aldigi en iyi BPDU mesajı tekrarlanmazsa Max. Age dolmus olur ve port Listening Moda gecer.

Bir ornek ile STP zaman araliklarini inceleyelim.

Sekildeki duruma gore baslangicta Cat-C' nin 1/2 portu Blocking durumda ve yalnızca BPDU mesajlarını dinliyor.

Simdi Cat-B' nin 1/2 portunun down oldugunu varsayalım. Bu durumda Cat-C artık BPDU mesajlarını alamayacaktır. Cat-c 20 saniye boyunca Blocking durumda kalacak ve 20 saniyenin sonunda Max. Age' e ulasildigi icin durumunu degistirecek, 15 saniye surecek Listening mod ve yine 15 saniye surecek Learning Modun ardından Forwarding duruma gecektir.

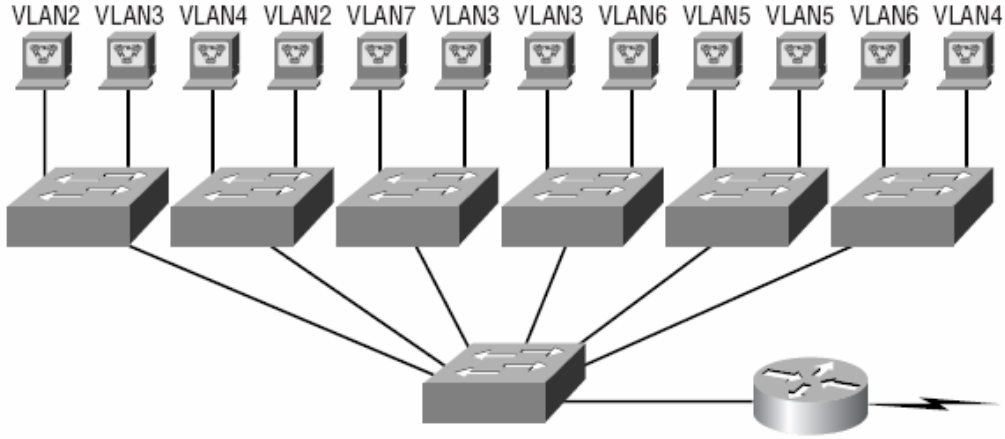
Yani 20 sn. max age + 15 sn. Listening + 15 sn. Learning modda kalacak dolayısıyla Cat-B 1/2 portu down olduktan 50 saniye sonra Cat-C 1/2 portu devreye girecektir.

Fakat burada Cat-B' nin MAC Adres Table' inin silinmemesinden ve toplam 300 saniye boyunca da Cache de kalacak olmasından dolayı bir sorun var gibi görünuyor.

Bu sorunda Root Bridge tarafından gönderilecek TCN BPDU (Topology Change Notification BPDU) ile giderilecektir. Ortamdaki switch portlarının durumunda bir değişiklik olduğunda gönderilen bu mesaj ile switchler MAC adres Table' larının yaşam sürelerini 15 saniyeye çekerek.

VLANs (Virtual Local Area Networks)

Virtual Local Area Network switch üzerinde yapılan mantıksal bir gruplama şeklinden tanımlanabilir. VLAN oluştururken bilgisayarların fiziksel durumlarına, yerlerine bakmak yerine işlevine ya da departmanına göre düzenlemeler yapılır. Örneğin bir networkte Muhasebe bölümü bir VLAN' da İnsan Kaynakları başka bir VALN' da bulundurulabilir ve bu sayede iki departman arasından ki iletişim engellenmiş olur.

Pazarlama	VLAN2	172.16.20.0/24
İnsan Kaynakları	VLAN3	172.16.30.0/24
Teknik Büro	VLAN4	172.16.40.0/24
Muhasebe	VLAN5	172.16.50.0/24
İyönetim	VLAN6	172.16.60.0/24
Satış	VLAN7	172.16.70.0/24

Her VLAN ayrı bir Broadcast domain olur ve dolayısıyla Broadcast' ler kontrol altına alınabilir. Network üzerinde kullanılan hemen hemen her protokol Broadcast oluşturur ve bu broadcast' lerin miktarı Network performansını olumsuz etkileyebilir. Bunu önlemenin iki yolu vardır:

- Router kullanımı
- Switch Kullanımı

Sistem içerisinde uzak networkler varsa Router kullanımı uygun bir çözüm olabilir ama Local Area Network düşünüldüğünde Switch kullanmak ve VLAN' lar oluşturmak daha ucuz dolayısıyla daha mantıklı bir çözüm olacaktır.

VLAN' lar Switch portlarının Network yöneticileri tarafından atanmasıyla oluşturulur ki buna Static VLAN denir. Sistem de bulunan cihazların bir veritabanına girilmesi ve switchler tarafından otomatik olarak atanmasıyla oluşan VLAN' lara ise Dinamik VLAN denir.

Static VLAN' lar hem daha güvenlidir hem de yönetimi ve bakımı Dinamik VLAN' lara göre daha kolaydır.

Default olarak bir switch üzerindeki bütün portlar VLAN1' dir.

VLAN konfigürasyonu Switch modeline göre farklılık gösterebilir. Önemli olan mantığını anlamaktır, komutlar kullanılan switch içerisinde yardım alınarak yapılabilir. (Biz hem Cisco1900 hem de Cisco 2950 serisi switchleri için konfigürasyon komutlarını vereceğiz fakat konfigürasyon çalışması yaparken Cisco1900 serisi Switchler üzerinde çalışacağız.)

VLAN oluşturmak komutlardan bağımsız olarak anlatmak gerekirse iki adımdan oluşur.

1. VLAN Oluşturulur
2. Portlar VLAN' lara üye edilirler.

1900 Switch İçin VLAN Oluşturma:

```
Switch#configure terminal
Switch(config)#vlan 2 name satis
Switch(config)#vlan 3 name muhasebe
Switch(config)#vlan 4 name yönetim
Switch(config)#exit
Switch#
```

2950 Switch İçin VLAN Oluşturma:

```
Switch#configure terminal
Switch(config)#vlan 2
Switch(config-vlan)#name satis
Switch(config)#vlan 3
Switch(config-vlan)#name muhasebe
Switch(config)#vlan 4
Switch(config-vlan)#name yönetim
```

2950 Seri switchler de her VLAN kendi alt modunda konfigüre ediliyor.

NOT: VLAN1 silinemez, değiştirilemez veya yeniden adlandırılmaz.

VLAN' lar oluşturulduktan sonra artık ikinci adıma geçebiliriz. Bu adımda Switch portları VLAN' lar ile eşleştirilecek. Tabi burada VLAN üyeliğinin Static yada Dinamic olduğu da belirtiliyor.

1900 Seri Switchler için VLAN Üyeliği:

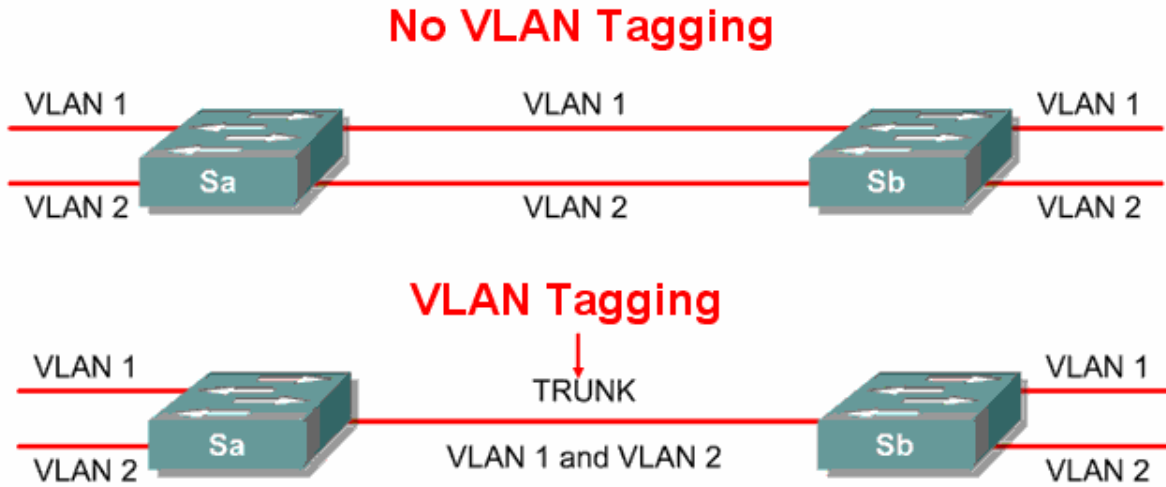
```
Switch#configure terminal
Switch(config)#interface Ethernet 0/2
Switch(config-if)#vlan-membership static 2
Switch(config-if)#exit
Switch(config)#interface Ethernet 0/3
Switch(config-if)#vlan-membership static 3
Switch(config-if)#exit
Switch(config)#interface Ethernet 0/4
Switch(config-if)#vlan-membership static 3
Switch(config-if)#exit
Switch(config)#
```

2950 Seri Switchler için VLAN Üyeliği:

```
Switch#configure terminal
Switch(config)#interface Ethernet 0/2
Switch(config-if)#switchport Access vlan 2
Switch(config-if)#exit
Switch(config)#interface Ethernet 0/3
Switch(config-if)# switchport Access vlan 3
Switch(config-if)#exit
Switch(config)#interface Ethernet 0/4
Switch(config-if)# switchport Access vlan 4
Switch(config-if)#exit
Switch(config)#
```

Trunk ve Trunk Konfigürasyonu

Trunk bağlantılar cihazlar arasında VLAN'ları taşımak amacıyla kullanılırlar ve VLANların tümünü ya da bir kısmını taşımak üzere biçimlendirilebilirler. Sadece Fast ya da Gigabit Ethernet üzerinde desteği vardır. Cisco switch'ler trunk bağlantı üzerindeki VLAN'ları tanımak için iki ayrı yöntem kullanır: **ISL** ve **IEEE802.1q**.

Bir Switch üzerindeki bir porta trunk ing konfigürasyonu şu şekilde olur:

1900 Seri Switch için:

```
Switch#configure terminal
Switch(config)#interface fastethernet 0/20
Switch(config-if)#trunk on
Switch(config-if)#exit
```

2950 Seri Switch için:

```
Switch#configure terminal
Switch(config)#interface fastethernet 0/20
Switch(config-if)#switchport mode trunk
Switch(config-if)#exit
```

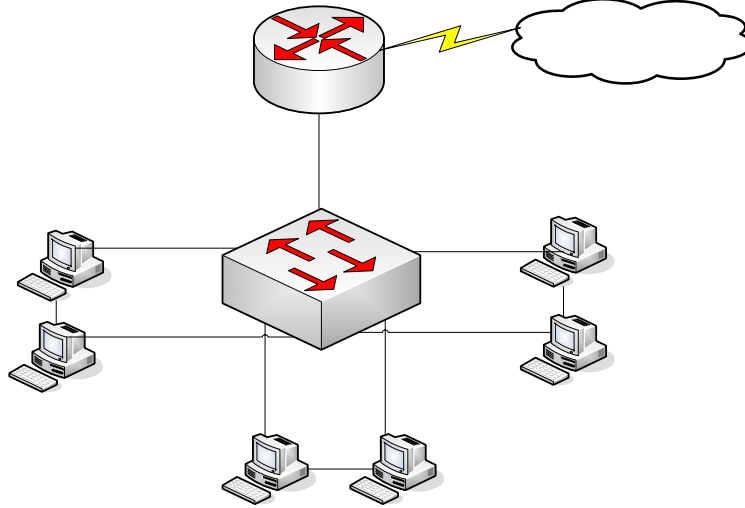
Inter-Switch Link (ISL): Cisco switch'ler tarafından kullanılır. Bu yöntem "external tagging" adı verilen, paketin orijinal boyunu değiştirmeyen, ancak 26 byte'lık bir ISL başlığını pakete ekleyerek, cihazlar arasında VLAN tanınmasını sağlayan bir yöntemdir. Ayrıca paketin sonuna paketi kontrol eden 4-byte uzunluğunda FCS (frame check sequence) alanı ekler. Paket bu eklentilerden sonra sadece ISL tanıyan cihazlar tarafından tanınabilir.

IEEE 802.1q: IEEE tarafından geliştirilen bu standart yöntem, farklı markadan switch ya da router arasında, bir bağlantı üzerinden çok VLAN taşımak amacıyla kullanılır. Gelen paket üzerine tanımlanan standarda uygun bir başlık yerleştirilir ve cihazlar arasında pakete ait VLAN'ın tanınması sağlanır.

VLAN'lar Arasında Yönlendirme

Bir VLAN'a bağlı cihazlar kendi aralarında iletişim kurabilir, broadcast'lerini gönderebilirler. VLAN'ların network'ü fiziksel olarak böldükleri varsayıldığı için VLAN'lar arasında cihazların iletişim kurabilmesi ancak 3. katman bir cihaza yardımıyla olacaktır.

Bu durumda yapılacak bir router üzerinde her VLAN için bir bağlantı eklemek ve Router üzerinde gerekli konfigürasyonları yaparak iletişimi sağlamaktır.

Böyle bir topoloji üzerinde çalıştığımızı varsayalım:

```
Switch#configure terminal
Switch(config)#interface fastethernet 0/1
Switch(config-if)#trunk on
Switch(config-if)#exit
Switch(config)#interface fastethernet 0/2
Switch(config-if)#vlan-membership static 1
Switch(config-if)#exit
Switch(config)#interface fastethernet 0/3
Switch(config-if)#vlan-membership static 1
Switch(config-if)#exit
Switch(config)#interface fastethernet 0/4
Switch(config-if)#vlan-membership static 2
Switch(config-if)#exit
Switch(config)#interface fastethernet 0/5
Switch(config-if)#vlan-membership static 2
Switch(config-if)#exit
Switch(config)#interface fastethernet 0/6
Switch(config-if)#vlan-membership static 3
Switch(config-if)#exit
Switch(config)#interface fastethernet 0/7
Switch(config-if)#vlan-membership static 3
Switch(config-if)#exit
```

VLAN1

F0/2

F0/3

F0/4

İlgili portları ilgili VLAN'lara atadık ve Router'a bağlantının sağlandığı FastEthernet0/1 portunda trunking'i aktif hale getirdik. Şimdi sıra Router üzerinde gerekli konfigürasyonu yapmaya geldi.

Bunun için Router'ın Fastethernet 0/0 interface'i altında sanal interface'ler oluşturmak, bu sanal interfaselere ip adresleri atamak ve encapsulation standardını belirlemek gerekir.

NOT: Gerçek Interface'in ip adresi olmamalı.

```
Router#configure terminal
Router(config)#interface fastethernet 0/0
Router(config-if)#no ip address
Router(config-if)#no shutdown
Router(config-if)#interface fastethernet 0/0.1
Router(config-subif)#encapsulation isl 1
Router(config-subif)#ip address {ip adresi} {subnet maski}
Router(config-subif)#exit
Router(config-if)#interface fastethernet 0/0.2
Router(config-subif)#encapsulation isl 2
Router(config-subif)#ip address {ip adresi} {subnet maski}
Router(config-subif)#exit
Router(config-if)#interface fastethernet 0/0.3
Router(config-subif)#encapsulation isl 3
Router(config-subif)#ip address {ip adresi} {subnet maski}
Router(config-subif)#exit
```

Burada öncelikle 3 adet VLAN için Router üzerinde 3 adet sanal interface oluşturuldu. Hemen arkasından kullandığımız switchin 1900 serisi olduğunu varsayarak encapsulation metodunu belirledik ve o sanal interfacein hangi VLAN ile bağlantılı olduğunu belirledik.

2950 Seri Switchler 802.1q metodunu desteklediği için bu switchlerden konfigürasyonumuz:

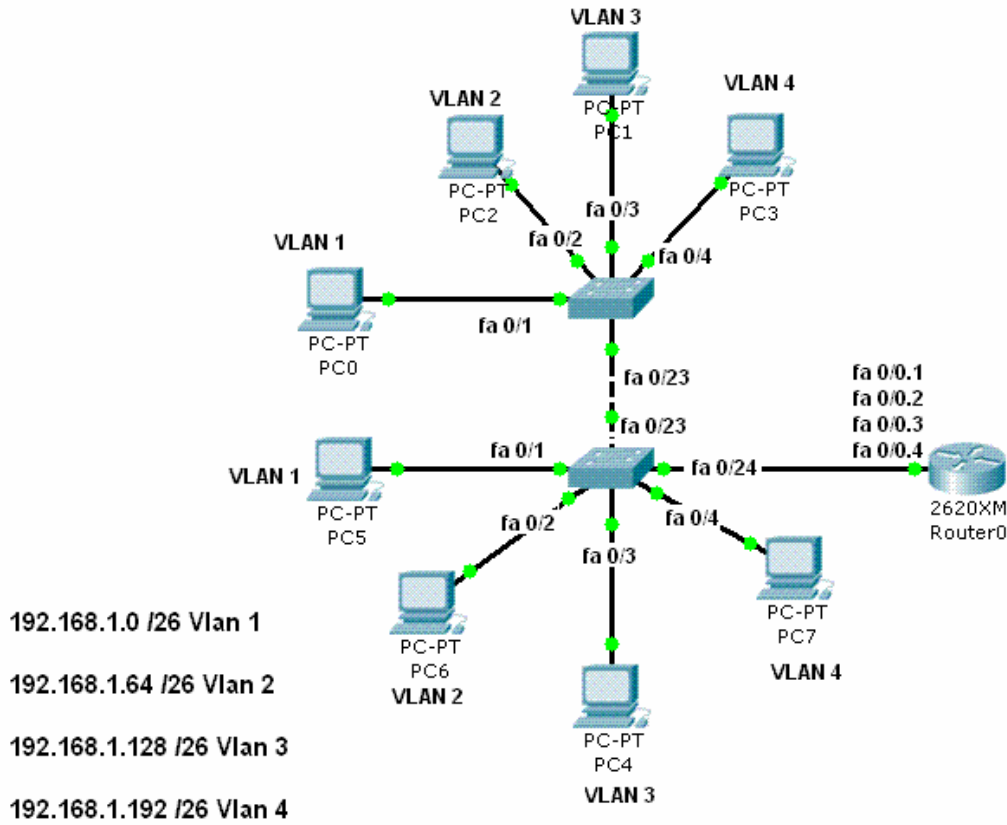
```
Router(config-if)#interface fastethernet 0/0.1
Router(config-subif)#encapsulation dot1q 1
Router(config-subif)#ip address {ip adresi} {subnet maski}
```

Şeklinde olacaktı. (802.1q = dot1q)

İşlemimiz VLAN üzerindeki ip adreslerinden birini (önerilen ilk useable ip adresini) sanal interface'e vererek tamamlandı.

NOT: Cisco 1900 serisi switchler sadece isl encapsulation metodunu desteklerler 2950 serisi switchler ise sadece 802.1q' yu destekler. Bu yüzden bu iki switch arasında trunking gerçekleştirilemez.

Laboratuvar Çalışması

Laboratuvar çalışmamızda VLAN 1 de dahil olmak üzere SwitchA ve SwitchB ye bağlı 4 adet VLAN var. SwitchA ve SwitchB fa0/23 portlarından birbirlerine bağlanmış ve bu portlarda trunk uygulanmıştır,

Aynı şekilde SwitchB fa0/24 portundan Router'a bağlanmış ve bu portta trunk uygulanmıştır.

Encapsulation dot1q kullanılmıştır.

Switch ve Router running-config dosyaları aşağıdadır.

```
SwitchA#show running-config
!
version 12.1
!
hostname SwitchA
!
interface FastEthernet0/1
 switchport mode access
!
interface FastEthernet0/2
 switchport access vlan 2
 switchport mode access
!
interface FastEthernet0/3
 switchport access vlan 3
 switchport mode access
!
```

```

interface FastEthernet0/4
  switchport access vlan 4
  switchport mode access
!
-----
!
interface FastEthernet0/23
  switchport mode trunk
!
interface FastEthernet0/24
  switchport mode access
!
!
interface Vlan1
  ip address 192.168.1.11 255.255.255.192
!
ip default-gateway 192.168.1.1
!
line con 0
!
end

```

SwitchA#show vlan

VLAN Name	Status	Ports
1 default	active	Fa0/1, Fa0/5, Fa0/6, Fa0/7 Fa0/8, Fa0/9, Fa0/10, Fa0/11 Fa0/12, Fa0/13, Fa0/14, Fa0/15 Fa0/16, Fa0/17, Fa0/18, Fa0/19 Fa0/20, Fa0/21, Fa0/22, Fa0/23 Fa0/24, Gig1/1, Gig1/2
2 egitim	active	Fa0/2
3 muhasebe	active	Fa0/3
4 yonetim	active	Fa0/4
1002 fddi-default	active	
1003 token-ring-default	active	
1004 fddinet-default	active	
1005 trnet-default	active	

SwitchA#

SwitchB#show running-config

```

version 12.1
!
hostname SwitchB
interface FastEthernet0/1
  switchport mode access
!
interface FastEthernet0/2
  switchport access vlan 2
  switchport mode access
!
interface FastEthernet0/3
  switchport access vlan 3

```

```

switchport mode access
!
interface FastEthernet0/4
switchport access vlan 4
switchport mode access
!
interface FastEthernet0/23
switchport mode trunk
!
interface FastEthernet0/24
switchport mode trunk
!
!
interface Vlan1
ip address 192.168.1.12 255.255.255.192
!
ip default-gateway 192.168.1.1
!
line con 0
!
end

```

SwitchB#show vlan

VLAN Name	Status	Ports
1 default	active	Fa0/1, Fa0/5, Fa0/6, Fa0/7 Fa0/8, Fa0/9, Fa0/10, Fa0/11 Fa0/12, Fa0/13, Fa0/14, Fa0/15 Fa0/16, Fa0/17, Fa0/18, Fa0/19 Fa0/20, Fa0/21, Fa0/22, Fa0/23 Fa0/24, Gig1/1, Gig1/2
2 egitim	active	Fa0/2
3 muhasebe	active	Fa0/3
4 yonetim	active	Fa0/4
1002 fddi-default	active	
1003 token-ring-default	active	
1004 fddinet-default	active	
1005 trnet-default	active	

SwitchB#

```

Router#show running-config
!
version 12.2
!
hostname Router
!
interface FastEthernet0/0
no ip address
interface FastEthernet0/0.1
encapsulation dot1Q 1 native
no ip address
!
interface FastEthernet0/0.2
encapsulation dot1Q 2

```

```
ip address 192.168.1.65 255.255.255.192
!  
interface FastEthernet0/0.3  
encapsulation dot1Q 3  
ip address 192.168.1.129 255.255.255.192  
!  
interface FastEthernet0/0.4  
encapsulation dot1Q 4  
ip address 192.168.1.193 255.255.255.192  
!  
interface Serial1/0  
no ip address  
shutdown  
ip classless  
!  
line con 0  
!  
end
```

Router#

VLAN Trunking Protocol (VTP)

VTP Vlan konfigutasyonun butun networke yayilmasini saglayan bir mesajlasma protokoludur.

VTP Layer 2 framelerini kullanir ve VLAN' larin butun network icinde yonetilmesini, silinmesini, eklenmesini ya da yeniden adlandırılmasını sağlar. Dolayısıyla VTP networkteki butun switchlerin ve VLAN konfigurasyonlarının merkezi bir şekilde yonetilmesini sağlar.

VTP protokolunun calisma prensibi icinde ortamda VTP Server ve VTP clientlar bulunur. Ayni domain de bulunan VTP Clientlar , serverdan VLAN bilgilerini alirlar.

- VLAN'lar VTP Server da olusturulur.
- VLAN bilgileri client switchlere gonderilir.
- Ayni domain icinde bulunan switchler VLAN bilgilerini alirlar.
- Bu gelismeden sonar artik client switchlerde portlar VTP Server da olusturulan VLAN' lara atanabilir.
- VTP Client olarak konfihure edilen switchlerde VLAN olusturulamaz.
- Farkli domainlerde bulunan switchler VLAN bilgilerini paylasmazlar.

Switchler VTP bilgilerini almamak uzere configure edilebilirler, Bu switchler VLAN bilgilerini Trunk portlarından gonderirken kendisine gelen bilgileri almaz ve kendi VLAN database' ini yapilandirmaz. Switchleri bu sekilde calismasi VTP Mode Transparent olarak adlandırilmistir. Bu modda calisan Switchler VTP domaine katilmazlar.

Guvencik acisindan VTP domainlerine password verilebilir. Bu durumda password o domain de bulunan butun switchlerde configure edilmelidir.

Gonderilen VTP mesafleri VTP database' inden revision numarasi ile birlikte tutulurlar, her mesaj ile bu numara artirilir. Daha buyuk bir revision numarasi ile gelen bilgiler switchler tarafından daha yeni olarak Kabul edilir ve gelen VLAN bilgileri eskilerinin uzere yazilir.

Buraya kadar anlattiklarimizin isiginda VTP domainlerinde switchlerin 3 ayri modda calisabileceklerini soyleyebiliriz.

- VTP Server
- VTP Client
- VTP Transparent

Konfigurasyon:

```
Switch# vlan database
Switch(vlan)# vtp domain domain-name
Switch(vlan)# vtp {server | client | transparent}
Switch(vlan)# vtp password password
Switch(vlan)# vtp v2-mode (version2)
```

Ornek

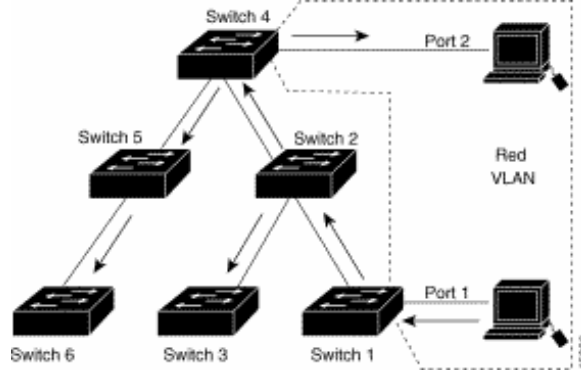
```
Switch# vlan database
Switch(vlan)# vtp domain corp
Switch(vlan)# vtp client
```

VTP Pruning (Budama)

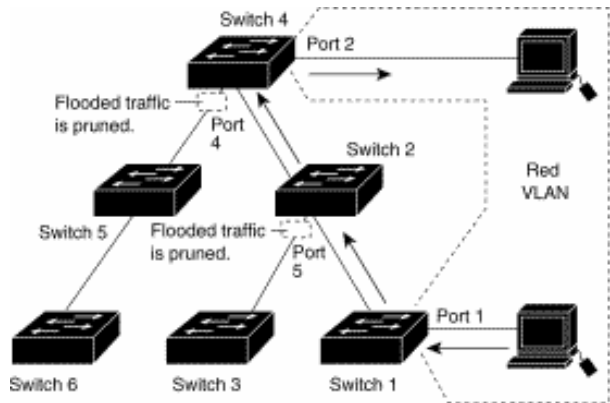
VTP Pruning networkteki broadcast, multicast, unknown unicast gibi gereksiz flood edilen paketleri azaltarak network bant genişliği kullanımını artırır. Cisco Switchlerde default olarak disable durumdadır.

VLAN1' de VTP Pruning enable edilemezken diğer VLAN' larda edilebilir ve VTP Server da Pruning enable edildiğinde ise bütün domainde (tabi ki VLAN 1 dışında) enable olur.

Aşağıdaki şekilde Switch1'in 1. portu ve Switch4' un 2. portu Red VLAN'1 üye durumdadır. Hoslardan birinden gönderilen broadcast trunk portlarından bütün switchlere gider.

Red VLAN'a üye portları olmayan Switch 2-3-5-6` da aynı şekilde bu broadcast alacaktır. Bunu önlemek için VTP Pruning enable edilebilir.

Switch4 un 4. portu ve Switch2' nin 5. portunda Red VLAN trafiki budanmıştır. (VTP Pruning enable)

Konfigurasyon

```
Switch# vlan database
Switch(vlan)# vtp pruning
```

Belirli bir VLAN ise

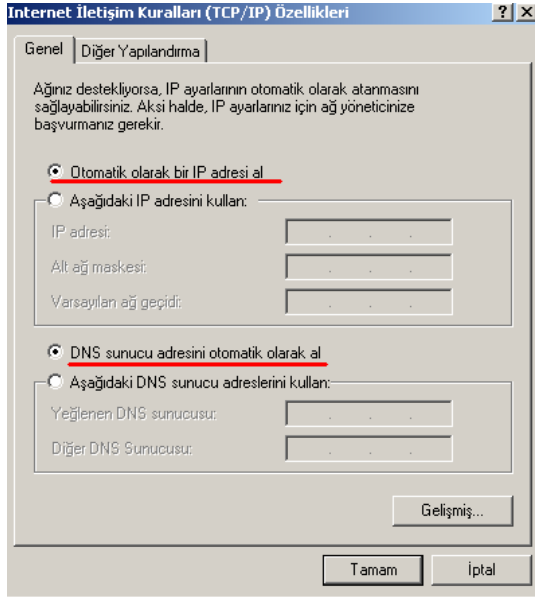
```
Switch(config-if)#switchport trunk pruning vlan remove vlan
```

Komutuyla pruning dışında bırakılabilir.

DHCP (Dynamic Host Configuration Protocol)

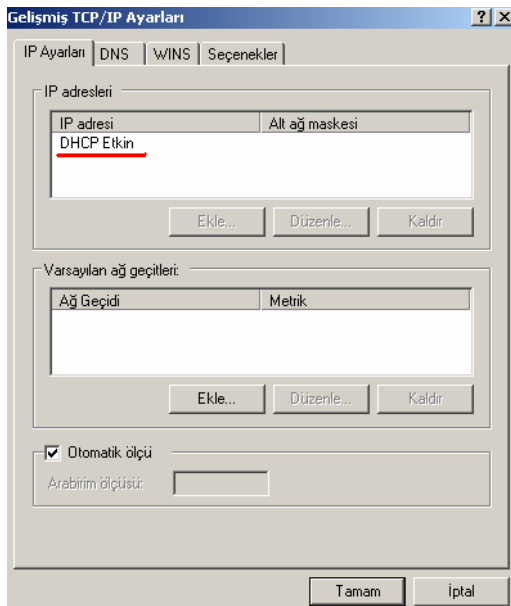
DHCP , DHCP kullanmak üzere yapılandırılmış bilgisayarlara merkezi ve otomatik olarak ip adresi atanması ile TCP/IP bilgilerinin yapılandırılmasını ve bunların yönetilmesini sağlar. DHCP' nin uygulanması manuel olarak ip adresinin verilmesi nedeniyle ortaya çıkan bazı problemlerin azalmasını sağlar.

Bir bilgisayarı DHCP kullanmak üzere yapılandırmak için bilgisayarın TCP/IP konfigürasyonunda "Otomatik olarak ip al" seçeneğini aktif etmek yeterlidir. İstendiğinde DNS sunucunun ismi de otomatik olarak DHCP Server' da alınabilir bunun için de " DNS sunucu adresini otomatik olarak al " seçeneği aktif hale getirilmelidir. Bu işlemler yapıldıktan sonra bilgisayarlar DHCP istemci durumuna gelecektir.

(Bir bilgisayarın DHCP istemci olarak ayarlanması)

Bu ayarlar yapıldıktan sonra TCP/IP konfigürasyonunun gelişmiş sekmesine baktığımızda DHCP' nin etkin olduğunu görebiliriz.

DHCP istemci DHCP Server ile haberleşmeye geçmesi ve ip adresini elde etmesi birkaç adımlık bir haberleşme ile sağlanır, Bu birkaç adımı basit bir şekilde inceleyecek olursak:

- İstemci bilgisayar başlangıçta DHCP Server adresini bilmediği için broadcast yolu ile ip adres isteğini ortama yayar.
- İsteği alan DHCP Server, uygun olan bir ip adresini istemciye kiralama teklifinde bulunur. (Ip adresleri DHCP Server' lar tarafından belirli sürelerle istemcilere kiralanırlar, tamamen verilmezler)
- İstemci ip adres bilgilerini alır.
- DHCP Server veritabanında ip adresinin kiralandığı ve kiralama süresi bilgilerini yazar.

Özellikle büyük işletmelerde IP konfigürasyonu ile ilgili çıkabilecek sorunların çözülmesinde ya da olası değişikliklerin düzenlenmesinde DHCP Server ile TCP/IP konfigürasyon bilgilerini dağıtmak akıllıca bir çözüm olacaktır.

Bunun için bir bilgisayarı DHCP Server atamak yeterli olabileceği gibi istendiğinde Router' larda gerekli konfigürasyonlar yapıldığında DHCP hizmeti verebilirler.

DHCP Server kullanarak istenirse oluşturulacak ip havuzundan ip adresleri rast gele dağıtılabılır ya da MAC adreslerine bazı ip adresleri reserve edilebilir ve istenirse bazı ip adreslerinin hiçbir şekilde dağıtılmaması sağlanabilir.

Cisco Router' ın DHCP Server Olarak Konfigüre Edilmesi

Cisco Router' larda DHCP server default olarak çalışır durumdadır. Herhangi bir nedenle daha önceden DHCP Server devre dışı bırakıldıysa;

Router(config)# service dhcp

komutu ile DHCP Server aktif hale getirilebilir. Yiene istendiği zaman başına "no" konularak devre dışı bırakılabilir.

Router(config)# no service dhcp

Router' ın DHCP hizmeti verebilmesi için, hangi aralıklarda hangi networke ait ip adreslerinin dağıtılacağı bilgisinin Router' a bildirilmesi gerekir.

Bunun için şu komutlar yazılmalı:

```
Router(config)#ip dhcp pool poolismi
```

```
Router(Config-dhcp)# network ip_araligi mask subnet_maski
```

Örneğin:

```
Router(Config)# ip dhcp pool Academytech
```

```
Router(Config-dhcp)#network 192.168.0.0 mask 255.255.0.0
```

İstersek bu networkteki bazı ip adreslerinin ya da bir ip adres aralığının istemci bilgisayarlara dağıtılmasını engelleyebiliriz. Bunun için "**ip dhcp excluded**" komutunu kullanmalıyız. Komutun genel kullanımı şu şekildedir;

```
Router(config)#ip dhcp excluded-address baslangic_ipsi bitis_ipsi
```

Örneğin ilk örnekte belirttiğimiz ip adres aralığına ait adreslerden 192.168.1.1 ` den 192.168.1.10 ` a kadar olan ip adreslerinin dağıtılmamasını istersek;

```
Router(config)#ip dhcp excluded-address 192.168.1.1 192.168.1.10
```

Komutunu yazmamız gerekir.

Bununla birlikte DNS ip adresi, etki alanı adı, NetBios Server ip adresi ve Default Gateway gibi adresleri de konfigürasyonunu yaptığımız da Router ile dağıtabiliriz. Bu komutların genel kullanımı ise şöyledir:

```
Router (config-dhcp)#domain-name academytech.com
```

```
Router (config-dhcp)#dns-server dns_server_ip_adresi
```

```
Router(config-dhcp)#netbios-name-server server_ip_adresi
```

```
Router(config-dhcp)#default-router routerin_ip_adresi
```

İstenirse ip adreslerinin reserve edilebileceğinden bahsetmiştik. Bunun için ip adresi reserve edeceğimiz bilgisayarın MAC adresini bilmemiz gerekir. Örneğin MAC Adresi 00-11-2F-B2-12-B2 olan bir bilgisayara 192.168.1.100 ip adresini reserve edelim. Bu durumda yeni bir havuz oluşturmalıyız:

```
Router(config)#ip dhcp pool Academytech-Lab
```

```
Router(config-dhcp)#host 192.168.1.100 mask 255.255.0.0
```

```
Router(config-dhcp)#client-identifier 0100-11-2F-B2-12-B
```

Burada MAC adresinin başında yer alan " 01 " ifadesi network kartının Ethernet için tasarlandığı anlamına gelir.

Ip adreslerinin dağıtırken olası çakışmaları önlemek için gerekirse Router' ın ip adreslerini kiraya vermeden önce kullanımda olup olmadığını denetlemesini sağlayabilir ve kira süresini de konfigüre edebiliriz.

```
Router(config)# ip dhcp ping packets ping_sayısı
```

```
Router(config-dhcp)#lease gün saat dakika
```

Ayrıca:

```
Router# show ip dhcp binding reserve_edilmiş_adres
```

Reserve ettiğimiz ip adresleri hakkında bilgi,

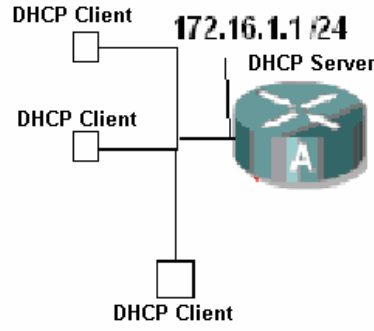
```
Router# show ip dhcp conflict
```

Komutu ile dhcp' de çakışan ip adreslerini görüntüleyebilir,

```
Router# show ip dhcp server statistics
```

Komutu ile dhcp server hakkında istatistiksel bilgileri alabiliriz.

Şimdi örnek olacak bir konfigürasyon yapalım.

DHCP Client' lara DHCP Server tarafından otomatik olarak 172.16.1.1 /24 networkünde ip adresleri dağıtılacak.

Senaryoyu biraz daha geliştirmek için 172.16.1.2 – 172.16.1.5 arasından ki ip adreslerinin dağıtılmamasını istediğimizi de düşünelim.

```
Router(config)#ip dhcp pool Academytech
Router(dhcp-config)#network 172.16.1.0 255.255.255.0
Router(dhcp-config)#exit
Router(config)#ip dhcp ex
Router(config)#ip dhcp excluded-address 172.16.1.2 172.16.1.5
Router(config)#
```

Burada ip havuzumu oluşturduk ve dağıtılmasını istemediğimiz ip aralığını router' a bildirdik.

Söz gelimi etki alanı adımız "AcademyTech", Dns Server'ın ip adresi: "172.16.1.2" ve Default Gateway'da 172.16.1.1 olsun. Bu bilgilerinde DHCP tarafından dağıtılmasını istersek konfigürasyona şu şekilde devam etmeliyiz:

```
Router(config)#ip dhcp pool Academytech
Router(dhcp-config)#domain-name AcademyTech
Router(dhcp-config)#dns-server 172.16.1.2
Router(dhcp-config)#default-router 172.16.1.1
Router(dhcp-config)#exit
Router(config)#_
```

00:16:15 başlandı | OtoAlqıla | 9600 8-N-1 | Kaydır | büyh | SAYI | Yakala | Yazdırma

Artık bilgisayarlarımızı DHCP Client olarak ayarladıktan sonra ip adreslerinin bizim router üzerinde yaptığımız konfigürasyona uygun olarak alacaklarır.

```

C:\WINDOWS\system32\cmd.exe
Microsoft Windows XP [Sürüm 5.1.2600]
(C) Telif Hakkı 1985-2001 Microsoft Corp.

C:\Documents and Settings\Cisco>ipconfig /all

Windows IP Yapılandırması

   Ana Bilgisayar Adı . . . . . : JUPITER-11
   Birincil DNS Soneki . . . . . :
   Düğüm Türü . . . . . : Bilinmiyor
   IP Yönlendirme Etkin . . . . . : Evet
   WINS Proxy Etkin . . . . . : Evet
   DNS Soneki Arama Listesi . . . . : AcademyTech

Ethernet bağdaştırıcı Academytech:

   Bağlantıya özgü DNS Soneki . . . : AcademyTech
   Açıklama . . . . . : SIS 900 PCI Fast Ethernet Bağdaştırıcı

c1s1

   Fiziksel Adres . . . . . : 00-0D-87-17-0D-01
   Dhcp Etkin . . . . . : Evet
   Otomatik Yapılandırma Etkin . . . : Evet
   IP Adres . . . . . : 172.16.1.6
   Alt Ağ Maskesi . . . . . : 255.255.255.0
   Ulaşılan Ağ Geçidi . . . . . : 172.16.1.1
   DHCP Sunucusu . . . . . : 172.16.1.1
   DNS Sunucusu . . . . . : 172.16.1.2
   Kira Sağlanan . . . . . : 21 Mayıs 2006 Pazar 14:26:14
   Kira Bitişi . . . . . : 22 Mayıs 2006 Pazartesi 14:26:14

C:\Documents and Settings\Cisco>

```

Bilgisayarın ip konfigürasyonunda görüldüğü gibi bizim istediğimiz şekilde bir çalışma oldu.

Running Konfigürasyona baktığımız da ise DHCP ile ilgili şu bilgileri göreceğiz:

```

ip dhcp excluded-address 172.16.1.2 172.16.1.5
ip dhcp pool Academytech
 network 172.16.1.0 255.255.255.0
 domain-name AcademyTech
 dns-server 172.16.1.2
 default-router 172.16.1.1

```

--More--

DHCP kullanmaktan vazgeçtiğimiz andan itibaren DHCP hizmetini devre dışı bırakabiliriz.

```

Router(config)#no service dh
Router(config)#no service dhcp

```

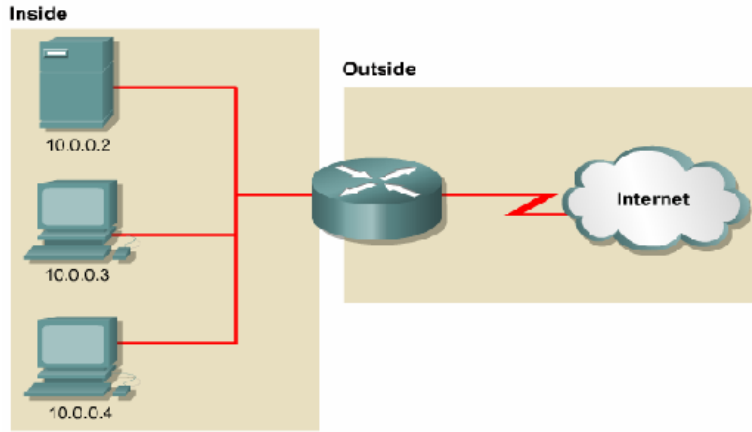
Network Address Translation

İnternette gideceğimiz yeri bulmak için IP adresleri kullanırız. Ama her IP adresini internet ortamında kullanamıyoruz. Bazı özel IP adresleri vardır. Bu adresler, daha doğrusu IP adres aralıkları kendi yerel ağlarımızda kullanmamız için ayrılmıştır. Bunlar Address Allocation for Private Internets (özel internetler için adres payı) diye tanımlanır, kısaca Private Addresses (özel adresler) diyoruz. İnternette kullandıklarımıza da Public (Halka Açık) Addresses diyoruz.

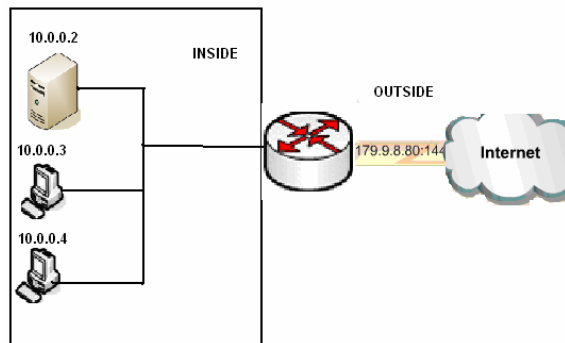
Özel IP adresleri RFC 1918 ile belirlenmiştir ve;

10.0.0.0 ile 10.255.255.255
172.16.0.0. ile 172.31.255.255
192.168.0.0 ile 192.168.255.255 arasındadır.

İç networkümüzde kullanmamız için ayrılan bu ip adresleri internette kullanılamazlar ve biz de bu ip adresleri ile internete erişemeyiz. Dolayısıyla internet ortamına girerken public bir ip adresine sahip olmamız gerekli. Bu durumda bize NAT yani Network Address Translation yardımcı oluyor ve NAT konfigürasyonu yaptıktan sonra iç networkümüzdeki herhangi bir ip adresine sahip bilgisayar dışarı çıkarken biz<im istediğimiz bir ip adresine dönüşüyor, mesela modem'in ip adresine.

Bu topolojide 10.0.0.0/ 24 networküne ait bilgisayarlar internete erişecekler. Karşımıza "inside" ve "outside" olmak üzere iki kavram çıkıyor. Yine topolojiden anlaşılacağı gibi inside iç networkümüz ve outside da dış network yani internet yada hedef network. Bu kavramlar önemli zira NAT konfigürasyonu sırasında Adres dönüştürme işleminde inside ve outside olarak kullanılacak interface' ler belirlenmelidir.

(Topoloji ve ip adresleri dikkatle incelendiğinde NAT işlemi görülecektir.)

NAT' ı 3 başlık altında inceleyebiliriz:

- Static NAT : Birebir iç bloktaki IP adreslerini dış IP adreslerine çevirme.
- Dynamic NAT: Bir havuz yaratarak dinamik olarak içerdeki adresleri bu havuzdaki dış IP bloklarıyla eşleme
- Overloading: Bütün makinaları makina sayısına oranla daha az IP adresiyle dışarıya çıkarma

NAT Konfigürasyonu

Böyle bir senaryoda Static NAT uygulaması yapacak olursak Routerlar şu şekilde konfigüre edilmeli.

```
RouterA(config)#ip nat inside source static 192.168.4.2 10.1.1.1
RouterA(config)#interface ethernet 0/0
RouterA(config-if)#ip nat in
RouterA(config-if)#ip nat inside
RouterA(config-if)#exit
RouterA(config)#interface seri
RouterA(config)#interface serial 0/1
RouterA(config-if)#ip nat out
RouterA(config-if)#ip nat outside
RouterA(config-if)#exit
RouterA(config)#_
```

10:41:30 başlandı | OtoAlqıla | 9600 8-N-1 | Kaydır | büyh | SAYI | Yakala | Yazdırma vankısı

(RouterA için konfigürasyon)

```
RouterB(config)#ip nat inside source static 192.168.4.2 10.1.1.2
RouterB(config)#inter
RouterB(config)#interface ethernet 0/0
RouterB(config-if)#ip nat inside
RouterB(config-if)#ip nat inside
RouterB(config-if)#exit
RouterB(config)#interface serial 0/1
RouterB(config-if)#ip nat out
RouterB(config-if)#ip nat outside
RouterB(config-if)#exit
RouterB(config)#_
```

10:43:26 başlandı | OtoAlqıla | 9600 8-N-1 | Kaydır | büyh | SAYI | Yakala | Yazdırma vankısı

(RouterB için konfigürasyon)

Bu yapılan konfigürasyon ile A routerı için iç networkte bulunan 192.168.3.2 ip adresinin Router Serial interface' inden çıktıktan sonra 10.1.1.1 ip adresine, B Routerı için iç networkte bulunan 192.168.4.2 ip adresinin Router Serial interface' inden çıktıktan sonra 10.1.1.2 adresine dönüşmesini sağlamış olduk.

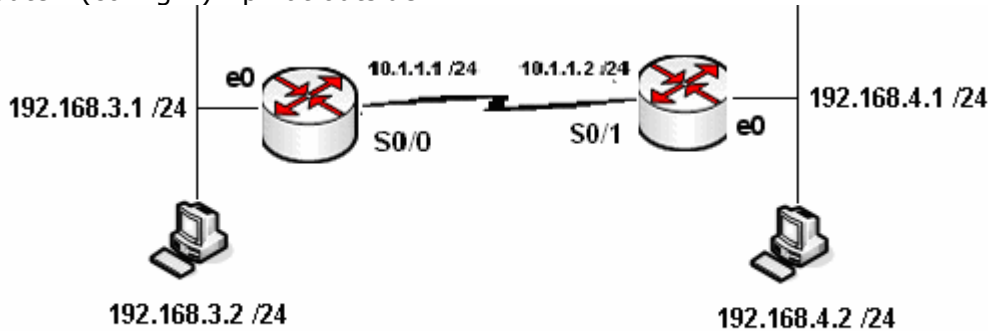
```
RouterA#sh ip nat translations
Pro Inside global      Inside local          Outside local         Outside global
--- 10.1.1.1           192.168.4.2          ---                  ---
RouterA#_
```

10:42:56 bağlanıldı | OtoAlgıla | 9600 8-N-1 | Kaydır | büyh | SAYI | Yakala | Yazdırma yankısı

(Router A için Ip NAT Translations Tablosu)

Benzer bir senaryo üzerinde Dynamic NAT uygulayabiliriz. Konfigürasyonda bazı farklılıklar olacaktır. Başta da bahsettiğimiz gibi Dynamic NAT için "outside" tarafında bir ip adres havuzu oluşturulmalı ve "inside" tarafta bir Access list yazılmalıdır.

```
RouterA#configure terminal
RouterA(config)# ip nat pool AcademyTech 10.1.1.1 10.1.1.5 netmask 255.255.255.0
RouterA(config)# access-list 1 permit 192.168.3.0 0.0.0.255
RouterA(config)# ip nat inside source list 1 pool AcademyTech
RouterA(config)# interface ethernet 0
RouterA(config-if)# ip nat inside
RouterA(config-if)# exit
RouterA(config)# interface serial 0
RouterA(config-if)# ip nat outside
```


Overload uygulamasında tüm bir network aynı ip adres üzerinden çıkarılabilir. Burada ip adresi belirtmek yerine değişken interface kullanmak gerekir.

Router B üzerinde NAT konfigürasyonumuz şu şekilde yapılacaktır:

```
RouterB(config)#access-list 1 permit 192.168.4.0 0.0.0.255
RouterB(config)#ip nat inside source list 1 ?
    interface Specify interface for global address
    pool      Name pool of global addresses

RouterB(config)#ip nat inside source list 1 interface serial 0/0
RouterB(config)#interface et
RouterB(config)#interface ethernet 0/0
RouterB(config-if)#ip nat inside
RouterB(config-if)#exit
RouterB(config)#interface ser
RouterB(config)#interface serial 0/0
RouterB(config-if)#ip nat out
RouterB(config-if)#ip nat outside
RouterB(config-if)#
```

2:33:50 bağlanıldı | OtoAlgıla | 9600 8-N-1 | Kaydır | büyh | SAYI | Yakala | Yazdırma yankısı

Overload uygulamasında da interface'lerin "inside" ya da "outside" oldukları belirtilmelidir.

```

!
router ospf 101
 network 10.1.1.0 0.0.0.255 area 0
 network 192.168.4.0 0.0.0.255 area 0
!
ip nat inside source list 1 interface Serial0/0 overload
ip classless
!
--More--

```

2:35:58 bağlanıldı | OtoAlgıla | 9600 8-N-1 | Kaydır | büyh | SAYI | Yakala | Yazdırma yankisi

(Overload işlemi Running Konfigürasyondan incelenebilir)

```

RouterB#show ip nat translations
Pro Inside global      Inside local           Outside local          Outside global
icmp 10.1.1.2:512      192.168.4.3:512       192.168.3.2:512       192.168.3.2:512
icmp 10.1.1.2:516      192.168.4.2:512       192.168.3.2:512       192.168.3.2:516
RouterB#

```

2:42:56 bağlanıldı | OtoAlgıla | 9600 8-N-1 | Kaydır | büyh | SAYI | Yakala | Yazdırma yankisi

(IP Nat çevrimlerinin görüntülenmesi)

WAN Teknolojileri

WAN yani Wide Area Network Teknolojilerinin anlaşılması için bazı terimlerin önceden bilinmesi fayda sağlayacaktır. Bu terimleri kısaca şu şekillerde tanımlayabiliriz.

Customer Premises Equipment (CPE) : Müsteri tarafından kullanılan cihazlara genel olarak verilen addir.

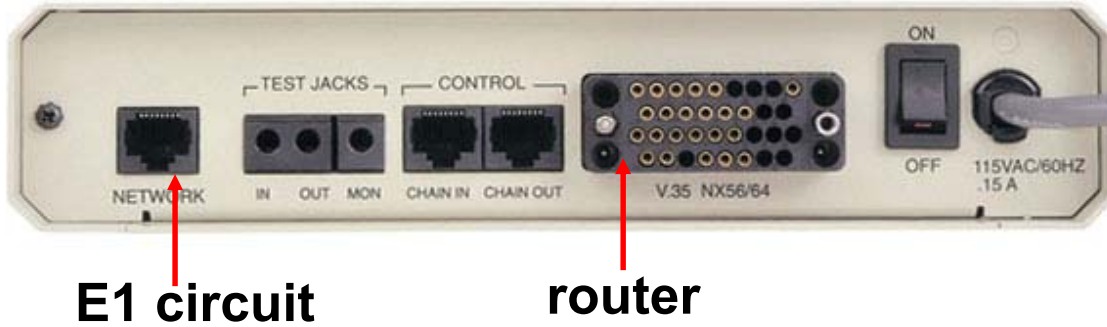
Demarcation (Demarc) : Servis sağlayının hizmet sağlayacağı ve bu hizmet ile ilgili desteklerini sürdüreceği, müşteriye en yakın noktadır. Bu noktadan sonra oluşabilecek olası hatalar ile ilgili servis sağlayıcı sorumluluk kabul etmez, müşterinin kendisinin çözüm bulması gerekir.

Synchronous: Seri bağlantılarda her iki noktada ki cihazların birbirlerine data gönderimi sırasında hızlarını eşitlemeye çalıştıkları durumdur şeklinde anlatılabilir. Bu tarz bir iletimde bizim için önemli olan nokta upload ve download hızlarının eşit olmasıdır.

Asynchronous: Dial-Up modemler örnek olarak gösterilebilir. Bağlantılarda ki her nokta veri iletim hızlarının eşit olduğunu kabul eder ama eşit olmadığı durumlarda eşitlemek için bir çalışma yapmaz. Bu durumda upload ve download hızları da birbirinden farklı olacaktır.

Data Services Unit/ Channel Services Unit (CSU/DSU) : DTE olan müşteri ekipmanında clock üretimi sağlayacak cihazlardır. WAN aslında DTE networklerin DCE networkler üzerinden birbirlerine bağlanan LAN; lar topluluğudur şeklinde tanımlanabilir. Bu durumda örneğin DTE olan Routerlarda data iletimini başlatacak DCE bir cihaza ihtiyaç olacaktır, örneğin modem.

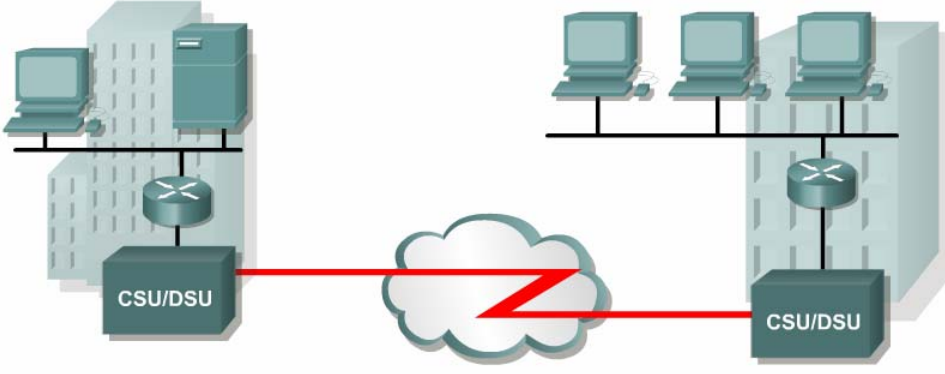
Laboratuvar ortamlarında kullandığımız özel kablolar ile DCE cihazlar yerine clock üretimini routerlara yaptırıyorduk. Gerçek dünyada uçtan uca DTE ve DCE olan kablolar ile bağlantı sağlamak imkansız olacağı açık olduğuna göre mevcut hatlar üzerinden iletimin sağlanabilmesi için DSU/CSU cihazlara ihtiyaç vardır.

WAN Bağlantıları

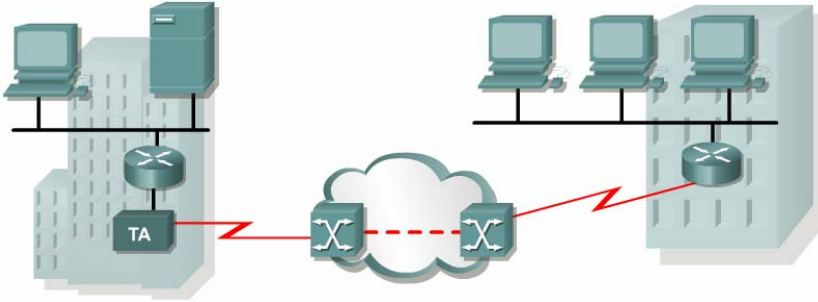
Kiralık Hatlar (Leased Lines): Kiralık hatlar tek bir firmaya atanmış, noktadan noktaya bağlantının sağlandığı senkron iletim hatlarıdır. Senkron iletişim kullanılmasından dolayı upload ve download hızları eşittir. 45 Mbps'e kadar hız desteklemektedir. Bağlantı kurulduktan sonra hat devamlı aktif durumdadır.

Bu tür bağlantılarda daha sonra detaylı inceleyeceğimiz HDLC, PPP veya SLIP protokolleri kullanılır.

Devre Anahtarlama (Circuit Switching): Asenkron iletişim cesididir ve dusuk bant genisligine ihtiyac duyulan durumlarda onerilebilir. Bu baglantilarda artik neredeyse tamamen vazgeçilen Dial-ip modemler veya ISDN hatlari kullanilir.

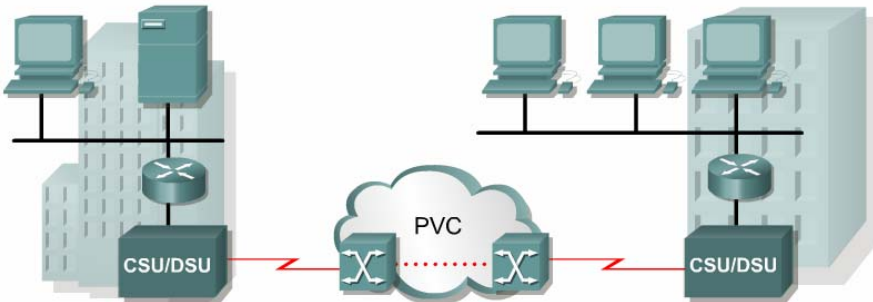
Burada modemler arasinda baglanti kurulduktan sonra hattin surekli aktif kalmasi maliyeti artiracai icin pek tercih edilmeyecektir ama soz gelimi zaten var olan bir hatta yedek olmasi ve o hat koptugunda devreye girip, hat tekrar aktif oldugundan devreden cikmasi saglanabildiginde son derece kullanisli olacaktir.

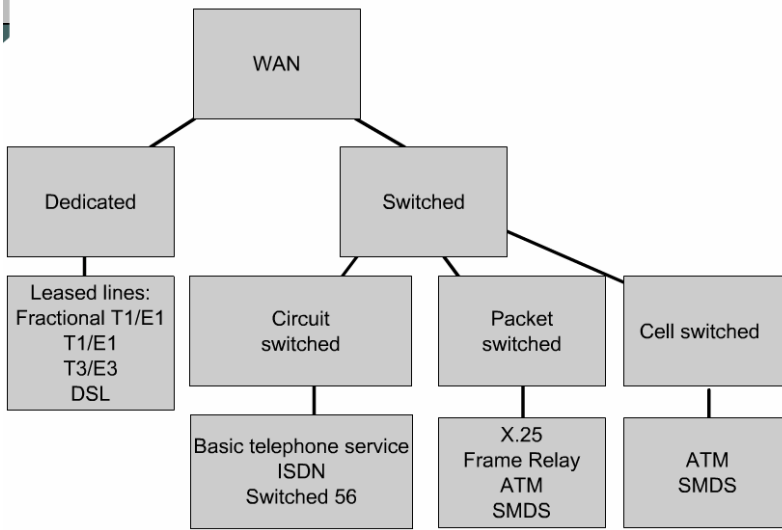
Asenkron iletişim sozkonusu oldugu icin upload ve download hizlari esit degildir. HDLC, PPP ve SLIP protokolleri kullanilabilir.

Paket Anahtarlama (Paket Switching): Genis alan aglarinda sabit miktarlarda datanin gonderilmesi durumunda en uygun cozum kiralik harlar olacaktir. Fakat agimizda belirli zaman araliklarinda yuksek datalar gonderilirken bazen cok daha az data gonderimi sozkonusu ise bant genisliginin paylasimi esasina gore tarasarlamis Packet Switching kullanilabilir.

Servis saglayicilar burda bir miktar bant genisligini garanti ederken, garanti etmedigi ama mumkun oldugunda kullanmasina izin verdigi daha yuksek bir bant genisligide saglarlar.

Bu tur baglatilarda detayli inceleyecegimiz Frame-Relay ile birlikte X.25 ve ATM protokolleri kullanilmaktadir.

HDLC

HDLC; IBM tarafından geliştirilmiş standart bit tabanlı bir protokoldür. HDLC (High-Level Data-Link Control) ; data link katman protokolüdür. Cisco' nun geliştirdiği HDLC ile diğer üretici şirketlerin geliştirdiği HDLC iletişim kuramaz. Bu diğer üreticiler içinde geçerlidir. Yani bütün HDLC protokollerine üreticisine özeldir diyebiliriz.

HDLC ; adres alanı , çerçeve alanı, kontrol dizisi alanı (FCS), ve protokol tür alanını içeren çerçevelemeyi tanımlar. HDLC hata düzeltimi aynen Ethernet gibi yapar. HDLC alt bilgisinde FCS alanını kullanır. Alınan çerçevede hatalar oluşmuş ise çerçeveyi düzeltmeden iptal eder.

HDLC Çerçevelemesi :

HDLC ISO frame					
Flag	Address	Control	Data (Payload)	FCS	Flag
1 byte	1 byte	1 or 2 bytes	1500 bytes	2 (or 4) bytes	1 byte

İki router'ı HDLC kullanarak haberleştirmek için aşağıdaki komut satırları kullanılır.

Serial Interface de encapsulation 'ı HDLC olarak ayarlamak :

```

Router(config)#int ser 0
Router(config-if)#encapsulation hdlc
Router(config-if)#
  
```

Status

Yaptığımız konfigürasyonu görmek için show interface serial0 kullandık :

```

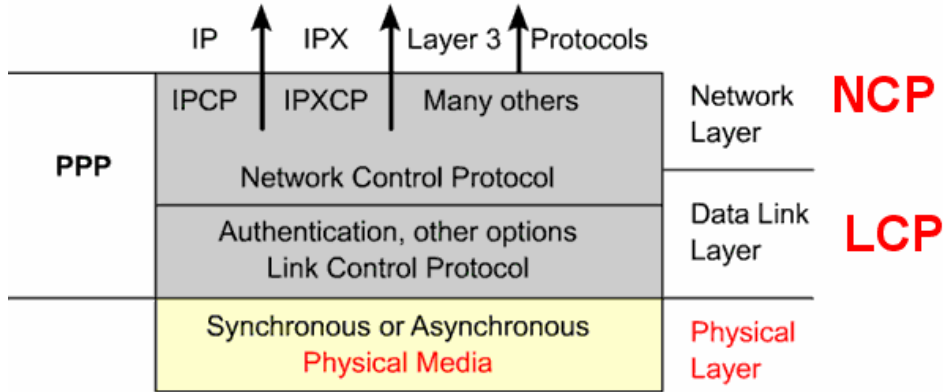
Router#sh int serial0
Serial0 is up, line protocol is up
  Hardware is HD64570
  Internet address is 172.19.1.13/24
  MTU 1500 bytes, BW 1544 Kbit, DLY 1000 usec, rely 255/255, load 1/255
  Encapsulation HDLC, loopback not set, keepalive set (10 sec)
  Last input 00:00:00, output 00:00:00, output hang never
  Last clearing of show interface counters never
  
```

PPP

PPP HDLC protokolüne göre bütün üretici firmaların Routerları tarafından desteklendiği için daha çok tercih edilen encapsulation metodudur.

PPP' butun olarak incelemek biraz zordur çünkü aslında PPP iki tane aly protokolden oluşur. Bunlar şöyle sıralayabiliriz;

1. Link Control Protocol (LCP)
2. Network Control Protocol (NCP)

LCP point to point bağlantısının sağlanması için kullanılırken NCP network katmanı protokollerinin konfigürasyonu için kullanılır.

LCP, Authentication, sıkıştırma, hata kontrol ve birden fazla yol arasında load balancing gibi özellikleri sağlar.

PPP oturumlar opsiyonel olan seçimler ile birlikte 5 adımda oluşur.

1. Link establishment - (LCPs)
2. Authentication - Optional (LCPs)
3. Link quality determination - Optional (LCPs)
4. Network layer protocol configuration (NCPs)
5. Link termination (LCPs)

```
Router#show interfaces serial0/0
Serial0/0 is up, line protocol is up
  Hardware is HD64570
  Internet address is 10.140.1.2/24
  MTU 1500 bytes, BW 1544 Kbit, DLY 20000 usec,
  rely 255/255, load 1/255
  Encapsulation PPP, loopback not set, keepalive
  set (10 sec)
  LCP Open ← LCP
  Open: IPCP, CDPCP ← NCP
  Last input 00:00:05, output 00:00:05, output
  hang never
  Last clearing of "show interface" counters never
  Queueing strategy: fifo
  Output queue 0/40, 0 drops; input queue 0/75, 0
  drops
  5 minute input rate 0 bits/sec, 0 packets/sec
```

PPP Authentication

Router 'ın seri interface 'lerinde PPP tanımı yapmak için "encapsulation ppp" komutu kullanılır. Bağlantının sağlandığı her iki uçtaki interface'lerin ikisinde de PPP aktif yapılmalıdır.

```
Router(config)#interface ser 0
Router(config-if)#encapsulation ppp
Router(config-if)#exit
Router(config)#
```

Ayrıca Router 'lara "hostname" komutunu kullanarak bir isim verilmelidir.

```
Router(config)#hostname kadiköy
kadiköy(config)#
```

Ve karşı tarafın bağlantı yapacağı sırada kullanacağı kullanıcı adı ve şifresi global konfigürasyon modundayken tanımlanmalıdır. Kullanılan şifre tüm router 'larda aynı olmak zorundadır. Daha sonra bir kimlik doğrulama metodu da belirlemek gerekir. Bunun için öncelikle interface moda girilerek "ppp authentication" komutunu kullanılır.

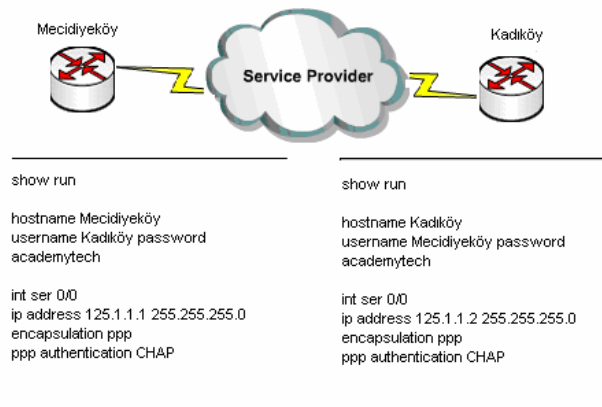
Daha önce bahsettiğimiz PAP yada CHAP metodlarından biri seçilir. Dikkat edilmesi gereken seçilen metodun her iki router da ortak seçilmesidir. Eğer bir router da PAP diğer router da CHAP seçildiyse iletişim kurulamayacaktır.

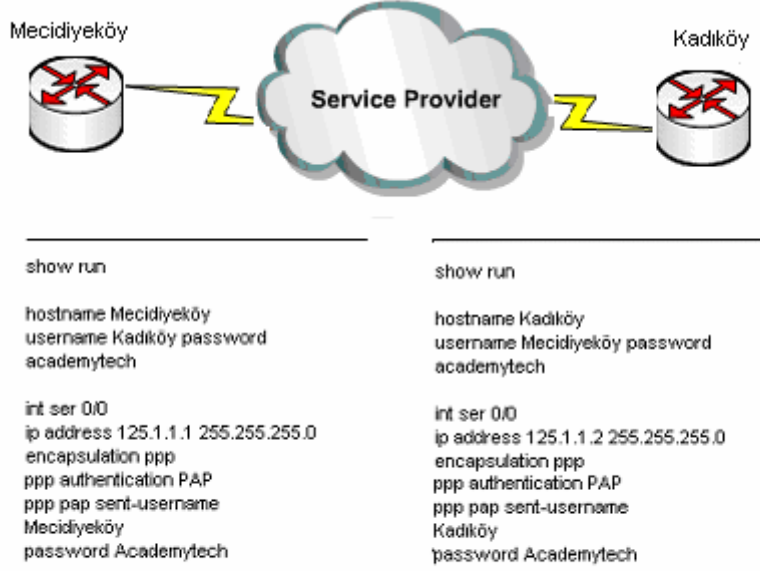
```
kadiköy(config)#username meci diyeköy password academytech
kadiköy(config)#int ser 0
kadiköy(config-if)#ppp authentication chap
kadiköy(config-if)#
```

Eğer authentication metodunu PAP seçmiş olsaydık , interface içerisinde PAP 'ı aktif etmemiz gerekecekti. Çünkü Cisco IOS 11.1 ve sonrasında PAP default olarak disable durumdadır.

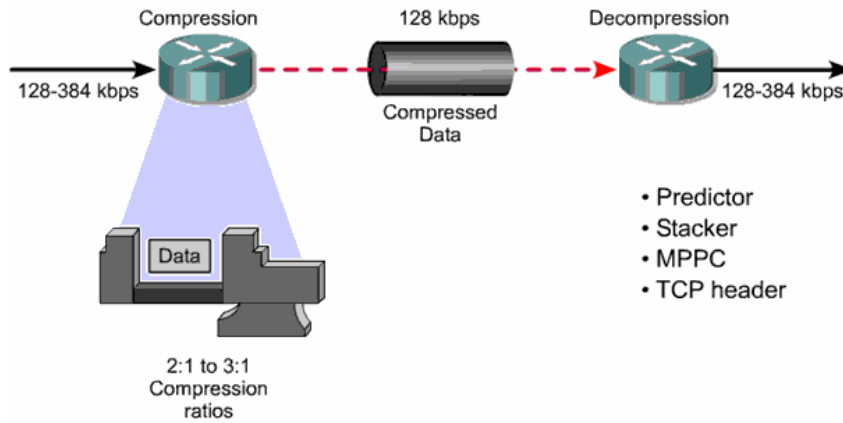
```
kadiköy(config)#int ser 0
kadiköy(config-if)#ppp pap sent-username meci diyeköy password academytech
```

CHAP KONFIGÜRASYONU :

PAP KONFIGÜRASYONU :**PPP Compression**

PPP datayı sıkıştırabilme özelliği ile düşük bant genişliğinde dahi yüksek performans sağlayabilmektedir.

4 farklı Compression tipi vardır.

1. Predictor
2. Stacker
3. MMPC
4. Tcp Header Sıkıştırma

Hatali PPP Konfigurasyon Ornekleri

Mismatched WAN encapsulations


```
hostname Pod1R1
username Pod1R2 password Cisco
interface serial 0
ip address 10.0.1.1 255.255.255.0
encapsulation ppp
```

```
hostname Pod1R2
username Pod1R1 password cisco
interface serial 0
ip address 10.0.1.2 255.255.255.0
encapsulation HDLC
```

Mismatched IP addresses


```
hostname Pod1R1
username Pod1R2 password cisco
interface serial 0
ip address 10.0.1.1 255.255.255.0
encapsulation ppp
ppp authentication chap
```

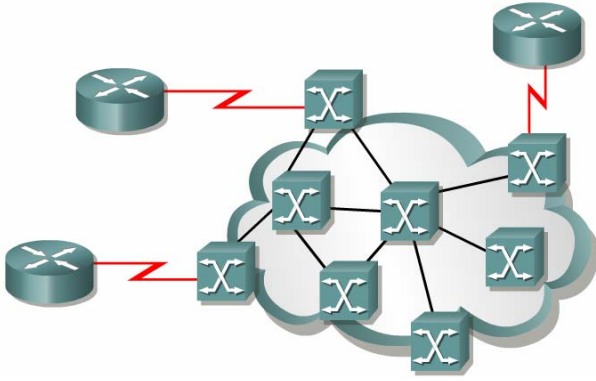
```
hostname Pod1R2
username Pod1R1 password cisco
interface serial 0
ip address 10.2.1.2 255.255.255.0
encapsulation ppp
ppp authentication chap
```


Frame Relay

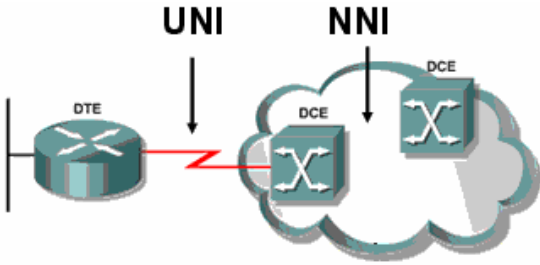
Frame Relay Packet Switching teknolojisiyle tümleşik bir WAN servsidir ve OSI referans modelinin Data-Link Katmanında çalışır. Frame Relay HDLC'nin bir alt bileşeni olan Link Access Procedure for Frame Relay (LAPF) protokolunu kullanır.

Burada data çeremeler halinde müşterinin DTE cihazlarından diğer nokta veya noktalardaki DTE cihazlarına DCE cihazlar üzerinden taşınır. Burada ki DCE cihazlar ya da DCE network telekom firmalarının sağladığı network ve cihazlardı, kontrolü ve konfigürasyonu bu firmalar tarafından yapılır.

Frame Relay networklerinde genellikle 56 Kbps ve 2 Mbit arasında bant genişlikleri kullanılmaktadır fakat 45 Mbit'e kadar desteklenmektedir.

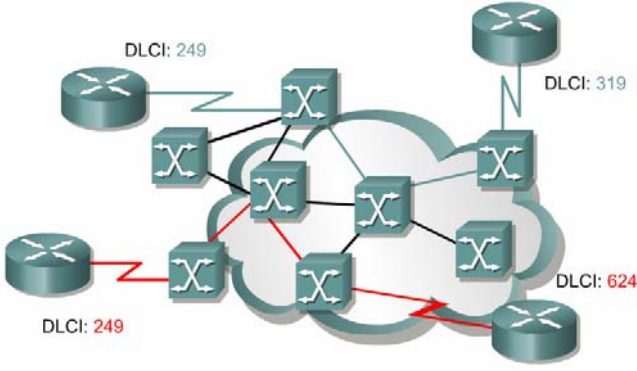
Frame Relay networklerinde müşteri ve servis sağlayıcı arasında ki bağlantıya User-To Network Interface (UNI), birbirinden farklı servis sağlayıcılara ait cihazların bağlandıkları noktalara ise Network-To-Network Interface (NNI) denir.

Frame Relay Networkleri oluşturulurken servis sağlayıcının vereceği DLCI numaralarının tanımlanması önemlidir. Çünkü servis sağlayıcı yada telekom bu DLCI numaralarına kendi switchleri üzerinden yol verecek ve iki nokta arasında sanal bir devre oluşturarak bağlantının kurulmasını sağlayacaktır.

Burada bahsettiğimiz sanal devreler pek kullanılmayan Switched Virtual Circuits (SVCs) ve Permanent Virtual Circuits (PVCs) olmak üzere ikiye ayrılır.

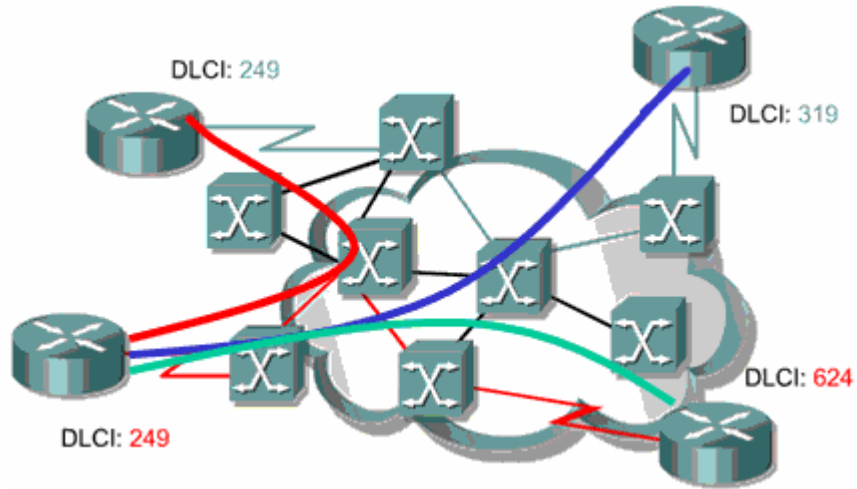
SVCs'lerde iki nokta arasında kurulan bağlantı için geçerli olan yol dinamik olarak değişmekteyken PVCs'lerde iki nokta arasında sabit bir yol tanımı yapılır ve manuel olarak değiştirilmediği sürece sürekli o yol kullanılır.

Sozgelimi sekilde kirmiz olarak isaretlenen yol soz konusu iki nokta arasindaki PVC' yi belirtir. Fakat burada SVC ile bir calismadan bahsetseydik mevcut yol yerine alternatif yollardan biri de kullanilabiliyor olacakti.

Cunki SVC' ler gecici olarak olusturulurlar ve bu baglantilarin olusturulmasi icin bir cevrim (call setup) gerekmektedir.

Frame Relay konusan bir router birden fazla nokta arasindan birebir baglanti yapilmasi gereken durumlarda her nokta icin ayri PVC ler olusturabilir. Merkez nokta uzerinde yapilacak ve her noktaya erisim icin farkli olan DLCI numaralari ile bu mumkun olacak ve o dakikadan itibaren merkez Frame Relay router butun noktalara ayni anda hizmet verebilecektir.

Frame Relay Headers

Frame Relay ile konfigure edilmiş routerlar iki farklı Frame Relay Header'i desteklerler.

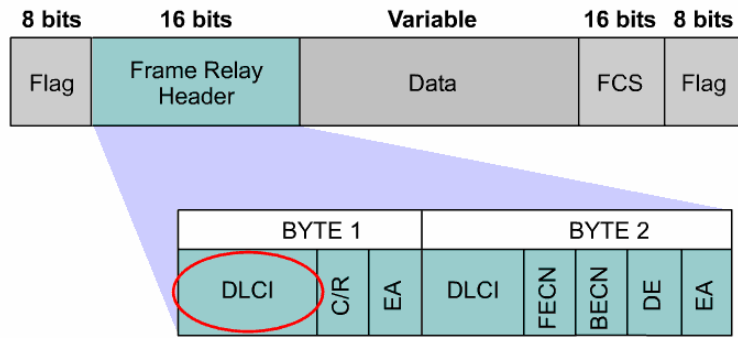
1. Cisco
2. IETF

Cisco adından da anlaşıldığı gibi Cisco özeldir ve ortam da Cisco dışında üreticilere ait Routerlar varsa kullanılamaz. Bununla birlikte Frame Relay framelerine 4 Byte'lık headerler eklediği için önerilen değildir.

IETF ise birden fazla üreticiyi destekler ve framelere Cisco'nun aksine sadece 2 byte'lık headerler ekler.

Bu headerlerin içeriğinde bizim için önemli olacak DLCI'lar vardır.

IETF Frame Relay Frame

DLCI

Data Link Connection Identifier' in kislaltmasi olan DLCI musteru cihazı ve frame relay switch arasindaki sanal devreyi tanımlaya yarar.

DLCI numaralari servis saglayicilar tarafından belirlenen mantıksal adreslerdir denebilir. 0-15 ve 1008 – 1023 arasinda ki numaralar özel amaclar için ayrıldıgından servis saglayicilar tarafından 16-1007 arasindaki numaralardan secilerek atama yapılır.

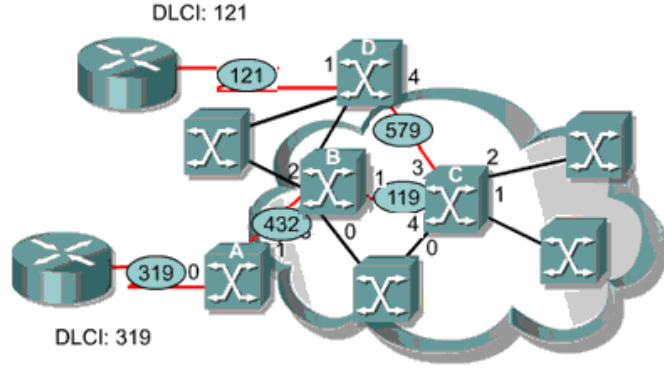
DLCI

A			
VC	Port	VC	Port
319	0	432	1

B			
VC	Port	VC	Port
432	3	119	1

C			
VC	Port	VC	Port
119	4	579	3

D			
VC	Port	VC	Port
579	0	121	1

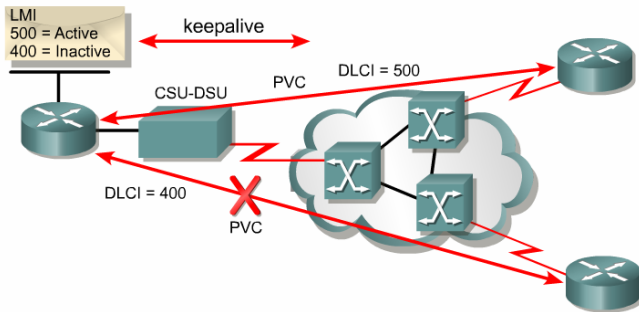
Sekilde A, B, C ve D switchleri üzerinde ki DLCI yonlendirmeleri incelendiginde DLCI mantigi daha iyi anlasilacaktır.

LMI

Local Management Interface (LMI) DTE cihazlar ve Frame Relay switchler arasindaki signaling standardidir.

Cisco Routerlar 3 cesit LMI Type'i destekler.

1. Cisco
2. Ansi
3. q933a

Frame Relay networku ve DTE Router için LMI type aynı olmadigi takdirde çalışmayacaktır. Turkiyede kullanılan LMI Type Ansi' dir. Routerda Cisco IOS 11.2 ve üzeri varsa LMI Type tanımlaya gerek kalmaz, Router Frame Relay networkundeki LMI Type'i algılar.

Frame Relay Switchler konfigure edilen PVC' lerin durumlarını belirtmek için LMI' i kullanırlar. PVC' ler 3 ayı durumda olabilirler.

1. Active State: Routerların data transferi yapabildiği, bağlantının aktif olduğunun belirtildiği durumdur.

2. Inactive State: Frame Relay switch ile Localimiz arasında ki bağlantının aktif olduğu ama uzaktaki Router ile uzaktaki Frame Relay switch bağlantısının düzgün çalışmadığı durumdur.

4. **Deleted State:** CPE ve Frame Relay switch arasında herhangi bir servisin çalışmadığı durumdur.

```
1w2d: Serial0/0 (in): Status, myseq 142
1w2d: RT IE 1, length 1 type 0
1w2d: KA IE 3, length 2 yourseq 142, myseq 142
1w2d: PVC IE 0x7, length 0x6, dlci 100, status 0x2, bw0
```

(debug frame-relay lmi)

Burada 0x2 aktif durumu gösterir, diğer durumlar şu şekildedir;

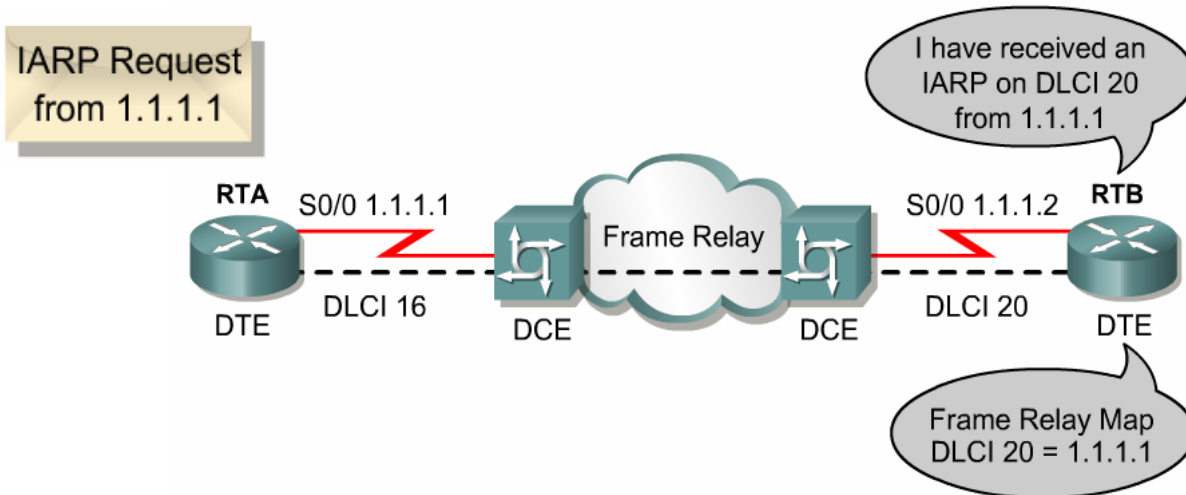
0x0: Inactive

0x4: Deleted

DLCI Mapping

Frame Relay networklerinin konfigürasyonu sırasında önemli bir adımda servis sağlayıcıların Frame Relay switchlerinde yol verdikleri DLCI numaralarının next hop 3. katman adreslerine map edilmesidir.

Burada map işlemi Dinamik ve static olmak üzere iki şekilde yapılabilir. Static map işleminde frame relay map komutu kullanılır. Dinamik map işleminde ise Inverse ARP protokolu çalışır. Burada Inverse ARP her DLCI için Inverse ARP Request mesajı gönderir ve aldığı cevap ile data-link katman adresi DLCI numarası ve Network Katmanı adresi Next Hop ip adresini map eder.

Kısaca Inverse ARP Lan' lardaki ARP protokolu gibi çalışır.

Static Map

```
Router(config-if)#frame-relay map protocol protocol-address
  dlci [broadcast] [ietf | cisco]
```

Buradaki ip adresi remote ip adresi DLCI numarası ise local DLCI numarasıdır.

```
Router(config-if)#frame-relay map ip 10.1.1.1 101 broadcast
```

Dinamik Map

```
Router(config-if)# frame-relay interface-dlci dlci-number
```

Buradaki DLCI numarası local DLCI'dir.

```
Router(config-if)#frame-relay interface dlci 100
```

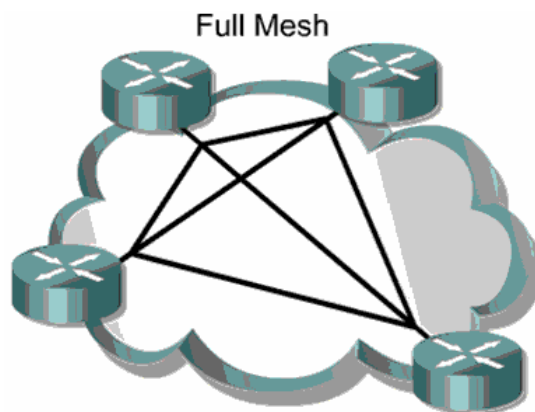
Frame Relay networklerinde Frame Relay encapsulation kullanılır. Cisco ve Ietf olmak üzere 2 ayrı standardı vardır, default olarak cisco'dur. Sistemde Cisco dışında Routerlar var ise RFC 1490 ile tanımlanmış Ietf standardı kullanılmalıdır.

```
RTB(config)#interface serial 0/0
RTB(config-if)#encapsulation frame-relay
RTB(config-if)#frame-relay map ip 131.108.123.2 48 broadcast
RTB(config-if)#frame-relay map ip 131.108.123.3 49 broadcast ietf
RTB(config-if)#frame-relay map ip 131.108.123.4 50 broadcast
```

Encapsulation Frame Relay seçildikten sonra Frame Relay a0 komutunda encapsulation seçilmeyebilir, bu durumda frame relay encapsulation geçerli olacaktır.

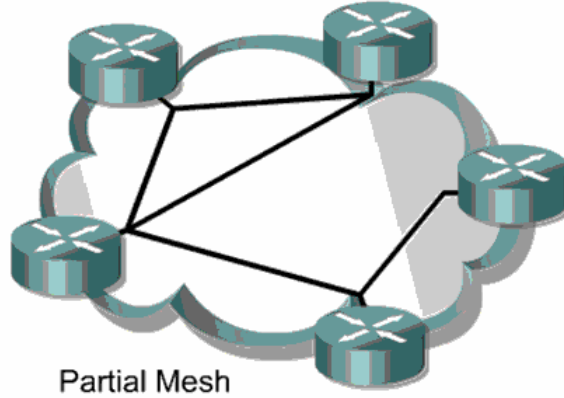
Frame Relay Map satırlarının ikincisinde ki gibi farklı bir encapsulation seçilirse geçerli olan o olacaktır. Örneğimiz de ikinci satır için geçerli olan encapsulation ietf'dir.

Frame Relay Topolojileri

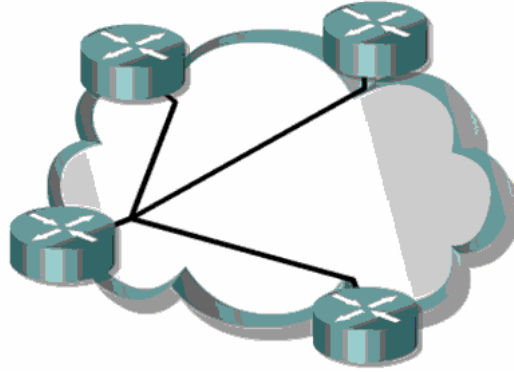
Mesh Topolojide esas olan tüm noktalar arasında ayrı birer PVC olmasıdır. Oldukça pahalı bir topolojidir. Fakat bağlantılardan biri down olduğunda bile bir çok alternatif yoldan hedefe ulaşılabilir.

Full Mesh ve Partial Mesh olarak ikiye ayrılır.

Hub and Spoke Topoloji en çok kullanılan Frame Relay topolojisi ve Star Topoloji olarak da anılır. Bu topoloji genellikle birden fazla uzak networkun merkezi bir router'a bağlanmasıyla şekillenir.

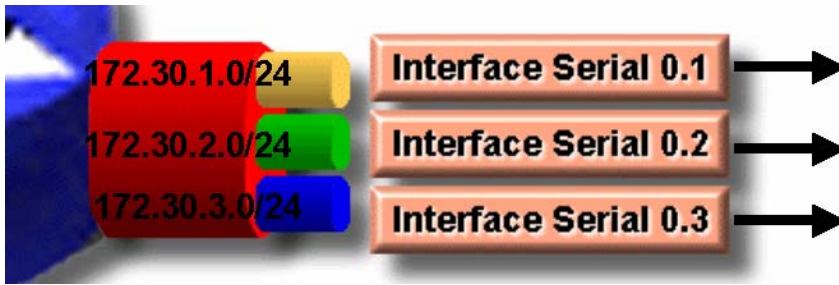
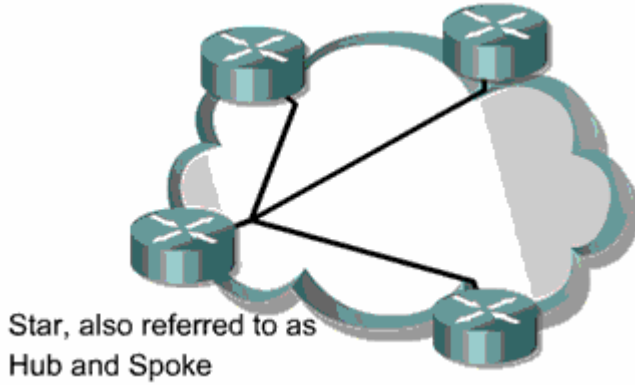
Hub and Spoke

Burada merkez router multipoint bağlantı ya da point to point bağlantı sağlayabilir.

Frame Relay Sub-Interface Konfigurasyonu

Frame Relay networklerinde sozgelimi merkezde olan bir router birden fazla sayiya sahip subeye hizmet verebili, subeyle baglantiyi saglanabili. Burda interfacein altinda sub interfaceler olusturmak gerekir.

Burada her sub-interface farkli bir networke ait ve farkli bir remote baglanti icinde. Her baglanti icin ayri PVC' ler mevcut.

Hun and Spoke olarak adlandirilan Frame Relay topolojilerinde kullanian bu yontem ile ilgili uygulama ilerde yapılacaktır. Simdilik ornek olmasi acisindan cisco.com ` dan alionan konfihurasyonu veriyorum.

```
RTA(config)#interface serial S0/0.1 multipoint
RTA(config-subif)#ip address 1.1.1.1 255.255.255.0
RTA(config-subif)#frame-relay interface-dlci 18
RTA(config-fr-dlci)#exit
RTA(config-subif)#frame-relay interface-dlci 19
RTA(config-fr-dlci)#exit
RTA(config-subif)#exit
RTA(config)#interface serial S0/0.2 point-to-point
RTA(config-subif)#ip address 2.1.1.1 255.255.255.0
RTA(config-subif)#frame-relay interface-dlci 20
RTA(config-fr-dlci)#^Z
```

Hub and Spoke topology Frame Relay networklerinin en cok kullanılan seklidir. Point to multi point veya sub-interfaceler ile point to point olarak tasarlanabilir. Fakat bu topology, Point to multipoint networklerde routing islemi icin Routing Protokoller kullanilmissa Split Horizon kuralindan dolayi sorun yasatacaktir.

Cunku Split Horizon kurali geregi bir Router aldigi update' i aldigi interfaceden geri gondermez. Bu durumda Split Horizon kurali devre disi birakilmalidir.

Router(config-if)#no ip split-horizon

Split Horizon kurali Link State protokolleri ornegin OSPF protokolune etkilemez.

Frame Relay Show Komutlari:

Asagidaki show komutlari Cisco' nun CNAP egitimi icin onordugu program slaytlarindan alinmistir.

```
Router#show frame-relay pvc 110
```

```
PVC Statistics for interface Serial0 (Frame Relay DTE)
```

```
DLCI = 110, DLCI USAGE = LOCAL, PVC STATUS = ACTIVE,
INTERFACE = Serial0
input pkts 14055      output pkts 32795   in bytes 1096228
out bytes 6216155    dropped pkts 0     in FECN pkts 0
in BECN pkts 0      out FECN pkts 0   out BECN pkts 0
in DE pkts 0        out DE pkts 0
out bcst pkts 32795 out bcst bytes 6216155
```

```
Router#show frame-relay map
```

```
Serial2 (up): IP 131.108.122.2 dlci 20(0x14,0x0440),
dynamic
CISCO, BW= 56000, status defined, active
```

```
Router#show frame-relay lmi
```

```
LMI Statistics for interface Serial0 (Frame Relay DTE)
```

```
LMI TYPE =
CISCO
Invalid Unnumbered info      0 Invalid Prot Disc 0
Invalid dummy Call Ref      0 Invalid Msg Type 0
Invalid Status Message      0 Invalid Lock Shift 0
Invalid Information ID      0 Invalid Report IE Len 0
Invalid Report Request      0 Invalid Keep IE Len 0
Num Status Enq. Sent 113100  Num Status msgs Rcvd 113100
Num Update Status Rcvd 0    Num Status Timeouts 0
```

```
show interface serial 0/0
Serial0 is up, line protocol is up
Hardware is CD2430 in sync mode
MTU 1500 bytes, BW 128 Kbit, DLY 20000 usec, rely 255/255, load 1/255
Encapsulation FRAME-RELAY, loopback not set, keepalive set (10 sec)
LMI enq sent 112971, LMI stat rcvd 112971, LMI upd rcvd 0, DTE LMI up
LMI enq rcvd 0, LMI stat sent 0, LMI upd sent 0
LMI DLCI 1023 LMI type is CISCO frame relay DTE
FR SVC disabled, LAPF state down
Broadcast queue 0/64, broadcasts sent/dropped 32776/0, interface broadcasts 1
Last input 00:00:00, output 00:00:03, output hang never
Last clearing of "show interface" counters never
Input queue: 0/75/0 (size/max/drops); Total output drops: 0
Queueing strategy: weighted fair
<Output Omitted>
```

Frame Relay Switch Konfigurasyonu

Laboratur ortamında Frame Relay uygulamaları için Frame Relay Switch'e ihtiyac vardır. Fakat Frame Relay switch olmadığı durumlarda bir Router Frame – Relay Switch olarak konfigure edilebilir.

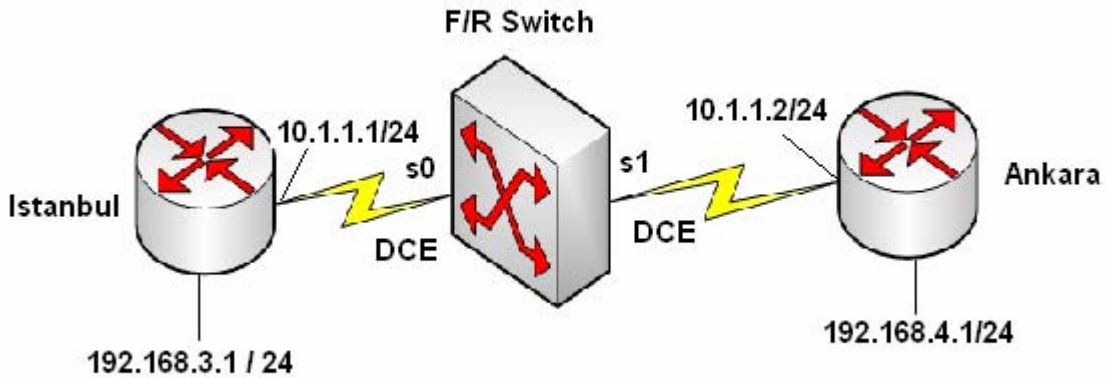
Bunun için Routerlara takılan DTE kabloları DCE kabloları ile Frame Relay Switch olarak konfigure edilecek Router'a bağlanır ve interfacelerine "clock rate" komutu verilir. Burada interfacelere interface type' in DCE olduğunda söylenir.

Ornek:

```
interface Serial0
no ip address
encapsulation frame-relay
no fair-queue
clockrate 64000
frame-relay lmi-type ansi
frame-relay intf-type dce
frame-relay route 100 interface Serial1 101
```

Frame Relay Point-To-Point Konfigurasyonu

Frame Relay Konfigurasyonumuzda kullanacağımız topoloji şu şekildedir;

Burada DLCI numaraları İstanbul için 100, Ankara için 101`dir ve bir Router laboratuar ortamında Frame Relay Switch olarak konfigure edilmiştir. İp adresleri atandıktan sonra, Frame Relay çalışma için;

İstanbul Routerında;

```
Router(config)#interface Serial0/0
Router(config-if)#encapsulation frame-relay
Router(config-if)#frame-relay interface-dlci 100
Router(config-if)# frame-relay lmi-type ansi
```

Ankara Routerında;

```
Router(config)#interface Serial0/1
Router(config-if)#encapsulation frame-relay
Router(config-if)# frame-relay interface-dlci 101
Router(config-if)#frame-relay lmi-type ansi
```

Konfigurasyonlari yapilmistir.

İstanbul Routeri Running-Config

```
sh running-config
Building configuration...

Current configuration : 636 bytes
!
version 12.1
service timestamps debug uptime
service timestamps log uptime
no service password-encryption
!
hostname Router
!
!
!
!
memory-size iomem 10
ip subnet-zero
!
!
interface Ethernet0/0
 ip address 192.168.3.1 255.255.255.0
!
interface Serial0/0
 ip address 10.1.1.1 255.255.255.0
 encapsulation frame-relay
 no fair-queue
 frame-relay interface-dlci 100
 frame-relay lmi-type ansi
!
interface BRI0/0
 no ip address
 shutdown
 isdn x25 static-tei 0
!
ip classless
ip route 192.168.4.0 255.255.255.0 10.1.1.2
ip http server
!
line con 0
line aux 0
line vty 0 4
 login
!
end
```

Ankara Routeri Running-Config

```
sh run
Building configuration...

Current configuration : 632 bytes
!
version 12.2
service timestamps debug uptime
service timestamps log uptime
no service password-encryption
!
hostname Router
!
memory-size iomem 10
ip subnet-zero
!
!
interface Ethernet0/0
 ip address 192.168.4.1 255.255.255.0
 half-duplex
!
interface Serial0/0
 no ip address
 shutdown
!
interface Serial0/1
 ip address 10.1.1.2 255.255.255.0
 encapsulation frame-relay
 frame-relay interface-dlci 101
 frame-relay lmi-type ansi
!
ip classless
ip route 192.168.3.0 255.255.255.0 10.1.1.1
ip http server
!
!
!
!
line con 0
line aux 0
line vty 0 4
 login
!
end
```

Frame-Relay Switch Routeri Running-Config

```

sh run
Building configuration...

Current configuration:
!
version 11.2
no service password-encryption
no service udp-small-servers
no service tcp-small-servers
!
hostname Router
!
frame-relay switching
!
interface Ethernet0
no ip address
shutdown
!
interface Serial0
no ip address
encapsulation frame-relay
no fair-queue
clockrate 64000
frame-relay lmi-type ansi
frame-relay intf-type dce
frame-relay route 100 interface Serial1 101
!
interface Serial1
no ip address
encapsulation frame-relay
clockrate 64000
frame-relay lmi-type ansi
frame-relay intf-type dce
frame-relay route 101 interface Serial0 100
!
no ip classless
!
line con 0
line aux 0
line vty 0 4
login
!
end

```

İstanbul Routeri Frame Relay PVC ve Frame Relay Map

```

ISTANBUL#show frame-relay pvc
PVC Statistics for interface Serial0/0 (Frame Relay DTE)

Local      Active    Inactive   Deleted    Static
Switched   0         0          0          0
Unused     0         0          0          0

DLCI = 100, DLCI USAGE = LOCAL, PVC STATUS = ACTIVE, INTERFACE = Serial0/0

  input pkts 36          output pkts 33          in bytes 2766
  out bytes 2644        dropped pkts 0          in FECN pkts 0
  in BECN pkts 0       out FECN pkts 0        out BECN pkts 0
  in DE pkts 0         out DE pkts 0
  out bcast pkts 2     out bcast bytes 68
  pvc create time 00:24:43, last time pvc status changed 00:22:03
ISTANBUL#show frame-relay map
Serial0/0 (up): ip 10.1.1.2 dlci 100(0x64,0x1840), dynamic,
                broadcast,, status defined, active
ISTANBUL#_

```

Ankara Routeri Frame Relay PCV ve Frame Relay Map

```
ANKARA#show frame-relay pvc
```

```
PVC Statistics for interface Serial0/1 (Frame Relay DTE)
```

	Active	Inactive	Deleted	Static
Local	1	0	0	0
Switched	0	0	0	0
Unused	0	0	0	0

```
DLCI = 101, DLCI USAGE = LOCAL, PVC STATUS = ACTIVE, INTERFACE = Serial0/1
```

```
input pkts 32          output pkts 32          in bytes 2610
out bytes 2573        dropped pkts 0          in pkts dropped 0
out pkts dropped 0    out bytes dropped 0
in FECN pkts 0        in BECN pkts 0         out FECN pkts 0
out BECN pkts 0        in DE pkts 0           out DE pkts 0
out bcast pkts 7      out bcast bytes 469
pvc create time 00:23:13, last time pvc status changed 00:23:13
```

```
ANKARA#show frame-relay map
```

```
Serial0/1 (up): ip 10.1.1.1 dlci 101(0x65,0x1850), dynamic,
broadcast,, status defined, active
```

```
ANKARA#_
```

10:27:23 başlandı | OtuAlma | 0600 8.M.1 | Kaydır | İhivh | SART | Vakala | Yazdırma yanığı

Frame Relay Switch PCV ve Route

```
FRSW#show frame-relay route
```

Input Intf	Input Dlci	Output Intf	Output Dlci	Status
Serial0	100	Serial1	101	active
Serial1	101	Serial0	100	active

```
FRSW#_
```

Building configuration...

```
PVC Statistics for interface Serial0 (Frame Relay DCE)
```

```
DLCI = 100, DLCI USAGE = SWITCHED, PVC STATUS = ACTIVE, INTERFACE = Serial0
```

```
input pkts 34          output pkts 36          in bytes 2678
out bytes 2766        dropped pkts 1          in FECN pkts 0
in BECN pkts 0        out FECN pkts 0         out BECN pkts 0
in DE pkts 0          out DE pkts 0
out bcast pkts 0      out bcast bytes 0
pvc create time 00:28:58, last time pvc status changed 00:20:09
Num Pkts Switched 34
```

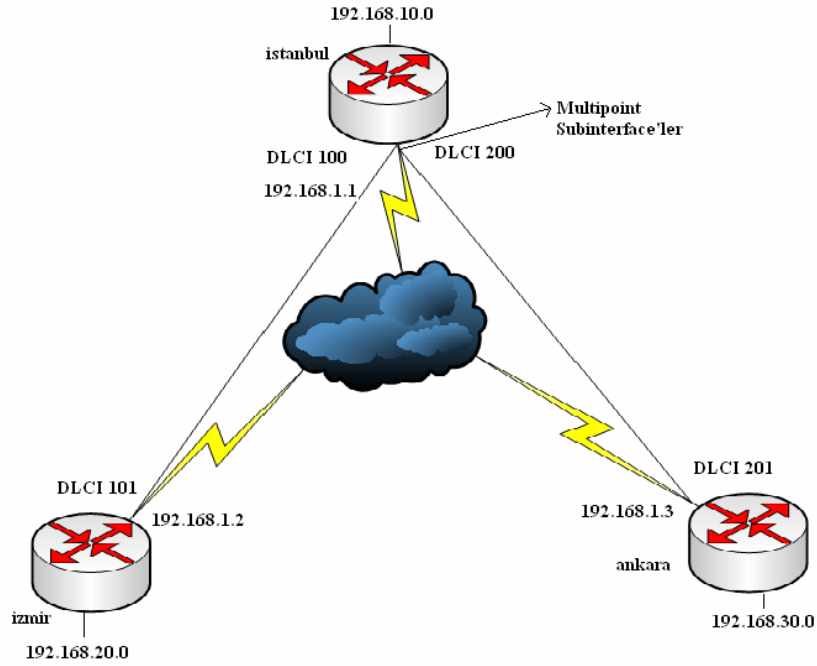
```
PVC Statistics for interface Serial1 (Frame Relay DCE)
```

```
DLCI = 101, DLCI USAGE = SWITCHED, PVC STATUS = ACTIVE, INTERFACE = Serial1
```

```
input pkts 37          output pkts 34          in bytes 2800
out bytes 2678        dropped pkts 0          in FECN pkts 0
in BECN pkts 0        out FECN pkts 0         out BECN pkts 0
in DE pkts 0          out DE pkts 0
out bcast pkts 0      out bcast bytes 0
pvc create time 00:29:01, last time pvc status changed 00:22:59
Num Pkts Switched 36
```

```
FRSW#_
```

Frame Relay Hub and Spoke MultiPoint Konfigurasyonu

Routerların Konfigurasyon Dosyaları

Router İstanbul

```

version 12.0
!
hostname Istanbul
!
interface Serial0
no ip address
encapsulation frame-relay
no frame-relay inverse-arp
!
interface Serial0.1 multipoint
ip address 192.168.1.1 255.255.255.0
no ip split-horizon
frame-relay interface-dlci 100
frame-relay interface-dlci 200
!
interface FastEthernet0
ip address 192.168.10.1 255.255.255.0
no ip directed-broadcast
no keepalive
!
router rip
network 192.168.0.0
!

```

Router Izmir

```
version 12.0
!  
hostname Izmir
!  
interface Serial0
  no ip address
  encapsulation frame-relay
  frame-relay lmi-type ansi
!  
interface Serial0.1 point-to-point
  ip address 192.168.1.2 255.255.255.0
  no ip directed-broadcast
  frame-relay interface-dlci 101
!  
interface FastEthernet0
  ip address 192.168.20.1 255.255.255.0
  no ip directed-broadcast
  no keepalive
!  
router rip
  network 192.168.0.0
!
```

Router Ankara

```
version 12.0
!  
hostname Ankara
!  
interface Serial0
  no ip address
  encapsulation frame-relay
!  
interface Serial0.1 point-to-point
  ip address 192.168.1.3 255.255.255.0
  frame-relay interface-dlci 201
!  
interface FastEthernet0
  ip address 192.168.30.1 255.255.255.0
  no ip directed-broadcast
  no keepalive
!  
router rip
  network 192.168.0.0
!
```


Frame Relay Switch

```

version 12.0
!
hostname FrameSwitchE
!
frame-relay switching
!
interface Serial0
no ip address
encapsulation frame-relay
clockrate 56000
frame-relay lmi-type ansi
frame-relay intf-type dce
frame-relay route 100 interface Serial1 101
frame-relay route 200 interface Serial2 201
!
interface Serial1
no ip address
encapsulation frame-relay
clockrate 56000
frame-relay lmi-type ansi
frame-relay intf-type dce
frame-relay route 101 interface Serial0 100
!
interface Serial2
no ip address
encapsulation frame-relay
clockrate 56000
frame-relay lmi-type ansi
frame-relay intf-type dce
frame-relay route 201 interface Serial0 200

```

Frame Relay Map ve PVC**FrameSwitchE#show frame-relay route**

Input Intf	Input Dlcı	Output Intf	Output Dlcı	Status
Serial0	100	Serial1	101	active
Serial0	200	Serial2	201	active
Serial1	101	Serial0	100	active
Serial2	201	Serial0	200	active

Istanbul#show frame-relay map

```

Serial0.1 (up): ip 192.168.1.2 dlci 100(0x64,0x1840), dynamic,
broadcast,, status defined, active
Serial0.1 (up): ip 192.168.1.3 dlci 200(0xC8,0x3080), dynamic,
broadcast,, status defined, active

```

Istanbul#show frame-relay pvc

PVC Statistics for interface Serial0 (Frame Relay DTE)

	Active	Inactive	Deleted	Static
Local	2	0	0	0
Switched	0	0	0	0
Unused	0	0	0	0

DLCI = 100, DLCI USAGE = LOCAL, PVC STATUS = ACTIVE, INTERFACE = Serial0.1

input pkts 140	output pkts 77	in bytes 24656
out bytes 7774	dropped pkts 0	in FECN pkts 0
in BECN pkts 0	out FECN pkts 0	out BECN pkts 0
in DE pkts 0	out DE pkts 0	
out bcast pkts 69	out bcast bytes 7038	
pvc create time 00:31:06, last time pvc status changed 00:30:36		

DLCI = 200, DLCI USAGE = LOCAL, PVC STATUS = ACTIVE, INTERFACE = Serial0.1

input pkts 128	output pkts 103	in bytes 18760
out bytes 11810	dropped pkts 0	in FECN pkts 0
in BECN pkts 0	out FECN pkts 0	out BECN pkts 0
in DE pkts 0	out DE pkts 0	
out bcast pkts 72	out bcast bytes 8594	
pvc create time 00:31:07, last time pvc status changed 00:30:37		

Izmir#show frame-relay map

Serial0.1 (up): point-to-point dlci, dlci 101(0x65,0x1850), broadcast status defined, active

Izmir#show frame-relay pvc

PVC Statistics for interface Serial0 (Frame Relay DTE)

	Active	Inactive	Deleted	Static
Local	1	0	0	0
Switched	0	0	0	0
Unused	0	0	0	0

DLCI = 101, DLCI USAGE = LOCAL, PVC STATUS = ACTIVE, INTERFACE = Serial0.1

input pkts 58	output pkts 65	in bytes 6252
out bytes 9602	dropped pkts 0	in FECN pkts 0
in BECN pkts 0	out FECN pkts 0	out BECN pkts 0
in DE pkts 0	out DE pkts 0	
out bcast pkts 55	out bcast bytes 8562	
pvc create time 00:20:34, last time pvc status changed 00:20:34		

Ankara#show frame-relay map

Serial0.1 (up): point-to-point dlci, dlci 201(0xC9,0x3090), broadcast status defined, active

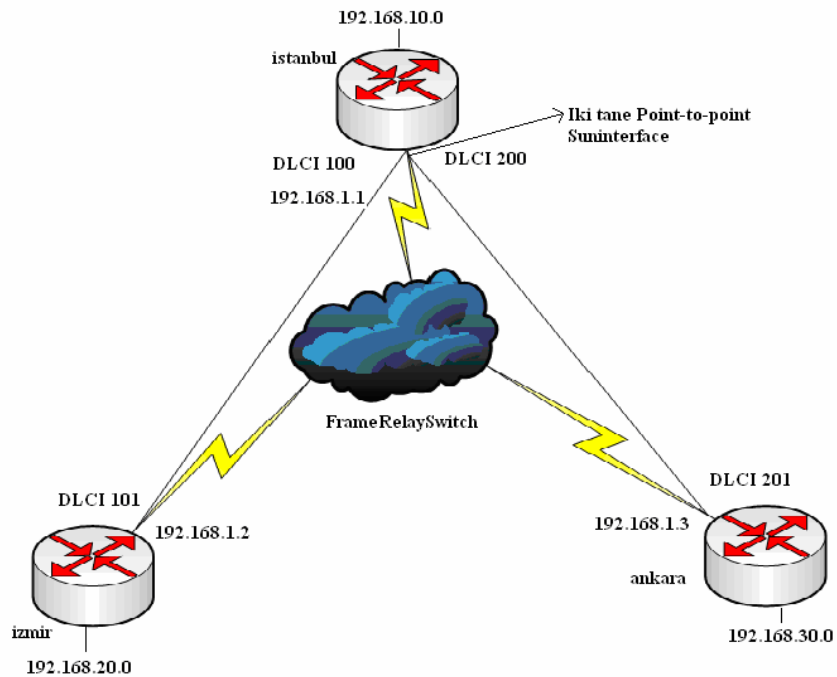
Ankara#show frame-relay pvc

PVC Statistics for interface Serial0 (Frame Relay DTE)

	Active	Inactive	Deleted	Static
Local	1	0	0	0
Switched	0	0	0	0
Unused	0	0	0	0

DLCI = 201, DLCI USAGE = LOCAL, PVC STATUS = ACTIVE, INTERFACE = Serial0.1

input pkts 59	output pkts 78	in bytes 6484
out bytes 9496	dropped pkts 0	in FECN pkts 0
in BECN pkts 0	out FECN pkts 0	out BECN pkts 0
in DE pkts 0	out DE pkts 0	
out bcast pkts 63	out bcast bytes 7936	
pvc create time 00:19:30, last time pvc status changed 00:19:30		

Frame Relay Hub and Spoke Point-To-Point Konfigurasyonu**Router Konfigurasyon Dosyaları****Router İstanbul**

```

version 12.0
!
hostname İstanbul
!
interface Serial0
no ip address
encapsulation frame-relay

```

```

no frame-relay inverse-arp
!
interface Serial0.1 point-to-point
ip address 192.168.1.1 255.255.255.0
frame-relay interface-dlci 100
!
interface Serial0.2 point-to-point
ip address 192.168.2.1 255.255.255.0
frame-relay interface-dlci 200
!
interface FastEthernet0
ip address 192.168.10.1 255.255.255.0
no keepalive
!
router rip
network 192.168.0.0
!

```

Router Izmir

```

version 12.0
!
hostname Izmir
!
interface Serial0
ip address 192.168.1.2 255.255.255.0
encapsulation frame-relay
frame-relay map ip 192.168.1.1 101 broadcast
no frame-relay inverse-arp
frame-relay lmi-type ansi
!
interface FastEthernet0
ip address 192.168.20.1 255.255.255.0
no keepalive
!
router rip
network 192.168.0.0

```

Router Ankara

```

version 12.0
!
hostname Ankara
!
interface Serial0
ip address 192.168.2.2 255.255.255.0
encapsulation frame-relay
frame-relay map ip 192.168.2.1 201 broadcast
!
interface FastEthernet0
ip address 192.168.30.1 255.255.255.0
no ip directed-broadcast
no keepalive
!
router rip
network 192.168.0.0
!

```

Frame Relay Switch

```

version 12.0
!
hostname FrameSwitch
!
frame-relay switching
!
interface Serial0
no ip address
encapsulation frame-relay
clockrate 64000
frame-relay lmi-type ansi
frame-relay intf-type dce
frame-relay route 100 interface Serial1 101
frame-relay route 200 interface Serial2 201
!
interface Serial1
no ip address
encapsulation frame-relay
clockrate 64000
frame-relay lmi-type ansi
frame-relay intf-type dce
frame-relay route 101 interface Serial0 100
!

```

FrameSwitch#show frame-relay route

Input Intf	Input Dlc	Output Intf	Output Dlc	Status
Serial0	100	Serial1	101	active
Serial0	200	Serial2	201	active
Serial1	101	Serial0	100	active
Serial2	201	Serial0	200	active

Frame Relay Map ve PVC**Istanbul#show frame-relay map**

```

Serial0.1 (up): point-to-point dlc, dlc 100(0x64,0x1840), broadcast
status defined, active
Serial0.2 (up): point-to-point dlc, dlc 200(0xC8,0x3080), broadcast
status defined, active

```

Istanbul#show frame-relay pvc

PVC Statistics for interface Serial0 (Frame Relay DTE)

	Active	Inactive	Deleted	Static
Local	2	0	0	0
Switched	0	0	0	0
Unused	0	0	0	0

DLCI = 100, DLCI USAGE = LOCAL, PVC STATUS = ACTIVE, INTERFACE = Serial0.1

input pkts 123	output pkts 140	in bytes 23474
out bytes 25102	dropped pkts 0	in FECN pkts 0
in BECN pkts 0	out FECN pkts 0	out BECN pkts 0

```

in DE pkts 0          out DE pkts 0
out bcast pkts 120   out bcast bytes 23022
pvc create time 00:26:26, last time pvc status changed 00:24:46

```

DLCI = 200, DLCI USAGE = LOCAL, PVC STATUS = ACTIVE, INTERFACE = Serial0.2

```
input pkts 89      output pkts 135      in bytes 14992
out bytes 25487    dropped pkts 0       in FECN pkts 0
in BECN pkts 0    out FECN pkts 0     out BECN pkts 0
in DE pkts 0      out DE pkts 0
out bcast pkts 121  out bcast bytes 23536
pvc create time 00:26:28, last time pvc status changed 00:24:08
```

Izmir#show frame-relay map

```
Serial0 (up): ip 192.168.1.1 dlcI 101(0x65,0x1850), static,
broadcast,
CISCO, status defined, active
```

Izmir#show frame-relay pvc

PVC Statistics for interface Serial0 (Frame Relay DTE)

	Active	Inactive	Deleted	Static
Local	1	0	0	0
Switched	0	0	0	0
Unused	0	0	0	0

DLCI = 101, DLCI USAGE = LOCAL, PVC STATUS = ACTIVE, INTERFACE = Serial0

```
input pkts 155      output pkts 129      in bytes 26714
out bytes 22108    dropped pkts 0       in FECN pkts 0
in BECN pkts 0    out FECN pkts 0     out BECN pkts 0
in DE pkts 0      out DE pkts 0
out bcast pkts 107  out bcast bytes 19820
pvc create time 00:33:33, last time pvc status changed 00:31:23
```

Ankara#show frame-relay map

```
Serial0 (up): ip 192.168.2.1 dlcI 201(0xC9,0x3090), static,
broadcast,
CISCO, status defined, active
```

Ankara#show frame-relay pvc

PVC Statistics for interface Serial0 (Frame Relay DTE)

	Active	Inactive	Deleted	Static
Local	1	0	0	0
Switched	0	0	0	0
Unused	0	0	0	0

DLCI = 201, DLCI USAGE = LOCAL, PVC STATUS = ACTIVE, INTERFACE = Serial0

```
input pkts 172      output pkts 108      in bytes 30389
out bytes 14884    dropped pkts 0       in FECN pkts 0
in BECN pkts 0    out FECN pkts 0     out BECN pkts 0
in DE pkts 0      out DE pkts 0
out bcast pkts 87  out bcast bytes 12728
pvc create time 00:37:06, last time pvc status changed 00:35:16
```

ISDN

ISDN(Integrated Services Digital Network) var olan telefon ağı üzerinden sayısal hizmet vermek için geliştirilen bir teknolojidir. ISDN hat üzerinden ses, görüntü ve veri eş zamanlı olarak iletilebilir.

POTS un (Plain Old Telephone Service) aksine ISDN end-to-end dijitaldir. Dolayısıyla ISDN ile birlikte PCM'e (Pulse Code Modulation) ihtiyac yoktur.

ISDN'in Avantajları:

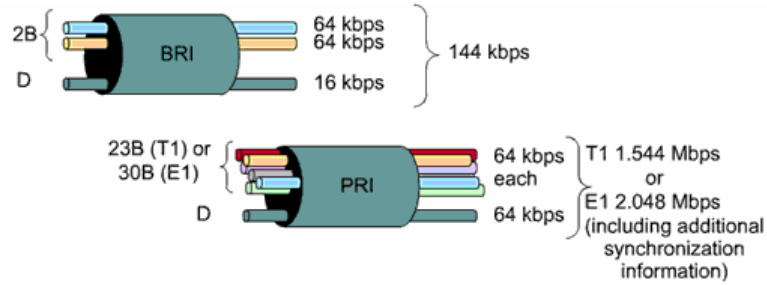
ISDN dial-ip bağlantılardan daha geniş bant genişliği sağlar.
Dial-up maodemlerden daha hızlı çevrim sağlar.
PPP encapsulation ile birlikte kullanılabilir.

ISDN'in Dezavantajları:

ISDN DSL veya kabloya göre daha yavaş ve daha pahalıdır.

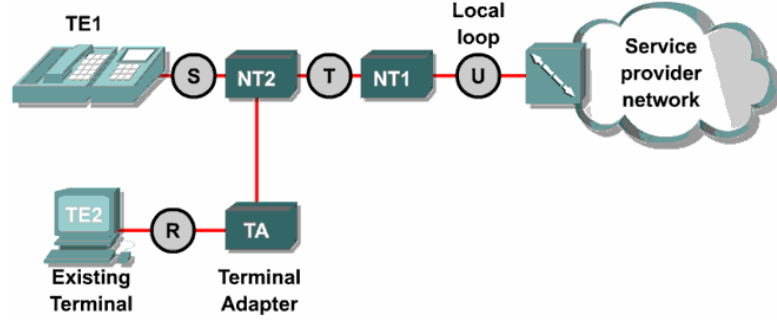
ISDN Kanalları

ISDN iki tür hat içerir. **BRI (Basic Rate Interface)** ve **PRI (Primary Rate Interface)**. Hem BRI da hem de PRI da B kanalları ve D kanalları mevcuttur. B kanalları veri taşımak için kullanılır. D kanalları kontrol ve işaretleme bilgisi taşır. BRI hatlarda 2 adet 64 Kbps 'lik B kanalı ve bir adet 16 Kbps ' lik D kanalı mevcuttur. T1 çerçevesini temel alan PRI 'lar 23 B+D ve E1 çerçevesini temel alan PRI 'lar 30 B+D olarak ifade edilir. 23 B+D 'ler Amerika'da ve 30 B+D 'ler ise Avrupa'da kullanılmaktadır.

Arayüz Türü	B Kanalları	D Kanalları	Açıklayıcı Terim
BRI	2	1	2B+D
PRI (T1)	23	1	23B+D
PRI (E1)	30	1	30B+D

ISDN Layer 1

TE1 : Bu sınıftaki cihazlar direkt olarak ISDN ağına bağlanabilir.

TE2 : Bu sınıftaki cihazlar ISDN standartlarını anlamazlar. ISDN ağına bağlanabilmeleri için bir terminal adaptör (TA) ' e ihtiyaç duyarlar.

NT1 : Fiziksel katman özelliklerini tanımlar. Cihazları ISDN ağına bağlar.

NT2 : Servis sağlayıcı cihazlardır.

TA : T2 kablolamasını T1 kablolamasına dönüştürür.

(Bri kart)

(Terminal Adapter)

BRI konfigüre ederken her kanal için verilen SPID (Service Profile Identifier) numarasına ihtiyaç vardır. SPID 'ler kullandığımız telefon numaralarına benzer. İnternet Servis Sağlayıcısından bize verilen SPID numaralarını "**isdn spid1**" ve "**isdn spid2**" komutlarını kullanarak girebiliriz. Ayrıca konfigüre ederken servis sağlayıcının kullandığı switch türünü de router üzerinde belirtmemiz gerekiyor. Kullandığımız router 'ın ne tür switchlere destek verdiğini görebilmek için "**isdn switch-type ?**" komutu kullanılabilir.

(Türkiyede basic-net3 kullanılmaktadır.)

```
Router(config-if)#isdn spid1 spid - numarası
Router(config-if)#isdn spid2 spid - numarası
```

PPP ve CHAP authentication kullanımı;

```
Gateway(config)#username ISP password class
Gateway(config)#isdn switch-type basic-dms100
```

```
Gateway(config)#interface bri 0
Gateway(config-if)#ip add 10.0.0.3 255.0.0.0
Gateway(config-if)#encapsulation ppp
Gateway(config-if)#ppp authen chap
Gateway(config-if)#isdn spid1 08443 213
Gateway(config-if)#isdn spid2 08132 344
```

R1#show isdn status

```
Global ISDN Switchtype = basic-ni
ISDN BRI0/0 interface
dsl 0, interface ISDN Switchtype = basic-ni
  Layer 1 Status:
ACTIVE
  Layer 2 Status:
TEI = 64, Ces = 1, SAPI = 0, State =
MULTIPLE_FRAME_ESTABLISHED
TEI = 65, Ces = 2, SAPI = 0, State =
MULTIPLE_FRAME_ESTABLISHED
  Spid Status:
TEI 64, ces = 1, state = 5(init)
  spid1 configured, no LDN, spid1 sent, spid1 valid
  Endpoint ID Info: epsf = 0, usid = 70, tid = 1
TEI 65, ces = 2, state = 5(init)
  spid2 configured, no LDN, spid2 sent, spid2 valid
```

R2#show interface bri0/0.1

```
BRI0:1 is up, line protocol is up
  Hardware is BRI
    MTU 1500 bytes, BW 64 Kbit, DLY 20000 usec, rely
    255/255, load 1/255
    Encapsulation PPP, loopback not set, keepalive set
    (10 sec)
    LCP Open
    Open: IPCP, CDPCP
    Last input 00:00:01, output 00:00:01, output hang
    never
    Last clearing of "show interface" counters never
    Input queue: 0/75/0 (size/max/drops); Total output
    drops: 0
```

PRI konfigüre ederken öncelikle PRI kartın takılı olduğu port a girilir. Daha sonra "framing" komutuyla servis sağlayıcı tarafından belirlenen frame türü belirlenir. Daha sonra sabit timeslots numaraları konfigüre edilir. T1 için timeslots aralığı 1-24 ve E1 için timeslots aralığı 1-31 dir. Kullanılan "linecode" komutuyla fiziksel katmandaki sinyal modeli seçilir. Bu sinyal modellerinden HDB3 Amerika da B8ZS ise Kuzey Amerika da kullanılmaktadır. Son olarak router ın üzerindeki T1/E1 seri interface ine girilir. E1 için 1 ile 31 arası ve T1 için 1 ile 24 arasındır. Bu frame relay de kullanılan subinterface gibi algılanmamalıdır. Çünkü frame relay da interface serial 0/0:16 şeklinde bit tanımlama bulunmaktaydı fakat PRI da ise interface serial 0/0:23 şeklinde bir tanımlama yapılacaktır. Bu tanımlamayla bir kanal açılacaktır.

PRI T1 konfigürasyonu ;

```
Router(config)#controller t1 1/0
Router(config-controller)#framing esf
Router(config-controller)#linecode b8zs
Router(config-controller)#pri-group timeslots 1-24
Router(config-controller)#interface serial3/0:23
Router(config-if)#isdn switch-type primary-5ess
Router(config-if)#no cdp enable
```

PRI E1 konfigürasyonu

```
Router(config)#controller e1 1/0
Router(config-controller)#framing crc4
Router(config-controller)#linecode hdb3
Router(config-controller)#pri-group timeslots 1-31
Router(config-controller)#interface serial3/0:15
Router(config-if)#isdn switch-type primary-net5
Router(config-if)#no cdp enable
```

DDR

DDR (Dial-on-Demand Router) iki veya daha fazla Cisco router' ın ISDN dial up bağlantı yapmasını sağlar. Genellikle PSTN veya ISDN kullanılarak gerçekleşen periyodik network bağlantılarında kullanılır. Böylece gerek duyulunca bağlantı gerçekleşir ve ödenecek ücret azalacaktır.

DDR bağlantı konfigürasyonu yapılırken öncelikle bağlantı kurulacak interface içinde ip adresi tanımlaması yapılır. Daha sonra static bir yönlendirme yapılır. Son olarak **"dialer-list"** komutu kullanılarak oluşturulan liste hangi tür paketlerin bu bağlantıyı aktif yapacağı belirlenir. Ve network bağlantısında kullanılacak arama bilgileri konfigüre edilir. Asagidaki calisma incelendiginde DDR in calisma mantigi daha iyi anlasilacaktır.

```

Router(config)# username ISP pass class
Router(config)# isdn switch-type basic-5ess
Router(config)# dialer-list 1 protocol ip list 101
Router(config)# access-list 101 deny tcp any any eq telnet
Router(config)# access-list 101 deny tcp any any eq ftp
Router(config)# access-list 101 permit ip any any

1 → Router(config)# interface bri 0
Router(config-if)# ip add 10.0.0.3 255.0.0.0      Hedef network
Router(config-if)# encapsulation ppp
Router(config-if)# ppp authen chap
2 → Router(config-if)# dialer-group 1
4,5 → Router(config-if)# dialer map ip 10.0.0.4 name ISP 5554000

```

3. Routing table ilgili trafigin bri 0; uzlerinden olacagini gosterdigi icin bu interface in konfigurasyonu kontrol edilir.
4. Router bu interface deki "dialer-group 1" komutundan ayni id numarasina sahip dilaer-list den bu trafige izin verilip verilmeyeceginin arastirilmesi gerektiğini anlar.
5. Bu trafige izin verilip verilmeyecegi ilgili "dialer-list 1 protocol ip list 101" de belirtilen 101 numarali access list ile kararlaştırılır.
6. Trafige izin verilecek ise next hopu bulmak icin dilaer map' e basvurulur.
7. Dialer map kullanimdaysa data gonderilir, kullanimda degilse call setup islemi baslar.

Burada artık bir kez bağlantı kurulduktan sonra access list ile belirlenen kriterlere uymayan paketler de gonderilecektir. Fakat sadece bu kriterlere uyan paketler konfigürasyona eklenebilecek iddle-time suresini resetleyecektir.

```

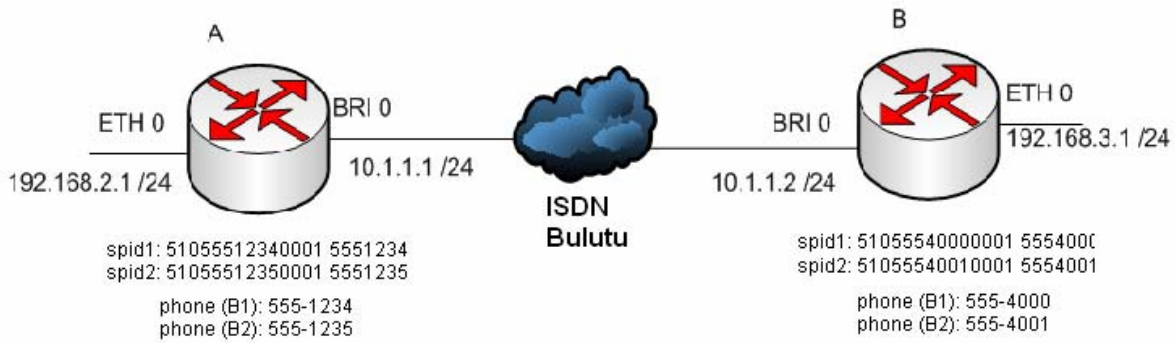
hostname Home
!
isdn switch-type basic-5ess
!
username Central password cisco
interface BRI0
 ip address 10.1.0.1 255.255.255.0
 encapsulation ppp
 dialer idle-timeout 180
 dialer map ip 10.1.0.2 name Central 5552000
 dialer-group 1
 no fair-queue
 ppp authentication chap
!

```

Dialer Load-Threshold Komutu

"dialer load-threshold" komutu BRI interface 'inin ikinci B kanalının ne zaman aktif olacağını söyler. Parametre olarak 1 ile 255 arası bir değer alır. Eğer 255 kullanılırsa birinci B kanalı %100 kullanıldığında ikinci B kanalı aktif edilir. İkinci bir parametre olarak "in" gelen trafiği, "out" giden trafiği, "either" her ikisinin hesaplanacağını router' a bildirir. **"dialer idle-timeout"** komutu en son iletilen paketin ardından ne kadar süre sonra bağlantının kopacağını belirtmektedir.

ISDN Konfigurasyon Ornegi

ISDN konfigurasyon ornegi icerisinde SPID numaralari ve telefon numaralari kullanilmistir.

B kanallarinin her ikisi birlikte kullanilacagi icin her iki kanal icin de telefon numaralari ve SPID numaralari verilmistir.

Her iki Router ` da ISDN networkune BRI 0 portlarindan baglanmistir.

Konfigurasyon icerisinde ppp authentication chap kullanilmistir.

Yonlendirme icin IGRP konfigurasyonu kullanilmistir ve IGRP icin AS numarasi 100 olarak secilmistir.

RouterA

```
version 12.0
hostname RouterA
!
enable password cisco
!
username RouterB password 0 cisco
!
ip host RouterB 192.168.3.1
!
isdn switch-type basic-ni
!
interface FastEthernet0/0
 ip address 192.168.2.1 255.255.255.0
 no ip directed-broadcast
!
interface BRI0/0
 ip address 10.1.1.1 255.255.255.0
 encapsulation ppp
 dialer map ip 10.1.1.2 name RouterB 5554000
 dialer-group 1
 isdn switch-type basic-ni
 isdn spid1 51055512340001 5551234
 isdn spid2 51055512350001 5551235
 ppp authentication chap
!
router igrp 100
 passive-interface BRI0/0
 network 10.0.0.0
 network 192.168.2.0
!
ip route 0.0.0.0 0.0.0.0 10.1.1.2
!
dialer-list 1 protocol ip permit
!
end
```

RouterB

```

version 12.0
hostname RouterB
!
enable password cisco
!
username RouterA password 0 cisco
!
isdn switch-type basic-ni
!
interface BRI0
ip address 10.1.1.2 255.255.255.0
encapsulation ppp
dialer map ip 10.1.1.1 name RouterA 5551234
dialer-group 1
isdn switch-type basic-ni
isdn spid1 51055540000001 5554000
isdn spid2 51055540010001 5554001
ppp authentication chap
!
interface FastEthernet0
ip address 192.168.3.1 255.255.255.0
no ip directed-broadcast
!
router igrp 100
passive-interface BRI0
network 10.0.0.0
network 192.168.3.0
!
ip route 0.0.0.0 0.0.0.0 10.1.1.1
!
dialer-list 1 protocol ip permit
!
End

```

RouterA#**show inter bri 0**

```

BRI0 is up, line protocol is up (spoofing)
  Hardware is PQUICC BRI with U interface
  Internet address is 10.1.1.1/24
  MTU 1500 bytes, BW 64 Kbit, DLY 20000 usec,
    reliability 255/255, txload 1/255, rxload 1/255
  Encapsulation PPP, loopback not set
  Last input 00:00:08, output never, output hang never

```

show isdn statusRouterA#**show isdn status**

Global ISDN Switchtype = basic-ni

ISDN BRI0 interface

dsl 0, interface ISDN **Switchtype = basic-ni**

Layer 1 Status:

ACTIVE

Layer 2 Status:

TEI = 64, Ces = 1, SAPI = 0, State = MULTIPLE_FRAME_ESTABLISHED

TEI = 65, Ces = 2, SAPI = 0, State = MULTIPLE_FRAME_ESTABLISHED

Spid Status:

TEI 64, ces = 1, state = 5(init)

spid1 configured, spid1 sent, **spid1 valid**

Endpoint ID Info: epsf = 0, usid = 70, tid = 1

TEI 65, ces = 2, state = 5(init)

spid2 configured, spid2 sent, **spid2 valid**

Endpoint ID Info: epsf = 0, usid = 70, tid = 2

Layer 3 Status:

1 Active Layer 3 Call(s)

Activated dsl 0 CCBs = 1

CCB:callid=8031, sapi=0, ces=1, B-chan=1, calltype=DATA

The Free Channel Mask: 0x80000002

Total Allocated ISDN CCBs = 1

RouterA#**show dialer**

BRI0 - dialer type = ISDN

Dial String	Successes	Failures	Last DNIS	Last status
5554000	1	8	00:02:49	successful

0 incoming call(s) have been screened.

0 incoming call(s) rejected for callback.

BRI0:1 - dialer type = ISDN**Idle timer** (120 secs), Fast idle timer (20 secs)**Wait for carrier** (30 secs), Re-enable (15 secs)

Dialer state is data link layer up

Dial reason: ip (s=10.1.1.1, d=192.168.3.1)**Time until disconnect 70 secs****Connected to 5554000 (denver)**

BRI0:2 - dialer type = ISDN

Idle timer (120 secs), Fast idle timer (20 secs)

Wait for carrier (30 secs), Re-enable (15 secs)

Dialer state is idle

show isdn activeRouterA#**show isdn active**

ISDN ACTIVE CALLS

Call Type	Calling Number	Called Number	Remote Name	Seconds Used	Seconds Left	Seconds Idle	Charges Units/Currency
Out	5554000	RouterB		177	62	57	0

RouterA#**debug isdn events**

ISDN events debugging is on

RouterA#**ping denver**

Type escape sequence to abort.

Sending 5, 100-byte ICMP Echos to 192.168.3.1, timeout is 2 seconds:

```
00:14:04: ISDN BR0: Outgoing call id = 0x8032, dsl 0
00:14:04: ISDN BR0: Event: Call to 5554000 at 64 Kb/s
00:14:04: ISDN BR0: process_bri_call(): call id 0x8032, called_number 5554000, speed 64, call
type DATA
00:14:21474836479: CC_CHAN_GetIdleChanbri: dsl 0
00:14:17179869184: Found idle channel B1
00:14:19335326197: ISDN BR0: received HOST_PROCEEDING call_id 0x8032
00:14:17179869184: ISDN BR0: received HOST_CONNECT call_id 0x8032
00:14:17179869232: %LINK-3-UPDOWN: Interface BRI0:1, changed state to up
00:14:17179869248: %ISDN-6-CONNECT: Interface BRI0:1 is now connected to 5554000

00:14:19337989260: ISDN BR0: Event: Connected to 5554000 on B1 at 64 Kb/s
```

.!!!!

Success rate is 80 percent (4/5), round-trip min/avg/max = 32/32/32 ms

RouterA#

00:14:05: %LINEPROTO-5-UPDOWN: Line protocol on Interface BRI0:1, changed state to up

00:14:10: %ISDN-6-CONNECT: Interface BRI0:1 is now connected to 5554000 RouterB

Kaynaklarwww.cisco.comwww.ietf.org**CNAP Official Curriculum**